

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΤΟΜΟΣ ΚΘ΄ - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 3
ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2014

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΦΕΤΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΒΛΑΧΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΡΟΥΣΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΑΜΕΛΟΥ ΕΥΑΓΓ.

ΤΑΜΙΑΣ: ΜΠΡΟΥΜΑ ΕΛΕΝΗ

ΜΕΛΗ: ΒΑΣΙΛΙΚΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΔΡΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ ΕΥΤΥΧΙΑ
ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΜΠΑΡΛΑΜΑ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ
ΠΑΠΑΘΕΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΟΥΛΑΝΤΖΑ-ΑΓΡΕΒΗ ΜΑΡΙΑ
ΤΣΕΡΤΣΙΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ

NOMOI

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

4231/2014 (ΦΕΚ Α' 19/28-1-2014)

Κύρωση της Σύμβασης που απαλλάσσει από την επικύρωση ορισμένες πράξεις και έγγραφα.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση που απαλλάσσει από την επικύρωση ορισμένες πράξεις και έγγραφα που υπογράφηκε στην Αθήνα, στις 15 Σεπτεμβρίου 1977, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στη γαλλική και σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΒΑΣΗ

για την απαλλαγή ορισμένων πράξεων και εγγράφων από την επικύρωση

Τα Κράτη που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση, μέλη της Διεθνούς Επιτροπής Προσωπικής Κατάστασης, επιθυμούντα να απαλλάξουν μεταξύ των συμβαλλομένων στην παρούσα Σύμβαση Κρατών ορισμένες πράξεις ή έγγραφα από την επικύρωση ή από οποιαδήποτε ισοδύναμη διατύπωση, συμφωνούν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Η επικύρωση, με την έννοια της παρούσας Σύμβασης, καλύπτει μόνον την διατύπωση που προρίζεται στην βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, η οποία έχει τεθεί πάνω σε μία πράξη ή ένα έγγραφο, της ιδιότητας με την οποία ενήργησε ο υπογράφας την πράξη ή το έγγραφο και, ενδεχομένως, της ταυτότητας της σφραγίδας την οποία φέρει αυτή η πράξη ή το έγγραφο.

Άρθρο 2

Έκαστο συμβαλλόμενο Κράτος αποδέχεται χωρίς επικύρωση ή ισοδύναμη διατύπωση, υπό την προϋπόθεση ότι θα φέρουν ημερομηνία και την υπογρα-

φή και, ενδεχομένως, την σφραγίδα της αρχής ενός άλλου συμβαλλομένου Κράτους που τις χορήγησε:

1. Τις πράξεις και τα έγγραφα που σχετίζονται με την προσωπική κατάσταση, με την ικανότητα ή την οικογενειακή κατάσταση φυσικών προσώπων, την ιθαγένεια, την κατοικία ή την διαμονή τους, όποια και αν είναι η χρήση για την οποία προορίζονται,

2. Οποιοσδήποτε άλλες πράξεις ή έγγραφα όταν παρουσιάζονται ενόψει της τέλεσης του γάμου ή της σύνταξης μιας ληξιαρχικής πράξης.

Άρθρο 3

Όταν μία από τις πράξεις ή τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 2 δεν έχει διαβιβαστεί διά της διπλωματικής οδού ή μιας άλλης επίσημης οδού, η αρχή στην οποία παρουσιάζεται μπορεί, σε περίπτωση σοβαρής αμφιβολίας, αναφερόμενης είτε στο γνήσιο της υπογραφής είτε στην ταυτότητα της σφραγίδας είτε στην ιδιότητα του υπογράφαντος, να ζητήσει την επαλήθευση από την αρχή που χορήγησε την πράξη ή το έγγραφο.

Άρθρο 4

Η αίτηση επαλήθευσης μπορεί να γίνει μέσω ενός πολύγλωσσου εντύπου του οποίου το πρότυπο προσαρτάται στην παρούσα Σύμβαση. Το έντυπο αυτό αποστέλλεται, σε δύο αντίτυπα, απευθείας στην αρχή που εξέδωσε την προς επαλήθευση πράξη ή το έγγραφο και συνοδεύεται από αυτήν την πράξη ή το έγγραφο.

Άρθρο 5

Κάθε επαλήθευση διενεργείται δωρεάν και η απάντηση αποστέλλεται μαζί με την πράξη ή το έγγραφο το ταχύτερο δυνατό είτε απευθείας είτε διά της διπλωματικής οδού.

Άρθρο 6

Η παρούσα Σύμβαση θα κυρωθεί, γίνει αποδεκτή ή εγκριθεί και τα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης θα κατατεθούν στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο.

Άρθρο 7

Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του τρίτου μηνός που ακολουθεί εκείνον

της κατάθεσης του δευτέρου εγγράφου κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Έναντι του υπογράφοντος Κράτους που θα την κυρώσει, κάνει αποδεκτή, εγκρίνει μετά την θέση της σε ισχύ, η Σύμβαση θα ισχύσει από την πρώτη ημέρα του τρίτου μηνός που ακολουθεί εκείνον της κατάθεσης από το εν λόγω Κράτος του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 8

Οποιοδήποτε Κράτος-μέλος της Διεθνούς Επιτροπής Προσωπικής Κατάστασης, το οποίο δεν έχει υπογράψει την παρούσα Σύμβαση, και οποιοδήποτε Κράτος-μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης θα μπορεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση μετά την θέση της σε ισχύ. Το έγγραφο προσχώρησης θα κατατεθεί στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο. Η Σύμβαση θα ισχύσει, για το Κράτος που προσχωρεί, από την πρώτη ημέρα του τρίτου μηνός που ακολουθεί εκείνον της κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης.

Άρθρο 9

Καμία επιφύλαξη στην παρούσα Σύμβαση δεν γίνεται αποδεκτή.

Άρθρο 10

Οποιοδήποτε Κράτος, κατά τον χρόνο της υπογραφής, της κύρωσης, της αποδοχής, της έγκρισης ή της προσχώρησης ή σε οποιονδήποτε άλλο χρόνο στην συνέχεια, θα μπορεί να δηλώσει ότι η παρούσα Σύμβαση θα επεκταθεί στο σύνολο των εδαφών με τα οποία διατηρεί σχέσεις σε διεθνές επίπεδο ή σε κάποιο ή κάποια από αυτά.

Η δήλωση αυτή θα κοινοποιηθεί στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο και η επέκταση θα ισχύσει από τον χρόνο έναρξης ισχύος της Σύμβασης για το εν λόγω Κράτος ή, μεταγενέστερα, από την πρώτη ημέρα του τρίτου μηνός που ακολουθεί εκείνον της λήψης της κοινοποίησης.

Οποιαδήποτε δήλωση επέκτασης θα μπορεί να ανακληθεί με κοινοποίηση απευθυνόμενη προς το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο και η Σύμβαση θα παύσει να έχει εφαρμογή στο υποδειχθέν έδαφος από την πρώτη ημέρα του τρίτου μηνός που ακολουθεί εκείνον της λήψης της εν λόγω κοινοποίησης.

Άρθρο 11

Η παρούσα Σύμβαση θα παραμείνει σε ισχύ για απεριόριστη διάρκεια.

Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο στην παρούσα Σύμβαση Κράτος θα έχει εν τούτοις την ευχέρεια να την καταγγείλει κατά πάντα χρόνο μετά την πάροδο μιας προθεσμίας ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Σύμβασης έναντι του. Η καταγγελία θα κοινοποιηθεί στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο και θα ισχύσει από την πρώτη ημέρα του έκτου μηνός που ακολουθεί εκείνον της λήψης της κοινοποίησης αυτής. Η Σύμβαση θα παραμείνει σε ισχύ μεταξύ των υπολοίπων Κρατών.

Άρθρο 12

Το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο θα κοινοποιήσει στα Κράτη-μέλη της Διεθνούς Επιτροπής Προσωπικής Κατάστασης και σε οποιοδήποτε άλλο Κράτος που έχει προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση:

(α) την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης,

(β) οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος της Σύμβασης,

(γ) οποιαδήποτε δήλωση σχετική με την εδαφική επέκταση της Σύμβασης ή την ανάκλησή της, μαζί με την ημερομηνία από την οποία θα ισχύσει,

(δ) οποιαδήποτε καταγγελία της Σύμβασης, μαζί με την ημερομηνία από την οποία θα ισχύσει.

Το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο θα ενημερώνει τον Γενικό Γραμματέα της Διεθνούς Επιτροπής Προσωπικής Κατάστασης σχετικά με οποιαδήποτε κοινοποίηση που γίνεται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1.

Με την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης, ένα επικυρωμένο αντίγραφο της θα διαβιβαστεί από το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για καταχώριση και δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Σε πιστοποίηση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι, νόμιμα εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Συντάχθηκε στην Αθήνα, στις 15 Σεπτεμβρίου

ου 1977, σε ένα μοναδικό αντίτυπο, στην γαλλική γλώσσα, το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου και του οποίου ένα επικυρωμένο αντίγραφο θα δοθεί, διά της διπλωματικής οδού, σε έκαστο των Κρατών-μελών της Διεθνούς Επιτροπής Προσωπικής Κατάστασης και στα προσχωρούντα Κράτη. Ένα επικυρωμένο αντίγραφο θα αποσταλεί επίσης στον Γενικό Γραμματέα της Διεθνούς Επιτροπής Προσωπικής Κατάστασης.

Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, (δύο υπογραφές δυσανάγνωστες)

Για την Δημοκρατία της Αυστρίας,

Για το Βασίλειο του Βελγίου, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για το Βασίλειο της Ισπανίας, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για την Γαλλική Δημοκρατία, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για την Ελληνική Δημοκρατία, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για την Ιταλική Δημοκρατία, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για το Βασίλειο της Ολλανδίας, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για την Πορτογαλική Δημοκρατία, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για την Ελβετική Ομοσπονδία, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

Για την Τουρκική Δημοκρατία, (μία υπογραφή δυσανάγνωστη)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Σύμβαση της Διεθνούς Επιτροπής Προσωπικής Κατάστασης που απαλλάσσει από την επικύρωση ορισμένες πράξεις και έγγραφα και που έχει υπογραφεί στην Αθήνα στις 15 Σεπτεμβρίου 1977.

2. Εξακρίβωση εγγράφου που αφορά

3. Επώνυμο και ονόματα

4. Αρχή που τη ζητάει

5. Αρχή όπου απευθύνεται η αίτηση

6. Ονομασία και διεύθυνση

7. Είναι γνήσια υπογραφή; 10. ΝΑΙ

11. ΟΧΙ

8. Ο υπογράφων είχε δικαίωμα υπογραφής;

10. ΝΑΙ

11. ΟΧΙ

9. Είναι αυθεντική η σφραγίδα;

10. ΝΑΙ

11. ΟΧΙ

12. Παρατηρήσεις

13. Ημερομηνία, υπογραφή, σφραγίδα

14. Να βάλετε ένα σημάδι στο κατάλληλο τετράγωνο

15. Η εξακρίβωση πρέπει να γίνεται δωρεάν κι όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Η αρχή όπου απευθύνεται η αίτηση θα επιστρέψει το συνημμένο έγγραφο καθώς και το έντυπο αυτό στην αρχή που ζητάει την εξακρίβωση είτε απευθείας ή με τη διπλωματική οδό.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων των άρθρων 6 και 7 παράγραφος 2 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Ιανουαρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4261/2014

(ΦΕΚ 107 Α' /5-5-2014)

Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 174

Τροποποιήσεις του ν. 4146/2013

1. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4146/2013 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«α. παραχωρούνται άνευ ανταλλάγματος κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στην εται-

ρεία, εφόσον μοναδικός μέτοχος παραμένει το Ελληνικό Δημόσιο, με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις της επόμενης παραγράφου.»

2. Τα τρία πρώτα εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4146/2013 τροποποιούνται ως εξής:

«3. Η διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση δημόσιων ακινήτων που ευρίσκονται εντός της υπό αξιοποίηση περιοχής, καθώς και κτιρίων και εγκαταστάσεων με τα παραρτήματα και συστατικά τους, περιέρχονται στην Εταιρεία με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών. Με την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, τα παραπάνω ακίνητα και τα επ' αυτών κτίρια, παραρτήματα και συστατικά τους, καθώς τα επ' αυτών εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα, περιέρχονται από το δικαιούχο κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στην εταιρεία, η οποία δικαιούται να ενεργεί κάθε σχετική πράξη διαχείρισης, αξιοποίησης και εκμετάλλευσης, υποχρεούται δε να τα προστατεύει με δικές της ενέργειες και δαπάνες. Από την ίδια ημερομηνία η εταιρεία υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε τυχόν ισχύουσες συμβάσεις μίσθωσης, παραχώρησης ή άλλες συμβάσεις διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης των ως άνω ακινήτων και κτιρίων, καθώς και των παραρτημάτων και συστατικών τους.»

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4146/2013 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση η Εταιρεία νομιμοποιείται ενεργητικά και δικαιούται να παρίσταται ως διάδικος σε δίκες ή σε λοιπές διαδικαστικές πράξεις που αφορούν στα ακίνητα που της παραχωρούνται κατά τα ανωτέρω.»

4. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 4146/2013 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Στο παραπάνω προσωπικό περιλαμβάνονται και τρεις (3) θέσεις νομικών συμβούλων με πάγια αντιμισθία, οι οποίες καλύπτονται με σχέση έμμισθης εντολής, καθώς και μία (1) θέση εσωτερικού ελεγκτή, η οποία καλύπτεται με σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών.»

5. Η παρ. 11 του άρθρου 16 του ν. 4146/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε.» μπορεί να επιχορηγηθεί για την πραγματοποίηση του σκοπού της από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, στο βαθμό που επιτρέπεται από τις εκάστοτε δημοσιονομικές συνθήκες, καθώς και από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του σκοπού της, από δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή.»

6. Στο άρθρο 16 του ν. 4146/2013 προστίθεται νέα παράγραφος 12 ως ακολούθως:

«12. Εφόσον το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο, κάθε μεταβίβαση προς την εταιρεία περιουσιακού στοιχείου λόγω πώλησης, κληρονομίας, κληροδοσίας ή οποιασδήποτε άλλης αιτίας και κάθε μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού, καθώς και κάθε μεταγραφή σχετικών πράξεων απαλλάσσονται από κάθε δημόσιο, δημοτικό, άμεσο ή έμμεσο φόρο, τέλος, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε Ν.Π.Δ.Δ., ασφαλιστικών οργανισμών ή τρίτων, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων συμβολαιογράφων, δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών και αμοιβών ή ανταποδοτικών τελών υποθηκοφυλάκων και πάσης φύσης ανταποδοτικών τελών.

Η Εταιρεία απολαμβάνει όλων των διοικητικών, οικονομικών, φορολογικών, δικαστικών, ουσιαστικού και δικονομικού, δικαίου προνομίων και ατελειών του Δημοσίου και για την προσωρινή ρύθμιση των διαφορών που ανακύπτουν από την αμφισβήτηση της διακατοχής ακινήτων της, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 18 του νομοθετικού διατάγματος της 22.4/16.5/1926 και του άρθρου 22 του α.ν. 1539/1938 (Α' 488).»

Άρθρο 190
Έναρξη ισχύος
(άρθρο 162 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ)

1. Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 1-166 του παρόντος νόμου περιλαμβανομένων των εξουσιοδοτικών διατάξεων αυτού, αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2014, εκτός εάν ορίζεται διαφο-

ρετικά στις επιμέρους διατάξεις του. Ειδικώς όμως η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 57-59 και 154 αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η ισχύς των άρθρων 121 έως και 124 και από 126 έως και 132 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Ειδικότερα, το απόθεμα ασφαλείας G-SII της παραγράφου 4 του άρθρου 124 εφαρμόζεται σταδιακά από την 1η Ιανουαρίου 2016 κατά τον εξής τρόπο:

α) το 25% αυτού έως την 31η Δεκεμβρίου 2016,
β) το 50% αυτού έως την 31η Δεκεμβρίου 2017,
γ) το 75% αυτού έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, και

δ) το 100% αυτού από την 1η Ιανουαρίου 2019.

3. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν τις οριζόμενες στην περίπτωση στ' του άρθρου 86 αρχές στις αποδοχές που αποδίδονται για υπηρεσίες ή επιδόσεις που παρέχονται από την 1η Ιανουαρίου 2014 και εφεξής, ανεξάρτητα από το χρόνο σύναψης των συμβάσεων.

4. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 178 εφαρμόζονται από το χρόνο ισχύος του άρθρου 7 του ν. 4111/2013.

5. Η έναρξη ισχύος των λοιπών διατάξεων ορίζεται στην ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Μαΐου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

**ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4262/2014
(ΦΕΚ Α' 114/10-5-2014)**

Απλούστευση της αδειοδότησης για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 44

Ρυθμίσεις απλοποίησης της διαδικασίας ίδρυσης επιχείρησης και μεταβίβασης ακινήτου

1. Η περίπτωση 15 του άρθρου 14 του π.δ. 258/2005 (Α' 316) αντικαθίσταται ως εξής: «Εφάπαξ εισφορά απογραφής των υπό ασφάλιση προσώπων, η οποία συνεισπράττεται με τις τρέχουσες εισφορές και είναι ίση με το 50% του ασφαλιστρού της 3ης ασφαλιστικής κατηγορίας.»

2.α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3853/2010 (Α' 90) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται.»

β. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 3853/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται.»

γ. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3853/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται.»

δ. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 3853/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται.»

3. Η παρ. 18 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62) καταργείται.

Άρθρο 58

Έναρξη ισχύος

Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν άλλως ορίζεται.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 10 Μαΐου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

**ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4269/2014
(ΦΕΚ Α' 142/28-6-2014)**

**Χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση -
Βιώσιμη ανάπτυξη.**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η
Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α1

**ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

Άρθρο 1

Βασικές έννοιες

Για την εφαρμογή του νόμου αυτού, οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του έχουν την ακόλουθη έννοια:

α) Σύστημα χωρικού σχεδιασμού: το σύνολο των χωροταξικών και πολεοδομικών πλαισίων και σχεδίων που περιγράφονται στα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 10 του παρόντος νόμου, όπως αυτά διαρθρώνονται συστηματικά και ιεραρχούνται σε επίπεδα με βάση τη γεωγραφική κλίμακα στην οποία αναφέρονται, την αποστολή και το περιεχόμενό τους.

β) Στρατηγικός χωρικός σχεδιασμός: ο σχεδιασμός με τον οποίο τίθενται, με βάση την ανάλυση των δεδομένων και την πρόγνωση των μελλοντικών εξελίξεων, οι μεσοπρόθεσμοι ή και μακροπρόθεσμοι στόχοι της ανάπτυξης και οργάνωσης του χώρου, καθώς και οι γενικές κατευθύνσεις για τη διαμόρφωση των οικιστικών περιοχών, των περιοχών ασκήσεως παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των περιοχών προστασίας, σε εθνική ή περιφερειακή κλίμακα. Ο στρατηγικός χωρικός σχεδιασμός δύναται να περιλαμβάνει και ειδικότερες ρυθμίσεις άμεσου εφαρμογής με σκοπό τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη, καθώς και την προστασία των παραπάνω περιοχών.

γ) Ρυθμιστικός χωρικός σχεδιασμός: ο σχε-

διασμός με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες για τη χρήση, τη δόμηση και την εν γένει εκμετάλλευση του εδάφους σε εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές.

δ) Οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων: οι περιοχές που αναπτύσσονται βάσει ενιαίου σχεδιασμού προκειμένου να λειτουργήσουν κατά κύρια ή αποκλειστική χρήση ως οργανωμένοι χώροι ανάπτυξης παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ως οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων νοούνται ιδίως οι Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) του άρθρου 24 του ν. 1650/1986, τα Επιχειρηματικά Πάρκα του ν. 3982/2011, τα Εμπορευματικά Κέντρα του ν. 3333/2005, τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ) του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 και τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του άρθρου 24 του ν. 3894/2010.

Άρθρο 2

Διάρθρωση συστήματος χωρικού σχεδιασμού

1. Ο χωρικός σχεδιασμός ασκείται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και διακρίνεται, ανάλογα με το περιεχόμενό του, σε στρατηγικό ή ρυθμιστικό.

2. Στην κατηγορία του στρατηγικού χωρικού σχεδιασμού υπάγονται τα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 5 και τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 6.

3. Στην κατηγορία του ρυθμιστικού χωρικού σχεδιασμού υπάγονται τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια του άρθρου 7, τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια του άρθρου 8 και τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής του άρθρου 10.

Άρθρο 3

Εθνική Χωροταξική Στρατηγική

1. Για τη βιώσιμη ανάπτυξη και οργάνωση του εθνικού χώρου, η Κυβέρνηση διαμορφώνει Εθνική Χωροταξική Στρατηγική. Η Στρατηγική αποτελεί κείμενο αρχών και περιλαμβάνει τους βασικούς άξονες, τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους χωρικής ανάπτυξης

στο επίπεδο της Γενικής Κυβέρνησης και των επιμέρους φορέων της, καθώς και τα προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για την υλοποίηση της επιδιωκόμενης ανάπτυξης.

2. Η Εθνική Χωροταξική Στρατηγική συντάσσεται υπό την ευθύνη και εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας και ανακοινώνεται στη Βουλή κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Για τη σύνταξη της Εθνικής Χωροταξικής Στρατηγικής λαμβάνονται υπόψη η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική της Χώρας για εκάστη προγραμματική περίοδο, το εκάστοτε ισχύον Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και το εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, οι διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν σημαντικά τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου.

4. Οι βασικοί άξονες και στόχοι της Εθνικής Χωροταξικής Πολιτικής λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των Εθνικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων.

Άρθρο 4

Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας το οποίο αποτελείται από είκοσι ένα (21) μέλη και συγκροτείται από:

α) Τον Γενικό Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ως Πρόεδρο.

β) Από έναν εκπρόσωπο από: την Ένωση Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ), την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ), το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤΕΕ), το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΟΕΕ), το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), το Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), την Κε-

ντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ), το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ), την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ), την Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ - ΠΕΑ), το Σύλλογο Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΕΜΠΧΠΑ), το Σύνδεσμο Ελλήνων Περιφερειολόγων (ΣΕΠ) και το Σύλλογο Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ).

γ) Από έναν εκπρόσωπο δύο Μη Κυβερνητικών Περιβαλλοντικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), οι οποίες επιλέγονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με βάση το κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας.

δ) Δύο μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) που έχουν εκλεγεί στο γνωστικό αντικείμενο της χωροταξίας-πολεοδομίας. Τα μέλη της περίπτωσης αυτής ορίζονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Οι εκπρόσωποι των φορέων των περιπτώσεων β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τις διοικήσεις τους, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την αποστολή σχετικής πρόσκλησης από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας το Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί ακόμη και εάν δεν έχουν ορισθεί ένας ή περισσότεροι εκπρόσωποι των φορέων των πιο πάνω περιπτώσεων. Σε κάθε περίπτωση, για τη νόμιμη συγκρότηση του Συμβουλίου απαιτείται να έχει ορισθεί τουλάχιστον το 50% των μελών του.

3. Συνιστάται επίσης Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία αποτελεί συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του Εθνικού Συμβουλίου και συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου, τους εκπροσώπους του ΤΕΕ, της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ και ένα εκ των μελών ΔΕΠ της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1.

4. Το Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ως αναπληρωτής του Προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου πρόσωπο αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους σε θέματα αρμοδιότητας του Συμβουλίου.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εγκρίνεται ο κανονισμός λειτουργίας του Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για τη λειτουργία τους. Η γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη τους παρέχεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Το Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο ή εκτάκτως κατά την κρίση του Προέδρου τους.

6. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι τριετής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να παρατείνεται η θητεία των μελών του Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής για διάστημα ενός (1) επιπλέον έτους.

7. Το Συμβούλιο αποτελεί όργανο κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα ιδιαίτερης σημασίας που αφορούν στην άσκηση της εθνικής χωροταξικής πολιτικής και πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης. Ειδικότερα, εκφέρει γνώμη επί της Εθνικής Χωροταξικής Στρατηγικής. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να ζητά από το Συμβούλιο τη γνώμη ή την υποβολή προτάσεων και επί άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου.

8. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια για τη διατύπωση γνώμης κατά τη διαδικασία κατάρτισης των Εθνικών Χωροταξικών Πλαισίων. Μπορεί να εκφέρει γνώμη κατά τη διαδικασία κατάρτισης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, μετά από ερώτημα του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

9. Οι απόψεις, παρατηρήσεις και προτάσεις του Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής υποβάλλονται προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

10. Για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων

τους, το Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή μπορούν να ζητούν στοιχεία και πληροφορίες από όλους τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, οι οποίοι οφείλουν να τις παρέχουν εγκαίρως. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου μπορεί να καλεί εκπροσώπους των παραπάνω φορέων και υπηρεσιών να αναπτύξουν προφορικά τις απόψεις τους στις συνεδριάσεις τόσο του Συμβουλίου όσο και της Εκτελεστικής Επιτροπής.

ΜΕΡΟΣ Α2

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Άρθρο 5

Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια (Ε.Χ.Π.)

1. Τα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται οι κατευθύνσεις του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο για:

α) Τη χωρική οργάνωση των κύριων εθνικών πόλων και αξόνων ανάπτυξης, καθώς και των διεθνών και διαπεριφερειακών εισόδων-πυλών και συνδέσεων της χώρας.

β) Τη χωρική διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου της Χώρας.

γ) Τη χωρική διάρθρωση τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων και γενικότερα τομέων ανάπτυξης εθνικής σημασίας.

δ) Τη χωρική διάρθρωση των δικτύων και υπηρεσιών τεχνικής, κοινωνικής και διοικητικής υποδομής εθνικού ενδιαφέροντος, καθώς και τη χωρική κατανομή των υποδομών γνώσης και καινοτομίας.

ε) Τη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση περιοχών του εθνικού χώρου που έχουν ιδιαίτερη σημασία από χωροταξική, περιβαλλοντική, αναπτυξιακή ή κοινωνική άποψη, όπως είναι ιδίως οι παράκτιες, θαλάσσιες και νησιωτικές περιοχές, οι ορεινές και προβληματικές ζώνες.

στ) Την προώθηση σχεδίων, προγραμμάτων ή έργων χωρικής ανάπτυξης μείζονος σημασίας.

ζ) Τα Ε.Χ.Π. συνοδεύονται από πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες και δράσεις, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους, καθώς και οι φορείς εφαρμογής τους.

2. α) Τα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σε συνεργασία με τα κατά περίπτωση αρμόδια Υπουργεία και λοιπούς αρμόδιους οργανισμούς. Για το σκοπό αυτόν, με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού συνιστώνται επιτελικές επιτροπές παρακολούθησης της κατάρτισης των εκπονούμενων πλαισίων, στις οποίες μετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργείων.

β) Κατά την εκπόνησή τους, λαμβάνονται υπόψη οι άξονες και οι στόχοι της Εθνικής Χωροταξικής Στρατηγικής, το εκάστοτε ισχύον Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής, το εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική της Χώρας και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου, ιδίως στον τομέα, πεδίο ή τύπο περιοχής που αποτελεί, κατά περίπτωση, το αντικείμενο ρύθμισης εκάστου Πλαισίου.

3. α) Τα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης κατά τις κείμενες διατάξεις. Οι σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) εγκρίνονται μαζί με τα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Ε.Χ.Π. και των οικείων ΣΜΠΕ είναι κοινές.

β) Η Εκτελεστική Επιτροπή του άρθρου 4 διατυπώνει γνώμη για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Εθνικών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής εισήγησης. Εάν παρέλθει άπρακτη η πιο πάνω προθεσμία, δεν εμποδίζεται η πρόοδος της διαδικασίας.

4. α) Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι αρμόδιο για την

παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των Εθνικών Χωροταξικών Πλαισίων. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσει ανά πενταετία τουλάχιστον εκθέσεις αξιολόγησης, στις οποίες αναφέρονται ο τρόπος εφαρμογής και τα πιθανά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή τους. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των Πλαισίων, όπως επίσης επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις τους.

β) Εκθέσεις αξιολόγησης δύναται να συντάσσουν και τα κατά περίπτωση αρμόδια Υπουργεία, τις οποίες κοινοποιούν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των εκθέσεων αξιολόγησης αρμοδιότητάς του.

γ) Τα πορίσματα των ως άνω εκθέσεων γνωστοποιούνται στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία και λοιπούς αρμόδιους οργανισμούς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που αφορούν στην εφαρμογή των Ε.Χ.Π..

5. α) Τα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύπτει τεκμηριωμένη ανάγκη προς τούτο από τις εκθέσεις αξιολόγησης. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου:

αα) Να αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα.

ββ) Να καθορισθούν εθνικές κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση εξαιρετικών αναγκών από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους.

γγ) Να αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής σημασίας ή έργα και δράσεις εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό.

δδ) Να προσαρμοσθούν σε σχετικές παρατη-

ρήσεις και υποδείξεις της έκθεσης αξιολόγησης.

εε) Να ενσωματώσουν κατευθύνσεις και προτάσεις των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων σχεδίων στα πλαίσια της ανάδρασης.

β) Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Εθνικών Χωροταξικών Πλαισίων ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 3.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις τροποποιήσεις σε εγκεκριμένα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως γραμματικές διατυπώσεις, διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων. Οι πιο πάνω τροποποιήσεις υποβάλλονται σε διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, μόνον εφόσον αξιολογηθεί, κατά τα οριζόμενα στην κοινή απόφαση 107017/2006 των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όπως εκάστοτε ισχύει, ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

7. α) Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» νοούνται εφεξής τα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.

β) Η αναθεώρηση και τροποποίηση εγκεκριμένων κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού γίνεται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6

Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (Π.Χ.Π.)

1.α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται οι κατευθύνσεις του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού σε περιφερειακό επίπεδο για:

αα) την ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, όπως ιδίως της γεωργίας, του τουρισμού, του ορυκτού πλούτου,

ββ) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων, ιδίως αυτών που επηρεάζουν σημαντικά τη φυσιογνωμία της Περιφέρειας,

γγ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λοιπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος,

δδ) τη χωρική οργάνωση του περιφερειακού οικιστικού δικτύου,

εε) την οικιστική ανάπτυξη και την εσωτερική οργάνωση και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου,

στστ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος, εκάστης Περιφέρειας,

ζζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων.

β) Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται για όλες τις Περιφέρειες της Χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής.

γ) Στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνονται και οι εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων, καθώς και τα εγκεκριμένα σχέδια δημόσιων ή ιδιωτικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν.

δ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνουν σε ειδικό παράρτημα, που συνοδεύεται από κείμενα και διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, κατευθύνσεις ανά δήμο που αφορούν ιδίως τα εξής:

αα) τη χωροταξική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία,

ββ) τη διάρθρωση του οικιστικού δικτύου και την οικιστική ανάπτυξη,

γγ) την προστασία και ανάδειξη του φυσικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος,

δδ) τα βασικά δίκτυα υποδομής,

εε) τη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στο μη αστικό, ιδίως, χώρο.

ε) Κατά την κατάρτιση του παραρτήματος υποχρεωτικά ανά δήμο, εντός των διοικητικών

ορίων του δίδονται κατευθύνσεις για τη χωρική οργάνωση των γενικών κατηγοριών των χρήσεων των εδαφίων 1.8 έως 1.16 της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση δύναται να μην προβλέπεται η χωρική οργάνωση μίας ή περισσοτέρων του προηγούμενου εδαφίου χρήσεων εντός των διοικητικών ορίων δήμου εφόσον: αα) η εν λόγω χρήση αντίκειται σε κατευθύνσεις Εθνικού Χωροταξικού Πλαισίου ή απαγορεύεται από ειδικότερες διατάξεις, ββ) προκύπτει από τη σχετική μελέτη ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμες περιοχές εντός του δήμου που να είναι δυνατή η χωρική οργάνωσή τους.

στ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, ρυθμίσεις, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.

Στο πρόγραμμα ενεργειών μπορεί να περιλαμβάνονται και κατευθύνσεις, επισημάνσεις ή αναδράσεις προς τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό εθνικού επιπέδου.

2.α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια οφείλουν να εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των Εθνικών Χωροταξικών Πλαισίων, τις οποίες μπορεί και να εξειδικεύουν ή και να συμπληρώνουν εφόσον υπάρχει ρητή προς τούτο πρόβλεψη από τα οικεία Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια. Κατά την κατάρτισή τους λαμβάνονται υπόψη οι άξονες και οι στόχοι της Εθνικής Χωροταξικής Στρατηγικής, το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου της περιφέρειας.

β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που προκύπτουν ασάφειες ή αντικρουόμενες κατευθύνσεις μεταξύ των Πλαισίων του Περιφερειακού και του Εθνικού Σχεδιασμού ή μεταξύ των Πλαισίων του Εθνικού Σχεδιασμού εκδίδεται σχετική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ως προς την ισχύουσα κατεύθυνση, ύστερα από αιτιολογημένη

εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του ΚΕΣΥΠΟΘΑ. Στην περίπτωση αυτή στο ΚΕΣΥΠΟΘΑ συμμετέχει ως μέλος ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Χωροταξίας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την υλοποίηση της παρούσας διάταξης.

3. Στο αναπτυξιακό πρόγραμμα κάθε Περιφέρειας περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα τα έργα και οι δράσεις που προωθούν την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων σύμφωνα και με το πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων των τελευταίων.

4.α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από σχετική ενημέρωση της οικείας Περιφέρειας.

β) Πριν από την έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων απαιτείται η προηγούμενη γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Ειδικά για τη χωρική διάρθρωση παραγωγικών τομέων ή κλάδων και περιφερειακών δικτύων μεταφορών και λοιπής τεχνικής υποδομής απαιτείται επιπλέον η γνώμη των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργείων, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη λήψη της σχετικής μελέτης. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

γ) Η Εκτελεστική Επιτροπή διατυπώνει γνώμη, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 4, για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης κατά τις κείμενες διατάξεις. Οι σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών

Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) εγκρίνονται μαζί με τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων ΣΜΠΕ είναι κοινές.

5.α) Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσει ανά πενταετία τουλάχιστον εκθέσεις παρακολούθησης, στις οποίες αναφέρονται ο τρόπος εφαρμογής, πιθανά προβλήματα που παρουσιάστηκαν, καθώς και ο βαθμός ενσωμάτωσης των κατευθύνσεων τους στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των Περιφερειακών Στρατηγικών και επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις τους. Εκθέσεις αξιολόγησης δύνανται να συντάσσουν και τα κατά περίπτωση αρμόδια Υπουργεία, τις οποίες κοινοποιούν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των εκθέσεων αξιολόγησης αρμοδιότητάς του.

β) Τα πορίσματα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στα συναρμόδια Υπουργεία, φορείς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στις δράσεις και έργα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους.

6.α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύπτει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από τις εκθέσεις παρακολούθησης. Στο χρονικό αυτό διάστημα είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και την επικαιροποίησή τους, προκειμένου:

αα) να αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα,

ββ) να καθορισθούν κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση εξαιρετικών αναγκών από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους στο επίπεδο της οικείας Περιφέρειας,

γγ) να αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής ή περιφερειακής σημασίας ή έργα και δράσεις εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό,

δδ) να προσαρμοσθούν σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Εθνικών Χωροταξικών Πλαισίων,

εε) να προσαρμοσθούν σε σχετικές παρατηρήσεις και υποδείξεις των εκθέσεων παρακολούθησης.

β) Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 4.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις τροποποιήσεις στα εγκεκριμένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως γραμματικές διατυπώσεις, διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων. Οι πιο πάνω τροποποιήσεις υποβάλλονται σε διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, μόνον εφόσον αξιολογηθεί, κατά τα οριζόμενα στην κ.υ.α. 107017/2006 (Β' 1225) των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όπως εκάστοτε ισχύει, ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

8. α) Για την Αττική θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου επέχει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας, όπως εκάστοτε ισχύει.

β) Κατά την εκπόνηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων της Στερεάς Ελλάδας και της Πελοποννήσου εξετάζονται ζητήματα αλληλεπίδρασης με την Περιφέρεια Αττικής και την τυχόν επικάλυψή τους με τμήματα της ευρύτερης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας.

γ) Κατά την κατάρτιση του Περιφερειακού

Χωροταξικού Πλαισίου Κεντρικής Μακεδονίας, πέραν των οριζομένων του παρόντος:

αα) Ενσωματώνονται ισχύουσες κατευθύνσεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Θεσσαλονίκης δυνάμενες να εξειδικεύονται ή και να συμπληρώνονται.

ββ) Λαμβάνεται υπόψη ο μητροπολιτικός ρόλος της Θεσσαλονίκης και οι λειτουργικές εξαρτήσεις και επιρροές μεταξύ του μητροπολιτικού κέντρου και των λοιπών περιοχών και περιλαμβάνονται κατευθύνσεις για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Θεσσαλονίκης σε εθνική και διεθνή κλίμακα και για τη στρατηγική χωρική οργάνωση της μητροπολιτικής αυτής περιοχής.

9. Με απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται προδιαγραφές για την εκπόνηση, αξιολόγηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

10. α) Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» νοούνται εφεξής τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.

β) Η αναθεώρηση και τροποποίηση των εγκεκριμένων κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης γίνεται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ Α3

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Άρθρο 7

Τοπικά Χωρικά Σχέδια (Τ.Χ.Σ.)

1. Τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια αποτελούν σύνολα κειμένων και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται οι γενικές χρήσεις γης, οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση της περιοχής ενός πρωτοβάθμιου Ο.Τ.Α..

2. Τα Τ.Χ.Σ. καλύπτουν την έκταση μίας ή και περισσότερων Δημοτικών Ενοτήτων ή και το σύνολο της έκτασης του οικείου δήμου. Δύναται

επίσης να εκπονούνται σε διαδημοτικό επίπεδο, έπειτα από σχετικές αποφάσεις των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων. Τα Τ.Χ.Σ. εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις του υπερκείμενου στρατηγικού χωρικού σχεδιασμού και περιέχουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.

3. Με τα Τ.Χ.Σ. καθορίζονται για εκάστη δημοτική ενότητα οι ακόλουθες κατηγορίες περιοχών:

α) Οικιστικές Περιοχές:

αα) Ως οικιστικές περιοχές νοούνται οι περιοχές της δημοτικής ενότητας που εξυπηρετούν τη διαβίωση και την οργανωμένη οικονομική και κοινωνική ζωή και δραστηριότητα του ανθρώπου.

Στις οικιστικές περιοχές περιλαμβάνονται όλες οι εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων περιοχές της οικείας δημοτικής ενότητας, οι οικισμοί προ του 1923 ή με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και οι περιοχές προς πολεοδόμηση για οικιστική χρήση, δηλαδή οι περιοχές οι οποίες, εν όψει της θέσης τους, της φυσικής διαμόρφωσης του εδάφους τους και των λοιπών συνθηκών που υπάρχουν σε αυτές, προσφέρονται για οικιστικές επεκτάσεις και εν γένει για την πραγματοποίηση έργων και προγραμμάτων οικιστικής ανάπτυξης. Περιλαμβάνονται επίσης και οι Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 με χρήση πρώτης ή δεύτερης κατοικίας, οι Περιοχές Πολεοδομικής Επιβάρυνσης του άρθρου 31 του ν. 4178/2013, καθώς και ζώνες συγκέντρωσης δόμησης και υποδοχής συντελεστή δόμησης των άρθρων 31 κ. επ. του ν. 4178/2013.

ββ) Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής, οι οποίες πολεοδομούνται, καθορίζονται με τα Τ.Χ.Σ. όρια πολεοδομικών ενοτήτων και η γενική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσής τους, ήτοι οι επιτρεπόμενες εντός αυτών γενικές κατηγορίες χρήσεων γης, η πυκνότητα, ο συντελεστής δόμησης και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης, καθώς και η γενική εκτίμηση των αναγκών εκάστης πολεοδομικής ενότητας σε κοινόχρηστους χώρους, κοινωφελείς εξυπηρετήσεις και εν γένει δημόσιες υποδομές και δίκτυα.

γγ) Εντός των οικιστικών περιοχών επιτρέπονται οι ακόλουθες γενικές κατηγορίες χρήσεων γης κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις: κατοικία (Κ1, Κ2, ΜΚ) πολεοδομικό κέντρο, τουρισμός - αναψυχή, ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο, χρήσεις Κύριου Οδικού Άξονα, εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας και εγκαταστάσεις μέσω μαζικής μεταφοράς των άρθρων 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 32 του παρόντος νόμου.

β) Περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:

αα) Ως περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων νοούνται οι εντός ή και εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές της οικείας δημοτικής ενότητας, οι οποίες, εν όψει της θέσης, των υφιστάμενων χρήσεων, λειτουργιών και υποδομών, καθώς και των λοιπών χωρικών τους χαρακτηριστικών, προσφέρονται για τη χωροθέτηση μεμονωμένων ή οργανωμένων, παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Οι περιοχές αυτές είναι δυνατόν να πολεοδομούνται ανάλογα με το ιδιαίτερο καθεστώς που τις διέπει.

ββ) Στις περιοχές αυτές με το Τ.Χ.Σ. καθορίζονται οι επιτρεπόμενες εντός αυτών γενικές κατηγορίες χρήσεων γης, ο συντελεστής δόμησης, καθώς και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης που απαιτούνται για την ανάπτυξή τους.

γγ) Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται ο καθορισμός μίας ή περισσότερων από τις ακόλουθες γενικές κατηγορίες χρήσεων γης κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις: τουρισμός - αναψυχή, ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο, χονδρικό εμπόριο, παραγωγικές δραστηριότητες χαμηλής, μέσης, υψηλής όχλησης και πολεοδομικής εξυγίανσης, τεχνολογικά πάρκα, εμπορευματικά κέντρα, εγκαταστάσεις μέσω μαζικής μεταφοράς, εγκαταστάσεις αστικών υποδομών κοινής ωφέλειας, ιδιαίτερες χρήσεις των άρθρων 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31 του παρόντος νόμου.

δδ) Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής εντάσσονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που τους διέπουν, και τυχόν εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων.

γ) Περιοχές Προστασίας:

αα) Ως περιοχές προστασίας νοούνται οι πε-

ριοχές μελέτης των Τ.Χ.Σ., οι οποίες διαθέτουν ιδιαίτερος αξιόλογα φυσικά ή πολιτιστικά στοιχεία που χρήζουν προστασίας, προβολής και ανάδειξης. Οι περιοχές αυτές οριοθετούνται και καθορίζονται για αυτές περιορισμοί ή και απαγορεύσεις στις χρήσεις γης και στη δόμηση, καθώς και στην εν γένει άσκηση δραστηριοτήτων και λειτουργιών, για λόγους προστασίας του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος.

ββ) Στις περιοχές αυτές εντάσσονται και εκτάσεις που υπάγονται σε ειδικά νομικά καθεστώτα προστασίας, όπως είναι ιδίως χώροι αρχαιολογικού ή ιστορικού ενδιαφέροντος, δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και οι περιοχές υπαγόμενες στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών του ν. 3937/2011 (Α' 60), οι οποίες διέπονται όσον αφορά τις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης από τα ειδικά καθεστώτα προστασίας τους. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 ως γαίες υψηλής παραγωγικότητας.

δ) Περιοχές ελέγχου χρήσεων γης:

Ως περιοχές ελέγχου χρήσεων γης νοούνται οι εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές της οικείας δημοτικής ενότητας, ιδίως πέριξ των οικιστικών περιοχών ή των περιοχών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, στις οποίες μπορεί να καθορίζονται ειδικοί περιορισμοί στις χρήσεις γης και στους όρους δόμησης με σκοπό την ορθολογική κατανομή και συσχέτιση των χρήσεων γης, ώστε να αποφεύγονται πιθανές συγκρούσεις μεταξύ τους.

4. Μετά την έγκριση των Τ.Χ.Σ., κάθε οικιστική, παραγωγική ή άλλη ανάπτυξη επιτρέπεται μόνον εφόσον είναι συμβατή με τις χρήσεις γης και τους λοιπούς όρους και περιορισμούς που καθορίζονται με αυτά. Σε κάθε περίπτωση, κατά την έγκριση των Τ.Χ.Σ., πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4164/2013.

5. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης των Τ.Χ.Σ. και οπωσδήποτε μετά τη γνώμη του οικείου ΣΥΠΟΘΑ μπορεί να επιβάλλεται, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, αναστολή χορήγησης αδειών δόμησης για ορισμένες χρήσεις είτε σε

όλη την περιοχή μελέτης είτε σε μέρος αυτής, έπειτα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας.

6.α) Η κίνηση της διαδικασίας για τη σύνταξη Τ.Χ.Σ. γίνεται είτε από τον οικείο δήμο είτε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

β) Η έγκριση των Τ.Χ.Σ. γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου και γνώμη του οικείου ΣΥΠΟΘΑ, οι οποίες παρέχονται σε διάστημα ενός μηνός από την εισαγωγή του θέματος σε αυτά. Μετά την παρέλευση της παραπάνω ημερομηνίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Με το πιο πάνω προεδρικό διάταγμα εγκρίνονται επίσης και οι κατευθύνσεις, όροι και μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να τηρούνται κατά την υλοποίηση και εξειδίκευση των Τ.Χ.Σ., σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).

γ) Με το πιο πάνω προεδρικό διάταγμα μπορεί να οριοθετούνται και οι οριογραμμές των τυχόν υφισταμένων εντός των Τ.Χ.Σ. υδατορευμάτων, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του ν. 4258/2014.

7. Όρια και ρυθμίσεις εγκεκριμένων Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1337/1983, περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο των Τ.Χ.Σ. και μπορεί να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 6, εφόσον τούτο κρίνεται πολεοδομικώς απαραίτητο για την κάλυψη αναγκών οικιστικής, παραγωγικής ή επιχειρηματικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης εντός της οικείας δημοτικής ενότητας. Μετά την έγκριση των Τ.Χ.Σ., οι ΖΟΕ που έχουν ενσωματωθεί σε αυτά παύουν να ισχύουν ως αυτοτελείς ρυθμίσεις και ισχύουν οι ρυθμίσεις του Τ.Χ.Σ..

8. Όρια και ρυθμίσεις προεδρικών διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 1577/1985, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2831/2000, περι-

λαμβάνονται στο περιεχόμενο του Τ.Χ.Σ. και μπορεί να συμπληρώνονται ή να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 6 του παρόντος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4067/2012.

9. Η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση αξιολογεί την εφαρμογή των ρυθμίσεων των Τ.Χ.Σ.. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσει ανά πενταετία τουλάχιστον εκθέσεις αξιολόγησης, με τις οποίες αποτιμάται ο τρόπος εφαρμογής των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων των πιο πάνω σχεδίων, καταγράφονται τυχόν αστοχίες, αδυναμίες και προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή τους και διατυπώνονται προτάσεις αντιμετώπισής τους. Οι ως άνω εκθέσεις κοινοποιούνται στον οικείο δήμο, στην οικεία περιφέρεια και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη σε σχετικές ενέργειες και δράσεις που άπτονται των σχετικών αρμοδιοτήτων τους.

10.α) Τα Τ.Χ.Σ. αναθεωρούνται ανά πενταετία, εφόσον προκύψει τεκμηριωμένη προς τούτο ανάγκη από την αξιολόγηση που διενεργείται κατά την προηγούμενη παράγραφο. Στο χρονικό αυτό διάστημα είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου:

αα) να αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διακρατικού, διαπεριφερειακού ή διαδημοτικού χαρακτήρα,

ββ) να αντιμετωπισθούν εξαιρετικές πολεοδομικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους,

γγ) να ενσωματωθούν σημαντικές παρατηρήσεις και υποδείξεις της οικείας έκθεσης αξιολόγησης,

δδ) να αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα που δεν μπορούν να καλυφθούν στο πλαίσιο των ισχυόντων Τ.Χ.Σ. και αφορούν στην εφαρμογή έργων και προγραμμάτων ή παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας,

εε) να προσαρμοστούν σε νέα δεδομένα ή κατευθύνσεις που προκύπτουν από την έγκριση,

αναθεώρηση ή τροποποίηση Εθνικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων.

β) Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Τ.Χ.Σ. ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 6.

11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη του ΚΕΣΥΠΟΘΑ, μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις τροποποιήσεις σε εγκεκριμένα Τ.Χ.Σ.. Οι πιο πάνω τροποποιήσεις υποβάλλονται σε διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, μόνον εφόσον αξιολογηθεί, κατά τα οριζόμενα στην κ.υ.α. 107017/2006 (Β' 1225) των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όπως εκάστοτε ισχύει, ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

12. Με απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται προδιαγραφές και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εκπόνηση, αξιολόγηση και τροποποίηση των Τ.Χ.Σ..

13. Η αναθεώρηση και τροποποίηση εγκεκριμένων κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. γίνεται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

14. α) Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρεται το «Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο» ή το «Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης» νοείται εφεξής το Τοπικό Χωρικό Σχέδιο του παρόντος άρθρου.

β) Η αναθεώρηση και τροποποίηση των εγκεκριμένων κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. γίνεται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8 **Ειδικά Χωρικά Σχέδια**

1. Για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών ανεξαρτήτως διοικητικών ορίων που μπορεί να λειτουργήσουν ως υποδοχείς σχεδίων, έργων και προγραμμάτων υπερτοπικής κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας ή για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοι-

πών όρων ανάπτυξής τους, καταρτίζονται Ειδικά Χωρικά Σχέδια (Ε.Χ.Σ). Τα Ε.Χ.Σ. αποτελούν σύνολα κειμένων και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται χρήσεις γης, γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται ώστε να καταστούν οι εν λόγω περιοχές κατάλληλες είτε για τη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων είτε για την πραγματοποίηση προγραμμάτων και παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας.

2. Τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια εντάσσονται ιεραρχικά στο ίδιο επίπεδο σχεδιασμού με τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια.

3. α) Η κίνηση της διαδικασίας για τη σύνταξη των Ε.Χ.Σ. γίνεται είτε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είτε από τον οικείο Δήμο ή την οικεία Περιφέρεια είτε από τον φορέα υλοποίησης του σχεδίου, έργου ή προγράμματος. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται προδιαγραφές και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για τη σύνταξη των Ε.Χ.Σ..

β) Κατά την κατάρτιση των Ε.Χ.Σ. λαμβάνονται υπόψη οι κατευθύνσεις των εγκεκριμένων Εθνικών και των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων καθώς και οι κατευθύνσεις της οικείας αναπτυξιακής πολιτικής.

γ) Η έγκριση των Ε.Χ.Σ. γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, ύστερα από γνώμη του ΚΕΣΥΠΟΘΑ. Με το πιο πάνω προεδρικό διάταγμα εγκρίνονται επίσης και οι κατευθύνσεις, όροι και μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να τηρούνται κατά την υλοποίηση και εξειδίκευση των Ε.Χ.Σ., σύμφωνα με την προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).

δ) Με το πιο πάνω προεδρικό διάταγμα μπορεί να καθορίζονται και οι οριογραμμές των τυχόν υφισταμένων εντός των Ε.Χ.Σ. υδατορεμάτων, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2

του ν. 4258/2014 και να εγκρίνεται και το Ρυμοτομικό Σχέδιο εφαρμογής όπου αυτό απαιτείται. Στην περίπτωση που ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ε.Χ.Σ. είναι και κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης η διαδικασία δημοσιότητας της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.

4. Με τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια μπορεί να τροποποιούνται προγενέστερα Τοπικά Χωρικά Σχέδια και τυχόν ισχύουσες για την περιοχή του σχεδίου γενικές και ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις, ιδίως όσον αφορά τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης και όρους και περιορισμούς δόμησης εφόσον η τροποποίηση καθίσταται αναγκαία εν όψει του ειδικού χαρακτήρα της επιδιωκόμενης ανάπτυξης, τεκμηριώνεται ειδικώς στην οικεία για κάθε ειδικό σχέδιο μελέτη και δεν ανατρέπει πάντως τη χωροταξική λειτουργία της ευρύτερης περιοχής, όπως αυτή προσδιορίζεται στα οικεία Εθνικά και Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια.

5. Όρια και ρυθμίσεις εγκεκριμένων Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1337/1983, περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο των Ε.Χ.Σ. και μπορεί να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 3, εφόσον τούτο κρίνεται πολεοδομικώς απαραίτητο για την κάλυψη αναγκών παραγωγικής ή επιχειρηματικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης εντός της περιοχής του σχεδίου. Μετά την έγκριση των Ε.Χ.Σ., οι ΖΟΕ που έχουν ενσωματωθεί σε αυτά παύουν να ισχύουν ως αυτοτελείς ρυθμίσεις και ισχύουν οι ρυθμίσεις του Ε.Χ.Σ..

6. Όρια και ρυθμίσεις προεδρικών διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 4 παρ.1 του ν. 1577/1985, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2831/2000, περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο του Ε.Χ.Σ. και μπορεί να συμπληρώνονται ή να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 3 του παρόντος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4067/2012.

7. Οι ρυθμίσεις των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων είναι δεσμευτικές για όλα τα εκπονούμενα Τοπικά Χωρικά Σχέδια καθώς και για κάθε ένταξη

των περιοχών που καλύπτονται από Ε.Χ.Σ. σε σχέδιο πόλεως. Κατ' εξαίρεση, με τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια μπορεί να τροποποιούνται όρια και ρυθμίσεις των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων ύστερα από ειδική αιτιολογία και σύμφωνη γνώμη του φορέα ανάπτυξης ή διοίκησης της περιοχής που έχει ενταχθεί σε Ειδικό Σχέδιο. Στις περιπτώσεις αυτές, το προεδρικό διάταγμα για την έγκριση του Τ.Χ.Σ. προτείνεται και από τον καθ' ύλην αρμόδιο για το τροποποιούμενο Ειδικό Χωρικό Σχέδιο Υπουργό.

8. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης του Ε.Χ.Σ. και οπωσδήποτε μετά τη γνώμη του ΚΕΣΥΠΟΘΑ δύναται να επιβάλεται, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, αναστολή χορήγησης αδειών δόμησης για ορισμένες χρήσεις, είτε σε όλη την περιοχή του σχεδίου, είτε σε μέρος αυτής, έπειτα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

9. Τα Ε.Χ.Σ. τροποποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3 έπειτα από αιτιολογημένη τεχνική έκθεση αξιολόγησης.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να καθορίζονται προδιαγραφές για την εκπόνηση και τη διαδικασία τροποποίησης των Ε.Χ.Σ..

11. Ειδικά Χωρικά Σχέδια, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αποτελούν και οι Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) του άρθρου 24 του ν. 1650/1986, τα Επιχειρηματικά Πάρκα του ν. 3982/2011, τα Εμπορευματικά Κέντρα του ν. 3333/2005, τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ) του άρθρου 12 του ν. 3986/2011, τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του άρθρου 24 του ν. 3894/2010, τα Τοπικά ρυμοτομικά σχέδια του άρθρου 26 του ν. 1337/1983. Για το σχεδιασμό και τη χωρική οργάνωση των πιο πάνω περιοχών εφαρμόζονται οι οικείες για κάθε κατηγορία υποδοχέα διατάξεις καθώς και οι ρυθμίσεις των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου. Στις περιπτώσεις των πιο πάνω υποδοχέων, η οριοθέτηση των

υδατορεμάτων που εμπíπτουν σε αυτούς, μπορεί να γίνεται με τη διοικητική πράξη έγκρισης εκάστου υποδοχέα, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν. 4258/2014.

Άρθρο 9 **Συντελεστής δόμησης**

1.α) Στις οικιστικές περιοχές, οι οποίες προτείνονται προς πολεοδόμηση με βάση τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια ή τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια των άρθρων 7 και 8, καθορίζονται ανώτατα όρια συντελεστή δόμησης ως εξής:

αα) για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση κύριας κατοικίας ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,8.

ββ) Για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση πολεοδομικού κέντρου ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,2.

γγ) Για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση τουρισμού - αναψυχής ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,6.

δδ) Για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση παραθεριστικής (δεύτερης) κατοικίας ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,4.

εε) Για τις περιοχές που προορίζονται για χρήση εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας ο συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,2.

β) Σε κάθε περίπτωση στις παραπάνω περιοχές ο συντελεστής δόμησης που προκύπτει κατά την πολεοδόμησή τους δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 0,8 επί του συνόλου της εκτάσεως που απομένει μετά την αφαίρεση του τμήματος που αποδίδεται σε κοινόχρηστους χώρους.

2. Στις περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, οι οποίες προτείνονται προς πολεοδόμηση με βάση τα Τοπικά Χωρικά Σχέδια ή τα Ειδικά Χωρικά Σχέδια των άρθρων 7 και 8, εφαρμόζονται οι μέγιστοι συντελεστές δόμησης που ορίζονται από τις οικείες διατάξεις για κάθε κατηγορία οργανωμένου υποδοχέα δραστηριοτήτων.

Στους πόλους υπερτοπικής σημασίας του ν. 2730/1999 (Α' 130), κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος,

στις προς πολεοδόμηση περιοχές, καθορίζεται με το Ε.Χ.Σ. του άρθρου 8 ο συντελεστής δόμησης ή ο μέσος συντελεστής που έχει οριστεί από τις εκάστοτε ειδικές διατάξεις που τους διέπουν. Σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί συντελεστής δόμησης από τις ειδικές διατάξεις, με το Ε.Χ.Σ. του άρθρου 8 καθορίζεται μέσος συντελεστής δόμησης ο οποίος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 0.8.

Άρθρο 10 **Ρυμοτομικά σχέδια εφαρμογής (Ρ.Σ.Ε.)**

1. Για την πολεοδόμηση ορισμένης περιοχής απαιτείται η σύνταξη και έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής, με το οποίο εξειδικεύονται, σε κλίμακα πόλης ή οικισμού ή τμημάτων αυτών ή σε ζώνες και περιοχές ειδικών χρήσεων, οι ρυθμίσεις των Τοπικών ή Ειδικών Χωρικών Σχεδίων περί χρήσεων γης και όρων δόμησης και καθορίζονται επακριβώς οι κοινόχρηστοι, κοινωφελείς και οικοδομήσιμοι χώροι της προς πολεοδόμηση περιοχής καθώς και τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής.

2. Για την κατάρτιση Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής απαιτείται η ύπαρξη εγκεκριμένων Τοπικών ή Ειδικών Χωρικών Σχεδίων των άρθρων 8 και 9 του παρόντος.

3. Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής καταρτίζονται για το σύνολο των περιοχών των Τ.Χ.Σ. ή Ε.Χ.Σ. που προορίζονται για πολεοδόμηση ή και για τμήμα αυτών, το οποίο πρέπει πάντως να αποτελεί πολεοδομική ενότητα, όπως αυτή καθορίζεται στο οικείο Τοπικό ή Ειδικό Χωρικό Σχέδιο.

4.α) Η κίνηση της διαδικασίας σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί επίσης να κινηθεί και από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου Δήμου.

β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό τοπογραφικό χάρτη στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας. Κατ' εξαίρεση η πιο πάνω προθεσμία μπορεί να

παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν εγγράφως στον οικείο Δήμο τυχόν ενστάσεις τους, τις οποίες ο Δήμος οφείλει να εξετάσει εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση.

γ) Η έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ), μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε που περιέρχεται στο οικείο συμβούλιο ο σχετικός φάκελος προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας, η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Με την απόφαση της προηγούμενης περιπτώσεως κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εγκρίνονται προδιαγραφές για την ενιαία εκπόνηση του Ρυμοτομικού Σχεδίου και της Πράξης Εφαρμογής και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

ε) Η έγκριση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του ν.δ. της 17.7/16.8.1923.

5. Η έγκριση Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Χωρικά Σχέδια ή διέπονται από ειδικότερες ρυθμίσεις γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις.

6. Μετά την έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής απαγορεύεται η τροποποίησή τους για μία πενταετία, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες καθίστανται αναγκαίες ειδικότερες επιμέρους τροποποιήσεις τους για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του σχεδιασμού στην περιοχή.

7. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρεται η «Πολεοδομική Μελέτη» νοείται εφεξής το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

ΜΕΡΟΣ Α4

ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 11

Ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική καταγραφή των θεσμικών γραμμών, πληροφοριών, όρων και χρήσεων γης

1. Έως το 2020 ολοκληρώνεται με ευθύνη όλων των αρμόδιων Υπουργείων η ψηφιοποίηση και καταγραφή όλων των θεσμικών γραμμών αρμοδιότητάς τους, οι οποίες εντάσσονται σε κεντρική βάση δεδομένων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Με ευθύνη των αρμόδιων Υπουργών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δημιουργούνται τομεακά πληροφοριακά συστήματα για την τήρηση όλων των θεσμικών γραμμών. Ως θεσμικές γραμμές νοείται ιδίως το σύνολο των γεωχωρικών δεδομένων της χώρας, τα οποία επηρεάζουν το ισχύον καθεστώς ιδιοκτησίας, δόμησης, εκμετάλλευσης ή και προστασίας της ακίνητης περιουσίας. Οι κύριες κατηγορίες των δεδομένων αυτών αφορούν: α) σε χωροταξικά - πολεοδομικά χαρακτηριστικά, β) σε περιοχές περιβαλλοντικής, πολιτιστικής, αρχιτεκτονικής και εθνικής προστασίας και γ) σε περιοχές καθορισμένες από λοιπές διοικητικές πράξεις σχετικά με τη γη, όπως απαλλοτριώσεις έργων υποδομής, αναδασμούς - διανομές, οριογραμμές αιγιαλού - παραλίας.

3. Στα ως άνω πληροφοριακά συστήματα υποχρεωτικά, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα μορφοποιούνται τα γεωχωρικά δεδομένα, οι γε-

ωχωρικές υπηρεσίες και τα αντίστοιχα με τα δεδομένα σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «Για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire)» καταλαμβάνονται όλα τα προσήκοντα τεχνικά μέτρα προκειμένου τα δεδομένα να διατίθενται μέσω της Ευρωπαϊκής πύλης INSPIRE, της Εθνικής Γεωπύλης που προβλέπεται στο ν. 3882/2010 και όποιας άλλης κεντρικής διαδικτυακής πύλης υποδειχθεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την ανάπτυξη, την επικαιροποίηση και την τήρηση του τομεακού πληροφοριακού συστήματος για τα πολεοδομικά και χωροταξικά δεδομένα.

5. Τα πληροφορικά συστήματα και οι βάσεις δεδομένων όλων των αρμόδιων Υπουργείων διασυνδέονται υποχρεωτικά, έχουν τη δυνατότητα διαλειτουργικότητας και όλα τα δεδομένα καταγράφονται σε κεντρική βάση πληροφοριακού συστήματος από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με κοινή απόφαση των αρμόδιων Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Οικονομικών, Τουρισμού, Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ναυτιλίας και Αιγαίου, Μακεδονίας και Θράκης, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι προδιαγραφές καταγραφής και αλλαγών κάθε πληροφορίας και θεσμικών γραμμών, η διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων και επικαλύψεων θεσμικών γραμμών ορίων και χρήσεων γης, ο τρόπος διασύνδεσης των βάσεων, η διαδικασία και τα αρμόδια όργανα συνεχούς ενημέρωσης και καταγραφής όλων των σχετικών πράξεων θεσμικών γραμμών καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Σε κάθε περίπτωση τα ανωτέρω δεδομένα αποτυπώνονται σε υπόβαθρα της ΕΚΧΑ Α.Ε..

6. Ειδικά για τη διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων και επικαλύψεων θεσμικών γραμμών ορίζεται σε επίπεδο Δήμου επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους των συναρμόδιων

Υπουργείων και αναλόγως του θέματος από εκπροσώπους των καθ' ύλην ειδικώς συναρμόδιων υπηρεσιών του οικείου Δήμου και Περιφέρειας με αρμοδιότητα την εξέταση και την εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τον τελικό καθορισμό όλων των θεσμικών γραμμών στα όρια του Δήμου. Με την κ.υ.α. της παραγράφου 5 ρυθμίζονται θέματα ορισμού των μελών, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διαδικασία του έργου της επιτροπής.

7. Με κοινή υπουργική απόφαση των αρμόδιων Υπουργών της παραγράφου 5 ρυθμίζονται τα αναγκαία θέματα για την πιλοτική εφαρμογή της διαδικασίας του παρόντος άρθρου στην περιοχή αρμοδιότητας ενός Δήμου.

8. Μετά την ανωτέρω διαδικασία, την ολοκλήρωση των βάσεων δεδομένων, την καταγραφή των θεσμικών γραμμών κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και την ολοκλήρωση της διαδικασίας επίλυσης κάθε διαφοράς και σύγκρουσης των θεσμικών γραμμών εγκρίνεται με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για κάθε Δήμο Ειδικό Ψηφιακό Σχέδιο θεσμικών γραμμών και πληροφορίας γης. Από την ημερομηνία έγκρισης των ψηφιακών σχεδίων κάθε απαιτούμενη διοικητική ή κανονιστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με το ισχύον ψηφιακό σχέδιο.

9. Για την παρακολούθηση και την ολοκλήρωση των ανωτέρω πληροφοριακών συστημάτων ορίζεται επιτροπή παρακολούθησης και αξιολόγησης με τη συμμετοχή των αρμόδιων Γενικών Γραμματέων κάθε υπουργείου. Η επιτροπή τουλάχιστον μία φορά το χρόνο υποχρεούται να παρουσιάσει στη Βουλή την πορεία υλοποίησης όλων των δράσεων. Η Επιτροπή προβαίνει σε αναλυτική καταγραφή με βάση τη χρονική πρόοδο των δράσεων για κάθε Υπουργείο και συντάσσει χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης των δράσεων.

10. Ειδικά για την ηλεκτρονική διεκπεραίωση της διαδικασίας εν όλω ή εν μέρει των πληροφοριακών συστημάτων και τη διασύνδεση όλων των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να ανατεθεί σε αρμόδια αρχή εποπτευό-

μενη από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η ανάπτυξη και η διαχείριση του αντίστοιχου πληροφοριακού συστήματος. Η αρμόδια αρχή για τη διεκπεραίωση της ανωτέρω διαδικασίας εν όλω ή εν μέρει, καθώς και κάθε άλλης σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας, δύναται να ορίζεται ως δικαιούχος χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του ν. 3614/2007 μετά από Προγραμματική Σύμβαση με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με υπουργική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την τεχνική λειτουργία και την δημιουργία των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την εφαρμογή του παρόντος.

11. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών οι Δήμοι:

α) Αποστέλλουν σε ψηφιακό αρχείο προς την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τις οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των σχεδίων που έχουν αρμοδιότητα να εκπονούν. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις παρακολουθούν τα χρονοδιαγράμματα, τις διαδικασίες ολοκλήρωσης, το χρόνο υποβολής των αιτήσεων, τη διαδικασία διαβούλευσης, έγκρισης των φάσεων του σχεδιασμού και την πορεία υλοποίησης των μελετών. Τα στοιχεία αποστέλλονται ηλεκτρονικά και λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές για την ολοκλήρωση χρηματοδότησης των προγραμμάτων σχεδιασμού, τη συνέχιση της τυχόν χρηματοδότησης ή και την εξαίρεση αυτών λόγω μεγάλων καθυστερήσεων.

β) Εγκαθιστούν σύστημα καταγραφής των δημογραφικών, οικονομικών, αναπτυξιακών, κοινωνικών και άλλων δεδομένων που απαιτούνται για την ανάλυση της φυσιογνωμίας της περιοχής τους. Τα δεδομένα του συστήματος επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και κατ' ελάχιστο ανά διετία με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους σε κάθε απαιτούμενο σχέδιο και

αποστέλλονται σε ηλεκτρονική μορφή προς έλεγχο στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται πρότυπα τεύχη συστημάτων καταγραφής, το περιεχόμενο των συστημάτων καταγραφής και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου.

13. Με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται:

α) η κατάργηση της υποχρέωσης έντυπης υποβολής και η αποκλειστικά ηλεκτρονική υποβολή των στοιχείων των μελετών και των σχεδίων του παρόντος νόμου,

β) η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών και στοιχείων των μελετών και οι τεχνικές προδιαγραφές των ηλεκτρονικών αρχείων,

γ) το πληροφοριακό σύστημα και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρονται προς τους ενδιαφερόμενους και τους πολίτες,

δ) το πληροφοριακό σύστημα και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που θα προσφέρονται προς τις δημόσιες αρχές για την έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων έγκρισης των μελετών και των σχεδίων,

ε) οι όροι πρόσβασης και διάθεσης στα πληροφοριακά συστήματα, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και πληροφορίες που αφορούν τις μελέτες και τα σχέδια,

στ) κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων και των μελετητών με σκοπό την εξασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

14. Από τη δημοσίευση της απόφασης της προηγούμενης παραγράφου:

α) κάθε είδους επικοινωνία, συναλλαγή ή υποβολή στοιχείων μεταξύ δημοσίων αρχών, μελετητών και πολιτών για την έγκριση μελετών και σχεδίων εκτελείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά,

β) η διεκπεραίωση των εκάστοτε διαδικασιών εκτελείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά και με τεχνικά μέσα που προσφέρουν ιχνηλασιμότητα

και διαφάνεια σε κάθε πολίτη. Κάθε εγκριτικό στάδιο και ενδιάμεσο βήμα, απόφαση ή στάδιο δημοσιεύονται αμελλητί στο διαδίκτυο.

15. Μέχρι την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διαδικασίας υποβολής στοιχείων και δικαιολογητικών κατά τις παραγράφους 13 και 14 τα απαιτούμενα αρχεία και σχέδια μπορεί να υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή εντός συμπυκνωμένου ψηφιακού δίσκου (CD) συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση μελετητή η οποία πρωτοκολλείται για το περιεχόμενο αυτού.

Άρθρο 12

Κωδικοποίηση διατάξεων χωροταξίας και πολεοδομίας

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή της οποίας τα μέλη δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα είκοσι (20), για τη σύνταξη κώδικα χωροταξίας και πολεοδομίας.

2. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ποσό και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης των μελών της επιτροπής, των ειδικών εισηγητών που τυχόν ορίζονται και των γραμματέων και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

3. Η επιτροπή συγκροτείται από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και δημοσίους υπαλλήλους καθώς και από ιδιώτες επιστήμονες ειδικευμένους σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας

4. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία και τάσσεται ο χρόνος περάτωσης του έργου της. Με την ίδια απόφαση ορίζονται έως τρεις υπάλληλοι του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής οι οποίοι ασκούν καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής.

5. Ο κατά την παράγραφο 1 κώδικας περιλαμβάνει τις ισχύουσες διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων, που αφορούν στη χωροταξική και πολεοδομική νομοθεσία.

6. Κατά τη σύνταξη του κώδικα, επιτρέπεται η

κατάργηση διατάξεων που κρίνονται ατελέσφορες για την επίτευξη πρακτικών αποτελεσμάτων, η απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί σιωπηρώς καθώς και των μεταβατικών διατάξεων που δεν έχουν πλέον πεδίο εφαρμογής, η προσαρμογή διατάξεων προς το ισχύον Σύνταγμα, η αναδιατύπωση διατάξεων χάριν απλουστεύσεως ή άρσεως ερμηνευτικών αμφιβολιών ή συσχετισμού προς παρεμφερείς διατάξεις, ο καθορισμός των αρμόδιων οργάνων σε συνάρτηση με το υφιστάμενο οργανωτικό σχήμα των κεντρικών και αποκεντρωμένων υπηρεσιών και των οργάνων της αυτοδιοίκησης, η ενοποίηση και η αναδιάρθρωση νομοθετημάτων και κάθε άλλη μεταβολή απαραίτητη για την ενότητα της ρυθμίσεως. Η κωδικοποίηση ολοκληρώνεται εντός ενός έτους από τη συγκρότηση της προβλεπόμενης στο άρθρο αυτό Επιτροπής.

7. Σε κάθε περίπτωση ο κώδικας καταρτίζεται σε ηλεκτρονική βάση και ορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις για τα αρμόδια όργανα, τη διαδικασία ενημέρωσης, επικαιροποίησης και έγκρισης της τροποποίησής του.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και μετά από εισήγηση της οικείας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, μπορεί να ανατίθεται, κατά τις κείμενες διατάξεις περί αναθέσεων μελετών και υπηρεσιών, η εκτέλεση συγκεκριμένων νομοπαρασκευαστικών εργασιών της κωδικοποίησης ή η σύνταξη ειδικών μελετών και ερευνών που ανάγονται στο τμήμα της νομοθεσίας που πρόκειται να κωδικοποιηθεί σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας ή σε επιστημονικά ιδρύματα ή ινστιτούτα ή Ν.Π.Δ.Δ..

9. Ο Κώδικας που καταρτίζεται κατά τις προηγούμενες παραγράφους υποβάλλεται στην Ολομέλεια της Βουλής προς κύρωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ Α5

ΤΕΛΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Εναρμόνιση χωροταξικών και πολεοδομικών διατάξεων προς το νέο σύστημα χωρικού σχεδιασμού

1.α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά

από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται το ειδικό περιεχόμενο και οι κανονιστικοί όροι των επιπέδων σχεδιασμού καθώς και η διαδικασία έγκρισης, αναθεώρησης, τροποποίησης καθώς και τα αρμόδια όργανα έγκρισης των πλαισίων και σχεδίων του συστήματος χωρικού σχεδιασμού του παρόντος νόμου.

β) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, τροποποιούνται, συμπληρώνονται και αναμορφώνονται, προκειμένου να προσαρμοστούν προς την ορολογία, τα επίπεδα, τα μέσα και τις διαδικασίες χωρικού σχεδιασμού που καθορίζονται με τον παρόντα νόμο, οι διατάξεις των άρθρων 10, 11 και 12 του ν. 2742/1999 και των άρθρων 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 του Κεφαλαίου Β' του ν. 2508/1997, καθώς των άρθρων 19, 22, 23 όπως ισχύουν.

2. Τα πολεοδομικά σταθερότυπα που έχουν εγκριθεί με την 10788/2004 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Δ' 285), αναθεωρούνται, προκειμένου να εναρμονιστούν με τις διατάξεις του παρόντος, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ. ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

3. Το ισχύον Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128) εντάσσεται στα Εθνικά Χωροταξικά Πλαίσια του άρθρου 5 του παρόντος νόμου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται για κάθε κατηγορία χωρικών σχεδίων του νόμου αυτού, το είδος των τυχόν απαιτούμενων ειδικών μελετών για την κατάρτισή τους, οι προδιαγραφές εκπόνησης αυτών, οι ειδικότητες των μελετητών και κάθε άλλο θέμα που αφορά την εκπόνηση, έλεγχο και εφαρμογή αυτών.

Άρθρο 13α

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με

την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, καταργούνται:

α) Τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14 και 18 του ν. 2742/1999, όπως ισχύουν.

β) Τα άρθρα 1 έως και 7, καθώς και 18, 25, 26 του ν. 2508/1997, όπως ισχύουν.

γ) Τα άρθρα 2, 3, 5, 6 και 7 του ν. 1337/1983, όπως ισχύουν.

δ) Κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στον παρόντα νόμο ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

2. Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ και Πολεοδομικών Μελετών συνεχίζονται ως προς τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις.

3. Έως την έγκριση των Τοπικών Χωρικών και Ειδικών Χωρικών Σχεδίων του παρόντος νόμου, είναι επιτρεπτή η πολεοδόμηση σε περιοχές που προβλέπονται για το σκοπό αυτόν από εγκεκριμένο ρυθμιστικό σχέδιο, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ ή ΖΟΕ και σύμφωνα με τις προϋφιστάμενες διατάξεις, ως προς τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

4. Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ολοκληρώνονται με τις προϋφιστάμενες διατάξεις.

5. Εκκρεμείς διαδικασίες αναθεώρησης ή τροποποίησης Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ολοκληρώνονται είτε με τις διατάξεις του παρόντος νόμου είτε με τις προϋφιστάμενες διατάξεις. Για τις πιο πάνω εκκρεμείς διαδικασίες, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί να καθορίζονται ειδικότερες προδιαγραφές για την εναρμόνιση με τον παρόντα νόμο και να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ρυθμιστικών σχεδίων ολοκληρώνονται ως εξής:

α) οι στρατηγικές κατευθύνσεις αυτών εγκρίνονται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του άρθρου 6 του παρόντος νόμου και

β) οι ρυθμιστικές κατευθύνσεις αυτών εγκρίνονται με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ****Άρθρο 14****Κατηγορίες χρήσεων γης**

1. Οι χρήσεις γης οι οποίες επιτρέπονται από τον εν γένει χωρικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, καθορίζονται σε κατηγορίες ως εξής:

- 1.1. Κατοικία (Κ1)
- 1.2. Κατοικία επιπέδου γειτονιάς (Κ2)
- 1.3. Κατοικία ενδιάμεσου επιπέδου (ΜΚ)
- 1.4. Πολεοδομικό κέντρο (ΠΚ)
- 1.5. Τουρισμός - αναψυχή - παραθεριστική (δεύτερη) κατοικία (ΤΑ)
- 1.6. Εγκαταστάσεις Κοινής ωφέλειας (ΚΩ)
- 1.7. Ελεύθεροι χώροι- Αστικό Πράσινο (ΠΡ)
- 1.8. Χονδρικό εμπόριο (ΧΕ)
- 1.9. Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ)
- 1.10. Εγκαταστάσεις Αστικών Υποδομών Κοινής Ωφέλειας (ΑΥ)
- 1.11. Παραγωγικές δραστηριότητες χαμηλής και μέσης όχλησης (ΧΜΟ)
- 1.12. Παραγωγικές δραστηριότητες πολεοδομικής εξυγίανσης (ΒΕ)
- 1.13. Τεχνολογικό πάρκο (ΤΠ)
- 1.14. Εμπορευματικό κέντρο (ΕΚ)
- 1.15. Παραγωγικές εγκαταστάσεις υψηλής όχλησης (ΥΟ)
- 1.16. Ιδιαίτερες χρήσεις (ΙΧ)
- 1.17. Οριοθετημένοι οικισμοί (ΟΟ)
- 1.18. Κύριο Οδικό Δίκτυο Πόλεων (ΚΟΔ).

2. Με απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, οι αναφερόμενες στα επόμενα άρθρα κατηγορίες χρήσεων γης αντιστοιχίζονται με τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ), όπως αυτοί αναφέρονται στην εκάστοτε Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων. Η αντιστοίχιση γίνεται υπό μορφή πίνακα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή σε ειδική βάση δεδομένων του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

3. Κάθε αλλαγή ΚΑΔ κατά τις κείμενες διατάξεις ενσωματώνεται στο σχετικό πίνακα, δυνάμει σχετικής διαπιστωτικής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να τροποποιούνται ή συμπληρώνονται ΚΑΔ μετά από γνωμοδότηση του ΚΕΣΥΠΟΘΑ ότι εμπύπτουν στο περιεχόμενο της κατηγορίας που αφορούν.

5. Με κοινή υπουργική απόφαση των αρμόδιων Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να διασυνδέονται οι σχετικές με τους ΚΑΔ τηρούμενες ηλεκτρονικές βάσεις των Υπουργείων και να καθορίζεται η αυτόματη διαδικασία αντιστοίχισης των σχετικών ΚΑΔ με τις χρήσεις γης του παρόντος. Με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να τροποποιούνται οι κατηγορίες χρήσεων γης του παρόντος νόμου και το περιεχόμενο αυτών.

6. Για τις εγκαταστάσεις οι οποίες διέπονται από ειδική νομοθεσία (λιμάνια, αεροδρόμια, ΣΕΑ κ.λπ.) δεν απαιτείται η αντιστοίχιση με τους ΚΑΔ. Στις περιπτώσεις αυτές επιτρέπονται πλείονες κατηγορίες χρήσεων γης.

Άρθρο 15**Κατοικία (Κ1)**

1. Οι περιοχές κατοικίας Κ1 αποτελούν περιοχές όπου επιτρέπεται η χρήση κατοικίας.

2. Στις περιοχές που διέπονται από ειδικά διατάγματα, τα οποία έχουν εγκριθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος και με αυτά επιτρέπεται μόνο η κατοικία, πλην προσδιορισμένων χώρων στο ρυμοτομικό σχέδιο (ΟΤ ή τμήμα τους) όπου επιτρέπονται και επιπλέον χρήσεις (κοινόχρηστες και κοινωφελείς, διοίκησης, εμπορίου, αναψυχής κ.λπ.), κατά την αναθεώρηση των χρήσεων γης, με τις διατάξεις του παρόντος, οι χρήσεις, πλην της κατοικίας, δύναται: α) είτε να διατηρούνται στις υπάρχουσες θέσεις β) είτε να προβλέπονται σε άλλη θέση με παράλληλη κατάργηση της ισχύ-

ουσας, με τη δυνατότητα επαναπροσδιορισμού του περιεχομένου τους προκειμένου να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση των αναγκών της περιοχής. Εντός των ανωτέρω προσδιορισμένων χώρων και βάσει των αναγκαιοτήτων που υποδεικνύουν οι σχετικές μελέτες, μπορούν να επιλέγονται χρήσεις και τα επιτρεπόμενα μεγέθη αυτών από την κατηγορία Πολεοδομικού Κέντρου ΠΚ στο άρθρο 18 του παρόντος νόμου.

3. Στις περιοχές που δεν διέπονται από ειδικά διατάγματα, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, κατά την αναθεώρηση των χρήσεων γης, με τις διατάξεις του παρόντος, μπορούν να χαρακτηριστούν περιοχές Κ1 μόνο όπου διαπιστώνεται από τη σχετική μελέτη ότι στο πρόσωπο τμημάτων οδών μεταξύ διασταυρώσεων με άλλους οδούς: α) το σύνολο των κτισμένων κτιρίων, πλην των γωνιακών, αποτελούν κατοικίες (μονοκατοικίες - πολυκατοικίες) και β) τα κτισμένα οικοπέδα υπερβαίνουν το 80% του συνόλου των οικοπέδων. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις και μόνο στο πρόσωπο των ανωτέρω οικοπέδων και σε κάθε περίπτωση πλην των γωνιακών οικοπέδων με πρόσωπο και σε άλλη οδό, καθορίζεται η χρήση κατοικίας Κ1, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω οδοί είναι τοπικοί και δεν αποτελούν πρωτεύουσες - δευτερεύουσες αρτηρίες, λεωφόρους, και βασικό οδικό δίκτυο.

4. Στις περιπτώσεις περιοχών προς πολεοδόμηση και καθορισμού σε αυτές χρήσεων γης με τις διατάξεις του παρόντος, μπορούν να χαρακτηριστούν περιοχές Κ1 μόνο τμήματα προβλεπόμενων τοπικών οδών και πεζοδρόμων που δεν συγκροτούν σύνολα. Με Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εξειδικεύονται τα κριτήρια για το χαρακτηρισμό περιοχών Κ1.

5. Σε κάθε περίπτωση, στις περιοχές προς πολεοδόμηση, τα γήπεδα που έχουν πρόσωπο επί των εθνικών, επαρχιακών και κύριων δημοτικών οδών, δεν μπορούν να χαρακτηρίζονται ως περιοχές Κ1.

Άρθρο 16

Κατοικία επιπέδου γειτονιάς (Κ2)

1. Οι περιοχές κατοικίας επιπέδου γειτονιάς Κ2

αποτελούν περιοχές κατοικίας οι οποίες εξυπηρετούνται στο επίπεδο της γειτονιάς από τις απαραίτητες κοινόχρηστες, κοινωφελείς, εμπορικές και άλλες χρήσεις. Στις περιοχές αυτές επιτρέπονται οι εξής χρήσεις:

1.1 Κατοικία σε ποσοστό τουλάχιστον 50% ανά κτίριο

1.2 Κοινωνική πρόνοια

1.2.α) Βρεφονηπιακοί σταθμοί, οίκοι ευγηρίας, κέντρα απασχόλησης παιδιών ή ηλικιωμένων

1.2.β) Βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, ιδρύματα ατόμων με ειδικές ανάγκες, ιδρύματα χρόνιων πασχόντων, κοινωφελείς ξενώνες, άσυλα

1.3 Εκπαίδευση

1.3.α) Ειδική εκπαίδευση: ωδεία, φροντιστήρια, σχολές χορού/τεχνών, σχολές οδηγών μόνο στο ισόγειο του κτιρίου και δυναμικότητας μέχρι 75 μαθητές ανά ώρα

1.3.β) Δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση: νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια - λύκεια

1.4 Άθληση

1.4.α) Μικρές υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις με επιφάνεια μέχρι 1 στρ: γήπεδα μπάσκετ, βόλεϊ, τένις, γήπεδα 5x5, πισίνες, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων χώρων υγιεινής, αποδυτηρίων και αναψυκτηρίου.

1.4.β) Αθλητικές εγκαταστάσεις πυρήνα Α (σύμφωνα με την απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ 10788 / 2004, όπως ισχύει - Δ' 285)

1.4.γ) Γυμναστήρια, αθλητικές σχολές μόνο στο ισόγειο του κτιρίου και μέχρι 150 τ.μ. ανά οικόπεδο.

1.5 Πολιτισμός: Πολιτιστικές εγκαταστάσεις: βιβλιοθήκες, αίθουσες πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκθέσεων τέχνης μέχρι 200 τ.μ.

1.6 Θρησκεία: Θρησκευτικοί χώροι τοπικής σημασίας.

1.7 Γραφεία.

1.7.α) Ιδιωτικά γραφεία ελεύθερων επαγγελματιών.

1.7.β) Ιατρεία - Οδοντιατρεία - Φυσικοθεραπευ-

τήρια: Ιατρεία νοούνται αυτά που δεν διαθέτουν νοσηλευτική κλίνη, μονάδα εφαρμογής ισοτόπων, ακτινολογικό εργαστήριο και δεν συγκροτούν διαγνωστικό κέντρο.

1.8 Εμπορικά καταστήματα.

1.8.α. Ειδών διατροφής:

- 1.8.α.1. Γαλακτοπωλείο
- 1.8.α.2. Κατεψυγμένα προϊόντα
- 1.8.α.3. Κρεοπωλείο
- 1.8.α.4. Οπωρολαχανοπωλείο
- 1.8.α.5. Παγωτοπωλείο
- 1.8.α.6. Παντοπωλείο
- 1.8.α.7. Πρατήριο άρτου, γάλακτος και ειδών ζαχαροπλαστικής
- 1.8.α.8. Πρατήριο Ζαχαροπλαστικής
- 1.8.α.9. Πτηνοπωλείο - αυγοπωλείο
- 1.8.α.10. Τροφίμων και ποτών λιανικής πώλησης συσκευασμένων προϊόντων (άνευ επεξεργασίας, κοπής, συσκευασίας)
- 1.8.α.11. Προϊόντων αρτοποιίας

1.8.β. Λοιπά εμπορικά καταστήματα:

- 1.8.β.1. Βιβλιοπωλείο
- 1.8.β.2. Ημερήσιου περιοδικού τύπου
- 1.8.β.3. Τροφών κατοικίδιων ζώων που δεν πωλούν ζώα και ωδικά πτηνά
- 1.8.β.4. Χαρτοπωλείο
- 1.8.β.5. Ψιλικών ειδών

Όλα τα παραπάνω καταστήματα της παραγράφου 1.8 πρέπει να έχουν επιφάνεια μέχρι 100 τ.μ. ανά οικόπεδο, να βρίσκονται στο ισόγειο του κτιρίου, απαγορεύεται να διαθέτουν τραπεζοκαθίσματα και να ασκούν δραστηριότητα στον εξωτερικό χώρο του κτιρίου.

1.9 Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών

- 1.9.1. Επιδιορθώσεις ενδυμάτων - υποδημάτων
- 1.9.2 Κουρείο - κομμωτήριο
- 1.9.3 Φαρμακείο

Όλα τα ανωτέρω καταστήματα της παραγράφου 1.9 πρέπει να έχουν επιφάνεια μέχρι 100 τ.μ. ανά οικόπεδο και να βρίσκονται μόνο στο ισόγειο του κτιρίου.

1.10 Στάθμευση

- 1.10.α) Γήπεδα στάθμευσης οχημάτων μέ-

χρι 3,5 τόνους σε ακίνητα επιφάνειας κατ' ελάχιστον αρτίου οικοπέδου.

- 1.10.β) Κτίρια στάθμευσης οχημάτων μέχρι 3,5 τόνους

1.11 Ξενοδοχειακά καταλύματα - Ξενώνες μέχρι 50 κλίνες

1.12 Περιθαλψη: Πρωτοβάθμια περίθαλψη, Μονάδες Αιμοκάθαρσης και Ιδιωτικές Κλινικές άνευ νοσηλείας

1.13 Αρτοποιεία μέχρι 150 τ.μ.

2. Οι χρήσεις με τα στοιχεία 1.2.β, 1.3.β, 1.4.β, 1.6, 1.10.β και 1.12 πρέπει να προβλέπονται από το ρυμοτομικό σχέδιο. Στις χρήσεις με τα στοιχεία 1.5 και 1.11 επιτρέπεται υπέρβαση της συνολικής επιτρεπόμενης επιφάνειας δόμησης, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο συγκεκριμένοι χώροι ή Ο.Τ. για την ανάπτυξη των χρήσεων αυτών. Στις χρήσεις 1.4.α και 1.10.α επιτρέπεται υπέρβαση της συνολικής εκμεταλλεύσιμης επιφάνειας οικοπέδου υπό την προϋπόθεση ότι αυτές προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

3. Οι παραπάνω χρήσεις οι οποίες έχουν περιορισμούς (μέγιστη επιφάνεια ανά οικόπεδο, δυναμικότητα μαθητών, κλινών κ.λπ.) δύνανται να χωροθετούνται στο ίδιο οικόπεδο υπό την προϋπόθεση ότι είναι διαφορετικές χρήσεις. Δεν επιτρέπεται η συνένωση διαφορετικών χρήσεων που λειτουργεί ως ενιαίο κατάστημα εφόσον δεν πληρούνται συνολικά οι τιθέμενοι περιορισμοί.

4. Κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό και τον καθορισμό χρήσεων γης για τις περιπτώσεις εντός σχεδίου, τα οικόπεδα που έχουν πρόσωπο σε πρωτεύουσες αρτηρίες, λεωφόρους, καθώς και στο Βασικό Οδικό Δίκτυο, δεν μπορούν να χαρακτηρίζονται ως περιοχές κατοικίας επιπέδου γειτονιάς Κ2. Επίσης, για τις περιπτώσεις εκτός σχεδίου, στις περιοχές προς πολεοδόμηση τα γήπεδα που έχουν πρόσωπο επί των εθνικών, επαρχιακών και κύριων δημοτικών οδών, δεν μπορούν να χαρακτηρίζονται ως περιοχές κατοικίας επιπέδου γειτονιάς Κ2.

Άρθρο 17**Κατοικία ενδιάμεσου επιπέδου (ΜΚ)**

1. Στις περιοχές κατοικίας ενδιάμεσου επιπέδου ΜΚ επιτρέπονται όλες οι χρήσεις των περιοχών κατοικίας επιπέδου γειτονιάς Κ2, καθώς και οι εξής επιπλέον χρήσεις:

- 1.1. Ειδική εκπαίδευση (1.3.α του άρθρου 16) μέχρι 1.500 τ.μ. ανά οικόπεδο.
- 1.2. Γυμναστήρια και οι αθλητικές σχολές (1.4.γ του άρθρου 16) μέχρι 1.500 τ.μ. ανά οικόπεδο.
- 1.3. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις: βιβλιοθήκες, αίθουσες πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκθέσεων τέχνης, μουσεία, πινακοθήκες, μέχρι 1.500 τ.μ. ανά οικόπεδο.
- 1.4. Χώροι συνάθροισης κοινού μέχρι 1.500 τ.μ. ανά οικόπεδο (θέατρα, κινηματογράφοι, συνεδριακά κέντρα, αίθουσες συγκέντρωσης για κοινωνικές - οικονομικές - πνευματικές εκδηλώσεις, κτίρια εκθέσεων).
- 1.5. Περίθαλψη (πλην Νοσοκομείων) μέχρι 100 κλίνες ή μέχρι 2.000 τ.μ. ανά οικόπεδο.
- 1.6. Εμπορικά καταστήματα και καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών τα οποία δεν αναφέρονται ρητά στις χρήσεις των περιοχών κατοικίας επιπέδου γειτονιάς Κ2, συμπεριλαμβανομένων των υπεραγορών, πολυκαταστημάτων και των εμπορικών εκθέσεων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνουν τα 1.500 τ.μ. ανά οικόπεδο.
- 1.7. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κοινωνικές οργανώσεις.
- 1.8. Ξενοδοχεία (κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, ενοικιαζόμενα δωμάτια, επιπλωμένα διαμερίσματα και ξενώνες νεότητας) μέχρι 100 κλίνες.
- 1.9. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης - αναψυχής, μέχρι 400 τμ ανά οικόπεδο, πλην των κέντρων διασκέδασης, τα οποία απαγορεύονται.
- 1.10. Επαγγελματικά εργαστήρια και εγκαταστάσεις αποθήκευσης χαμηλής όχλησης

μέχρι 800 τ.μ. ανά οικόπεδο.

- 1.11. Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα στάθμευσης αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους).
 - 1.12. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής Ενέργειας).
 - 1.13. Πλυντήρια - λιπαντήρια αυτοκινήτων.
 - 1.14. Συνεργεία αυτοκινήτων συνήθων οχημάτων (εξαιρούνται τα συνεργεία επισκευής μεγάλων και βαρέων οχημάτων).
 - 1.15. Σταθμοί μετεπιβίβασης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ).
2. Στις περιοχές (ΜΚ) δεν τίθεται ελάχιστο όριο χρήσης κατοικίας ανά κτίριο.
3. Οι παραπάνω χρήσεις που έχουν περιορισμούς (μέγιστη επιφάνεια ανά οικόπεδο, δυναμικότητα κλινών κ.λπ.) δύνανται να χωροθετούνται στο ίδιο οικόπεδο υπό την προϋπόθεση ότι είναι διαφορετικές χρήσεις. Δεν επιτρέπεται η συνένωση διαφορετικών χρήσεων που λειτουργεί ως ενιαίο κατάστημα, εφόσον δεν πληρούνται συνολικά οι τιθέμενοι περιορισμοί.
4. Στις χρήσεις με τα στοιχεία 1.3, 1.4 και 1.5 επιτρέπεται υπέρβαση της συνολικής επιτρεπόμενης επιφάνειας δόμησης, καθώς και στη χρήση με στοιχείο 1.8 επιτρέπεται υπέρβαση του αριθμού των κλινών, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο συγκεκριμένοι χώροι ή Ο.Τ. για την ανάπτυξη των χρήσεων αυτών. Η υπό στοιχείο 1.15 χρήση επιβάλλεται να προβλέπεται από το ρυμοτομικό σχέδιο.
5. Με τον πολεοδομικό σχεδιασμό, για τις χρήσεις με στοιχεία 1.10 έως και 1.14, είναι δυνατό να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς την πυκνότητα εγκατάστασής τους ή και να απαγορεύεται πλήρως η εγκατάσταση νέων, προκειμένου να εξυγιανθούν πολεοδομικά επιβαρυνμένες περιοχές. Με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορούν να διαφοροποιούνται οι ως άνω χρήσεις για τις οποίες επιτρέπεται να επιβληθούν περιορισμοί για την πρόσθεση ή απομείωση χρήσεων και την επιβολή περιορισμών.

Άρθρο 18 **Πολεοδομικό Κέντρο (ΠΚ)**

1. Στις περιοχές Πολεοδομικού Κέντρου (ΠΚ) επιτρέπονται οι εξής χρήσεις:

- 1.1. Κατοικία
- 1.2. Κοινωνική Πρόνοια
- 1.3. Εκπαίδευση
- 1.4. Αθλητικές εγκαταστάσεις εκτός μεγάλων αθλητικών εγκαταστάσεων
- 1.5. Θρησκευτικοί χώροι
- 1.6. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
- 1.7. Χώροι συνάθροισης κοινού, εκθεσιακά κέντρα
- 1.8. Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα, εμπορικές εκθέσεις
- 1.9. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κοινωνικές οργανισμοί
- 1.10. Διοίκηση
- 1.11. Περίθαλψη
- 1.12. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης - αναψυχής
- 1.13. Κέντρα διασκέδασης - αναψυχής: Μπαρ, κέντρα διασκέδασης
- 1.14. Ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις
- 1.15. Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα)
- 1.16. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής Ενέργειας)
- 1.17. Συνεργεία αυτοκινήτων συνήθων οχημάτων (εξαιρούνται τα συνεργεία επισκευής μεγάλων και βαρέων οχημάτων)
- 1.18. Πλυντήρια - λιπαντήρια αυτοκινήτων
- 1.19. Επαγγελματικά εργαστήρια και εγκαταστάσεις αποθήκευσης χαμηλής όχλησης
- 1.20. Σταθμοί μετεπιβίβασης MMM
- 1.21. Σταθμοί λεωφορείων (υπεραστικών, διεθνών)
- 1.22. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων

2. Οι χρήσεις με τα στοιχεία 1.20, 1.21 και 1.22 επιτρέπονται, εφόσον προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο συγκεκριμένοι χώροι ή Ο.Τ. για την ανάπτυξή τους.

3. Με τον πολεοδομικό σχεδιασμό για τις χρήσεις με στοιχεία 1.15 έως και 1.19, είναι δυνατό να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς την πυκνότητα εγκατάστασής τους ή και να απαγορεύεται πλήρως η εγκατάσταση νέων, προκειμένου να εξυγιανθούν πολεοδομικά επιβαρυσμένες περιοχές. Με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορούν να διαφοροποιούνται οι ως άνω χρήσεις για τις οποίες επιτρέπεται να επιβληθούν περιορισμοί για την πρόσθεση ή απομείωση χρήσεων και την επιβολή περιορισμών.

Άρθρο 19 **Τουρισμός - αναψυχή** **παραθεριστική κατοικία (ΤΑ)**

1. Στις περιοχές τουρισμού - αναψυχής (ΤΑ) επιτρέπονται οι εξής χρήσεις:

- 1.1. Κατοικία
- 1.2. Κοινωνική Πρόνοια
- 1.3. Αθλητικές εγκαταστάσεις εκτός μεγάλων αθλητικών εγκαταστάσεων
- 1.4. Θρησκευτικοί χώροι
- 1.5. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
- 1.6. Χώροι συνάθροισης κοινού
- 1.7. Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα, εμπορικές εκθέσεις.
- 1.8. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κοινωνικές οργανισμοί
- 1.9. Περίθαλψη (μόνο πρωτοβάθμια χωρίς νοσηλεία)
- 1.10. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης - αναψυχής
- 1.11. Κέντρα διασκέδασης - αναψυχής: Μπαρ, κέντρα διασκέδασης
- 1.12. Ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις
- 1.13. Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα, στάθμευσης αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους) και στάθμευση τουριστικών λεωφορείων
- 1.14. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής Ενέργειας)

- 1.15. Συνεργεία αυτοκινήτων και συνήθων οχημάτων (εξαιρούνται τα συνεργεία επισκευής μεγάλων και βαρέων οχημάτων)
- 1.16. Πλυντήρια - λιπαντήρια αυτοκινήτων
- 1.17. Σταθμοί μετεπιβίβασης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (MMM)
- 1.18. Σταθμοί λεωφορείων (υπεραστικών, διεθνών)
- 1.19. Ελικοδρόμιο (μόνο για την εξυπηρέτηση Ξενοδοχείων και λοιπών Τουριστικών εγκαταστάσεων)
- 1.20. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων

2. Οι χρήσεις με τα στοιχεία 1.17, 1.18 και 1.20 επιτρέπονται, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο συγκεκριμένοι χώροι ή Ο.Τ. για την ανάπτυξή τους.

Άρθρο 20

Εγκαταστάσεις Κοινής Ωφέλειας (ΚΩ)

Στις περιοχές εγκαταστάσεων Κοινής Ωφέλειας (ΚΩ), επιτρέπονται οι εξής χρήσεις:

1. Κοινωνική Πρόνοια
2. Εκπαίδευση
3. Αθλητικές Εγκαταστάσεις
4. Πολιτιστικές Εγκαταστάσεις
5. Περίθαλψη
6. Εγκαταστάσεις αστικών υποδομών κοινής ωφέλειας του άρθρου 24 (μικρής κλίμακας υπό την προϋπόθεση ότι δεν αναιρούν τον προορισμό της περιοχής ως περιοχής παροχής κοινωφελών λειτουργιών).

Άρθρο 21

Ελεύθεροι Χώροι - Αστικό Πράσινο (ΠΡ)

Οι περιοχές ελευθέρων χώρων - χώρων αστικού πρασίνου (ΠΡ) αφορούν:

α) Κοινόχρηστους χώρους που καθορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο. Ως κοινόχρηστοι χώροι για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι χώροι για την παραμονή, αναψυχή και μετακίνηση πεζών και τροχοφόρων, όπως οδοί, οδοί ήπιας κυκλοφορίας, πεζόδρομοι, αμιγείς πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, πλατείες, άλση, πράσινο, και παιδικές χαρές. Στις πλατείες - χώρους πρασίνου επιτρέπονται τα

οριζόμενα στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012, καθώς και επιπλέον περιορισμένης έκτασης χρήσεις εστίασης και αναψυχής για την εξυπηρέτηση του κοινόχρηστου χώρου, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπονται από το εγκεκριμένο σχέδιο ή και τον πολεοδομικό κανονισμό. Στους χώρους της παραγράφου αυτής επιτρέπεται η κατασκευή υπογείων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων (σταθμοί αυτοκινήτων) υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπεται από το σχεδιασμό, με μέριμνα όμως διατήρησης της τυχόν υψηλής βλάστησης που φέρουν.

β) Ελεύθερους χώρους αστικού και περιαστικού πρασίνου. Οι περιοχές αυτές είναι χώροι εκτός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, οι οποίοι προβλέπονται από το σχεδιασμό και νοούνται ως χώροι για τη δημιουργία πνευμόνων πρασίνου και αναψυχής, με στόχο τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Στις περιοχές αυτές επιτρέπονται λειτουργίες και δραστηριότητες ήπιας αναψυχής, κοινωφελείς λειτουργίες και εγκαταστάσεις αστικών υποδομών, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπονται από το σχεδιασμό.

Άρθρο 22

Χονδρικό Εμπόριο (ΧΕ)

1. Στις περιοχές Χονδρικού Εμπορίου (ΧΕ) επιτρέπονται οι εξής χρήσεις:

- 1.1. Αποθήκευση (κτίρια - γήπεδα)
- 1.2. Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής και μέσης όχλησης
- 1.3. Στάθμευση οχημάτων και σκαφών αναψυχής (κτίρια - γήπεδα) χωρίς περιορισμό είδους και βάρους
- 1.4. Πρατήρια υγρών καυσίμων, υγραερίου, φυσικού αερίου
- 1.5. Πλυντήρια, λιπαντήρια αυτοκινήτων
- 1.6. Σταθμοί μετεπιβίβασης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (MMM)
- 1.7. Ελικοδρόμιο
- 1.8. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας
- 1.9. Κέντρα τεχνικού ελέγχου οχημάτων (ΙΚΤΕΟ - ΚΤΕΟ)
- 1.10. Σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων
- 1.11. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων
- 1.12. Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (logistics)

- 1.13. Θερμοκοιτίδες Επιχειρήσεων
- 1.14. Κέντρα τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων
- 1.15. Συνεργεία επισκευής και συντήρησης συνήθων οχημάτων - αυτοκινήτων, μεγάλων και βαρέων οχημάτων, μηχανημάτων έργων, αγροτικών μηχανημάτων, σκαφών αναψυχής
- 1.16. Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα, εμπορικές εκθέσεις, καταστήματα χονδρικού εμπορίου
- 1.17. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης - αναψυχής

2. Η χρήση με το στοιχείο 1.17 επιτρέπεται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι αποτελεί τμήμα των εγκαταστάσεων χονδρικού εμπορίου ή εξυπηρετεί τις ανάγκες των εργαζομένων και των επισκεπτών σε αυτές.

Άρθρο 23

Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (MMM)

Στις περιοχές Εγκαταστάσεων Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (MMM) μπορεί να καθορίζεται μία ή περισσότερες από τις παρακάτω χρήσεις:

1. Αεροδρόμιο
2. Ελικοδρόμιο
3. Σιδηροδρομικοί σταθμοί
4. Λιμενικές ζώνες επιβατικής, εμπορικής, αλιευτικής, βιομηχανικής και τουριστικής δραστηριότητας, μαρίνες
5. Σιδηροδρομικά αμαξοστάσια, επισκευαστικές μονάδες και σταθμοί διαλογής
6. Διάδρομοι κατάληψης, χώροι αμαξοστασίων, επισκευαστικές μονάδες, σταθμοί διαλογής και μεταφόρτωσης λεωφορείων, τρόλεϊ, προαστιακού σιδηροδρόμου, μετρό, τραμ
7. Σταθμοί αστικών, υπεραστικών, διεθνών λεωφορείων, τρόλεϊ, τραμ
8. Πίστες αγώνων αυτοκινήτων και μοτοποδηλάτων
9. Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, τουριστικών λεωφορείων (πούλμαν), φορτηγών και τροχόσπιτων

10. Συνεργεία επισκευής οχημάτων
11. Πλυντήρια λιπαντήρια αυτοκινήτων
12. Κέντρα τεχνικού ελέγχου οχημάτων (ΚΤΕΟ, ΙΚΤΕΟ)
13. Πρατήρια ενέργειας, υγρών και αερίων καυσίμων (υγρών, αερίων καυσίμων ηλεκτρικής ενέργειας)
14. ΣΕΑ (Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητοδρόμων)
15. Σταθμός φορτηγών αυτοκινήτων για φορτοεκφόρτωση εμπορευμάτων (εμπορευματικός σταθμός αυτοκινήτων)
16. Συναφείς με τα μέσα μαζικών μεταφορών εγκαταστάσεις.

Άρθρο 24

Εγκαταστάσεις αστικών υποδομών κοινής ωφέλειας (ΑΥ)

Στις περιοχές εγκαταστάσεων αστικών υποδομών κοινής ωφέλειας (ΑΥ), μπορεί να καθορίζεται μία ή περισσότερες από τις παρακάτω χρήσεις:

1. Σταθμοί μεταφόρτωσης απορριμμάτων
2. Εγκαταστάσεις ανακύκλωσης συσκευασιών και υλικών
3. Χώρος επεξεργασίας, αποθήκευσης και διάθεσης στερεών αποβλήτων
4. Επεξεργασία, αποθήκευση, καύση, στερεών τοξικών αποβλήτων
5. Μονάδες και εγκαταστάσεις επεξεργασίας και καύσης απορριμμάτων και υπολειμμάτων αυτών
6. Χώρος επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων (βιολογικός καθορισμός)
7. Δεξαμενές νερού - αφαλάτωσης, λιμνοδεξαμενές
8. Εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και τα συνοδά έργα αυτών, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, φυσικού αερίου, διαχείρισης αποβλήτων, απορριμμάτων κ.λπ. και συναφείς εγκαταστάσεις
9. Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
10. Εγκαταστάσεις σταθμών βάσης κεραιών τηλεπικοινωνιών, ραδιοφωνικών, τηλεοπτικών σταθμών και κεραιών κινητής τηλεφωνίας
11. Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ)

12. Συναφείς με τις αστικές υποδομές εγκαταστάσεις.

Άρθρο 25

Παραγωγικές δραστηριότητες χαμηλής και μέσης όχλησης (ΧΜΟ)

1. Στις περιοχές παραγωγικών εγκαταστάσεων χαμηλής και μέσης όχλησης (ΧΜΟ) επιτρέπονται:

- 1.1. Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής και μέσης όχλησης
- 1.2. Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής και μέσης όχλησης
- 1.3. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις χαμηλής και μέσης όχλησης
- 1.4. Εγκαταστάσεις αποθήκευσης χαμηλής και μέσης όχλησης (κτίρια - γήπεδα)
- 1.5. Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)
- 1.6. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας
- 1.7. Περίθαλψη - Ιατρεία (μόνο πρωτοβάθμια περίθαλψη χωρίς νοσηλεία) και μόνο σε περίπτωση που η περιοχή ελέγχεται και διοικείται από οργανωμένο φορέα
- 1.8. Στάθμευση (κτίρια, γήπεδα) χωρίς περιορισμό είδους και βάρους οχημάτων
- 1.9. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας)
- 1.10. Συνεργεία επισκευής και συντήρησης συνήθων οχημάτων - αυτοκινήτων, μεγάλων και βαρέων οχημάτων, μηχανημάτων έργων, αγροτικών μηχανημάτων, σκαφών αναψυχής
- 1.11. Πλυντήρια λιπαντήρια αυτοκινήτων
- 1.12. Κέντρα τεχνικού ελέγχου οχημάτων (ΙΚΤΕΟ - ΚΤΕΟ)
- 1.13. Σταθμοί μετεπιβίβασης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ)
- 1.14. Σταθμοί αστικών, υπεραστικών και διεθνών λεωφορειών
- 1.15. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων
- 1.16. Ελικοδρόμιο
- 1.17. Κατοικία για προσωπικό ασφαλείας
- 1.18. Κοινωνική πρόνοια
- 1.19. Αθλητικές εγκαταστάσεις

1.20. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης - αναψυχής

1.21. Χώροι συνάθροισης κοινού, εκθεσιακά κέντρα

1.22. Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα, εμπορικές εκθέσεις

1.23. Επιχειρήσεις Εφοδιαστικής (logistics)

1.24. Θερμοκοιτίδες Επιχειρήσεων

1.25. Κέντρα τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων

1.26. Διοίκηση

1.27. Ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις

1.28. Κέντρα διασκέδασης - αναψυχής

2. Οι χρήσεις με στοιχεία 1.17, 1.18 και 1.19 επιτρέπονται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι αποτελούν τμήμα των παραπάνω δραστηριοτήτων ή εξυπηρετούν τις ανάγκες των εργαζομένων σε αυτές.

3. Στις ανωτέρω περιοχές δύναται να χωροθετούνται Επιχειρηματικά Πάρκα Β, Γ και ειδικού τύπου, καθώς και Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ) σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 26

Παραγωγικές δραστηριότητες Πολεοδομικής Εξυγίανσης (ΒΕ)

Σε ήδη οργανωμένους υποδοχείς των νόμων 4458/1965, 2545/1997 και 3982/2011 επιτρέπεται για την πολεοδομική εξυγίανσή τους να καθορίζονται και χρήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 27 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 27

Τεχνολογικό Πάρκο - Τεχνόπολις (ΤΠ)

1. Στις περιοχές Τεχνολογικού Πάρκου (ΤΠ) επιτρέπονται:

1.1. Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης

1.2. Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης

1.3. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης

- 1.4. Εγκαταστάσεις ΑΠΕ
- 1.5. Εκπαίδευση (μόνο Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και Ερευνητικά Κέντρα)
- 1.6. Διοίκηση
- 1.7. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας
- 1.8. Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους
- 1.9. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας)
- 1.10. Πλυντήρια - λιπαντήρια αυτοκινήτων
- 1.11. Κατοικία για εργαζόμενους στο πάρκο
- 1.12. Ελικοδρόμιο
- 1.13. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων
- 1.14. Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (logistics)
- 1.15. Θερμοκοιτίδες Επιχειρήσεων
- 1.16. Κέντρα τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων

2. Οι με τα στοιχεία 1.1, 1.2 και 1.3 χρήσεις αφορούν μονάδες εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας (όπως βιοτεχνολογία, πληροφορική, μικροηλεκτρονική).

Άρθρο 28

Εμπορευματικό Κέντρο (ΕΚ)

1. Στις περιοχές Εμπορευματικού Κέντρου επιτρέπονται όλες οι χρήσεις του άρθρου 22 (ΧΕ), καθώς και ως υποστηρικτικές δραστηριότητες του εμπορευματικού κέντρου, οι εξής χρήσεις:

- 1.1. Ξενοδοχεία (μόνο κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα)
- 1.2. Χώροι συνάθροισης κοινού
- 1.3. Περίθαλψη - Ιατρεία (μόνο πρωτοβάθμια περίθαλψη χωρίς νοσηλεία)

2. Κατά το σχεδιασμό επιτρέπεται να επιλέγονται χρήσεις από τα άρθρα 22 (ΧΕ), 25 (ΧΜΟ) και 27 (ΤΠ) ανάλογα με την επιδιωκόμενη μορφή ανάπτυξης της περιοχής υπό την προϋπόθεση ότι οι χρήσεις είναι συμβατές μεταξύ τους.

Άρθρο 29

Παραγωγικές Εγκαταστάσεις Υψηλής Όχλησης (ΥΟ)

1. Στις περιοχές υψηλής όχλησης βιομηχανίας - βιοτεχνίας, επιτρέπονται:

- 1.1. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις
- 1.2. Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις
- 1.3. Εγκαταστάσεις ΑΠΕ
- 1.4. Επαγγελματικά εργαστήρια
- 1.5. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας
- 1.6. Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα) χωρίς περιορισμό είδους και βάρους οχημάτων
- 1.7. Περίθαλψη - Ιατρεία (μόνο πρωτοβάθμια περίθαλψη χωρίς νοσηλεία)
- 1.8. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας)
- 1.9. Πλυντήρια - λιπαντήρια αυτοκινήτων
- 1.10. Σταθμοί μετεπιβίβασης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ)
- 1.11. Ελικοδρόμιο
- 1.12. Συνεργεία επισκευής και συντήρησης συνήθων οχημάτων - αυτοκινήτων, μεγάλων και βαρέων οχημάτων, μηχανημάτων έργων, αγροτικών μηχανημάτων, σκαφών αναψυχής
- 1.13. Αποθήκευση (κτίρια - γήπεδα)
- 1.14. Κατοικία για το προσωπικό ασφαλείας
- 1.15. Κοινωνική πρόνοια
- 1.16. Αθλητικές εγκαταστάσεις
- 1.17. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης - αναψυχής
- 1.18. Χώροι συνάθροισης κοινού
- 1.19. Εμπορικά καταστήματα
- 1.20. Κέντρα τεχνικού ελέγχου οχημάτων (ΚΤΕΟ, ΙΚΤΕΟ)
- 1.21. Σταθμοί υπεραστικών - διεθνών λεωφορείων
- 1.22. Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων
- 1.23. Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (logistics)

2. Οι πιο πάνω με στοιχεία 1.15 έως και 1.19 ειδικές χρήσεις, επιτρέπονται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι αποτελούν τμήμα των βιομηχανικών ή βιοτεχνικών εγκαταστάσεων ή εξυπηρετούν τις ανάγκες των εργαζομένων σε αυτές.

3. Στις ανωτέρω περιοχές δύναται επίσης να χωροθετούνται επιχειρηματικά πάρκα τύπου Α, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 30 **Οικισμοί (ΟΙ)**

1. Στις περιοχές εντός των ορίων οικισμών με πληθυσμό μικρότερο από 2.000 κατοίκους (ή και οικισμών προϋφιστάμενων του 1923), στους οποίους δεν έχουν καθοριστεί χρήσεις γης, επιτρέπονται οι παρακάτω χρήσεις:

- 1.1. Κατοικία
- 1.2. Κοινωνική πρόνοια
- 1.3. Εκπαίδευση προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια
- 1.4. Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις (της κατηγορίας Α - Δ' 285)
- 1.5. Θρησκευτικοί χώροι
- 1.6. Πολιτιστικές εγκαταστάσεις συνολικής επιφάνειας δόμησης μέχρι 600 τ.μ. ανά γήπεδο
- 1.7. Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών, συνολικής επιφάνειας δόμησης μέχρι 300 τ.μ. ανά γήπεδο
- 1.8. Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, συνολικής επιφάνειας δόμησης μέχρι 600 τ.μ. ανά γήπεδο
- 1.9. Περιθαλψη (πλην Νοσοκομείων) μέχρι 40 κλίνες ή συνολικής επιφάνειας δόμησης μέχρι 600 τ.μ. ανά γήπεδο
- 1.10. Εστιατόρια συνολικής επιφάνειας δόμησης μέχρι 300 τ.μ. ανά γήπεδο
- 1.11. Αναψυκτήρια συνολικής επιφάνειας δόμησης μέχρι 100 τ.μ. ανά γήπεδο
- 1.12. Ξενοδοχεία και Τουριστικές εγκαταστάσεις (εκτός κατασκηνώσεων - Camping)
- 1.13. Στάθμευση (αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόπους)
- 1.14. Συνεργεία συνήθων οχημάτων - αυτοκινήτων (εξαιρούνται τα συνεργεία επισκευής μεγάλων και βαρέων οχημάτων, αγροτικών μηχανημάτων, μηχανημάτων έργων)
- 1.15. Επαγγελματικά εργαστήρια και εγκαταστάσεις αποθήκευσης χαμηλής όχλησης και συνολικής επιφάνειας δόμησης μέχρι 600 τ.μ. ανά γήπεδο
- 1.16. Διοίκηση
- 1.17. Πρατήρια Παροχής Καυσίμων και Ενέργειας (υγρών, αερίων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας)

2. Στις χρήσεις με τα στοιχεία 1.6, 1.7, 1.10, 1.11 και 1.15 δύναται να επιτρέπεται υπέρβαση της συνολικής επιτρεπόμενης επιφάνειας δόμησης, υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για χρήσεις που συνδέονται με προβολή, προώθηση και επεξεργασία προϊόντων τοπικής προέλευσης με συμβολή στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών ή πρόκειται για εγκατάσταση χρήσεων που αξιοποιούν τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος των οικισμών, καθώς και με την προϋπόθεση ότι αυτές προβλέπονται από εγκεκριμένο ειδικό χωρικό σχέδιο, του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Σε αξιολογούς, παραλιακούς, τουριστικούς και παραδοσιακούς οικισμούς επιτρέπονται οι χρήσεις 1.13, 1.14 και 1.17 εφόσον προβλέπονται από το ως άνω ειδικό χωρικό σχέδιο Η, με το στοιχείο 1.16, χρήση της Διοίκησης επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για λειτουργίες εξυπηρέτησης του Δήμου ή του οικισμού.

Άρθρο 31 **Περιοχές ιδιαίτερων χρήσεων (ΙΧ)**

1. Οι περιοχές ιδιαίτερων χρήσεων (ΙΧ) περιλαμβάνουν μια ή περισσότερες από τις παρακάτω χρήσεις, οι οποίες εξειδικεύονται κατά το σχεδιασμό ή κατά τις ειδικές διατάξεις για τη χωροθέτησή τους:

- 1.1. Στρατιωτικές εγκαταστάσεις
- 1.2. Εγκαταστάσεις εκρηκτικών, εύφλεκτων υλών
- 1.3. Κοιμητήρια και Κέντρα Αποτέφρωσης Νεκρών
- 1.4. Νεκροτομεία
- 1.5. Καταστήματα κράτησης - φυλακές
- 1.6. Εγκαταστάσεις υποδοχής μεταναστών
- 1.7. Ανακύκλωση αυτοκινήτων
- 1.8. Ιππόδρομος
- 1.9. Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων
- 1.10. Πίστες αγώνων αυτοκινήτων και μοτοποδηλάτων

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη του ΚΕΣΥΠΟΘΑ ότι συνάδουν με την παρούσα κατηγορία χρήσεων γης, δύναται να περιληφθούν επιπλέον χρήσεις στην παρούσα κατηγορία ΙΧ.

Άρθρο 32

Κύριο οδικό δίκτυο πόλεων (ΚΟΔ)

1. Στα οικόπεδα που έχουν πρόσωπο στο κύριο οδικό δίκτυο των πόλεων δύνανται να καθορίζονται οι παρακάτω χρήσεις:

- 1.1. Κατοικία
- 1.2. Πρεσβείες
- 1.3. Κοινωνική πρόνοια
- 1.4. Εκπαίδευση πλην τριτοβάθμιας
- 1.5. Άθληση πλην μεγάλων αθλητικών εγκαταστάσεων
- 1.6. Πολιτισμός
- 1.7. Θρησκεία
- 1.8. Γραφεία
- 1.9. Εμπορικά καταστήματα
- 1.10. Αρτοποιεία
- 1.11. Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών
- 1.12. Εστίαση, σνακ μπαρ, καφετέριες, αναψυκτήρια και γενικά καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στο χώρο της εστίασης - αναψυχής, εκτός των κέντρων διασκέδασης
- 1.13. Στάθμευση (Γήπεδα και κτίρια στάθμευσης οχημάτων μέχρι 3,5 τόνους)
- 1.14. Ξενοδοχεία
- 1.15. Περίθαλψη: Πρωτοβάθμια περίθαλψη, Μονάδες Αιμοκάθαρσης και Ιδιωτικές Κλινικές άνευ νοσηλείας.

2. Ως κύριοι οδικοί άξονες για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται για την περιοχή της Αττικής και Θεσσαλονίκης οι πρωτεύοντες και δευτερεύοντες άξονες του Ρυθμιστικού Σχεδίου και για τις υπόλοιπες πόλεις οι λεωφόροι και οι πρωτεύουσες αρτηρίες των εγκεκριμένων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων.

Άρθρο 33

Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Β'

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η έγκριση ή αναθεώρηση των εγκεκριμένων, πολεοδομικών σχεδίων ακολουθεί τις διατάξεις του παρόντος.

2. Σε εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ, με την επιφύλαξη των δια-

τάξεων του άρθρου 13α, ως προς τις χρήσεις γης εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας απαιτείται ειδική έκθεση στην οποία αντιστοιχίζονται κατ' αναλογία οι προβλεπόμενες σε κάθε μελέτη χρήσεις γης του από 23.2.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) με τις χρήσεις γης του παρόντος νόμου. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω σε εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ εφαρμόζονται οι προϋφιστάμενες διατάξεις υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες διαβούλευσης του β2 σταδίου της μελέτης και

β) εκδίδεται σχετική απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου με την οποία αυτό αποφαίνεται για την επιλογή λόγω επικείμενου κινδύνου απώλειας χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ.

3. α) Σε εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Πολεοδομικών Μελετών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 13α, συνεχίζονται με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου ως εξής:

αα) αιτιολογείται η προσαρμογή τους από ειδική έκθεση στην οποία τεκμηριώνεται η κατ' αναλογία αντιστοίχιση των χρήσεων γης των προβλεπομένων σε κάθε μελέτη του από 23.2.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) με τις χρήσεις γης του παρόντος νόμου.

ββ) πραγματοποιείται ανάρτηση για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων στα προσαρμοσθέντα στοιχεία της μελέτης,

γγ) εκδίδεται θετική γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου (ΣΥΠΟΘΑ ή ΚΕΣΥΠΟΘΑ) για την προσαρμογή των ως άνω στοιχείων της μελέτης.

β) Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Πολεοδομικών Μελετών μπορεί να ολοκληρώνονται με τις προϋφιστάμενες διατάξεις υπό τις παρακάτω αναφερόμενες προϋποθέσεις:

αα) εκδίδεται σχετική απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου με την οποία αυτό αποφαίνεται αιτιολογημένα για τους ιδιαίτερους λόγους ολοκλήρωσης της μελέτης με τις προϋφιστάμενες διατάξεις και

ββ) γνωμοδοτεί σχετικά το αρμόδιο όργανο (ΣΥΠΟΘΑ ή ΚΕΣΥΠΟΘΑ).

4. Κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό και τον καθορισμό των κατηγοριών χρήσεων γης των άρθρων 15 έως 18 (οικιστικές περιοχές) είναι δυνατόν να επιβάλλονται περιορισμοί και απαγορεύσεις ως προς την εγκατάσταση ορισμένων χρήσεων όπως ειδικότερα προβλέπονται στα άρθρα αυτά.

5. Κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό και τον καθορισμό των κατηγοριών χρήσεων γης των άρθρων 19 έως 31 είναι δυνατόν ορισμένες από τις χρήσεις γης που επιτρέπονται, σύμφωνα με τα άρθρα αυτά, να απαγορεύονται ή να επιτρέπονται με όρους, περιορισμούς και προϋποθέσεις μετά από πλήρη τεκμηρίωση στη σχετική μελέτη.

6. Οι χρήσεις του άρθρου 30 με την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφαρμόζονται και στους οριοθετημένους οικισμούς, με την επιφύλαξη όμως τυχόν ειδικότερων περιοριστικών διατάξεων που έχουν καθοριστεί με την απόφαση οριοθέτησης του οικισμού. Με τον καθορισμό χρήσεων γης της περιοχής εντός των ορίων του οικισμού επιτρέπεται, εφόσον τεκμηριώνεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό, σε τμήματα του οικισμού να καθορίζονται χρήσεις των άρθρων 15, 16, 17, 19, 20 και 21 του παρόντος.

7. Από τη δημοσίευση του παρόντος στα οικόπεδα με πρόσωπο επί κύριων οδικών αξόνων, όπως αυτό περιγράφεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 32 που έχουν δημιουργηθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος, για τις περιπτώσεις που στις θέσεις αυτές έχουν καθοριστεί χρήσεις αμιγούς κατοικίας βάσει του από 23.2.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) ή του προεδρικού διατάγματος 81/80 (Α' 27) ή αποκλειστικής κατοικίας βάσει Βασιλικών και Προεδρικών Διαταγμάτων, τα οποία έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του νομοθετικού διατάγματος της 17.3.1923, επιτρέπονται πλέον των ισχυόντων και οι χρήσεις με στοιχεία 1.2 και 1.8 του άρθρου 32 του παρόντος. Στις περιπτώσεις των χρήσεων με στοιχείο 1.8. «γραφεία» αυτές πρέπει να είναι συμβατές με την κύρια χρήση της κατοικίας.

8. Όπου σε πρωτεύουσες και δευτερεύουσες αρτηρίες των ισχυόντων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών των ρυθμιστικών σχεδίων Αττικής και Θεσσαλονίκης, έχει καθοριστεί χρήση γενικής κατοικίας βάσει του από 23.2.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) ή του προεδρικού διατάγματος 81/80 (Α' 27), ενώ στα απέναντι Ο.Τ. έχει καθορισθεί χρήση αμιγούς κατοικίας των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων, στα οικόπεδα που έχουν πρόσωπο στις αρτηρίες αυτές και καθορισμένη χρήση αμιγούς κατοικίας, ισχύουν με τη δημοσίευση του παρόντος οι χρήσεις του άρθρου 32 του παρόντος.

9. Στις περιοχές των άρθρων 8, 9, 7, 5, και 6 του από 23.2.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) από τη δημοσίευση του παρόντος, παράλληλα με τις χρήσεις γης που προβλέπονται από ισχύοντα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ ισχύουν και οι χρήσεις γης που προβλέπονται στα άρθρα 19, 21, 22, 25 και 29 αντίστοιχα του παρόντος νόμου, ακόμα και στις περιπτώσεις που η περιοχή έχει πολεοδομηθεί.

10. Ως κατοικία για την εφαρμογή του παρόντος νοείται: Κτίριο που παρέχει χώρους τουλάχιστον για ύπνο, σωματική υγιεινή και καθαριότητα, για μόνιμη ή εποχιακή διαμονή των κατοίκων, δηλαδή: α) Μονοκατοικίες, β) Διπλοκατοικίες και γ) Κτίρια διαμερισμάτων. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται χώροι κατοικίας για άσκηση επαγγέλματος, συμβατού προς την κύρια χρήση του κτιρίου, όπως των ελεύθερων επαγγελματιών. Η εξαίρεση αυτή ισχύει εφόσον η άσκηση επαγγέλματος είναι επιτρεπτή από τον κανονισμό του κτιρίου, δεν απαγορεύεται από ισχύουσες διατάξεις περί υγιεινής και ασφάλειας και ευρίσκεται εντός της μόνιμου κατοικίας αυτού που ασκεί το ελεύθερο επάγγελμα.

Άρθρο 34

Το άρθρο 12 του ν. 4250/2014 (Α 74) τροποποιείται ως εξής:

«Στις παραγράφους 1 και 2, η φράση «30ή Ιουνίου 2014» αντικαθίσταται με τη φράση «30ή Σεπτεμβρίου 2014». Στην παράγραφο 3 η ημερομηνία «30.6.2014» αντικαθίσταται με την ημε-

ρομηνία «30.9.2014». Στην παράγραφο 5 η φράση «1η Ιουλίου 2014» αντικαθίσταται με τη φράση «1η Οκτωβρίου 2014». Στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 5 η φράση «1η Αυγούστου 2014» αντικαθίσταται με τη φράση «1η Νοεμβρίου 2014». Στην περίπτωση γ΄ της παραγράφου 5 η φράση «1η Σεπτεμβρίου 2014» αντικαθίσταται με τη φράση «1η Δεκεμβρίου 2014».

Άρθρο 35

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός

αν από ειδικότερες διατάξεις ορίζεται διαφορετικά.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 28 Ιουνίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1168/2014 (ΦΕΚ Β' 1724/27-6-2014)

Συμπλήρωση της ΠΟΛ 1119/2014 ΑΥΟ (ΦΕΚ Β' 1035/25.04.2014) ως προς τον προσδιορισμό του χρόνου κτήσης ακίνητης περιουσίας και καθορισμός τιμής κτήσης σε ειδικές περιπτώσεις που δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν για την εφαρμογή του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 10 του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' / 167 / 23-7-2013), όπως αυτές ισχύουν μετά την ψήφιση του Ν. 4254/2014 (ΦΕΚ Α' /85/7-4-2014).

2. Το Π.Δ. 87/2012 (ΦΕΚ 142/Α') «Διορισμός Υφυπουργών».

3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α').

4. Το Π.Δ. 189/2009 «Καθορισμός και ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 221/Α'), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 24/2010 (ΦΕΚ 56/Α' /2010).

5. Τις διατάξεις της αριθ. ΥΠΟΙΚ 07927 ΕΞ/19-9-2012 (ΦΕΚ Β' /2574) κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομικών περί «Ανάθεσης Αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών Γεώργιο Μαυραγάνη».

6. Την ανάγκη καθορισμού του χρόνου και της τιμής κτήσης της μεταβιβαζόμενης ακίνητης περιουσίας σε περιπτώσεις που δεν ορίζονται στο νόμο.

7. Ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Η ΠΟΛ υπ' αριθμ. 1119/25.4.2014 (ΦΕΚ Β' /1035/25.4.2014) συμπληρώνεται ως ακολούθως:

1. Ανακατανομή χιλιοστών

Σε περίπτωση απόκτησης οριζόντιας ή κάθετης

ιδιοκτησίας και εν συνεχεία ανακατανομής χιλιοστών επί του κοινού οικοπέδου (χωρίς μεταβιβαστικό αποτέλεσμα), ως χρόνος και τιμή κτήσης λογίζεται ο χρόνος και η τιμή κτήσης των οριζόντιων και κάθετων ιδιοκτησιών των οποίων ανακατανεμήθηκε το ποσοστό ιδιοκτησίας.

Εάν στην παραπάνω περίπτωση, επί του κοινού οικοπέδου σε οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία εντάσσεται αυθαίρετη κατασκευή, η οποία έχει εξ ολοκλήρου τακτοποιηθεί, η τιμή κτήσης αυτής υπολογίζεται με αναγωγή της επιφάνειας της αυθαίρετης κατασκευής στην τιμή της αρχικής (οριζόντιας ή κάθετης) ιδιοκτησίας.

2. Κατεδάφιση κτίσματος

Σε περίπτωση που έχει αποκτηθεί οικοπέδο ή αγροτεμάχιο με κτίσμα και στη συνέχεια κατεδαφισθεί το κτίσμα και μεταβιβασθεί το ακάλυπτο οικόπεδο, η τιμή κτήσης του μεταβιβαζόμενου ακινήτου προσδιορίζεται με τη χρήση του Δείκτη Τιμών Κατοικιών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013.

3. Πολεοδομική τακτοποίηση εξ ολοκλήρου αυθαίρετης κατασκευής

Σε περίπτωση απόκτησης ακάλυπτου οικοπέδου/αγροτεμαχίου και εν συνεχεία ανέγερσης επ' αυτού κτίσματος, χωρίς οικοδομική άδεια ανέγερσης, και στη συνέχεια τακτοποίησης αυτού ως εξ ολοκλήρου αυθαίρετου, ως τιμή κτήσης λαμβάνεται η τιμή κτήσης του ακάλυπτου οικοπέδου/αγροτεμαχίου (ανεξαρτήτως χρόνου απόκτησης αυτού) προσαυξημένη με συντελεστή 20%.

4. Πολεοδομική τακτοποίηση μερικώς αυθαίρετης κατασκευής

α. Σε περίπτωση απόκτησης με επαχθή αιτία κτίσματος και στη συνέχεια πολεοδομικής τακτοποίησης μερικώς αυθαίρετης κατασκευής (βοηθητικής ή κύριας χρήσης), προγενέστερης της απόκτησης του ακινήτου, ως τιμή κτήσης του συνολικά μεταβιβαζόμενου ακινήτου (νόμιμου και τακτοποιηθέντος) θεωρείται η τιμή κτήσης του νόμιμου κτίσματος, που προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 41.

β. Σε περίπτωση απόκτησης με επαχθή αιτία

κτίσματος και στη συνέχεια πολεοδομικής τακτοποίησης μερικώς αυθαίρετης κατασκευής (βοηθητικής ή κύριας χρήσης), μεταγενέστερης της απόκτησης, η τιμή κτήσης του συνολικά μεταβιβαζόμενου ακινήτου (νόμιμου και τακτοποιηθέντος) προσδιορίζεται με πρόσθεση στην αξία της αποκτηθείσας νόμιμης επιφάνειας της αξίας της τακτοποιημένης, η οποία προσδιορίζεται με αναγωγή στην αξία της νόμιμης επιφάνειας του κτίσματος, κατά το λόγο της επιφάνειας της τακτοποιημένης προς την επιφάνεια της νόμιμης.

γ. Σε περίπτωση απόκτησης κτίσματος με κληρονομική διαδοχή ή από χαριστική αιτία, και, στη συνέχεια, πολεοδομικής τακτοποίησης μερικώς αυθαίρετης κατασκευής, προϋφιστάμενης της κληρονομικής διαδοχής ή της χαριστικής αιτίας, ως τιμή κτήσης του συνολικά μεταβιβαζόμενου ακινήτου (νόμιμου και τακτοποιηθέντος) θεωρείται η τιμή κτήσης του αρχικού αποκτηθέντος ακινήτου και η επιπρόσθετη αξία της μερικώς αυθαίρετης, βάσει της οποίας υπολογίστηκε ο φόρος κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής ή χορηγήθηκε απαλλαγή από αυτόν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 5 της ΠΟΛ 1122/2014, υπό την προϋπόθεση της υποβολής σχετικής διορθωτικής - συμπληρωματικής δήλωσης.

δ. Σε περίπτωση απόκτησης κτίσματος με κληρονομική διαδοχή ή από χαριστική αιτία και, στη συνέχεια, πολεοδομικής τακτοποίησης μερικώς αυθαίρετης κατασκευής, μεταγενέστερης της κληρονομικής διαδοχής ή της χαριστικής αιτίας, η τιμή κτήσης του συνολικά μεταβιβαζόμενου ακινήτου (νόμιμου και τακτοποιηθέντος) προσδιορίζεται με πρόσθεση στην αξία της αποκτηθείσας νόμιμης επιφάνειας της αξίας της τακτοποιημένης, η οποία προσδιορίζεται με αναγωγή στην αξία της νόμιμης επιφάνειας του κτίσματος κατά το λόγο της επιφάνειας της τακτοποιημένης προς την επιφάνεια της νόμιμης.

5. Αποπεράτωση ημιτελούς κτίσματος

α. Σε περίπτωση απόκτησης ημιτελούς κτίσματος και στη συνέχεια, είτε βάσει της ίδιας άδειας ανέγερσης είτε κατόπιν έκδοσης νέας άδειας ανέγερσης ή ανανέωσης της υπάρχουσας πολεοδομικής άδειας, πώλησης αυτού ως ημιτελούς -σε οποιοδήποτε στάδιο κατασκευής προ της

αποπεράτωσης του-, η τιμή κτήσης υπολογίζεται με βάση την αξία που αυτό είχε αποκτηθεί.

β. Σε περίπτωση απόκτησης ημιτελούς κτίσματος και στη συνέχεια, είτε βάσει της ίδιας άδειας ανέγερσης είτε κατόπιν έκδοσης νέας άδειας ανέγερσης ή ανανέωσης της υπάρχουσας πολεοδομικής άδειας, πώλησης αυτού ως αποπερατωμένου, η τιμή κτήσης υπολογίζεται σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013.

6. Ενιαίο δηλωθέν τίμημα/αξία κτήσης

α) Σε περίπτωση που με το ίδιο συμβόλαιο αποκτήθηκαν εξ επαχθούς αιτίας περισσότερες αυτοτελείς ιδιοκτησίες με ενιαίο δηλωθέν τίμημα αγοράς και, στη συνέχεια, μεταβιβάζονται με επαχθή αιτία μία ή περισσότερες εξ αυτών, η τιμή κτήσης της ή των μεταβιβαζόμενων ιδιοκτησιών προσδιορίζεται με αναγωγή του συνολικού τιμήματος κατά το λόγο της αντικειμενικής αξίας της μεταβιβαζόμενης αυτοτελούς ιδιοκτησίας προς την συνολική αντικειμενική αξία των κτηθέντων (κατά το χρόνο της απόκτησής τους) και, εάν δεν υπάρχει αντικειμενική αξία, γίνεται αναγωγή με βάση την οικεία φορολογητέα αξία εφόσον υπάρχει για κάθε μία αυτοτελή ιδιοκτησία και αν ούτε αυτή υπάρχει, τότε η τιμή κτήσης προσδιορίζεται σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013.

β) Σε περίπτωση που με το ίδιο συμβόλαιο αποκτήθηκαν από χαριστική αιτία ή με κληρονομική διαδοχή περισσότερες αυτοτελείς ιδιοκτησίες με ενιαία αξία και, στη συνέχεια, μεταβιβάζονται με επαχθή αιτία μία ή περισσότερες εξ αυτών, η τιμή κτήσης της ή των μεταβιβαζόμενων ιδιοκτησιών προσδιορίζεται με αναγωγή της αντικειμενικής ή (εφ' όσον αυτή δεν υφίσταται) της φορολογητέας αξίας κτήσης των μεταβιβαζόμενων ακινήτων, εφόσον αυτή υφίσταται για κάθε μία ιδιοκτησία, στην συνολική αντικειμενική ή (εφ' όσον αυτή δεν υφίσταται) στην φορολογητέα αξία απόκτησής τους και, εάν δεν υπάρχει αντικειμενική ή φορολογητέα αξία, τότε η αξία κτήσης θα προσδιοριστεί σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 41 (Δείκτης Τιμών Κατοικιών).

γ) Σε περίπτωση κτήσης από οποιαδήποτε αι-

τία ενιαίας οριζόντιας ιδιοκτησίας, και στη συνέχεια διάσπασης αυτής σε νέες μερικότερες και μεταβίβασης κάποιας από αυτές, ως τιμή κτήσης λαμβάνεται αυτή που προκύπτει από την αναγωγή της αξίας κτήσης της επιφάνειας της συνολικά κτηθείσας ιδιοκτησίας στην αξία που αντιστοιχεί στην μεταβιβαζόμενη επιφάνεια.

δ) Σε περίπτωση κτήσης από οποιαδήποτε αιτία ενιαίου ακάλυπτου οικοπέδου ή αγροτεμαχίου, και στη συνέχεια κατάτμησης αυτού σε νέα μερικότερα και μεταβίβασης κάποιου από αυτά, ως τιμή κτήσης λαμβάνεται αυτή που προκύπτει από την αναγωγή της αξίας κτήσης της επιφάνειας του αρχικού ενιαίου οικοπέδου στην αξία που αντιστοιχεί στην μεταβιβαζόμενη έκταση.

ε) Σε περίπτωση κτήσης από οποιαδήποτε αιτία ενιαίου ακάλυπτου οικοπέδου και στη συνέχεια υπαγωγής αυτού στις διατάξεις του Ν.Δ. 1024/1971 (κάθετη συνιδιοκτησία) και δημιουργίας επιμέρους αυτοτελών ιδιοκτησιών, σε περίπτωση μεταβίβασης κάποιας από αυτές, ως τιμή κτήσης λαμβάνεται αυτή που προκύπτει από την αναγωγή του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης ιδιοκτησίας στη συνολική αξία του ενιαίου ακάλυπτου οικοπέδου.

7. Μεταβίβαση ενιαίας οικοδομής

Σε περίπτωση μεταβίβασης ενιαίας οικοδομής η οποία έχει ανεγερθεί με αυτεπιστασία τμηματικά με διαφορετικές άδειες και δεν έχει υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 3741/1929 ή του Ν.Δ. 1024/1971, ως χρόνος κτήσης λογίζεται ο χρόνος έκδοσης της τελευταίας οικοδομικής άδειας ανέγερσης και η τιμή κτήσης προσδιορίζεται με τη χρήση του Δείκτη Τιμών Κατοικιών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013.

8. Μεταβίβαση ακινήτου που προήλθε μερικώς από ανέγερση

Σε περίπτωση πώλησης ακινήτου-κτίσματος (συμπεριλαμβανομένων των αυτοτελών ιδιοκτησιών), το οποίο αποκτήθηκε κατά ιδανικό μερίδιο ως οικόπεδο και ανεγέρθηκε από τον πωλητή με αυτεπιστασία είτε με το σύστημα της αντιπαροχής, και απόκτησης από το ίδιο πρόσωπο, πριν από την πώληση, έτερου ποσοστού από άλλη αιτία (επαχθή ή χαριστική), η συνολική τιμή

κτήσης του μεταβιβαζόμενου κτίσματος υπολογίζεται με την αναγωγή της αξίας του ποσοστού που αποκτήθηκε από άλλη αιτία στην συνολική αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου.

9. Νόμιμη προσθήκη κτίσματος

Σε περίπτωση απόκτησης οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας με επαχθή ή χαριστική αιτία ή λόγω κληρονομικής διαδοχής και εν συνεχεία κατασκευής νόμιμης προσθήκης, ως χρόνος κτήσης του μεταβιβαζόμενου ακινήτου (αρχικής και μεταγενέστερης κατασκευής) λαμβάνεται ο χρόνος έκδοσης της τελευταίας οικοδομικής άδειας. Η τιμή κτήσης προσδιορίζεται με τη χρήση του Δείκτη Τιμών Κατοικιών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013 εφόσον η επιφάνεια της προσθήκης υπερβαίνει κατά ποσοστό 75% την επιφάνεια της αρχικής ιδιοκτησίας.

Σε διαφορετική περίπτωση ως τιμή κτήσης του μεταβιβαζόμενου ακινήτου λαμβάνεται αυτή της αρχικής ιδιοκτησίας.

Εάν ο τίτλος κτήσης της προηγούμενης περίπτωσης αναφέρεται σε χρόνο προ του 1995 και η οικοδομική άδεια της νόμιμης προσθήκης εκδόθηκε μετά την 1.1.1995, η τιμή κτήσης του μεταβιβαζόμενου ακινήτου προσδιορίζεται σε κάθε περίπτωση με τη χρήση του Δείκτη Τιμών Κατοικιών της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013.

10. Έγκριση πολεοδομικής μελέτης ή κύρωση πράξης εφαρμογής που αφορά μερική επιφάνεια του μεταβιβαζόμενου ακινήτου

α) Σε περιπτώσεις που μετά την κύρωση των οικείων πράξεων εφαρμογής μεταβιβάζονται οικόπεδα, τα οποία έχουν αποκτηθεί είτε ως οικόπεδα, είτε ως αγροτεμάχια με οποιοδήποτε τίτλο κτήσης, ως χρόνος κτήσης θεωρείται ο χρόνος κύρωσης της πράξης εφαρμογής, ακόμα και αν η πράξη εφαρμογής αφορά τμήμα του μεταβιβαζόμενου ακινήτου.

β) Σε περιπτώσεις που μετά την έγκριση πολεοδομικής μελέτης ή την έκδοση της αντίστοιχης διοικητικής πράξης καθορισμού των ορίων οικισμού μεταβιβάζονται οικόπεδα, τα οποία έχουν αποκτηθεί είτε ως οικόπεδα, είτε ως αγροτεμάχια με οποιοδήποτε τίτλο κτήσης, ως

χρόνος κτήσης θεωρείται ο χρόνος έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης ή έκδοσης της αντίστοιχης διοικητικής πράξης καθορισμού των ορίων οικισμού ακόμα και αν η πολεοδομική μελέτη ή διοικητική πράξη αφορά τμήμα του μεταβιβαζόμενου ακινήτου.

11. Έναρξη ισχύος

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Ιουνίου 2014

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

12 Οικ. 20698/17-4-2014 (Υπ. Εσωτ.)

Παροχή οδηγιών για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης που ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής του, ήτοι των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 138 του ν. 4251/2014.

Εισαγωγή

Όπως γνωρίζετε, στο ΦΕΚ Α' 80 δημοσιεύτηκε ο ν. 4251/2014 « Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές διατάξεις».

Στον υπόψη νόμο, εφεξής Κώδικα, ενσωματώνονται οι ρυθμίσεις του ν. 3386/2005 και άλλων 19 τροποποιητικών νομοθετικών παρεμβάσεων, 6 προεδρικών διαταγμάτων, ενώ γίνεται προσπάθεια περιορισμού του απαιτούμενου αριθμού εφαρμοστικών υπουργικών αποφάσεων. Ο Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης αποτελείται από 139 άρθρα.

Το πρώτο μέρος του Κώδικα αποτελείται από 8 κεφάλαια και περιλαμβάνει τα άρθρα 1 έως 31. Το πρώτο κεφάλαιο περιέχει γενικές διατάξεις. Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις για τη διαδικασία εισόδου και εξόδου από τη χώρα. Το τρίτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με το δικαίωμα διαμονής και τις προβλεπόμενες διοικητικές διατυπώσεις. Το τέταρτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τη διαμονή για εργασία και άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας. Το πέμπτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς και άλλους λόγους. Το έκτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις κυρώσεις. Το έβδομο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με την ανάκληση άδειας διαμονής και τις διαδικαστικές εγγυήσεις,

ενώ το όγδοο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με υποχρεώσεις υπηρεσιών, υπαλλήλων, συμβολαιογράφων, εργοδοτών, μεταφορέων κ.ά..

Το δεύτερο μέρος του Κώδικα αποτελείται από 6 τμήματα και περιλαμβάνει τα άρθρα 31 έως 127. Το πρώτο τμήμα περιέχει τις ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την εθελοντική υπηρεσία και άλλες διατάξεις σύμφωνα με την οδηγία 2004 / 114 ΕΚ. Το δεύτερο τμήμα περιέχει τις ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών - θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών σύμφωνα με την οδηγία 2004/81/ΕΚ (άρθρα 49 έως 56). Το τρίτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για την ειδική διαδικασία εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας σύμφωνα με την οδηγία 2005/71/ΕΚ (άρθρα 57 έως 68). Το τέταρτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών για οικογενειακή επανένωση σύμφωνα με την οδηγία 2003/86/ΕΚ και ρυθμίσεις για τα μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη (άρθρα 69 έως 87). Το πέμπτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες σύμφωνα με την οδηγία 2003/109/ΕΚ της 25ης Νοεμβρίου 2003, καθώς και ρυθμίσεις προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 2011/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2011 που τροποποιεί την οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της και στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας (άρθρο 88 έως 108). Το έκτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης σύμφωνα με την οδηγία 2009/50/ΕΚ (άρθρο 109 έως 127).

Το τρίτο μέρος του Κώδικα αποτελείται από τρία κεφάλαια και περιλαμβάνει τα άρθρα 128 έως 139. Το πρώτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις για την κοινωνική ένταξη. Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις οργανωτικού χαρακτήρα. Το τρίτο κεφάλαιο περιέχει μεταβατικές ρυθμίσεις.

Η ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του Κώδικα, πλην των μεταβατικών διατάξεων που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 11 και 12 του άρθρου 138, είναι η 01-06-2014.

Η παρούσα εγκύκλιος σκοπό έχει την παροχή οδηγιών για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα που ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής του, ήτοι των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 138.

Ενότητα Α΄

A1. Εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 11 περ. (α) του άρθρου 138

Οι διατάξεις της περ. (α) της παραγράφου 11 του άρθρου 138, προβλέπουν ότι παρατείνεται αυτοδικαία, έως και πέντε μήνες από τη λήξη τους, η ισχύς των αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών οι οποίες έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας και λήγουν από 01.01.2014 έως και 30.04.2014.

Δικαιούχοι

Πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν άδειες διαμονής των κατηγοριών του ν. 3386/2005, των π.δ. που ενσωματώνουν κοινοτικές οδηγίες και των κανονιστικών πράξεων που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του ν. 3386 / 2005, όπως ισχύει, από τις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας και λήγουν από 01.01.2014 έως και 30.04.2014.

Στην παράταση ισχύος των αδειών διαμονής δεν περιλαμβάνονται οι άδειες διαμονής που εκδίδονται από τη Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και οι Ειδικές Βεβαίωσεις Νόμιμης Διαμονής.

Επιστούμε ιδιαίτερα την προσοχή σας στο γεγονός ότι δεν παρατείνονται οι άδειες διαμονής για οικογενειακή επανένωση που η ισχύς τους είναι ισόχρονη της ημερομηνίας ενηλικίωσης του συντηρούμενου τέκνου.

Διάρκεια παράτασης

Οι παραπάνω άδειες διαμονής παρατείνονται για πέντε μήνες από την ημερομηνία λήξης τους, χωρίς την επιβολή προστίμου.

Σε αντίθεση με παρατάσεις που δόθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη, η ημερομηνία λήξης της παράτασης των αδειών διαμονής που λήγουν εντός του παραπάνω ορισθέντος διαστήματος,

δεν είναι κοινή αλλά αφορά την κάθε περίπτωση ξεχωριστά (λ.χ. άδεια διαμονής που λήγει 31.01.2014 παρατείνεται έως την 30.06.2014, ενώ άδεια διαμονής που λήγει 30.04.2014, παρατείνεται έως 30.09.2014).

Υποβολή αίτησης ανανέωσης

Η αίτηση ανανέωσης των αδειών διαμονής που εντάσσονται στο ρυθμιστικό πεδίο των υπόψη διατάξεων, υποβάλλεται πριν τη λήξη τους, συνυπολογιζόμενης της παράτασης (λ.χ. κάτοχος άδειας διαμονής που λήγει 31.01.2014 και παρατείνεται έως 30.06.2014, υποβάλλει το αίτημα ανανέωσης μετά την 01.04.2014).

Επισημαίνουμε ότι και στην περίπτωση των αδειών διαμονής που παρατείνονται, παρέχεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης ανανέωσης μέχρι και ένα μήνα από τη λήξη της παράτασης. Σ' αυτή την περίπτωση επιβάλλεται το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3386/2005, πρόστιμο.

Υποβολή αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής κατ' εξαίρεση

Οι υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης θα παραλαμβάνουν αιτήματα ανανέωσης των ως άνω αδειών διαμονής καθ' όλο το χρόνο της παράτασης, **μόνον**, εφ' όσον τεκμηριώνεται σπουδαίος λόγος.

Ενδεικτικά αναφέρουμε, ως σπουδαίους λόγους, αυτούς που συναρτώνται με άμεση ανάγκη ταξιδιού (λ.χ. έκδοση εισιτηρίου), ασθένειας του ενδιαφερόμενου ή συγγενικού του προσώπου (λ.χ. ανάγκη νοσηλείας), εύρεσης εργασίας σε άλλο κράτος-μέλος (λ.χ. υποβολή αιτημάτων για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος), σπουδές στο εξωτερικό, ERASMUS, επιχειρηματικά ταξίδια, συμμετοχή σε προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, συμμετοχή σε διεθνείς ή ευρωπαϊκές αθλητικές διοργανώσεις, κτήση ελληνικής ιθαγένειας κ.ά..

Σπουδαίος λόγος, σε κάθε περίπτωση, θεωρείται η ανανέωση των αδειών διαμονής που έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, η ισχύς των οποίων, όπως προαναφέραμε, δεν παρατείνεται, η ανανέωση των οποίων διενερ-

γείται από τις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας (λ.χ. μέλη οικογένειας Έλληνα, γονείς ημεδαπών, ενήλικοι που φοίτησαν σε ελληνικά σχολεία, κ.λπ.).

Έκδοση απόφασης εξαίρεσης

Οι παραπάνω διατάξεις παρέχουν τη δυνατότητα στο Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, να εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας, γίνονται δεκτά όλα τα αιτήματα ανανέωσης καθ' όλο το χρόνο της παράτασης.

Σ' αυτή την περίπτωση, είναι αυτονόητο ότι η υποβολή του αιτήματος ανανέωσης πριν τη λήξη της κανονικής διάρκειας της άδειας διαμονής του ή πριν τη λήξη της, συνυπολογιζόμενης της παράτασης, εναπόκειται στην ευχέρεια του πολίτη τρίτης χώρας.

Προϋποθέσεις ανανέωσης άδειας διαμονής

Οι κάτοχοι αδειών διαμονής που υπάγονται στις υπόψη διατάξεις, καθώς και εκείνοι των οποίων η ημερομηνία λήξης της άδειας διαμονής τους (κανονική διάρκεια) είναι πριν την 30ή Σεπτεμβρίου 2014 και πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του νόμου 3386/2005 ή του ν. 4251/2014 (αναλόγως της ημερομηνίας υποβολής του αιτήματος), ανανεώνουν την άδεια διαμονής τους μόνο με την υποβολή βιβλιαρίου υγείας σε ισχύ, ακόμη και στις περιπτώσεις που τα αιτήματα έχουν υποβληθεί εντός του πρώτου τετραμήνου του 2014.

Διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής

Η ημερομηνία έναρξης ισχύος των αδειών διαμονής που υποβάλλονται σε Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας είναι:

- η επομένη της ημερομηνίας λήξης της κανονικής διάρκειας, για όσες περιπτώσεις έχει εκδοθεί απόφαση εξαίρεσης από το Γενικό Γραμματέα ή έχει παραληφθεί αίτηση ανανέωσης λόγω επίκλησης σπουδαίου λόγου, πριν την ημερομηνία λήξης της κανονικής διάρκειας. Λ.χ., πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία με διάρκεια ισχύος 10-03-2012 έως 09-03-

2014 του οποίου η άδεια διαμονής παρατείνεται μέχρι 09-08-2014, υποβάλλει αίτημα ανανέωσης 10-02-2014, επικαλούμενος σπουδαίο λόγο. Η άδεια διαμονής που θα εκδοθεί θα είναι διάρκειας 10-03-2014 έως 09-03-2016.

- η επομένη της ημερομηνίας λήξης της άδειας διαμονής, συνυπολογιζόμενης της παράτασης σε όσες περιπτώσεις υποβάλλονται αιτήματα μετά την ημερομηνία λήξης της κανονικής διάρκειας ισχύος. Το μεσοδιάστημα, είναι καλυπτόμενο από την αυτοδίκαιη παράταση. Για παράδειγμα, πολίτης τρίτης χώρας κάτοχος άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία με διάρκεια ισχύος 10-03-2012 έως 09-03-2014 η οποία παρατείνεται μέχρι 10-08-2014 υποβάλλει αίτημα ανανέωσης, την 30-06-2014. **Η άδεια διαμονής που θα εκδοθεί θα είναι διάρκειας 11-08-2014 έως 10-08-2017, καθόσον θα ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 5 του Κώδικα.**

Δικαιώματα

Κατά τη διάρκεια της παράτασης, οι υπηρεσίες υποχρεούνται να συναλλάσσονται με τους πολίτες τρίτων χωρών που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο των παραπάνω διατάξεων και να προβαίνουν στις οφειλόμενες ενέργειες, ανεξαρτήτως της λήξης της άδειας διαμονής τους.

Κατά το ως άνω διάστημα οι πολίτες τρίτων χωρών έχουν τα δικαιώματα που τους παρέχει η άδεια διαμονής που κατέχουν. Ενδεικτικά αναφέρουμε, ότι έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται, να συνάπτουν σύμβαση εργασίας, να υποβάλλουν αίτημα για εγγραφή σε ασφαλιστικό φορέα, να αιτούνται την απόδοση Α.Φ.Μ., να συνεχίζουν τη φοίτησή τους στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας, να νοσηλεύονται, να λαμβάνουν επιδόματα ανεργίας, να εγγράφονται στα μητρώα ανέργων, να ανανεώνουν βιβλιάρια υγείας κ.λπ..

Αυτονόητο είναι ότι υποχρεούνται να ασφαλιζονται και να τηρούν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.

Έξοδος και επανείσοδος

Λαμβανομένου υπόψη ότι η παράταση είναι αυτο-

δίκαιη και δεν απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης, επιτρέπεται η έξοδος και επανείσοδος τους στην Ελλάδα, προκειμένου να επισκεφτούν τη χώρα τους, κατά το οριζόμενο για κάθε πολίτη τρίτης χώρας διάστημα παράτασης, με μόνη την επίδειξη της άδειας διαμονής. Κατά το συγκεκριμένο διάστημα δεν εκδίδονται αποφάσεις επιστροφής, εκ μόνου του λόγου της λήξης της άδειας διαμονής ούτε επιβάλλονται πρόστιμα κατά την έξοδο των πολιτών τρίτων χωρών από την Ελλάδα.

A2. Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 138 παρ. 11 περίπτωση (β)

Οι διατάξεις της περ. (β) της παραγράφου 11 του άρθρου 138, προβλέπουν ότι παρατείνεται αυτοδίκαια, χωρίς την ανάγκη επίθεσης σφραγίδας ή αναγραφής στο σώμα της βεβαίωσης, η ισχύς των βεβαιώσεων τύπου Α' που έχουν εκδοθεί μέχρι την 01/04/2014, από:

- Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας
- Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών
- Υπηρεσίες Αλλοδαπών των Δήμων.

Η παράταση ισχύει για ένα έτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου, ήτοι, μέχρι την 31η Μαρτίου 2015, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης και εφόσον εν τω μεταξύ δεν έχει εκδοθεί απορριπτική απόφαση.

A3. Ειδικές Επισημάνσεις

Όπως γνωρίζετε, η ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κώδικα, πλην των μεταβατικών διατάξεων των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 138, είναι η 1η Ιουνίου 2014.

Ως εκ τούτου, προτείνουμε, να προβείτε στις ακόλουθες ενέργειες:

- α)** Ενημέρωση των πολιτών τρίτων χωρών για τα πλεονεκτήματα που απολαμβάνουν εάν κάνουν χρήση της παράτασης ισχύος των αδειών διαμονής και υποβάλλουν τα σχετικά αιτήματα ανανέωσης άδειας διαμονής στο πλαίσιο ισχύος αυτής.

Ειδικότερα:

- i. Λαμβάνουν οι ίδιοι και τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειάς τους άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας**

ii. Για την έκδοση της άδειας διαμονής για εργασία δεν απαιτείται σύμβαση εργασίας ούτε αποδεικτικό εκπλήρωσης ασφαλιστικών υποχρεώσεων, παρά μόνον βιβλιάριο υγείας σε ισχύ, ενώ η άδεια διαμονής παρέχει πρόσβαση στη μισθωτή απασχόληση και στην παροχή υπηρεσιών ή έργου.

iii. Για την ανανέωση άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης δεν απαιτείται η απόδειξη κατοχής επαρκούς εισοδήματος

iv. Για την πρόσβαση στο καθεστώς «επί μακρόν διαμένοντος» έχουν τεθεί ιδιαίτερα χαμηλά εισοδηματικά κριτήρια και έχει απαλειφθεί η υποχρεωτική προσκόμιση πιστοποιητικού γνώσης της ελληνικής γλώσσας, εφόσον διαμένουν στη χώρα νόμιμα κατά την τελευταία δωδεκαετία πριν την υποβολή της αίτησης

v. Έχουν τη δυνατότητα να ταξιδέψουν στη χώρα καταγωγής τους, είτε με την άδεια διαμονής τους είτε με τη βεβαίωση τύπου Α'

vi. Έχουν τη δυνατότητα ασφάλισης και ανανέωσης των βιβλιαρίων υγείας, καθώς και δυνατότητα οποιασδήποτε δικαιопραξίας.

β) Καλύτερη οργάνωση των υπηρεσιών μιας στάσης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την υποδοχή κοινού

γ) Εξέταση και έκδοση των πράξεων για τα αιτήματα που εκκρεμούν στις υπηρεσίες σας, είτε αυτά εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 138 είτε όχι.

Ενότητα Β

B1. Εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 12 του άρθρου 138 - Εκκρεμείς αιτήσεις

Αιτιολογική βάση

Οι μεταβατικές ρυθμίσεις της παραγράφου 12 του άρθρου 138 αποσκοπούν στην αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων που έχουν ανακύψει λόγω της οικονομικοκοινωνικής κρίσης και της αύξησης των προβλημάτων που σχετίζονται με την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο

αυτό υιοθετούνται μέτρα όπως η δυνατότητα ανανέωσης άδειας διαμονής με την κατοχή βιβλιαρίου υγείας, η αύξηση του διαστήματος ισχύος της άδειας διαμονής και η δυνατότητα ανανέωσης της άδειας διαμονής που θα εκδοθεί βάσει των συγκεκριμένων διατάξεων, για άλλη μία τριετία με τους ίδιους όρους.

Δικαιούχοι

- α)** Πολίτες τρίτων χωρών που υπέβαλλαν κατά τα έτη 2010, 2011, 2012, και 2013, αίτηση ανανέωσης άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία ή παροχή υπηρεσιών ή έργου και δεν πληρούν την προϋπόθεση συμπλήρωσης του απαιτούμενου αριθμού ημερών ασφάλισης
- β)** Πολίτες τρίτων χωρών που υπέβαλλαν κατά τα έτη 2010, 2011, 2012, και 2013 αίτηση ανανέωσης για υπαγωγή σε καθεστώς άδειας διαμονής μακράς διάρκειας (δεκαετή άδεια διαμονής ή επί μακρόν διαμένοντος) και δεν πληρούν την προϋπόθεση συμπλήρωσης του απαιτούμενου αριθμού ημερών ασφάλισης
- γ)** Συντηρούμενα μέλη οικογένειας των ανωτέρω που εκκρεμούν προς απόρριψη, εξ αιτίας μη συμπλήρωσης από τον συντηρούντα του απαιτούμενου αριθμού ημερών ασφάλισης.

Εξέταση αιτημάτων

Οι Υπηρεσίες σας θα πρέπει να επανελέγξουν, αυτεπάγγελτα, όλα τα αιτήματα ανανέωσης άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου, δεκαετή διάρκεια ή άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και των εξαρτώμενων μελών της οικογένειάς τους που έχουν υποβληθεί κατά τα έτη 2010 (διάστημα εξέτασης 2008-2010), 2011 (διάστημα εξέτασης 2009 -2011), 2012 (διάστημα εξέτασης 2010-2012), 2013 (διάστημα εξέτασης 2011-2013) και εκκρεμούν προς απόρριψη, λόγω μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου αριθμού ημερών εργασίας.

- 1.** Σε όσες περιπτώσεις οι φάκελοι πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του νόμου και έχει συνυποβληθεί βιβλιάριο υγείας, το οποίο ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ή προσκομίσθηκε, ως συμπληρω-

ματικό, μεταγενέστερα της αίτησης ή στο πλαίσιο αίτησης θεραπείας, θα ειδοποιηθεί ο ενδιαφερόμενος,

- α)** να προσκομίσει συμπληρωματικό παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ (εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία), προκειμένου να εκδοθεί άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας ισχύος για εξαρτημένη εργασία ή παροχή υπηρεσιών ή έργου.

Η ημερομηνία έναρξης ισχύος θα είναι η επομένη της ημερομηνίας λήξης της προς ανανέωση άδειας διαμονής.

Για παράδειγμα, πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής με ισχύ 30-04-2010 έως 29-04-2012, θα λάβει άδεια διαμονής με διάρκεια ισχύος 30-04-2012 έως 29-04-2015.

Ομοίως θα κληθεί για προσκόμιση συμπληρωματικού παραβόλου (εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία) και η σύζυγος του ενδιαφερομένου.

Η άδεια διαμονής της συζύγου και των ανηλίκων τέκνων θα εκδοθεί ομοίως, με διάρκεια τρία έτη.

- β)** να παραλάβει άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας ή άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, χωρίς βέβαια την προσκόμιση συμπληρωματικού παραβόλου.

Στα μέλη των οικογενειών των ανωτέρω θα χορηγηθεί ομοίως άδεια διαμονής για τρία έτη, εφόσον προσκομισθεί το συμπληρωματικό παράβολο ενώ για τα ανήλικα τέκνα θα χορηγηθεί άδεια διαμονής ισόχρονη του συντηρούντος και πάντως μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους.

- 2.** Σε όσες περιπτώσεις δεν έχει προσκομισθεί βιβλιάριο υγείας σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος, θα κληθούν οι ενδιαφερόμενοι να το προσκομίσουν, μαζί με συμπληρωματικό παράβολο, όπου απαιτείται. Το βιβλιάριο υγείας γίνεται δεκτό ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης ή ανανέωσής του και ανεξαρτήτως της ημερομηνίας λήξης αυτού, αρκεί να είναι εν ισχύ κατά την ημερομηνία προσκόμισης στην αρμόδια υπηρεσία. Η άδεια διαμονής θα εκδίδεται όπως παραπάνω.

3. Όλα τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά θα υποβληθούν με γενική αίτηση, με την οποία θα αιτούνται υπαγωγή στις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 138 του ν. 4251/2014.

B2. Εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 12 του άρθρου 138 - Απορριφθείσες αιτήσεις

Δικαιούχοι

Πολίτες τρίτων χωρών των οποίων έχει απορριφθεί αίτημα ανανέωσης άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου, δεκαετή διάρκεια ή άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και των εξαρτώμενων μελών της οικογένειάς τους και έχουν προσφύγει στα Διοικητικά Δικαστήρια μέχρι τις **01/04/2014** υποβάλλοντας αιτήσεις ακύρωσης κατά απορριπτικών αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά τα έτη 2010 (διάστημα εξέτασης 2008-2010) 2011(διάστημα εξέτασης 2009-2011) 2012 (διάστημα εξέτασης 2010-2012), 2013, (διάστημα εξέτασης 2011-2013) λόγω μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου αριθμού των ημερών ασφάλισης και μόνο, εφόσον έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή ή αναστολή εκτέλεσης της σχετικής απορριπτικής απόφασης.

Υποβολή αίτησης

Οι πολίτες τρίτων χωρών υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 138 παρ. 12 του ν. 4251/2014 εντός αποκλειστικής προθεσμίας η οποία λήγει στις 30-06-2014 προσκομίζοντας,

- α) βιβλιάριο υγείας σε ισχύ,
- β) 150€ παράβολο, όπου απαιτείται (εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία) και
- γ) παραίτηση από τα ένδικα μέσα.

Οι ανωτέρω αιτήσεις υποβάλλονται στις υπηρεσίες που εξέδωσαν τις σχετικές απορριπτικές αποφάσεις, ανεξαρτήτως μεταγενέστερης μεταβολής του τόπου διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών.

Στους εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών μέχρι την έκδοση της άδειας διαμονής, χορηγείται βεβαίωση τύπου Α´.

Έκδοση και διάρκεια ισχύος άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής εκδίδεται για τρία έτη με έναρξη ισχύος την επομένη της ημερομηνίας λήξης της υπό ανανέωση άδειας διαμονής.

Για παράδειγμα, πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής με ισχύ 30-04-2010 έως 29-04-2012, που υπέβαλε αίτημα ανανέωσης την 20-03-2012 και απορρίφθηκε την 25-04-2012 θα λάβει άδεια διαμονής με διάρκεια ισχύος 30-04-2012 έως 29-04-2015.

B3. Ανανέωση των εκδοθέντων βάσει των μεταβατικών ρυθμίσεων αδειών διαμονής

Οι άδειες διαμονής που θα εκδοθούν βάσει των διατάξεων του άρθρου 138 παρ. 12 με ημερομηνία λήξης εντός των ετών 2013 και 2014 και ανανεώνονται για τον ίδιο λόγο θα ανανεωθούν για άλλα τρία έτη με μόνη υποχρέωση την υποβολή βιβλιαρίου υγείας σε ισχύ.

Οι άδειες διαμονής που θα εκδοθούν βάσει των διατάξεων του άρθρου 138 παρ. 12 και ανανεωθούν βάσει των οικείων διατάξεων του Κώδικα, για την απόκτηση άδειας μακράς διαμονής θα ανανεωθούν ομοίως, με μόνη υποχρέωση την υποβολή βιβλιαρίου υγείας σε ισχύ.

Επιστούμε ιδιαίτερα την προσοχή σας στο γεγονός ότι όσα αιτήματα υποβληθούν και εξετασθούν πριν την 1η Ιουνίου 2014, θα πρέπει να πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του ν. 3386/2005, ήτοι, σύμβαση εργασίας, απόδειξη επαρκούς εισοδήματος για την ανανέωση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, κ.λπ..

Ενότητα Γ´

Τελικές επισημάνσεις

1. Όπου αναφέρεται το βιβλιάριο υγείας σε ισχύ, νοείται ότι αυτό έχει εκδοθεί από το φορέα ασφάλισης του ενδιαφερομένου (ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ).
2. Δεν παρατείνονται οι άδειες διαμονής για οικογενειακή επανένωση που η ισχύς τους είναι ισόχρονη της ημερομηνίας ενηλικίωσης του συντηρούμενου τέκνου.
3. Κατά το διάστημα ισχύος των μεταβατικών διατάξεων του νόμου, είναι επιτρεπτή η επίδοση αδειών διαμονής που έχουν εκδοθεί, με υπαιτιότητα των υπηρεσιών, ληγμένες, ή οι

ενδιαφερόμενοι δεν προσήλθαν να τις παραλάβουν για λόγους ανωτέρας βίας ή λόγω μη αποδεδειγμένης ειδοποίησής τους, προκειμένου οι δικαιούχοι να προβούν σε ανανέωση αυτής.

Τέλος, λαμβανομένου υπόψη ότι στις μεταβατικές διατάξεις εντάσσονται ρυθμίσεις που αποσκοπούν στον περιορισμό της απώλειας της νόμιμης διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που έχουν κατ' αρχήν μακροχρόνια νόμιμη διαμονή στη χώρα και πρόσβαση στην αγορά εργασίας, και εν τέλει τον περιορισμό της άτυπης απασχόλησης και την αποφυγή πιέσεων για προγράμματα νομιμοποίησης ή επαναφοράς στη νομιμότητα παρακαλούμε για την άμεση εφαρμογή των αναφερομένων στην παρούσα και τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων στις διαδικασίες.

Ιδιαίτερως παρακαλούμε τους αποδέκτες να προβούν το ταχύτερο στις απαιτούμενες από πλευράς τους ενέργειες.

Ο Γενικός Γραμματέας
Α. Συρίγος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

ΠΟΛ. 1065/2014 (ΦΕΚ Β' 642/14-3-2014)/Υπ. Οικ. Συμπλήρωση - τροποποίηση των Αποφάσεων Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013 και ΠΟΛ 1275/27.12.2013 (Β' 3398) περί Αποδεικτικού Ενημερότητας και περί Βεβαίωσης οφειλής άρθρου 12 Ν. 4174 / 2013 (Α' 170), όπως ισχύει.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12, του Ν. 4174/2013 (Α' 170), «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις», όπως ισχύουν.

2. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 του

Ν. 4093/2012 περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Α' 222).

3. Τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, ανάθεση καθηκόντων και εξουσιοδότηση υπογραφής» του Ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύουν.

4. Τις διατάξεις του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90) Κ.Ε.Δ.Ε, όπως ισχύουν.

5. Την Απόφαση Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013 (Β' 3398) περί αποδεικτικού ενημερότητας άρθρου 12 Ν. 4174/2013 - Α' 170 και την Απόφαση Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1275 / 27.12.2013 Β' 3398 περί βεβαίωσης οφειλής άρθρου 12 Ν. 4174/2013 - (Α' 170).

6. Την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 1 της 16.1.2013 (τ.Υ.ΟΔ.Δ. 18). «Επιλογή και Διορισμός Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων».

7. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

1. Στην περίπτωση α. της παραγράφου 1 του άρθρου 1 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398, μετά από τις λέξεις «στην κείμενη νομοθεσία,» προστίθενται οι λέξεις «από Δημοσίους Υπολόγους και από αυτούς που ενεργούν πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των ανωτέρω».

2. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1274/27.12.2013, Β' 3398, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Τίτλοι πληρωμής που εξοφλούνται με ποσό κάτω των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές των δικαιούχων, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974 - Α' 90 (Κ.Ε.Δ.Ε.), όπως ισχύει».

3. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398, οι λέξεις του πρώτου εδαφίου «του Δημοσίου Τομέα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περίπτωσης α. του παρόντος άρθρου».

4. Η περίπτωση α. της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1274/27.12.2013, Β' 3398 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. να μην έχει συνολικές ληξιπρόθεσμες βασικές οφειλές άνω των τριάντα (30) ευρώ βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση. Εφόσον, υφίστανται συνολικές βασικές ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω του προαναφερόμενου ποσού βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση ο αιτών πρέπει να τις έχει τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή είσπραξης ή με ρύθμιση τμηματικής καταβολής, και»

5. Η περίπτωση β. της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398 αντικαθίσταται και προστίθεται περίπτωση γ. ως ακολούθως:

«β. να έχει υποβάλει τις δηλώσεις της τελευταίας πενταετίας, ήτοι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, εκκαθαριστικές φόρου προστιθέμενης αξίας και τις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ, που έπονται της τελευταίας εκκαθαριστικής και που η προθεσμία υποβολής τους έχει λήξει ένα μήνα πριν την ημερομηνία αίτησης έκδοσης του αποδεικτικού ενημερότητας.

γ. Στις περιπτώσεις που, στα πλαίσια ελέγχου, διαπιστωθεί ότι δεν έχουν υποβληθεί δηλώσεις Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.), Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.ΙΑ), Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.) και Στοιχείων Ακινήτων της τελευταίας πενταετίας, καταχωρείται εντολή δέσμευσης του αποδεικτικού ενημερότητας στο πληροφοριακό σύστημα TAXIS, η οποία αίρεται μετά την υποβολή των δηλώσεων ή όταν η σχετική υποχρέωση δεν υφίσταται πλέον».

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Το αποδεικτικό ενημερότητας χορηγείται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου και αν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε χορηγείται από οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικό Κέντρο.»

7. Το στοιχείο ε. της παραγράφου 2 του άρθρου 5 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398, αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. στην περίπτωση ύπαρξης συνολικών βε-

βαιωμένων οφειλών άνω των (30) ευρώ, και το ακίνητο το οποίο θα μεταβιβαστεί ή επί του οποίου θα συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα με τον αριθμό ταυτότητας ακινήτου (Α.Τ.ΑΚ) εφόσον υφίσταται, εάν το αποδεικτικό ζητείται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού και τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής ή οποιοδήποτε στοιχείο ταυτοποιεί τη συγκεκριμένη πληρωμή, εάν ζητείται για είσπραξη χρημάτων».

8. Το στοιχείο στ. της παραγράφου 2 του άρθρου 5 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398, απαλείφεται.

9. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398 προστίθενται εδάφια ως ακολούθως:

«Τα Γραφεία Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (Γ.Ε.Φ.) του Υπουργείου Οικονομικών λαμβάνουν και παραδίδουν το αποδεικτικό ενημερότητας στον αιτούντα ή σε νόμιμα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, ύστερα από σχετική αίτησή του, για να το χρησιμοποιήσει για τις πράξεις και τις συναλλαγές που αυτό απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η χορήγησή του ηλεκτρονικά, ή που απαιτείται υπογραφή του αποδεικτικού από Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικό Κέντρο, δύνανται να παραλαμβάνουν και να αποστέλλουν την αίτηση του ενδιαφερομένου σε Δ.Ο.Υ., μέσω τηλεομοιοτυπίας. Το αποδεικτικό ή η βεβαίωση οφειλής κατά περίπτωση, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής του, αποστέλλονται ταχυδρομικά στο Γ.Ε.Φ. και παραδίδονται στον ενδιαφερόμενο».

10. Στην παράγραφο 2 περίπτωση α. του άρθρου 6 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398, οι υποπεριπτώσεις i) και iii) αναριθμούνται σε iii) και iv) αντιστοίχως, η υποπερίπτωση i) αντικαθίσταται, και προστίθεται περίπτωση ii) ως ακολούθως:

«i) Για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης.

ii) Για είσπραξη χρημάτων από φορείς του Δημοσίου (πλην Κεντρικής Κυβέρνησης).»

11. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου

2 του άρθρου 6 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1274/27.12.2013, Β' 3398, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«β. Στα αποδεικτικά μηνιαίας ισχύος που εκδίδονται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού, το ακίνητο το οποίο θα μεταβιβαστεί ή επί του οποίου θα συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα με τον αριθμό ταυτότητας ακινήτου (Α.Τ.ΑΚ) εφόσον υφίσταται. Στην περίπτωση ύπαρξης συνολικών βεβαιωμένων οφειλών έως και τριάντα (30) ευρώ, δεν απαιτείται η αναγραφή του ακινήτου.

γ. Στα αποδεικτικά μηνιαίας ισχύος που εκδίδονται με τον όρο της παρακράτησης για είσπραξη χρημάτων, τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής ή οποιοδήποτε στοιχείο ταυτοποιεί τη συγκεκριμένη πληρωμή».

12. Η παράγραφος 7 του άρθρου 6 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1274/27.12.2013, Β' 3398 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«7. Το αποδεικτικό ενημερότητας που εκδίδεται ηλεκτρονικά φέρει ηλεκτρονική αποτύπωση της υπογραφής του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ή του εξουσιοδοτούμενου από αυτόν οργάνου. Αυτό που χορηγείται από τις Δ.Ο.Υ., αν είναι δίμηνης ισχύος, ή μηνιαίας που χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση, πλην είσπραξης χρημάτων και πλην μεταβίβασης ακινήτων, εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων από οποιοδήποτε υπάλληλο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ., και, αν είναι μηνιαίας ισχύος και χορηγείται για είσπραξη χρημάτων ή για μεταβίβαση ακινήτου, από τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ.. Αν υφίστανται οφειλές σε αναστολή ή το αποδεικτικό εκδίδεται με τον όρο της παρακράτησης για είσπραξη χρημάτων ή το αποδεικτικό εκδίδεται για μεταβίβαση ακινήτου και υφίστανται ληξιπρόθεσμες ρυθμισμένες οφειλές, απαιτείται έγκριση από τον αρμόδιο Προϊστάμενο για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας, ο οποίος ορίζει και το ποσοστό παρακράτησης επί του αποδεικτικού, όπου απαιτείται».

13. Στην περίπτωση α. της παραγράφου 2 του άρθρου 7 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1274/27.12.2013, Β' 3398 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ειδικότερα στις περιπτώσεις i) ύπαρξης συνολικής βασικής βεβαιωμένης ρυθμισμένης οφειλής μικρότερης των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και ii) ύπαρξης στοιχείων για άλλες απαιτήσεις (περιοδικές ή εφάπαξ) για την είσπραξη των οποίων είναι υποχρεωτική η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας, τα ανωτέρω κατώτατα όρια ποσοστών παρακράτησης ορίζονται στο δέκα τοις εκατό (10%).

Σε κάθε περίπτωση το ποσοστό παρακράτησης πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στην κάλυψη τριών (3) δόσεων της τηρούμενης ρύθμισης/ρυθμίσεων που έπονται της ημερομηνίας κατάθεσης του αιτήματος χορήγησης του αποδεικτικού, εφόσον οι εναπομένουσες δόσεις είναι έως και δώδεκα (12). Άλλως, εάν οι εναπομένουσες δόσεις της τηρούμενης ρύθμισης/ρυθμίσεων είναι περισσότερες των δώδεκα (12) το κατώτερο ποσοστό παρακράτησης πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στην κάλυψη πέντε (5) δόσεων της τηρούμενης ρύθμισης/ρυθμίσεων που έπονται της ημερομηνίας κατάθεσης του αιτήματος χορήγησης του αποδεικτικού. Σε αντίθετη περίπτωση και εφόσον η παρακράτηση δεν επαρκεί για την κατά περίπτωση κάλυψη των ως άνω δόσεων, το ποσοστό παρακράτησης αναπροσαρμόζεται ανάλογα».

14. Η παράγραφος 2 του άρθρου 8 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1274/27.12.2013, Β' 3398 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όταν εκδίδεται αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου με τον όρο της παρακράτησης, το παρακρατούμενο ποσό θα πρέπει να αποδοθεί στο Δημόσιο από τον συμβολαιογράφο εντός τριών (3) ημερών από την κατάρτιση του συμβολαίου. Ειδικά, α) στην περίπτωση κατά την οποία ο αγοραστής είναι αρχή του Δημοσίου Τομέα ή το τίμημα προβλέπεται να καταβληθεί με χορήγηση δανείου από αναγνωρισμένη στην Ελλάδα τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, τότε ο όρος αυτός αναγράφεται υποχρεωτικά στο συμβόλαιο μεταβίβασης, και η Αρχή ή το Πιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται να αποδώσει το παρακρατούμενο ποσό μέσα σε τρεις ημέρες από την πρώτη εκταμίευση του ποσού και όχι αργότερα από δύο μήνες από την ημερομηνία σύνταξης του συμβολαίου, β) στην περίπτωση τημ-

ματικής εξόφλησης του τιμήματος αναγράφεται στο συμβόλαιο ο όρος εκχώρησης του συνόλου του τιμήματος και έως το ύψος του παρακρατούμενου ποσού στο Δημόσιο καθώς και η παρακράτηση της κυριότητας του ακινήτου στον πωλητή μέχρι τη συνολική απόδοση του παρακρατούμενου ποσού στο Δημόσιο. Το ποσό της παρακράτησης αποδίδεται στο Δημόσιο από τον Συμβολαιογράφο εντός τριών ημερών από την ημερομηνία καταβολής της εκάστοτε δόσης, το δε σύνολο του παρακρατούμενου ποσού όχι πέραν του έτους από την κατάρτιση του συμβολαίου.

Γενικώς, εάν για οιοδήποτε λόγο δεν εκπληρωθούν οι όροι παρακράτησης και απόδοσης του παρόντος άρθρου, και οι οποίοι έχουν αναγραφεί επί του αποδεικτικού, θεωρείται ότι το συμβόλαιο μεταβίβασης καταρτίστηκε χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας. Ο τελευταίος αυτός όρος αναγράφεται υποχρεωτικά στο συμβόλαιο μεταβίβασης».

15. Το άρθρο 10 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013, Β' 3398, καταργείται.

16. Το άρθρο 2 της Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1275 / 27.12.2013, Β' 3398 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Η βεβαίωση οφειλής, έχει διάρκεια ισχύος ενός μήνα από την έκδοσή της. Υπογράφεται, κατ' εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, από τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικού Κέντρου ή της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης, εφόσον εκδίδεται για είσπραξη χρημάτων και από τον αρμόδιο Προϊστάμενο για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικού Κέντρου ή της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης), όταν εκδίδεται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού. Σε περίπτωση αρμοδιότητας περισσότερων της μιας υπηρεσιών, υπογράφεται από τον Προϊστάμενο μιας εξ αυτών κατόπιν συνεννόησης με τους υπολοίπους».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2014

(Οι επικαιροποιημένες ΠΟΛ. 1274/2013 και 1275/2013 βρίσκονται στις σελ. 360-369 του παρόντος τεύχους).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

ΠΟΛ. 1078/17-3-2014/Υπ. Οικ.

Οδηγίες για την υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών, από 1.1.2014.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 14 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α'), όπως προστέθηκαν με την παράγραφο 5 του άρθρου 42 του Ν. 4223/2013 (ΦΕΚ 287 Α'), καθορίζεται νέος τρόπος υποβολής, από 1.1.2014, καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, προμηθευτών και πελατών, για τα εκδοθέντα και ληφθέντα φορολογικά στοιχεία αποκλειστικά με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Οικονομικών (www.gsis.gr) ενώ, παράλληλα, τίθενται οι σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων με τις οποίες καθορίζονται οι λεπτομέρειες υποβολής των υπόψη καταστάσεων.

Με βάση τις ανωτέρω εξουσιοδοτικές διατάξεις εκδόθηκε η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179 Β'), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1072/7.3.2014, με την οποία καθορίστηκαν η έκταση εφαρμογής, το περιεχόμενο, ο τρόπος καταχώρισης, ο χρόνος υποβολής καθώς και ο τρόπος υποβολής των υπόψη καταστάσεων.

Με την παρούσα παρέχονται οδηγίες σχετικά με την υποβολή των υπόψη καταστάσεων.

1. Έκταση εφαρμογής (υπόχρεοι -συναλλαγές που περιλαμβάνονται- συναλλαγές που εξαιρούνται)

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 14 του Ν. 4174/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 της απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014, όπως ισχύει, ορίζεται η έκταση εφαρμογής της υποχρέωσης υποβολής καταστάσεων πελατών και προμηθευτών, δηλαδή οι υπόχρεοι σε υποβολή των καταστάσεων αυτών, οι συναλλαγές που περιλαμβάνονται, καθώς και οι συναλλαγές που εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής τους. Ειδικότερα:

1.1. Υπόχρεοι υποβολής

Υπόχρεοι σε υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων πελατών και προμηθευτών, για τα εκδοθέντα και ληφθέντα φορολογικά στοιχεία, από 1.1.2014 και εξής, είναι:

α) Κάθε φυσικό πρόσωπο με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 21 του Ν. 4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος), για τα φορολογικά στοιχεία που σχετίζονται αποκλειστικά με την επαγγελματική του εξυπηρέτηση. Επισημαίνεται ότι, η υποχρέωση αυτή αφορά κάθε φυσικό πρόσωπο με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα της κατηγορίας των τηρούμενων βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) ή της απαλλαγής του από αυτά, καθώς και της υπαγωγής ή μη στις διατάξεις του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (υποκείμενοι που διενεργούν φορολογητέες ή απαλλασσόμενες πράξεις με ή χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. εισροών κ.λπ.).

Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, αποκτούν και **οι αγρότες, φυσικά πρόσωπα, που υπάγονται είτε στο ειδικό είτε στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α.** Επισημαίνεται ότι, κατά ρητή διατύπωση των κοινοποιουμένων διατάξεων, οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α. (άρθρο 41 του Ν. 2859/2000), υποβάλλουν καταστάσεις πελατών (μόνο για τα τιμολόγια πώλησης που τυχόν εκδίδουν οι ίδιοι για το σύνολο της παραγωγής τους) και προμηθευτών, ανεξάρτητα της απαλλαγής τους από την τήρηση βιβλίων με βάση τις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ..

Στα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν περιλαμβάνονται τα ακαθάριστα έσοδα των φυσικών προσώπων από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

β) Κάθε νομικό πρόσωπο και νομική οντότητα, κατά την έννοια των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και δ' του άρθρου 2 του Ν. 4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος) και των περιπτώσεων γ' και δ' του άρθρου 3 του Ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας), για τα φορολογικά στοιχεία που σχετίζονται αποκλειστικά με την επαγγελματική εξυπηρέτηση ή την εκπλήρωση του σκοπού των προσώπων

αυτών. Επισημαίνεται ότι, η υποχρέωση αυτή αφορά κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ανεξάρτητα της κατηγορίας των τηρούμενων βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) ή της απαλλαγής από αυτά, καθώς και της υπαγωγής ή μη στις διατάξεις του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (υποκείμενοι που διενεργούν φορολογητέες ή απαλλασσόμενες πράξεις με ή χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. εισροών κ.λπ.).

Περιλαμβάνονται, συνεπώς, όλα τα νομικά πρόσωπα και όλες οι νομικές οντότητες, ανεξαρτήτως κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, όπως Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, λοιπά μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πρόσωπα κ.λπ..

γ) Οι μη εγκαταστημένοι στο εσωτερικό της χώρας υποκείμενοι στο Φ.Π.Α., οι οποίοι διαθέτουν Α.Φ.Μ. στο εσωτερικό της χώρας, για τις αγορές ή πωλήσεις που πραγματοποιούν χρησιμοποιώντας τον Α.Φ.Μ. αυτό, εφόσον στα πρόσωπα αυτά ή σε όμιλο που ανήκουν, έχει χορηγηθεί άδεια για την πραγματοποίηση εισαγωγών, με αναστολή καταβολής του οφειλόμενου ΦΠΑ κατά την εισαγωγή και εφαρμογή του συστήματος αντιστροφής της υποχρέωσης για τις μεταγενέστερες παραδόσεις των αγαθών στο εσωτερικό της χώρας (δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης η' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του Ν. 2859/2000).

1.2. Συναλλαγές που περιλαμβάνονται

Στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών περιλαμβάνονται τα εκδοθέντα και ληφθέντα φορολογικά στοιχεία από τα πρόσωπα της περίπτωσης 1.1. της παρούσας, ανεξάρτητα από τον τρόπο έκδοσης αυτών (μηχανογραφικά ή χειρόγραφα). Ενδεικτικά, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών, περιλαμβάνονται τα εξής φορολογικά στοιχεία:

- Τα τιμολόγια, «χρεωστικά» ή πιστωτικά, για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, μεμονωμένων ή επαναλαμβανόμενων, την είσπραξη επιδοτήσεων, οικονομικών ενισχύσεων, αποζημιώσεων, επιστροφών τόκων, εισφορών και άλλων ανόργανων εσόδων, την αγορά αγροτικών προϊόντων, από αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α. (παράγραφοι

- 1, 2, 3, 4 και 6 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.).
- Οι εκκαθαρίσεις που εκδίδονται για την πώληση ή την αγορά για λογαριασμό τρίτου (παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.) ή που προβλέπονται από αποφάσεις του υπουργού οικονομικών για ειδικές περιπτώσεις συναλλαγών (όπως, πωλήσεις εφημερίδων και περιοδικών από πρακτορεία σε τρίτους - Α.Υ.Ο ΠΟΛ. 1292/1993 κ.λπ.).
 - Τα φορολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται με τιμολόγια, όπως, συμβόλαια μεταβίβασης για την πώληση ακινήτων, έγγραφα πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ύδατος κ.λπ. (παράγραφος 16 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.).
 - Οι τίτλοι κτήσης που εκδίδονται για την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών από μη υπόχρεο έκδοσης τιμολογίου ή από αρνούμενο έκδοσης (παράγραφος 5 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.).
 - Οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών και οι αποδείξεις επιστροφής λιανικώς πωληθέντων αγαθών. Σημειώνεται ότι, με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του Ν. 4174/2014, για τις λιανικές συναλλαγές υποβάλλονται συγκεντρωτικά δεδομένα.
 - Τα φορολογικά στοιχεία που εκδίδονται για τις αυτοπαραδόσεις αγαθών και τις ιδιοχρησιμοποιήσεις υπηρεσιών, κ.λπ..

1.3. Συναλλαγές που εξαιρούνται

Στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών δεν καταχωρούνται οι κατωτέρω συναλλαγές:

- Οι πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών από και προς την αλλοδαπή (ενδοκοινοτικές παραδόσεις ή αποκτήσεις αγαθών, ενδοκοινοτικές παροχές ή λήψεις υπηρεσιών, πωλήσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών από και προς τρίτες χώρες, παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών προς την αλλοδαπή στις οποίες επιβάλλεται Φ.Π.Α. ημεδαπής).
- Τα ενοίκια ακινήτων, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων. Αντίθετα, τα ενοίκια ακινήτων των οποίων η αξία επιβαρύνεται με Φ.Π.Α., όπως η μίσθωση χώρων της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν. 2859/2000, συμπεριλαμβάνονται στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών.
- Οι πωλήσεις εισιτηρίων όλων των μεταφορικών μέσων (οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων, εναέριων), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι αποδείξεις πώλησης εισιτηρίων (Α.Π.Ε.) και τα πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδονται γι' αυτά.
- Οι συνδρομές σε επαγγελματικές οργανώσεις και επαγγελματικά επιμελητήρια.
- Οι συνδρομές και δωρεές σε συλλόγους και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, για τις οποίες εκδίδονται μη φορολογικά στοιχεία (αποδείξεις εισπραξης). Αντίθετα, οι συνδρομές σε αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες, για τις οποίες εκδίδονται τιμολόγια, συμπεριλαμβάνονται στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών.
- Συναλλαγές που αφορούν τόκους ή προμήθειες που χορηγούνται ή λαμβάνονται από τραπεζικά ιδρύματα, πλην προμηθειών πιστωτικών καρτών από και προς υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών.
- Συναλλαγές που αφορούν τόκους ή προμήθειες που καταβάλλονται ή λαμβάνονται από και προς τραπεζικά ιδρύματα από υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών, πλην καταβαλλόμενων προμηθειών πιστωτικών καρτών προς τα ιδρύματα αυτά. Αντίθετα, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών συμπεριλαμβάνονται οι τόκοι μεταξύ υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών, πλην των τραπεζικών ιδρυμάτων, όπως τόκοι επί πιστώσει πωλήσεων, υπερημερίας κ.λπ..
- Η αξία εγγυοδοσίας, εφόσον δεν περιλαμβάνεται στη φορολογητέα αξία των πωληθέντων αγαθών. Αντίθετα, εφόσον η αξία εγγυοδοσίας περιλαμβάνεται στη φορολογητέα αξία των πωληθέντων αγαθών, αυτή συμπεριλαμβάνεται στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών.
- Τα έξοδα μισθοδοσίας (μισθοί, ημερομίσθια, συντάξεις), στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι εργοδοτικές εισφορές.
- Οι εισφορές που καταβάλλονται σε Ταμεία Ασφάλισης (Ο.Α.Ε.Ε. κ.λπ.).
- Τα γραμμάτια προκαταβολής (προείσπραξης) δικηγορικών συλλόγων.

- Τα μερίσματα που χορηγούν οι δικηγορικοί σύλλογοι, οι σύλλογοι δικαστικών επιμελητών, οι συμβολαιογραφικοί σύλλογοι κ.λπ. στα μέλη τους.
- Τα τέλη και δικαιώματα, που εισπράττουν οι άμισθοι υποθηκοφύλακες, για λογαριασμό τους και για λογαριασμό τρίτων.
- Τα ασφάλιστρα και αντασφάλιστρα. Επίσης, δεν καταχωρούνται, οι επιστροφές ασφαλιστρών και οι εκπώσεις επί των ασφαλιστρών που αναγράφονται στα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια ή στις πρόσθετες πράξεις.
- Οι κοινόχρηστες δαπάνες.
- Οι πωλήσεις λαχείων.

Εξαιρητικά, για το ημερολογιακό έτος 2014, τα φορολογικά στοιχεία για τις πωλήσεις ηλεκτρικού ρεύματος (μόνο από τη Δ.Ε.Η.), τις πωλήσεις ύδατος μη ιαματικού (από την Ε.Υ.Δ.Α.Π., τις δημοτικές επιχειρήσεις κ.λπ.) και την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (σταθερή και κινητή τηλεφωνία), δεν συμπεριλαμβάνονται στις καταστάσεις πελατών που υποβάλλουν οι εκδότες αυτών, ενώ οι λήπτες, υποβάλλουν στην κατάσταση προμηθευτών, τα στοιχεία αυτά, συγκεντρωτικά, χωρίς αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου (εκδότη), στις οποίες, επίσης, δεν καταχωρούνται το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.), καθώς και το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ακινήτων (Ε.Ε.Τ.Α.), που εισπράττονται μέσω των λογαριασμών της Δ.Ε.Η..

Αντίθετα, από 1.1.2015, τόσο οι εκδότες, όσο και οι λήπτες, καταχωρούν στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών, αντίστοιχα, αναλυτικά τα ανωτέρω φορολογικά στοιχεία.

2. Περιεχόμενο καταστάσεων

Με το άρθρο 2 της απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014, όπως ισχύει, ορίζεται το περιεχόμενο των καταστάσεων πελατών και προμηθευτών. Ειδικότερα στις καταστάσεις αυτές καταχωρούνται:

α) Ο Α.Φ.Μ. του πελάτη ή του προμηθευτή, που αναγράφεται στα, εκδοθέντα και ληφθέντα, τιμολόγια («χρεωστικά» και πιστωτικά), καθώς και στα λοιπά έγγραφα που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση τιμολογίων (συμβόλαια μεταβίβασης για την πώληση ακινήτων, εκκαθαρίσεις, κ.λπ.).

Δεν απαιτείται η αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου, στις παρακάτω περιπτώσεις:

αα) Στις συγκεντρωτικές εγγραφές αποδείξεων λιανικών συναλλαγών και αποδείξεων επιστροφής, που εκδίδονται είτε με τη χρήση Φ.Τ.Μ., είτε με τη χρήση Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., είτε χειρόγραφα (κατάσταση πελατών).

αγ) Στις συγκεντρωτικές εγγραφές ληφθέντων φορολογικών παραστατικών, που έχουν εκδοθεί στο όνομα τρίτου προσώπου (π.χ. λογαριασμοί Δ.Ε.Η., Ε.Υ.Δ.Α.Π. κ.λπ.), των στοιχείων λιανικών συναλλαγών που αφορούν δαπάνες για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών (κατάσταση προμηθευτών), καθώς και των τίτλων κτήσης, στις περιπτώσεις που ο αντισυμβαλλόμενος στερείται Α.Φ.Μ.. Επίσης, εξαιρητικά για το ημερολογιακό έτος 2014, δεν απαιτείται η αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου και στα ληφθέντα παραστατικά λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος (μόνο από τη Δ.Ε.Η.), ύδατος μη ιαματικού (από την Ε.Υ.Δ.Α.Π., τις δημοτικές επιχειρήσεις κ.λπ.) και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (σταθερής και κινητής τηλεφωνίας).

β) Το πλήθος των εκδοθέντων και ληφθέντων φορολογικών στοιχείων

Το πλήθος των εκδοθέντων και ληφθέντων φορολογικών στοιχείων απαιτείται μόνο στις περιπτώσεις που τα φορολογικά στοιχεία καταχωρούνται αναλυτικά ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου πελάτη ή προμηθευτή (όπως τα τιμολόγια και τα στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση τιμολογίων).

Αντίθετα, όπου τα φορολογικά στοιχεία καταχωρούνται με μία συγκεντρωτική εγγραφή, όπως οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, δεν αναγράφεται το πλήθος των εκδιδόμενων ή λαμβανόμενων φορολογικών στοιχείων.

γ) Η αξία της συναλλαγής, προ Φ.Π.Α.

Στις καταστάσεις πελατών - προμηθευτών καταχωρείται η αξία της συναλλαγής (συνολική αξία του παραστατικού), **προ Φ.Π.Α.**, στην οποία (αξία) συμπεριλαμβάνονται οι λοιποί φόροι και τέλη (δημοτικά τέλη, ΝΕΡΙΤ κ.λπ.), πλην του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. και του Ε.Ε.Τ.Α..

Επισημαίνεται ότι, ειδικά για τις συναλλαγές που λαμβάνονται αποδείξεις λιανικών συναλλα-

γών και ο Φ.Π.Α. εισροών δεν εκπίπτει από τον λήπτη του φορολογικού στοιχείου, μπορεί να καταχωρείται ως αξία, η συνολική αξία του φορολογικού στοιχείου με ενσωματωμένο το Φ.Π.Α.. Αντίθετα, για τις συναλλαγές που λαμβάνονται τιμολόγια ή στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση τιμολογίων, ανεξάρτητα αν ο Φ.Π.Α. εισροών εκπίπτει ή μη από τον λήπτη του φορολογικού στοιχείου, η αξία και ο Φ.Π.Α. της συναλλαγής καταχωρούνται διακριτά.

δ) Ο Φ.Π.Α. που επιβαρύνει τη συναλλαγή. Καταχωρείται το σύνολο του Φ.Π.Α. που επιβαρύνει τη συναλλαγή, ενώ δεν απαιτείται να καταχωρείται ο Φ.Π.Α. αναλυτικά ανά συντελεστή Φ.Π.Α..

ε) Η ένδειξη για το εάν ο αντισυμβαλλόμενος είναι υπόχρεο πρόσωπο, μόνο για τους προμηθευτές και μόνο στις περιπτώσεις τίτλων κτήσης προς μη υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών.

3. Τρόπος καταχώρισης

Με το άρθρο 3 της απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014, όπως ισχύει, ορίζεται ο τρόπος καταχώρισης των φορολογικών στοιχείων στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών. Ειδικότερα:

3.1. Κατάσταση πελατών

Στην κατάσταση πελατών καταχωρούνται:

3.1.1. Ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου, κατά περίπτωση (διακριτά):

- α)** Τα «χρεωστικά» τιμολόγια, καθώς και τα φορολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση «χρεωστικού» τιμολογίου, που αφορούν πωλήσεις αγαθών, παροχές υπηρεσιών κ.λπ. (εκροές).
- β)** Τα πιστωτικά τιμολόγια, καθώς και τα φο-

ρολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση πιστωτικού τιμολογίου, που αφορούν πωλήσεις αγαθών, παροχές υπηρεσιών κ.λπ. (εκροές).

Επισημαίνεται ότι, τα ανωτέρω φορολογικά στοιχεία («χρεωστικά» ή πιστωτικά τιμολόγια, καθώς και τα φορολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση «χρεωστικών» ή πιστωτικών τιμολογίων) μπορεί να καταχωρούνται και αναλυτικά για κάθε παραστατικό.

3.1.2. Συγκεντρωτικά, χωρίς αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου, κατά περίπτωση (διακριτά):

- α)** Τα στοιχεία λιανικών συναλλαγών, που εκδίδονται με τη χρήση φορολογικών ταμειακών μηχανών (Φ.Τ.Μ.), ανά αριθμό μητρώου Φ.Τ.Μ..
- β)** Τα λοιπά στοιχεία λιανικών συναλλαγών, που εκδίδονται μηχανογραφικά (Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., ΑΔΗΜΕ ταξιμέτρων) ή χειρόγραφα, συμψηφισμένα με τις αποδείξεις επιστροφής, καθώς και φορολογικά στοιχεία που εκδόθηκαν για αυτοπαραδόσεις αγαθών ή ιδιοχρησιμοποιήσεις υπηρεσιών. Ειδικά, για το ημερολογιακό έτος 2014, μπορεί τα στοιχεία λιανικών συναλλαγών, που εκδίδονται με τη χρήση φορολογικών ταμειακών μηχανών (Φ.Τ.Μ.), να μην καταχωρούνται ανά αριθμό μητρώου Φ.Τ.Μ., αλλά συγκεντρωτικά με τα λοιπά στοιχεία λιανικών συναλλαγών της ανωτέρω περίπτωσης β΄.

Κατωτέρω παρατίθεται πίνακας με συνοπτική περιγραφή του περιεχομένου της κατάστασης πελατών.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ (έσοδα – εκροές)				
Είδος στοιχείου	Α.Φ.Μ.	Πλήθος στοιχείων	Αξία συναλλαγής	Φ.Π.Α.
Τιμολόγια («χρεωστικά»)	ανά Α.Φ.Μ. πελάτη	πλήθος ανά Α.Φ.Μ. πελάτη	Αξία προ Φ.Π.Α.	ο Φ.Π.Α. των συναλλαγών
Τιμολόγια (πιστωτικά)	ανά Α.Φ.Μ. πελάτη	πλήθος ανά Α.Φ.Μ. πελάτη	Αξία προ Φ.Π.Α.	ο Φ.Π.Α. των συναλλαγών
Αποδείξεις Λιανικής (Φ.Τ.Μ.)	<ul style="list-style-type: none"> • δεν καταχωρείται ο Α.Φ.Μ. του πελάτη και το πλήθος των στοιχείων • διενεργείται συγκεντρωτική εγγραφή ανά αριθμό μητρώου Φ.Τ.Μ. <p><i>Ειδικά για το έτος 2014, οι αποδείξεις αυτές μπορεί να καταχωρούνται μαζί με τις λοιπές αποδείξεις, χωρίς αναγραφή του αριθμού μητρώου της Φ.Τ.Μ.</i></p>		Αξία προ Φ.Π.Α.	ο Φ.Π.Α. των συναλλαγών
Αποδείξεις Λιανικής (ΕΑΦΔΣΣ - χειρόγραφες) Αποδείξεις Επιστροφής Στοιχεία Αυτοπαράδοσης	<ul style="list-style-type: none"> • δεν καταχωρείται ο Α.Φ.Μ. του πελάτη και το πλήθος των στοιχείων • διενεργείται συγκεντρωτική εγγραφή, για όλα τα συγκεκριμένα παραστατικά 		Αξία προ Φ.Π.Α.	ο Φ.Π.Α. των συναλλαγών

3.2. Κατάσταση προμηθευτών

Στην κατάσταση προμηθευτών καταχωρούνται:

3.2.1. Ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου, κατά περίπτωση (διακριτά):

- Τα «χρεωστικά» τιμολόγια, καθώς και τα φορολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση «χρεωστικού» τιμολογίου, που αφορούν αγορές αγαθών, λήψεις υπηρεσιών κ.λπ. (εισροές).
- Τα πιστωτικά τιμολόγια, καθώς και τα φορολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση πιστωτικού τιμολογίου που αφορούν αγορές αγαθών, λήψεις υπηρεσιών κ.λπ. (εισροές).

Επισημαίνεται ότι, τα ανωτέρω φορολογικά στοιχεία («χρεωστικά» ή πιστωτικά τιμολόγια, καθώς και τα φορολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται ή επέχουν θέση «χρεωστικών» ή πιστωτικών τιμολογίων) μπορεί να καταχωρούνται και αναλυτικά για κάθε παραστατικό.

3.2.2. Συγκεντρωτικά, χωρίς αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου, για όλες τις παρακάτω περιπτώσεις (μία εγγραφή):

- Ληφθέντα παραστατικά δαπανών, που έχουν εκδοθεί στο όνομα τρίτου προσώπου από αυτό που επιβαρύνεται πράγματι από τη σχετική δαπάνη, όπως είναι οι λογαριασμοί Δ.Ε.Η., Ε.Υ.Δ.Α.Π. κ.λπ..

Εξαιρετικά, για το ημερολογιακό έτος 2014, τα ληφθέντα παραστατικά που αφορούν λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος (μόνο από τη Δ.Ε.Η.), ύδατος μη ιαματικού (από την Ε.Υ.Δ.Α.Π., τις δημοτικές επιχειρήσεις κ.λπ.) και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (σταθερής και κινητής τηλεφωνίας), υποβάλλονται στην κατάσταση προμηθευτών, επίσης, συγκεντρωτικά, χωρίς αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου (εκδότη), στην οποία, επίσης, δεν καταχωρούνται το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.), καθώς και το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ακινήτων (Ε.Ε.Τ.Α.), που εισπράττονται μέσω των λογαριασμών της Δ.Ε.Η..

- Ληφθέντα παραστατικά, που αφορούν αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών και έχουν εκδοθεί στοιχεία λιανικής πώλησης.
- Εκδοθέντα παραστατικά, που αφορούν αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών από αντισυμβαλλόμενους, οι οποίοι στερούνται Α.Φ.Μ. και έχουν εκδοθεί τίτλοι κτήσης της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ..

Κατωτέρω παρατίθεται πίνακας με συνοπτική περιγραφή του περιεχομένου της κατάστασης προμηθευτών.

Επισημαίνεται ότι, μηδενικές καταστάσεις πελατών - προμηθευτών δεν υποβάλλονται.

3.3. Διάφορες περιπτώσεις καταχωρίσεων

Κατωτέρω παρέχονται διευκρινίσεις για τον τρόπο καταχώρισης στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών ορισμένων περιπτώσεων συναλλαγών. Ειδικότερα:

Επιχειρήσεις τουριστικών - ταξιδιωτικών γραφείων (υπηρεσίες «πακέτο»)

Για τα τουριστικά - ταξιδιωτικά γραφεία που

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ (έξοδα – εισροές)					
Είδος στοιχείου	Α.Φ.Μ.	Πλήθος στοιχείων	Αξία συναλλαγής	Φ.Π.Α.	Ένδειξη αντισυμβαλλόμενου
Τιμολόγια («χρεωστικά») Τίτλοι κτήσης («χρεωστικοί») (όταν ο αντισυμβαλλόμενος κατέχει Α.Φ.Μ.)	ανά Α.Φ.Μ. προμηθευτή	πλήθος ανά Α.Φ.Μ. προμηθευτή	Αξία προ Φ.Π.Α.	ο Φ.Π.Α. των συναλλαγών	μη υπόχρεος (μόνο στις περιπτώσεις τίτλων κτήσης προς μη υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών)
Τιμολόγια (πιστωτικά) Τίτλοι κτήσης (πιστωτικοί) (όταν ο αντισυμβαλλόμενος κατέχει Α.Φ.Μ.)	ανά Α.Φ.Μ. προμηθευτή	πλήθος ανά Α.Φ.Μ. προμηθευτή	Αξία προ Φ.Π.Α.	ο Φ.Π.Α. των συναλλαγών	μη υπόχρεος (μόνο στις περιπτώσεις τίτλων κτήσης προς μη υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών)
Αποδείξεις Λιανικής Αποδείξεις Επιστροφής Παραστατικά στο όνομα τρίτου (π.χ. λογαριασμοί) Τίτλοι κτήσης (όταν ο αντισυμβαλλόμενος στερείται Α.Φ.Μ.)	<ul style="list-style-type: none"> • δεν καταχωρείται ο Α.Φ.Μ. του προμηθευτή και το πλήθος των στοιχείων • διενεργείται συγκεντρωτική εγγραφή, για όλα τα συγκρομμένα παραστατικά <p><i>Για το έτος 2014, οι λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος (μόνο Δ.Ε.Η.), ύδατος μη ιαματικού και τηλεφωνίας (σταθερή και κινητή), μπορεί να καταχωρούνται μαζί με τα λοιπά παραστατικά της περίπτωσης αυτής χωρίς αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου</i></p>		Αξία προ Φ.Π.Α.	ο Φ.Π.Α. των συναλλαγών (όταν ο Φ.Π.Α. δεν εκπίπτει μπορεί να καταχωρείται μαζί με την αξία)	δεν καταχωρείται

παρέχουν υπηρεσίες «πακέτο», για τις οποίες ο αποδοτέος Φ.Π.Α. υπολογίζεται κατ' ειδικό τρόπο (άρθρο 43 του Ν. 2859/2000), οι καταστάσεις για τις συγκεκριμένες συναλλαγές, υποβάλλονται τόσο από τον παρέχοντα την υπηρεσία (τουριστικό - ταξιδιωτικό γραφείο) όσο και από τον λήπτη αυτής, υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών, για τη συνολική αξία που εμφανίζεται στο εκδοθέν φορολογικό στοιχείο.

Επιχειρήσεις μεταπώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων

Για τις επιχειρήσεις μεταπώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, για τις οποίες ο αποδοτέος Φ.Π.Α. υπολογίζεται κατ' ειδικό τρόπο (άρθρο 45 του Ν. 2859/2000), οι καταστάσεις για τις συγκεκριμένες συναλλαγές, υποβάλλονται τόσο από τον πωλητή των αγαθών (επιχείρηση μεταπώλησης) όσο και από τον αγοραστή αυτών, για τη συνολική αξία που εμφανίζεται στο εκδοθέν φορολογικό στοιχείο.

Εκτελωνιστές

Το ποσό της δαπάνης που τυχόν αναγράφεται στο τιμολόγιο του εκτελωνιστή, με βάση την κατάσταση που συντάσσει για μικροδαπάνες που ενεργεί για λογαριασμό του πελάτη του, δεν περιλαμβάνεται στην αξία της συναλλαγής που καταχωρείται στις καταστάσεις πελατών του εκτελωνιστή, δηλαδή ο εκτελωνιστής καταχωρεί στις καταστάσεις πελατών μόνο την προμήθεια που λαμβάνει από τον πελάτη.

Επισημαίνεται ότι, στις περιπτώσεις, που οι δαπάνες που πραγματοποιεί ο εκτελωνιστής για λογαριασμό του πελάτη του βασίζονται σε φορολογικά στοιχεία που έχουν εκδοθεί στο όνομα του πελάτη, αυτές θα καταχωρηθούν στις καταστάσεις προμηθευτών του πελάτη, διακεκριμένα, κατά εκδότη των στοιχείων αυτών, όπως και η προμήθεια που καταβάλει στον εκτελωνιστή, ενώ οι λοιπές δαπάνες που βασίζονται σε φορολογικά στοιχεία στα οποία δεν αναγράφεται ο Α.Φ.Μ. του πελάτη, καταχωρούνται, από αυτόν (τον πελάτη), συγκεντρωτικά μαζί με τις λοιπές αποδείξεις λιανικών συναλλαγών.

Πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδονται μόνον με ποσά Φ.Π.Α.

Τα πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδονται μόνο

με ποσά Φ.Π.Α., στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις (π.χ. πιστωτικά τιμολόγια που λαμβάνουν οι ναυτιλιακές εταιρείες, οι πρεσβείες και λοιποί απαλλασσόμενοι από τον Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 2859/2000), καταχωρούνται, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών, ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλομένου.

Πωλήσεις βενζίνης και πετρελαίου κίνησης, από πρατήρια υγρών καυσίμων

Τα πρατήρια υγρών καυσίμων, για τις πωλήσεις βενζίνης και πετρελαίου κίνησης, προς άλλους υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών, το δημόσιο, τους δήμους κ.λπ., αξίας μέχρι τριακόσια (300) ευρώ, μπορεί να εκδίδουν αποδείξεις (με αναγραφή του αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος του αντισυμβαλλομένου) οι οποίες καταχωρούνται, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών, τόσο από τον εκδότη όσο και τον λήπτη, συγκεντρωτικά με τις λοιπές αποδείξεις λιανικών συναλλαγών.

Φορολογικός αντιπρόσωπος

Ο φορολογικός αντιπρόσωπος με εντολέα είτε από κοινοτική χώρα είτε από τρίτη χώρα, δεν υποβάλλει καταστάσεις πελατών και προμηθευτών, για τις συναλλαγές των εντολέων του με πελάτες τους στο εσωτερικό της χώρας, ανεξάρτητα αν τυχόν εκδίδει ο ίδιος τα φορολογικά στοιχεία για την απόδοση του Φ.Π.Α. των εντολέων του ή δέχεται στοιχεία δαπανών που έχουν εκδοθεί στο όνομα των εντολέων του. Ομοίως, δεν υποβάλλει καταστάσεις πελατών για την τυχόν προμήθεια που λαμβάνει από τους εντολείς του (αλλοδαπά πρόσωπα).

Ασφαλιστικοί σύμβουλοι

Οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι, από 1.1.2014, υποβάλλουν καταστάσεις πελατών και προμηθευτών και για τις αμοιβές - προμήθειες που λαμβάνουν από τις ασφαλιστικές εταιρίες, τους ασφαλιστικούς πράκτορες, τους μεσίτες ασφαλειών κ.λπ.. Σημειώνεται ότι, για τις συγκεντρωτικές καταστάσεις του ημερολογιακού έτους 2013 εφαρμόζεται το ισχύον καθεστώς, δηλαδή τα φυσικά πρόσωπα - ασφαλιστικοί σύμβουλοι, για το ημερολογιακό έτος 2013 δεν υποβάλλουν καταστάσεις πελατών, για τις προμήθειες που

λαμβάνουν από ασφαλιστικές επιχειρήσεις κ.λπ. ανεξάρτητα αν έχουν ή όχι επαγγελματική εγκατάσταση.

Αξία εγγυοδοσίας

Όπως προαναφέρθηκε, η αξία εγγυοδοσίας, εφόσον δεν περιλαμβάνεται στη φορολογητέα αξία των πωληθέντων αγαθών δεν καταχωρείται στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών. Ειδικότερα διευκρινίζεται ότι:

Στις περιπτώσεις που η αξία της εγγυοδοσίας των παραδιδόμενων στους πελάτες κενών φιαλών, κιβωτίων κ.λπ. αναγράφεται στο τιμολόγιο, ως ουδέτερο στοιχείο, χωρίς να χρεώνεται Φ.Π.Α. στην αξία αυτή, το ποσό της εγγυοδοσίας δεν καταχωρείται στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών.

Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή η αξία της εγγυοδοσίας περιλαμβάνεται στη συνολική (φορολογητέα) αξία του τιμολογίου, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών καταχωρείται η αξία της συναλλαγής, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και το ποσό της εγγυοδοσίας.

Ενυπόγραφες αποδείξεις ασφαλιστικών αποζημιώσεων

Με την ΠΟΛ. 1036/29.1.1993 έχει γίνει δεκτό ότι, παρέλκει η έκδοση τιμολογίων της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ. - νυν παράγραφος 3 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ. (αποζημιώσεων, ανόργανων εσόδων κ.λπ.) από τους δικαιούχους ασφαλιστικών αποζημιώσεων, υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών, προς τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εφόσον εκδίδονται από τις τελευταίες ενυπόγραφες αποδείξεις καταβολής της αποζημίωσης, σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 176/23.6.1977.

Στις περιπτώσεις αυτές, δηλαδή την καταβολή αποζημιώσεων από ασφαλιστικές επιχειρήσεις σε άλλους υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών, οι αντισυμβαλλόμενοι καταχωρούν και τις αποζημιώσεις αυτές, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών.

Διάθεση εφημερίδων και περιοδικών

Για τη διάθεση εφημερίδων και περιοδικών από τις εκδοτικές επιχειρήσεις ή τα πρακτορεία μέσω τρίτων (υποπράκτορων, εκμεταλλευτών περιπτέρων κ.λπ.), οι εκδοτικές επιχειρήσεις ή

οι πράκτορες συμπεριλαμβάνουν στην κατάσταση προμηθευτών τις αξίες των προμηθειών που εμφανίζονται στις εκκαθαρίσεις που εκδίδουν. Τις ίδιες δε αξίες, με βάση τις ληφθείσες εκκαθαρίσεις εμφανίζουν οι τρίτοι (υποπράκτορες, εκμεταλλευτές περιπτέρων κ.λπ.) στην κατάσταση πελατών.

Για τη διάθεση εφημερίδων και περιοδικών από τους υποπράκτορες - εφημεριδοπώλες μέσω τρίτων - σημείων λιανικής πώλησης (εκμεταλλευτές περιπτέρων κ.λπ.), οι υποπράκτορες - εφημεριδοπώλες συμπεριλαμβάνουν στην κατάσταση προμηθευτών τις αξίες των προμηθειών που εμφανίζονται στις εκκαθαρίσεις που εκδίδουν οι ίδιοι. Τις ίδιες δε αξίες, με βάση τις ληφθείσες εκκαθαρίσεις εμφανίζουν οι εκμεταλλευτές περιπτέρων, ψιλικών κ.λπ. (σημεία λιανικής διάθεσης) στην κατάσταση πελατών.

Επισημαίνεται ότι, οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, που εκδίδονται για την πώληση εφημερίδων και περιοδικών, δεν απαιτείται να καταχωρούνται στις καταστάσεις πελατών του εκδότη των αποδείξεων.

Ακόμη, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών καταχωρούνται και οι συνδρομές εφημερίδων και περιοδικών, αναλυτικά, ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου, όταν ο αντισυμβαλλόμενος είναι υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών, νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κ.λπ. και συγκεντρωτικά, χωρίς αναγραφή του Α.Φ.Μ. του αντισυμβαλλόμενου, όταν ο αντισυμβαλλόμενος είναι ιδιώτης.

Συναλλαγές του ΕΛ.ΤΑ., απευθείας ή μέσω τρίτων

Για την υποβολή καταστάσεων πελατών και προμηθευτών για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες που παρέχουν οι ταχυδρομικοί πράκτορες του ΕΛ.ΤΑ για λογαριασμό του, καθώς και για την διάθεση γραμματοσήμων, από τον ΕΛ.ΤΑ σε τρίτους, εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στην Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1006/10.1.2000 .

Τρόπος εμφάνισης των αμοιβών των συμβολαιογράφων

Οι συμβολαιογράφοι και οι υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών πελάτες τους υποβάλλουν τις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών σύμφωνα με

τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1137/15.11.2007, δηλαδή στις καταστάσεις πελατών, οι συμβολαιογράφοι και στις καταστάσεις προμηθευτών, οι υπόχρεοι πελάτες τους καταχωρούν ως έσοδο και δαπάνη, αντιστοίχως, το «καθαρό» ποσό που προκύπτει ως διαφορά του συνολικά εισπραττόμενου ποσού με τα δικαιώματα υπέρ του Ταμείου Νομικών και του Τ.Α.Σ., το οποίο αποτελεί και την αμοιβή του συμβολαιογράφου.

Πωλήσεις αγαθών για λογαριασμό τρίτου

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ., στις περιπτώσεις πώλησης αγαθών για λογαριασμό τρίτου, ο παραγγελιοδόχος (αντιπρόσωπος) εκδίδει δικά του φορολογικά στοιχεία για την πώληση των αγαθών, ενώ εκδίδει εκκαθάριση προς τον παραγγελέα (εντολέα) στην οποία αναγράφονται οι πωλήσεις που διενεργήθηκαν για λογαριασμό του παραγγελέα (εντολέα), καθώς και η προμήθεια του παραγγελιοδόχου (αντιπροσώπου).

Οι καταστάσεις πελατών και προμηθευτών σ' αυτές τις περιπτώσεις υποβάλλονται, από τον παραγγελιοδόχο (αντιπρόσωπο) και τον παραγγελέα (εντολέα) ως εξής:

α) Παραγγελιοδόχος (αντιπρόσωπος)

Κατάσταση πελατών: Καταχωρούνται, αναλυτικά όπου απαιτείται, τα φορολογικά στοιχεία (τιμολόγια και αποδείξεις) που έχουν εκδοθεί για τις πωλήσεις για λογαριασμό τρίτου, τα οποία δεν αποτελούν έσοδα του παραγγελιοδόχου (αντιπροσώπου), καθώς και η προμήθεια, που αναγράφεται στην εκκαθάριση που εκδίδεται προς τον παραγγελέα (εντολέα).

Κατάσταση προμηθευτών: Καταχωρούνται, συγκεντρωτικά, οι πωλήσεις για λογαριασμό τρίτου που εμφανίζονται στην εκδιδόμενη εκκαθάριση, με αντισυμβαλλόμενο τον παραγγελέα (εντολέα).

β) Παραγγελέας (εντολέας)

Κατάσταση πελατών: Καταχωρούνται, συγκεντρωτικά, οι πωλήσεις για λογαριασμό του που εμφανίζονται στη ληφθείσα εκκαθάριση, με αντισυμβαλλόμενο τον παραγγελιοδόχο (αντιπρόσωπος).

Κατάσταση προμηθευτών: Καταχωρείται η προμήθεια του παραγγελιοδόχου, που αναγράφεται στη ληφθείσα εκκαθάριση.

Αντικατάσταση απόδειξης λιανικών συναλλαγών με τιμολόγιο

Στις περιπτώσεις αντικατάστασης της απόδειξης λιανικών συναλλαγών με τιμολόγιο, στο οποίο (τιμολόγιο) επισυνάπτεται η εκδοθείσα απόδειξη, ο λήπτης του τιμολογίου καταχωρεί στην κατάσταση προμηθευτών το ληφθέν τιμολόγιο, ενώ ο εκδότης καταχωρεί στην κατάσταση πελατών το εκδοθέν τιμολόγιο, αντιλογίζοντας την αξία της αντικαθιστώμενης απόδειξης από τις λοιπές αποδείξεις λιανικών συναλλαγών.

Εναλλακτικά, στην περίπτωση που εκδίδεται απόδειξη επιστροφής, για την ακύρωση της λιανικής συναλλαγής και την εκ των υστέρων έκδοση του τιμολογίου, ο λήπτης του τιμολογίου καταχωρεί στην κατάσταση προμηθευτών το ληφθέν τιμολόγιο, ενώ ο εκδότης καταχωρεί στην κατάσταση πελατών την απόδειξη λιανικών συναλλαγών συμψηφισμένη με την αντίστοιχη απόδειξη επιστροφής, καθώς και το τιμολόγιο που εκδόθηκε σε αντικατάσταση της απόδειξης λιανικών συναλλαγών.

Αυτοτιμολόγηση - Ανάθεση τιμολόγησης

Στις περιπτώσεις **αυτοτιμολόγησης**, δηλαδή στην έκδοση τιμολογίων από τον πελάτη αντί του αρχικά υπόχρεου σε έκδοση τιμολογίων, ο πελάτης καταχωρεί, αναλυτικά (ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου) τα τιμολόγια αυτά στην κατάσταση προμηθευτών, ενώ ο αρχικά υπόχρεος σε έκδοση των τιμολογίων, καταχωρεί, αναλυτικά (ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου) τα τιμολόγια αυτά στην κατάσταση πελατών. Επισημαίνεται ότι, υποχρέωση υποβολής καταστάσεων πελατών και προμηθευτών στις περιπτώσεις αυτοτιμολόγησης, υπάρχει μόνον όταν ο πελάτης διαθέτει Α.Φ.Μ. στο εσωτερικό της χώρας, ενώ δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση, όταν ο πελάτης είναι πρόσωπο εγκατεστημένο σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε Τρίτη χώρα.

Στις περιπτώσεις **ανάθεσης τιμολόγησης**, δηλαδή στην έκδοση τιμολογίων από τρίτο πρόσωπο για λογαριασμό του αρχικά υπόχρεου σε έκδοση τιμολογίων, ο τρίτος δεν καταχωρεί τα τιμολόγια αυτά στην κατάσταση προμηθευτών, δεδομένου ότι, έχουν εκδοθεί με τον Α.Φ.Μ. του

αναθέτοντα, ενώ ο αρχικά υπόχρεος σε έκδοση των τιμολογίων (αναθέτων), καταχωρεί, αναλυτικά (ανά Α.Φ.Μ. αντισυμβαλλόμενου) τα τιμολόγια αυτά στην κατάσταση πελατών. Επισημαίνεται ότι, υποχρέωση υποβολής καταστάσεων πελατών στις περιπτώσεις ανάθεσης τιμολόγησης, υπάρχει μόνον όταν ο πελάτης διαθέτει Α.Φ.Μ. στο εσωτερικό της χώρας, ενώ δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση, όταν ο πελάτης είναι πρόσωπο εγκατεστημένο σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε Τρίτη χώρα.

Έξοδα κίνησης υπαλλήλων επιχειρήσεων

Οι δαπάνες (έξοδα κίνησης) που πραγματοποιούν υπάλληλοι επιχειρήσεων και βασίζονται σε φορολογικά στοιχεία που έχουν εκδοθεί στο όνομα της επιχείρησης, καταχωρούνται στις καταστάσεις προμηθευτών της επιχείρησης, διακεκριμένα, κατά εκδότη των στοιχείων αυτών, ενώ οι λοιπές δαπάνες που βασίζονται σε φορολογικά στοιχεία, όπως αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, στα οποία δεν αναγράφεται ο Α.Φ.Μ. της επιχείρησης καταχωρούνται, συγκεντρωτικά, μαζί με τις λοιπές αποδείξεις λιανικών συναλλαγών.

4. Χρόνος υποβολής καταστάσεων πελατών και προμηθευτών

Με το άρθρο 4 της απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014, όπως ισχύει, ορίζεται ο χρόνος υποβολής των καταστάσεων πελατών και προμηθευτών, ο οποίος διαφοροποιείται, ανάλογα με την υποχρέωση ή μη υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. και την κατηγορία τήρησης βιβλίων, ενώ καθορίζεται διαφορετικός χρόνος υποβολής για τους αγρότες, φυσικά πρόσωπα, είτε του κανονικού είτε του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α.. Επιπλέον, καθορίζεται διαφορετικός χρόνος υποβολής, για το ημερολογιακό έτος 2014, λόγω της πρώτης εφαρμογής του νέου μέτρου.

Επισημαίνεται ότι και για την υποβολή των καταστάσεων πελατών και προμηθευτών εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 του Ν. 4174/2014 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας) με την οποία ορίζεται ότι, εάν η εκπνοή προθεσμίας για την άσκηση δικαιώματος ή εκπλήρωση υποχρέωσης, όπως ορίζεται από τη φορολογική νομοθεσία, συμπίπτει με

επίσημη αργία, Σάββατο ή Κυριακή, η προθεσμία παρατείνεται μέχρι την αμέσως επόμενη ημέρα, κατά την οποία η Φορολογική Διοίκηση λειτουργεί για το κοινό.

Ειδικότερα:

4.1. Χρόνος υποβολής καταστάσεων πελατών και προμηθευτών για το ημερολογιακό έτος 2014

α) Καταστάσεις πελατών

Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται από τους εκδότες ανά τρίμηνο, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα κάθε ημερολογιακού τριμήνου που αφορούν, ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) και την υποχρέωση ή μη υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. από τον υπόχρεο.

Ειδικά, οι καταστάσεις πελατών του πρώτου τριμήνου του ημερολογιακού έτους 2014, υποβάλλονται μέχρι το τέλος Μαΐου 2014.

Συνεπώς οι καταστάσεις πελατών του ημερολογιακού έτους 2014 υποβάλλονται στις εξής προθεσμίες:

1ο τρίμηνο 2014 (Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος) : μέχρι την 02.06.2014*

2ο τρίμηνο 2014 (Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος): μέχρι την 31.07.2014

3ο τρίμηνο 2014 (Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος) : μέχρι την 31.10.2014

4ο τρίμηνο 2014 (Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος) : μέχρι την 02.02.2015*

* *δεδομένου ότι η 31.5.2014 και η 31.1.2015 συμπίπτουν με την ημέρα Σάββατο.*

β) Καταστάσεις προμηθευτών

Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται από τους λήπτες:

βα) υπόχρεους υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α., που τηρούν είτε διπλογραφικά είτε απλογραφικά βιβλία, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα κάθε ημερολογιακού τριμήνου που αφορούν.

Ειδικά, οι καταστάσεις προμηθευτών της περίπτωσης αυτής, του πρώτου τριμήνου του ημερολογιακού έτους 2014, υποβάλλονται μέχρι το τέλος Μαΐου 2014.

Συνεπώς οι καταστάσεις προμηθευτών του ημερολογιακού έτους 2014, της περίπτωσης αυ-

τής, υποβάλλονται στις προθεσμίες που προαναφέρθηκαν για τις καταστάσεις πελατών.

ββ) μη υπόχρεους υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α., το δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και τους αγρότες, φυσικά πρόσωπα, που εντάσσονται είτε στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., οι οποίοι όμως δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα για την οποία υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων, είτε στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α., μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη του ημερολογιακού έτους.

Συνεπώς, οι καταστάσεις προμηθευτών του ημερολογιακού έτους 2014, της περίπτωσης αυτής, υποβάλλονται μέχρι την 2.2.2015, δεδομένου ότι η 31.1.2015 συμπίπτει με την ημέρα Σάββατο.

Επισήμανση: Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στις περιπτώσεις που ασκούν και δραστηριότητα υπαγόμενη στο Φ.Π.Α., για την οποία υποχρεούνται στην υποβολή περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α., υποβάλλουν την κατάσταση προμηθευτών μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα κάθε ημερολογιακού τριμήνου που αφορά, ως υπόχρεοι υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α., ενώ για τις λοιπές συναλλαγές τους (αγορές, δαπάνες κ.λπ.) υποβάλουν την κατάσταση προμηθευτών μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη του ημερολογιακού έτους.

γ) Καταστάσεις πελατών και προμηθευτών για εκκαθαρίσεις αμοιβών που εκδίδονται μετά το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους

Οι εκδότες και οι λήπτες φορολογικών στοιχείων (εκκαθαρίσεων) που η έκδοσή τους προβλέπεται μετά την παρέλευση του πρώτου μήνα του επόμενου ημερολογιακού έτους, με βάση σχετικές διατάξεις, υποβάλλουν τις καταστάσεις προμηθευτών και πελατών, αντίστοιχα, το αργότερο μέχρι το τέλος Μαρτίου του επόμενου ημερολογιακού έτους, που αφορούν.

Συνεπώς οι καταστάσεις πελατών και προμηθευτών του ημερολογιακού έτους 2014, αυτής της περίπτωσης, υποβάλλονται μέχρι την 31.3.2015.

Στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις χορήγησης αμοιβών (προμηθειών), που απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α., σε υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών, για τις οποίες ο λή-

πτης των υπηρεσιών, υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών, εκδίδει εκκαθάριση έως το τέλος του δεύτερου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου των συμβαλλομένων, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ., όπως ενδεικτικά οι εκκαθαρίσεις που εκδίδονται:

- από ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ασφαλιστικούς πράκτορες, μεσίτες ασφαλίσεων για τις χορηγούμενες αμοιβές σε άλλους ασφαλιστικούς πράκτορες, μεσίτες ασφαλειών και ασφαλιστικούς συμβούλους,
- σε πρακτορεία ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ, Ιπποδρομιακού στοιχήματος και συναφών.
- από τις τράπεζες για τις αμοιβές που καταβάλλουν σε πρόσωπα που διαμεσολαβούν στην προώθηση τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών (σχετική και η Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1141/1996).
- από τις επιχειρήσεις διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, τις επιχειρήσεις λήψης και διαβίβασης εντολών ή άλλα πρόσωπα, για τις αμοιβές που καταβάλλουν σε τρίτους, που διαμεσολαβούν στην πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, εφόσον οι αμοιβές αυτές εμπίπτουν στις απαλλακτικές διατάξεις του Φ.Π.Α. (σχετική και η Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1061 / 2001), κ.λπ..

δ) Καταστάσεις προμηθευτών για τη διόρθωση αποκλίσεων υποβληθέντων στοιχείων προμηθευτών

Με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 6 της απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής τροποποιητικής κατάστασης προμηθευτών για τη διόρθωση των αποκλίσεων στα υποβληθέντα στοιχεία προμηθευτών, μέχρι το τέλος Μαρτίου του επόμενου ημερολογιακού έτους.

Ενδεικτικά, στην κατάσταση αυτή, καταχωρούνται φορολογικά στοιχεία προμηθευτών που λαμβάνονται μετά την προθεσμία υποβολής της τελευταίας κατάστασης προμηθευτών του σχετικού ημερολογιακού έτους, δηλαδή μετά το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους που αφορά.

Συνεπώς οι καταστάσεις προμηθευτών του ημερολογιακού έτους 2014, αυτής της περίπτωσης, υποβάλλονται μέχρι την 31.3.2015.

Κατωτέρω παρατίθεται συνοπτικός πίνακας για το χρόνο υποβολής των καταστάσεων πελατών και προμηθευτών, των ανωτέρω περιπτώσεων α' και β', για το ημερολογιακό έτος 2014.

β) Καταστάσεις προμηθευτών

Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται από τους λήπτες:

βα) υπόχρεους υποβολής περιοδικών δηλώσεων

Χρόνος υποβολής καταστάσεων πελατών και προμηθευτών το έτος 2014				
ΥΠΟΧΡΕΟΙ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ		ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ	
	Περίοδος Υποβολής	Χρόνος Υποβολής	Περίοδος Υποβολής	Χρόνος Υποβολής
Υπόχρεοι υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (με διπλογραφικά ή απλογραφικά βιβλία)	Τριμηνιαία	Τέλος του επόμενου μήνα από το τρίμηνο που αφορούν <i>Ειδικά το πρώτο τρίμηνο του 2014 υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μηνός Μαΐου 2014</i>	Τριμηνιαία	Τέλος του επόμενου μήνα από το τρίμηνο που αφορούν <i>Ειδικά το πρώτο τρίμηνο του 2014 υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μηνός Μαΐου 2014</i>
Αγρότες κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α. (φυσικά πρόσωπα) Αγρότες ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α.* (φυσικά πρόσωπα) Μη υπόχρεοι υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (ανεξαρτήτως κατηγορίας βιβλίων) Δημόσιο και Ν.Π.Δ.Δ.	Τριμηνιαία	Τέλος του επόμενου μήνα από το τρίμηνο που αφορούν • Μόνο για τα τιμολόγια πώλησης που τυχόν εκδίδουν οι ίδιοι για το σύνολο της παραγωγής τους <i>Ειδικά το πρώτο τρίμηνο του 2014 υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μηνός Μαΐου 2014</i>	Ετήσια	Τέλος του επόμενου μήνα από το έτος που αφορούν

4.2. Χρόνος υποβολής καταστάσεων πελατών και προμηθευτών για τα ημερολογιακά έτη από 1.1.2015 και εφεξής

α) Καταστάσεις πελατών

Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται από τους εκδότες ανά μήνα, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα που αφορούν, ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) από τον υπόχρεο, καθώς και της υπαγωγής ή μη στις διατάξεις του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (υποκείμενοι που διενεργούν φορολογητέες ή απαλλασσόμενες πράξεις με ή χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. εισροών κ.λπ.).

Φ.Π.Α., που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα που αφορούν.

ββ) υπόχρεους υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α., που τηρούν απλογραφικά βιβλία, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από το τρίμηνο που αφορούν.

βγ) μη υπόχρεους υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α., το δημόσιο, καθώς και τους αγρότες, φυσικά πρόσωπα, που εντάσσονται είτε στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., οι οποίοι όμως δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα για την οποία υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων,

είτε στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α., μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη του εκάστοτε ημερολογιακού έτους.

Επισήμανση: Οι υπόχρεοι υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. που τηρούν απλογραφικά και διπλογραφικά βιβλία, ανάλογα με τον κλάδο δραστηριότητας, υποβάλλουν τις καταστάσεις προμηθευτών, για όλες τις δραστηριότητες στο χρόνο που ορίζεται για τις καταστάσεις προμηθευτών των υπόχρεων τήρησης διπλογραφικών βιβλίων δηλαδή, μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα που αφορούν.

γ) Καταστάσεις πελατών και προμηθευτών για εκκαθαρίσεις αμοιβών που εκδίδονται μετά

το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου ημερολογιακού έτους

Ισχύουν αναλόγως τα αναφερόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 4.1 της παρούσας.

δ) Καταστάσεις προμηθευτών για τη διόρθωση αποκλίσεων υποβληθέντων στοιχείων προμηθευτών

Ισχύουν αναλόγως τα αναφερόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 4.1 της παρούσας.

Κατωτέρω παρατίθεται συνοπτικός πίνακας για το χρόνο υποβολής των καταστάσεων πελατών και προμηθευτών, των ανωτέρω περιπτώσεων α' και β', για τα ημερολογιακά έτη από 1.1.2015 και εφεξής.

Χρόνος υποβολής καταστάσεων πελατών και προμηθευτών από 1.1.2015 και εφεξής				
ΥΠΟΧΡΕΟΙ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ		ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ	
	Περίοδος Υποβολής	Χρόνος Υποβολής	Περίοδος Υποβολής	Χρόνος Υποβολής
Υπόχρεοι υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (με διπλογραφικά βιβλία)	Μηνιαία	Τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα που αφορούν	Μηνιαία	Τέλος του επόμενου μήνα από το μήνα που αφορούν
Υπόχρεοι υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (με απλογραφικά βιβλία)			Τριμηνιαία	Τέλος του επόμενου μήνα από το τρίμηνο που αφορούν
Αγρότες κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α. (φυσικά πρόσωπα)			Ετήσια	Τέλος του επόμενου μήνα από το έτος που αφορούν
Αγρότες ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α.* (φυσικά πρόσωπα)		• Μόνο για τα τιμολόγια πώλησης που τυχόν εκδίδουν οι ίδιοι για το σύνολο της παραγωγής τους		
Μη υπόχρεοι υποβολής περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (ανεξαρτήτως κατηγορίας βιβλίων)				
Δημόσιο και Ν.Π.Δ.Δ.				

5. Τρόπος υποβολής - Διασταυρώσεις και Εκκαθάριση

Με τα άρθρα 5 και 6 της απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 ορίζονται αντίστοιχα, ο τρόπος υποβολής των καταστάσεων πελατών - προμηθευτών και η διαδικασία διασταυρώσεων - εκκαθάρισης των καταστάσεων αυτών.

Οδηγίες για την εφαρμογή των άρθρων αυτών δίδονται στο διαδικτυακό τόπο της Γ.Γ.Π.Σ. στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.gsis.gr - «Υπηρεσίες προς επιχειρήσεις» - «Μηνιαία κατάσταση πελατών προμηθευτών και συναλλαγών - ΜΥΦ».

Τέλος, επισημαίνεται ότι, οι καταστάσεις φορολογικών στοιχείων του ημερολογιακού έτους 2013, θα υποβληθούν κανονικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Κ.Φ.Α.Σ..

Από 1.1.2014, δεν θα υποβάλλονται καταστάσεις φορολογικών στοιχείων και σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Κ.Φ.Α.Σ., δεδομένου ότι αυτή η υποχρέωση καλύπτεται με την υποβολή των καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, σε συχνότερα χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 14 του Ν. 4174/2013, όπως ισχύουν και της απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014, όπως ισχύει.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

ΠΟΛ. 1124/29-4-2014/Υπ. Οικ.

Επικαιροποιημένες Αποφάσεις περί αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής άρθρου 12 του Κ.Φ.Δ.

Σας κοινοποιούμε, για διευκόλυνσή σας, επικαιροποιημένο το διατακτικό των **Αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/2013 (ΦΕΚ 3398 Β')** και **ΠΟΛ. 1275/2013 (ΦΕΚ 3398 Β')**, όπως ισχύουν μετά την τροποποίηση-συμπλήρωσή τους με την **Απόφαση ΠΟΛ. 1065/2014 (ΦΕΚ 642 Β')**, οι οποίες εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 (Α' 170), Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας, εφεξής Κ.Φ.Δ., όπως ισχύει. Σημειώνεται ότι οι Αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα

ΠΟΛ 1274 και 1275/2013 εφαρμόζονται από 01/01/2014 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κ.Φ.Δ.) και η Απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΠΟΛ. 1065/2014 εφαρμόζεται από 14/03/2014 (ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).

Συμπληρωματικά, κατόπιν σχετικών ερωτημάτων Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών, επισημαίνουμε τα εξής:

Α. Αποδεικτικό Ενημερότητας

1) Οι οφειλές που αναφέρονται στο άρθρο 3 της Απόφασης ΠΟΛ. 1274/2013, όπως ισχύει, αφορούν οφειλές βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση - τόσο προς το Δημόσιο όσο και υπέρ τρίτων (Ν.Π.Δ.Δ., κ.λπ.).

2) Κατά την εξόφληση τίτλων πληρωμής ανεξαρτήτως ύψους ποσού (ακόμη και κάτω των χιλίων πεντακοσίων -1.500- ευρώ όπου δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας) θα πρέπει πάντα να ελέγχονται οι προϋποθέσεις των διατάξεων περί συμψηφισμού (διατάξεις του άρθρου 83 του ν.δ. 356/74 ΦΕΚ 90Α', Κ.Ε.Δ.Ε. όπως ισχύει - σχετ. τα οριζόμενα στην εγκύκλιο ΠΟΛ. 1022/2012 και οι διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4174/2013 ΦΕΚ 170Α', Κ.Φ.Δ., όπως ισχύει). Για την υποστήριξη και την εφαρμογή των διατάξεων αυτών (περί συμψηφισμού) έγινε η διάκριση της αιτίας χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας για είσπραξη από φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης (Δημόσιο εν στενή έννοια, όπως Υπουργεία, Στρατιωτικά Νοσοκομεία) και από φορείς του Δημοσίου πλην Κεντρικής Κυβέρνησης (Δημόσιο εν ευρεία έννοια, όπως Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., κ.λπ.). Επομένως, εφόσον εισπράττονται ποσά, ανεξαρτήτως ύψους, από φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης πρέπει, κατ' αρχήν, να ελέγχεται η εφαρμογή των διατάξεων περί συμψηφισμού.

3) Όσον αφορά στις δηλώσεις που πρέπει να έχουν υποβληθεί, προκειμένου, για τη χορήγηση του αποδεικτικού ενημερότητας (άρθρο 3 της ανωτέρω απόφασης) αυτές προσδιορίζονται, στις δηλώσεις της τελευταίας πενταετίας του φόρου εισοδήματος και του ΦΠΑ (εκκαθαριστικές δηλώσεις), καθώς και στις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ που έπονται της τελευταίας εκκαθαριστικής και που η προθεσμία υποβολής τους έχει

λήξει ένα μήνα πριν την ημερομηνία αίτησης χορήγησης του αποδεικτικού.

4) Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που διαπιστωθεί με οποιοδήποτε τρόπο ότι δεν έχουν υποβληθεί οι δηλώσεις Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.), Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.) και Στοιχείων Ακινήτων της τελευταίας πενταετίας, ενημερώνεται με σχετικό σημείωμα το τμήμα Εσόδων της αρμόδιας υπηρεσίας και καταχωρείται εντολή δέσμευσης του αποδεικτικού ενημερότητας στο πληροφοριακό σύστημα TAXIS, η οποία αίρεται μετά την υποβολή των δηλώσεων ή όταν η σχετική υποχρέωση δεν υφίσταται πλέον.

5) Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 της Απόφασης ΠΟΛ. 1274/2013, όπως ισχύει, **στα αποδεικτικά ενημερότητας μηνιαίας ισχύος** που εκδίδονται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού, εφόσον υφίστανται συνολικές βεβαιωμένες οφειλές, του αιτούντος το αποδεικτικό, **άνω των τριάντα (30) ευρώ, θα αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός ταυτότητας ακινήτου (Α.Τ.ΑΚ)**, εφόσον υφίσταται, άλλως οποιοδήποτε στοιχείο που ταυτοποιεί το ακίνητο το οποίο θα μεταβιβαστεί ή επί του οποίου θα συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα.

Επιπλέον, μόνο στα **αποδεικτικά μηνιαίας ισχύος** που εκδίδονται με τον όρο της παρακράτησης για εισπραξη χρημάτων, θα αναγράφονται τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής ή οποιοδήποτε στοιχείο ταυτοποιεί τη συγκεκριμένη πληρωμή, όπως Α.Δ.Α. πράξης.

6) **Παρατίθενται παραδείγματα υπολογισμού του ποσοστού παρακράτησης** του άρθρου 7 της Απόφασης ΠΟΛ. 1274/2013, όπως ισχύει, όταν η αιτία χορήγησης είναι για εισπραξη από το Δημόσιο εκτός φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης ή από φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις του συμπηφισμού (όπως της αμοιβαιότητας) και ο αιτών, το αποδεικτικό ενημερότητας έχει περιοδικές απαιτήσεις ή τουλάχιστον μία ακόμα, είναι ενήμερος σε ρύθμιση και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του αποδεικτικού ενημερότητας ή ο αιτών έχει συνολική βασική βεβαιωμένη ρυθμισμένη οφειλή μικρότερη των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω προϋποθέσεις μπορούν να συντρέχουν είτε σωρευτικά είτε διαζευκτικά.

Α) Ο αιτών το αποδεικτικό έχει περιοδικές απαιτήσεις κατά Ο.Τ.Α. (π.χ. από σύμβαση έργου), με ποσό εισπραξης ύψους 7.000 ευρώ τον μήνα Μάρτιο. Οι βεβαιωμένες στη Δ.Ο.Υ. ανοικτές ληξιπρόθεσμες οφειλές του δικαιούχου ύψους 14.000 ευρώ, έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής στην οποία είναι ενήμερος, με εναπομένουσες από την ημερομηνία αίτησης χορήγησης του αποδεικτικού 7 δόσεις. Το κατώτατο όριο στην περίπτωση αυτή είναι 10% επί της εισπραξης, ήτοι 700 ευρώ, τα οποία πρέπει να καλύψουν τουλάχιστον τρεις δόσεις της ρύθμισης που έπονται της ημερομηνίας αίτησης χορήγησης του αποδεικτικού (ο αρμόδιος προϊστάμενος δύναται να ορίσει και μεγαλύτερο ποσοστό παρακράτησης, κατά περίπτωση, κατόπιν αξιολόγησης των πραγματικών δεδομένων). Δηλαδή αν ο αιτών το αποδεικτικό κατέθεσε την αίτηση στις 18.03.2014 τότε με το ποσοστό παρακράτησης θα υπολογιστούν τουλάχιστον, οι δόσεις του Μαρτίου, Απριλίου και Μαΐου. Εάν το κατώτατο όριο του 10% (ήτοι 700 ευρώ) το οποίο αποφάσισε να εγκρίνει ο αρμόδιος Προϊστάμενος δεν κάλυπτε τις δόσεις αυτές, τότε το ποσοστό θα αυξανόταν μέχρι τουλάχιστον την κάλυψη του ποσού που αντιστοιχεί στις δόσεις αυτές.

Την επόμενη φορά π.χ. τον άλλο μήνα στις 23.04.2014, που θα αιτηθεί ο οφειλέτης αποδεικτικό ενημερότητας για εισπραξη χρημάτων για να το προσκομίσει στον ίδιο ή σε άλλο φορέα, τότε το κατώτατο δυναμικό όριο παρακράτησης είναι το 10% και με την προϋπόθεση να καλύπτεται τουλάχιστον η δόση του Ιουνίου (εφόσον το ποσό των δύο από τις τρεις δόσεις που τουλάχιστον πρέπει να καλυφθούν από την ημερομηνία της αίτησης χορήγησης του αποδεικτικού (δηλ. στις 23.04.2014), έχει ήδη αποδοθεί από την παρακράτηση του αποδεικτικού ενημερότητας του προηγούμενου μήνα), αλλά και να στοιχειοθετείται η ύπαρξη τουλάχιστον μίας ακόμη απαίτησης για την οποία απαιτείται η ύπαρξη αποδεικτικού ενημερότητας.

Επισημαίνουμε ότι για να περιορισθεί το κα-

τώτατο όριο παρακράτησης από 30% ή 70% ο (παρ. 2 α. άρθρου 7 της ανωτέρω απόφασης) σε 10%, θα πρέπει αφενός ο αιτών το αποδεικτικό να αποδείξει ότι έχει επιπλέον απαιτήσεις κατά φορέων όπου είναι υποχρεωτική η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας και αφετέρου ο αρμόδιος Προϊστάμενος για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής, να αξιολογήσει τα ποσά είσπραξης της απαίτησης/απαιτήσεων αυτών ως αξιόλογα σε σχέση με την οφειλή.

Β) Στην περίπτωση που ο αιτών το αποδεικτικό ενημερότητας έχει συνολική βασική βεβαιωμένη ρυθμισμένη οφειλή μικρότερη των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ τότε ομοίως το κατώτατο όριο παρακράτησης επί του αποδεικτικού ενημερότητας ορίζεται στο 10% (ο αρμόδιος προϊστάμενος δύναται να ορίσει και μεγαλύτερο ποσοστό παρακράτησης, κατά περίπτωση, κατόπιν αξιολόγησης των πραγματικών δεδομένων). Για τον προσδιορισμό του ορίου των 5.000 ευρώ συνυπολογίζονται τυχόν ρυθμισμένες οφειλές συνυπευθυνότητας και συνυποχρέωσης για τις οποίες ο αιτών το αποδεικτικό έχει ευθύνη για την καταβολή τους.

Για παράδειγμα, στις 18.03.2014 όταν ο οφειλέτης αιτείται αποδεικτικό ενημερότητας η εναπομείνασα συνολική βασική ρυθμισμένη οφειλή είναι 4.500 ευρώ και είναι ενήμερος σε ρύθμιση με εναπομείναντα αριθμό δόσεων 9, ο αρμόδιος Προϊστάμενος για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής μπορεί να ορίσει ποσοστό παρακράτησης επί του εισπραττόμενου ποσού το 10% εφόσον με αυτό καλύπτονται τουλάχιστον οι δόσεις του Μαρτίου, Απριλίου και Μαΐου. Όταν ο ίδιος οφειλέτης αιτηθεί στις 23.04.2014 νέο αποδεικτικό ενημερότητας τότε το κατώτατο όριο επί του αποδεικτικού παραμένει στο 10% εφόσον με το ποσό της παρακράτησης καλύπτεται τουλάχιστον και η δόση του Ιουνίου (για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο παράδειγμα).

Γ) Σε κάθε περίπτωση για την έκδοση του αποδεικτικού ενημερότητας, πρέπει να ελέγχεται η συνδρομή του συνόλου των προϋποθέσεων χορήγησης αυτού.

7) Σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου όπου

σύμφωνα με τις προϋποθέσεις έκδοσης αποδεικτικού ενημερότητας παρακρατείται ποσό, ορίζεται ποσοστό παρακράτησης επί του τιμήματος (και μέχρι του ύψους της οφειλής) το οποίο υπολογίζεται επί της πραγματικής αξίας του ακινήτου, όχι όμως σε αξία μικρότερη από την αντικειμενική ακόμη και εάν το αναγραφόμενο στο συμβόλαιο τίμημα είναι μικρότερο της αντικειμενικής αξίας. Κατ' εξαίρεση το τίμημα επί του οποίου ορίζεται ποσοστό παρακράτησης μπορεί να είναι μικρότερο της αντικειμενικής εάν αυτό έχει οριστεί με τελεσίδικη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.

Σημειώνεται ότι εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης βεβαίωσης οφειλής για μεταβίβαση ακινήτου το αποδιδόμενο ποσό (δηλαδή το σύνολο του προϊόντος του τιμήματος μέχρι του ύψους της οφειλής) δεν μπορεί να υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου ή του δικαιώματος που συστήνεται επ' αυτού, (με εξαίρεση την περίπτωση που αυτό έχει οριστεί με τελεσίδικη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου) εκτός εάν οι εναπομένουσες οφειλές διασφαλίζονται από εγγυήσεις ή εμπράγματα ασφάλειες, οπότε σημειώνεται επί της βεβαίωσης αντίστοιχη ένδειξη.

8) Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση της μεταβίβασης ακινήτου ή της σύστασης εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού *χωρίς τίμημα* (όπως δωρεά ακινήτου), για την χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας απαιτείται να είναι *διασφαλισμένη η είσπραξη της οφειλής*.

9) Η ύπαρξη βεβαιωμένων μη ληξιπρόθεσμων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση δεν εμποδίζει τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας για κάθε αιτία (είσπραξη - εκτός της περίπτωσης συμψηφισμού / νόμιμη χρήση / μεταβίβαση ακινήτου / σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού) εφόσον δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί συμψηφισμού, δεν υφίσταται δέσμευση αποδεικτικού ενημερότητας και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 12 του Κ.Φ.Δ. και των κατ' εξουσιοδότηση εκδοθεισών Αποφάσεων Γενικού Γραμματέα όπως ισχύουν.

10) Υπενθυμίζεται ότι σε κάθε περίπτωση χορήγησης αναστολής κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 200 έως 209, 227 και 228 του

ν. 2717/1999, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μπορεί να χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων ή σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επ' αυτών, εφόσον συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας, και η εναπομείνασα καθαρή αξία της ακίνητης περιουσίας του υπόχρεου υπερκαλύπτει το σύνολο της αμφισβητούμενης οφειλής (παρ. 2 άρθρου 29 ν. 3296/2004, ΦΕΚ 253Α', η οποία συμπλήρωσε την παρ. 12 του άρθρου 46 ν. 3220/2004). Άλλως δεν εκδίδεται αποδεικτικό ενημερότητας.

11) Στην περίπτωση 20 του άρθρου 66 του (Κ.Φ.Δ.), όπως ισχύει, ορίζεται ότι η κοινή απόφαση με αριθ. 45081/30.10.1997 των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 6 του άρθρου 26 του ν. 1882/1990 (Α' 43) εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την κατάργησή της. Κατά συνέπεια, εξακολουθεί η διαδικασία δέσμευσης του αποδεικτικού ενημερότητας από Ο.Τ.Α. και εφαρμόζεται η διαδικασία της εγκύκλιου ΠΟΛ 1256/2013, όταν η Δ.Ο.Υ. πληρώνει τίτλο πληρωμής ο οποίος εξοφλεί την οφειλή για την οποία ο Δήμος έχει αποστείλει έγγραφο δέσμευσης του αποδεικτικού για οφειλές προς αυτόν σύμφωνα με την ως άνω Κ.Υ.Α., και αφετέρου το μοναδικό κώλυμα για την έκδοση του αποδεικτικού ενημερότητας είναι η ανωτέρω δέσμευση.

Β. Βεβαίωση Οφειλής

1. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της ως άνω Απόφασης ΠΟΛ 1275/2013 η βεβαίωση οφειλής, έχει διάρκεια ισχύος ενός μήνα από την έκδοσή της. Υπογράφεται, κατ' εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, από τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικού Κέντρου ή της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης, εφόσον εκδίδεται για είσπραξη χρημάτων και από τον αρμόδιο Προϊστάμενο για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικού Κέντρου ή της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης), όταν εκδίδεται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτων δικαιώματος επ' αυτού. Σε περίπτωση αρμοδιότητας περισσότερων της μιας υπηρεσιών, υπογράφεται από τον Προϊστάμενο μιας εξ αυτών κατόπιν συνεννόησης με τους υπολοίπους.

Σημείωση: Αποδεικτικό ενημερότητας δεν εκδίδεται από την Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης.

2. Διασφάλιση της οφειλής απαιτείται μόνο στην περίπτωση έκδοσης βεβαίωσης οφειλής για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτων δικαιώματος επ' αυτού εξ επαχθούς αιτίας, όταν το σύνολο του προϊόντος του τιμήματος δεν εξοφλεί το σύνολο του τιμήματος και υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου ή του δικαιώματος που συστήνεται εξ αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ Δ.Ο.Υ. (ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ).

Έκδοση αποδεικτικού ενημερότητας (ΑΦΕ) από:	τον υπάλληλο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ. (συμπεριλαμβανομένων των Γ.Ε.Φ.)	τον υπάλληλο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ. μετά από έγκριση του αρμόδιου Προϊστάμενου για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής.	τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ.	τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ. μετά από έγκριση του αρμόδιου Προϊστάμενου για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής.	ΣΧΟΛΙΑ
ΑΦΕ Δίμηνης ισχύος Για κάθε αιτία	V				
ΑΦΕ Μηνιαίας ισχύος Με μη ληξ/σμη ή με συνολική βασική ληξ/σμη οφειλή έως 30 ευρώ ή με ρυθμιζόμενη οφειλή: για κάθε νόμιμη χρήση (εκτός είσπραξης χρημάτων και εκτός μεταβίβασης ακινήτου)	V				(1) & (2)
ΑΦΕ Μηνιαίας ισχύος Με χρήση σε καθεστώς αναστολής είσπραξης:		V			

για κάθε νόμιμη χρήση (εκτός είσπραξης χρημάτων και εκτός μεταβίβασης ακινήτου)					
ΑΦΕ Μηνιαίας ισχύος με μη ληξ/σμη ή με συνολική βασική ληξ/σμη οφειλή έως 30 ευρώ: για είσπραξη ή για μεταβίβαση ακινήτου			V		(1) & (2)
ΑΦΕ Μηνιαίας ισχύος με ληξ/σμη ρυθμισμένα χρέη: για είσπραξη ή μεταβίβαση ακινήτου				V	(1) & (2) & (3)
ΑΦΕ Μηνιαίας ισχύος με χρέη σε καθεστώς αναστολής είσπραξης: για είσπραξη ή μεταβίβαση ακινήτου				V	(1) & (2) & (3)

ΣΧΟΛΙΑ

(1) Όταν ζητείται αποδεικτικό ενημερότητας για είσπραξη από τους Φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης (Δημόσιο εν στενή εννοία), θα πρέπει να εξετάζεται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κ.Ε.Δ.Ε. για οφειλές βεβαιωμένες προς το Δημόσιο (έσοδα προϋπολογισμού). Στην περίπτωση αυτή το ποσο-

στό παρακράτησης είναι 100% επί της είσπραξης και μέχρι του ύψους της βεβαιωμένης οφειλής.

(2) Όταν η συνολική βεβαιωμένη οφειλή είναι άνω των 30 ευρώ πρέπει να αναγράφεται στο σώμα του αποδεικτικού ενημερότητας στοιχείο του ακινήτου.

(3) Στην περίπτωση της μεταβίβασης ακινήτου ή σύστασης εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού χωρίς τίμημα, το

αποδεικτικό ενημερότητας υπογράφεται από τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ. μετά από έγκριση του αρμόδιου Προϊσταμένου για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας καθώς απαιτείται διασφάλιση της οφειλής.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

**(Παρατίθενται κατωτέρω επικαιροποιημένες
οι αποφάσεις)**

**ΠΟΛ. ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1274/27-12-2013/Υπ. Οικ.
Αποδεικτικό Ενημερότητας άρθρου 12 ν.
4174/2013 (ΦΕΚ 170Α').**

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παρ. 5 και 8 του άρθρου 12, του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύει, «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις».

2. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 του ν. 4093/2012 περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Α' 222).

3. Την πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 1 της 16.1.2013 (τ.Υ.ΟΔ.Δ. 18), «Επιλογή και Διορισμός Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων».

4. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Πράξεις και συναλλαγές για τις οποίες απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας.

1. Η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας καθίσταται υποχρεωτική στις εξής περιπτώσεις:

α. Για την είσπραξη χρημάτων ή την εξόφληση τίτλων πληρωμής από το Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στην κείμενη νομοθεσία από Δημοσίους Υπολόγους και από αυτούς που ενεργούν πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των ανωτέρω, εφόσον το ακαθάριστο ποσό για κάθε τίτλο πληρωμής υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500), ανά δικαιούχο. Το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται από τον εισπράττοντα στους διενεργούντες την πληρωμή ή την εξόφληση του τίτλου, κατά την πληρωμή ή την εξόφληση αυτού.

Τίτλοι πληρωμής που εξοφλούνται με ποσό κάτω των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές των δικαιούχων, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974 - Α 90 (Κ.Ε.Δ.Ε.), όπως ισχύει.

β. Για τη σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων γενικά με τις αναγνωρισμένες στην Ελλάδα τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, εφόσον χορηγούνται με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου, εκτός από εκείνες που χορηγούνται για αποκατάσταση ζημιών που προέρχονται από έκτακτα γεγονότα. Το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται από τον αντισυμβαλλόμενο στην Τράπεζα ή στο Πιστωτικό Ίδρυμα κατά τη σύναψη ή ανανέωση της σύμβασης και κατά την εκτέλεση αυτής από τον εισπράττοντα.

γ. Για τη μεταβίβαση ακινήτου εξ επαχθούς αιτίας, γονικής παροχής, δωρεάς ή διά εκούσιου πλειστηριασμού, καθώς και για την εκούσια σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων, τη διανομή κοινών ακινήτων, την εκούσια ανταλλαγή ακινήτων και τη σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας, εφόσον στην τελευταία περίπτωση η σύμβαση καταρτίζεται μεταξύ των συγκυρίων του ακινήτου ή και τρίτων, ανεξαρτήτως εάν τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της ανεγέρσεως. Το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται, αντίστοιχα, από τον μεταβιβάζοντα το ακίνητο ή τον παρέχοντα τη γονική παροχή ή δωρεά, τον παρέχοντα το εμπράγματο δικαίωμα, τους συγκυρίους ή και τον αγοραστή για λογαριασμό του πωλητή στην περίπτωση αυτοσύμβασης, στο συμβολαιογράφο που συντάσσει τη σχετική πράξη, ο οποίος υποχρεούται να μνημονεύει στο κείμενο της πράξης την υπηρεσία έκδοσης του αποδεικτικού, τον αριθμό και την ημερομηνία αυτού.

δ. Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς ανάληψης εκτέλεσης δημοσίων έργων ή προμηθειών από το Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στην κείμενη νομοθεσία. Το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται από τον υποβάλλοντα την προσφορά στην υπηρεσία που υποβάλλεται η προσφορά.

ε. Για την καταβολή των εκχωρημένων χρη-

ματικών απαιτήσεων κατά των φορέων της περίπτωσης α. του παρόντος άρθρου. Το αποδεικτικό προσκομίζεται στους διενεργούντες την πληρωμή ή την εξόφληση του τίτλου, κατά την πληρωμή ή την εξόφληση αυτού, τόσο από τον εκχωρητή ή ενεχυράσαντα όσο και από τον εκδοχέα ή ενεχυρούχο δανειστή. Η έκδοση αποδεικτικού ενημερότητας του εκχωρητή ή ενεχυράσαντα ζητείται είτε από τον εκδοχέα είτε από τον ενεχυρούχο δανειστή. Αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής του, λόγω οφειλών, τα προς είσπραξη χρήματα αποδίδονται στο Δημόσιο μέχρι του ύψους των βεβαιωμένων χρεών κατά το χρόνο της απόδοσης αυτών.

στ. Για κάθε άλλη πράξη, συναλλαγή ή ενέργεια για την οποία απαιτείται προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας από τις εκάστοτε εν ισχύ διατάξεις.

2. Για κάθε τίτλο πληρωμής και για κάθε πράξη, για την οποία απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας εκδίδεται ένα και μόνο αποδεικτικό ενημερότητας.

Άρθρο 2

Εξαιρέσεις από την προσκόμιση

1. Κατ' εξαίρεση, για τη διενέργεια των πράξεων ή συναλλαγών του προηγούμενου άρθρου δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας:

α. Από το Ελληνικό Δημόσιο, το Δημόσιο άλλων Κρατών, τους Διεθνείς Οργανισμούς, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και τα ιδρύματα που είχαν συσταθεί με το ν. 2039/1939 (Α' 455) και συνιστώνται με τις διατάξεις του Κώδικα Κοινωνικών Περιουσιών - Σχολαζουσών Περιουσιών (ν. 4182/2013, Α' 185).

β. Από το σύνδικο της πτώχευσης φυσικού ή νομικού προσώπου για πράξεις ή συναλλαγές που αφορούν στην πτωχευτική περιουσία, τον εκκαθαριστή επιχείρησης για τις πράξεις της εκκαθάρισης, τον κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομιάς, όταν ενεργεί αποδεδειγμένα για πράξεις εκκαθάρισης της σχολάζουσας κληρονομιάς, καθώς και τον εκκαθαριστή κληρονομιάς για πράξεις ή συναλλαγές που αφορούν στην κληρονομιά.

γ. Από μόνιμους κατοίκους εξωτερικού, είτε

αλλοδαπούς είτε ομογενείς, που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και διατηρούν την ελληνική υπηκοότητα, εφόσον δεν αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα.

δ. Από τους δικαιούχους είσπραξης αμοιβών ή πάγιας αντιμισθίας γενικά από παροχή εξαρτημένης εργασίας, συντάξεων, διατροφής, εξόδων παράστασης δημοσίων λειτουργών, εξόδων νοσηλείας και κηδείας, εφόσον η πληρωμή γίνεται απευθείας στον δικαιούχο μισθωτό, συνταξιούχο ή στην οικογένεια του ή σε πρόσωπο νόμιμα εξουσιοδοτημένο.

ε. Από τους δικαιούχους ασφαλιστικών αποζημιώσεων και αποζημιώσεων από αδικοπραξία, που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.

στ. Για τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου.

ζ. Για δικαιούχους των κατά τις κείμενες διατάξεις λοιπών ακατάσχετων χρηματικών απαιτήσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται από την υπηρεσία που διενεργεί την εκκαθάριση.

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις χορήγησης

1. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας ο αιτών πρέπει σωρευτικά:

α. να μην έχει συνολικές ληξιπρόθεσμες βασικές οφειλές άνω των τριάντα (30) ευρώ βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση. Εφόσον, υφίστανται συνολικές βασικές ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω του προαναφερόμενου ποσού βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση ο αιτών πρέπει να τις έχει τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή είσπραξης ή με ρύθμιση τμηματικής καταβολής, και

β. να έχει υποβάλει τις δηλώσεις της τελευταίας πενταετίας, ήτοι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, εκκαθαριστικές φόρου προστιθέμενης αξίας και τις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ, που έπονται της τελευταίας εκκαθαριστικής και που η προθεσμία υποβολής τους έχει λήξει ένα μήνα πριν την ημερομηνία αίτησης έκδοσης του αποδεικτικού ενημερότητας.

γ. Στις περιπτώσεις που, στα πλαίσια ελέγχου, διαπιστωθεί ότι δεν έχουν υποβληθεί δηλώσεις Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.), Ενιαιίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.ΙΑ), Φό-

ρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.) και Στοιχείων Ακινήτων της τελευταίας πενταετίας, καταχωρείται εντολή δέσμευσης του αποδεικτικού ενημερότητας στο πληροφοριακό σύστημα TAXIS, η οποία αίρεται μετά την υποβολή των δηλώσεων ή όταν η σχετική υποχρέωση δεν υφίσταται πλέον.

2. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στις ως άνω ληξιπρόθεσμες οφειλές:

α. Για τα φυσικά πρόσωπα, λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές οφειλές, καθώς και οφειλές, για τις οποίες το φυσικό πρόσωπο έχει ευθύνη για την καταβολή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Για τα φυσικά πρόσωπα που διατελούν σε γάμο λαμβάνονται υπόψη οι προσωπικές οφειλές κάθε συζύγου χωριστά και για τις συζύγους, επιπρόσθετα, οι οφειλές που είναι βεβαιωμένες στο όνομα του συζύγου τους, εφόσον σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ευθύνονται οι ίδιες για την καταβολή αυτών.

β. Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες λαμβάνονται υπόψη οι οφειλές τους καθώς και οι οφειλές που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος άλλων προσώπων και για τις οποίες έχουν ευθύνη για την καταβολή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές και άλλες διατάξεις.

3. Για να χορηγηθεί αποδεικτικό ενημερότητας πρέπει να μην υπάρχει εντολή δέσμευσης χορήγησης από Τελωνείο ή άλλη Αρχή ή κατά τις διατάξεις των άρθρων 14 του ν. 2523/1997 και 46 του ν. 4174/2013.

4. Αποδεικτικό ενημερότητας χορηγείται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1, περ. β', και 3 του παρόντος άρθρου, στην περίπτωση που έχει κατατεθεί εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένης στην Ελλάδα τράπεζας ή άλλου πιστωτικού ιδρύματος, διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών, η οποία διασφαλίζει την καταβολή της οφειλής για την οποία χορηγήθηκε μαζί με τις λοιπές επιβαρύνσεις.

5. Στην περίπτωση της μεταβίβασης ακινήτου ή της σύστασης εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού χωρίς τίμημα, δεν χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας, εφόσον η είσπραξη της οφειλής δεν είναι διασφαλισμένη.

Άρθρο 4 **Χρόνος ισχύος**

1. Η ισχύς του αποδεικτικού ενημερότητας ορίζεται σε δύο (2) μήνες, στην περίπτωση που δεν υφίστανται βεβαιωμένες οφειλές, ανεξαρτήτως της πράξης ή συναλλαγής για την οποία ζητείται.

2. Ο χρόνος ισχύος του αποδεικτικού ορίζεται σε ένα (1) μήνα, σε περίπτωση ύπαρξης μη ληξιπρόθεσμων οφειλών, οφειλών που τελούν σε αναστολή ή έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης τμηματικής καταβολής.

Άρθρο 5 **Διαδικασία αίτησης - αναζήτησης - αρμόδιο όργανο**

Το αποδεικτικό ενημερότητας χορηγείται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου και αν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε χορηγείται από οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικό Κέντρο.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας περιέχει:

α. αν υποβάλλεται από φυσικό πρόσωπο, ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, διεύθυνση επαγγέλματος και κατοικίας, αριθμό δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου, αν πρόκειται για αλλοδαπούς,

β. αν υποβάλλεται από νομικό πρόσωπο, επωνυμία, διεύθυνση και Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

γ. το σκοπό για τον οποίο ζητείται,

δ. το φορέα στον οποίο θα κατατεθεί,

ε. στην περίπτωση ύπαρξης συνολικών βεβαιωμένων οφειλών άνω των (30) ευρώ, και το ακίνητο το οποίο θα μεταβιβαστεί ή επί του οποίου θα συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα με τον αριθμό ταυτότητας ακινήτου (Α.Τ.ΑΚ) εφόσον υφίσταται, εάν το αποδεικτικό ζητείται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού και τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής ή οποιοδήποτε στοιχείο ταυτοποιεί τη συγκεκριμένη πληρωμή, εάν ζητείται για είσπραξη χρημάτων.

3. Απαλλάσσεται ο συναλλασσόμενος της υποχρέωσης προσκόμισης του εντύπου αποδει-

κτικού ενημερότητας, σε όσες υπηρεσίες ή φορείς έχουν πιστοποιηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών ότι υποχρεούνται να το ζητούν και να το λαμβάνουν ηλεκτρονικά, μέσω διαδικτύου, εκτός των περιπτώσεων που αυτό δεν υποστηρίζεται.

Τα Γραφεία Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (Γ.Ε.Φ.) του Υπουργείου Οικονομικών λαμβάνουν και παραδίδουν το αποδεικτικό ενημερότητας στον αιτούντα ή σε νόμιμα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, ύστερα από σχετική αίτησή του, για να το χρησιμοποιήσει για τις πράξεις και τις συναλλαγές που αυτό απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η χορήγησή του ηλεκτρονικά, ή που απαιτείται υπογραφή του αποδεικτικού από Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικού Κέντρου, δύνανται να παραλαμβάνουν και να αποστέλλουν την αίτηση του ενδιαφερόμενου σε Δ.Ο.Υ., μέσω τηλεομοιοτυπίας. Το αποδεικτικό ή η βεβαίωση οφειλής κατά περίπτωση, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής του, αποστέλλονται ταχυδρομικά στο Γ.Ε.Φ. και παραδίδονται στον ενδιαφερόμενο».

Άρθρο 6

Τύπος και περιεχόμενο του αποδεικτικού ενημερότητας

1. Το αποδεικτικό ενημερότητας αποτελεί δημόσιο έγγραφο, φέρει τον τίτλο «ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΧΡΕΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ» και περιέχει υποχρεωτικά τον τίτλο της εκδούσας υπηρεσίας και της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. του φορολογούμενου, το ονοματεπώνυμο του φυσικού ή την επωνυμία του νομικού προσώπου στο οποίο χορηγείται, τη διεύθυνση αυτών, τον αριθμό δελτίου ταυτότητας του φυσικού προσώπου, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, την ημερομηνία έκδοσης του αποδεικτικού ολογράφως, τον αύξοντα αριθμό του αποδεικτικού, το σκοπό για τον οποίο αυτό εκδίδεται, καθώς και την ημερομηνία έκδοσης και διάρκειας ισχύος του ολογράφως.

2. Στο αποδεικτικό ενημερότητας αναγράφεται και:

α. η αιτία χορήγησής του, ως ακολούθως:

- i) Για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης.
- ii) Για είσπραξη χρημάτων από φορείς του Δημοσίου (πλην Κεντρικής Κυβέρνησης).

iii) Για μεταβίβαση ακινήτου.

iv) Για κάθε νόμιμη χρήση (εκτός είσπραξης χρημάτων και μεταβίβασης ακινήτων).

β. Στα αποδεικτικά μηνιαίας ισχύος που εκδίδονται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού, το ακίνητο το οποίο θα μεταβιβαστεί ή επί του οποίου θα συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα με τον αριθμό ταυτότητας ακινήτου (Α.Τ.ΑΚ) εφόσον υφίσταται.

Στην περίπτωση ύπαρξης συνολικών βεβαιωμένων οφειλών έως και τριάντα (30) ευρώ, δεν απαιτείται η αναγραφή του ακινήτου.

γ. Στα αποδεικτικά μηνιαίας ισχύος που εκδίδονται με τον όρο της παρακράτησης για είσπραξη χρημάτων, τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής ή οποιοδήποτε στοιχείο ταυτοποιεί τη συγκεκριμένη πληρωμή.

3. Στο αποδεικτικό ενημερότητας που εκδίδεται με όρο παρακράτησης αναγράφεται ο κατά περίπτωση κωδικός, σύμφωνα με τον οποίο ο υπόχρεος θα αποδώσει το ποσό της παρακράτησης στους φορείς είσπραξης για λογαριασμό της Φορολογικής Διοίκησης κατά την κείμενη νομοθεσία.

4. Τα έντυπα του αποδεικτικού ενημερότητας φέρουν ενιαία και συνεχή μηχανική αρίθμηση.

5. Αν κατά την έκδοση του αποδεικτικού ενημερότητας γίνει κάποιο λάθος, δεν επιτρέπεται η διόρθωσή του, αλλά αυτό ακυρώνεται με πράξη του εκδότη και παραμένουν στην εκδούσα υπηρεσία, τόσο το πρωτότυπο όσο και το αντίγραφο.

6. Τα αποδεικτικά ενημερότητας εκδίδονται σε δύο αντίγραφα. Το πρωτότυπο χορηγείται ή αποστέλλεται στην υπηρεσία ή στον οργανισμό πληρωμής ή στον συμβολαιογράφο, όταν πρόκειται για μεταβίβαση ακινήτου, και το αντίγραφο επισυνάπτεται στη σχετική αίτηση και αρχειοθετείται ως στέλεχος. Το αποδεικτικό ενημερότητας που εκδίδεται με όρο παρακράτησης καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο, προκειμένου να ελέγχεται η απόδοση των ποσών.

7. Το αποδεικτικό ενημερότητας που εκδίδεται ηλεκτρονικά φέρει ηλεκτρονική αποτύπωση της υπογραφής του Γενικού Γραμματέα Δημο-

οίων Εσόδων ή του εξουσιοδοτούμενου από αυτόν οργάνου. Αυτό που χορηγείται από τις Δ.Ο.Υ., αν είναι δίμηνης ισχύος, ή μηνιαίας που χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση, πλην είσπραξης χρημάτων και πλην μεταβίβασης ακινήτων, εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων από οποιοδήποτε υπάλληλο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ., και αν είναι μηνιαίας ισχύος και χορηγείται για είσπραξη χρημάτων ή για μεταβίβαση ακινήτου, από τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ.. Αν υφίστανται οφειλές σε αναστολή ή το αποδεικτικό εκδίδεται με τον όρο της παρακράτησης για είσπραξη χρημάτων ή το αποδεικτικό εκδίδεται για μεταβίβαση ακινήτου και υφίστανται ληξιπρόθεσμες ρυθμισμένες οφειλές, απαιτείται έγκριση από τον αρμόδιο Προϊστάμενο για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας, ο οποίος ορίζει και το ποσοστό παρακράτησης επί του αποδεικτικού, όπου απαιτείται.

8. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας για τη χορήγηση του αποδεικτικού υπηρεσίας, υποχρεούται να ελέγχει τουλάχιστον δειγματοληπτικά τα εκδοθέντα αποδεικτικά, σε ό,τι αφορά τη νομιμότητα της χορήγησής τους.

9. Η Οικονομική Επιθεώρηση υποχρεούται να εκδίδει εντολές δειγματοληπτικού ελέγχου γνησιότητας των αποδεικτικών ενημερότητας, που προσκομίζονται στις διάφορες υπηρεσίες, διασταυρώνοντας τα σχετικά στοιχεία με αυτά των αρμόδιων υπηρεσιών καθώς και την έγκαιρη απόδοση των παρακρατούμενων ποσών.

10. Δεν επιτρέπεται θεώρηση φωτοαντιγράφων ή αντιγράφων του αποδεικτικού ενημερότητας.

Άρθρο 7

Ποσοστό παρακράτησης επί αποδεικτικού ενημερότητας

1. Όταν εκδίδεται αποδεικτικό ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων ή μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού εξ επαχθούς αιτίας και ο φορολογούμενος έχει οφειλές που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, πέραν της προϋπόθεσης ενημερότητας του οφειλέτη σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής, τίθεται υποχρεωτικά και όρος παρακράτησης μέρους της ει-

σπραττόμενης απαίτησης, ο οποίος αναγράφεται επί του αποδεικτικού. Όρος παρακράτησης δεν τίθεται, εάν το αποδεικτικό χορηγείται λόγω προσκόμισης εγγυητικής επιστολής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 της παρούσας.

2. Το ποσοστό της παρακράτησης ορίζεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών υπηρεσίας εντός των ακόλουθων κατά περίπτωση ορίων:

α. τριάντα (30%) έως πενήντα (50%) τοις εκατό του εισπραττόμενου ποσού, όταν αιτία χορήγησης του αποδεικτικού είναι η είσπραξη χρημάτων. Εάν, εντούτοις, έχει καταβληθεί μέρος της ρύθμισης συνολικό ποσό μικρότερο του τριάντα τοις εκατό (30%) της ρυθμισμένης οφειλής παρακρατείται ποσοστό εβδομήντα (70%) έως εκατό (100%) τοις εκατό.

Ειδικότερα στις περιπτώσεις i) ύπαρξης συνολικής βασικής βεβαιωμένης ρυθμισμένης οφειλής μικρότερης των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και ii) ύπαρξης στοιχείων για άλλες απαιτήσεις (περιοδικές ή εφάπαξ) για την είσπραξη των οποίων είναι υποχρεωτική η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας, τα ανωτέρω κατώτατα όρια ποσοστών παρακράτησης ορίζονται στο δέκα τοις εκατό (10%).

Σε κάθε περίπτωση το ποσοστό παρακράτησης πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στην κάλυψη τριών (3) δόσεων της τηρούμενης ρύθμισης/ρυθμίσεων που έπονται της ημερομηνίας κατάθεσης του αιτήματος χορήγησης του αποδεικτικού, εφόσον οι εναπομένουσες δόσεις είναι έως και δώδεκα (12). Άλλως, εάν οι εναπομένουσες δόσεις της τηρούμενης ρύθμισης/ρυθμίσεων είναι περισσότερες των δώδεκα (12) το κατώτερο ποσοστό παρακράτησης πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στην κάλυψη πέντε (5) δόσεων της τηρούμενης ρύθμισης/ρυθμίσεων που έπονται της ημερομηνίας κατάθεσης του αιτήματος χορήγησης του αποδεικτικού. Σε αντίθετη περίπτωση και εφόσον η παρακράτηση δεν επαρκεί για την κατά περίπτωση κάλυψη των ως άνω δόσεων, το ποσοστό παρακράτησης αναπροσαρμόζεται ανάλογα.

β. εβδομήντα (70%) έως εκατό (100%) τοις εκατό, όταν αιτία χορήγησης είναι η μεταβίβαση

ακινήτου ή η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού.

3. Ειδικά στην περίπτωση που το αποδεικτικό ενημερότητας χορηγείται για τη μεταβίβαση ακινήτου ή τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία και δεν εξοφλούνται πλήρως οι ληξιπρόθεσμες οφειλές, ορίζεται ποσοστό παρακράτησης επί του τιμήματος, το οποίο υπολογίζεται επί της πραγματικής αξίας του ακινήτου, όχι όμως σε αξία μικρότερη από την αντικειμενική.

4. Το συνολικό ποσό της παρακράτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών του φορολογούμενου, για τις οποίες εκδίδεται το αποδεικτικό ενημερότητας. Οι βεβαιωμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές οι οποίες βρίσκονται σε αναστολή είσπραξης δύναται να παρακρατηθούν, μόνο εάν ζητηθεί από τον οφειλέτη.

5. Για ληξιπρόθεσμες ρυθμισμένες οφειλές βεβαιωμένες σε περισσότερες από μία υπηρεσίες εκδίδεται από αυτήν στην οποία έχει κατατεθεί η αίτηση, ένα αποδεικτικό για όλες συνολικά τις οφειλές, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης, κατόπιν συνεννόησης των αρμόδιων για την επιδίωξη της είσπραξης υπηρεσιών.

Άρθρο 8

Απόδοση παρακρατούμενων ποσών

1. Το ποσό της παρακράτησης πρέπει να αποδίδεται στο Δημόσιο από την Υπηρεσία ή τον φορέα που παραλαμβάνει το αποδεικτικό ενημερότητας το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την πληρωμή του τίτλου.

2. Όταν εκδίδεται αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου με τον όρο της παρακράτησης, το παρακρατούμενο ποσό θα πρέπει να αποδοθεί στο Δημόσιο από τον συμβολαιογράφο εντός τριών (3) ημερών από την κατάρτιση του συμβολαίου. Ειδικά, α) στην περίπτωση κατά την οποία ο αγοραστής είναι αρχή του Δημοσίου Τομέα ή το τίμημα προβλέπεται να καταβληθεί με χορήγηση δανείου από αναγνωρισμένη στην Ελλάδα τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, τότε ο όρος αυτός αναγράφεται υποχρεωτικά στο συμβόλαιο μεταβίβασης, και η Αρχή ή το

Πιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται να αποδώσει το παρακρατούμενο ποσό μέσα σε τρεις ημέρες από την πρώτη εκταμίευση του ποσού και όχι αργότερα από δύο μήνες από την ημερομηνία σύναξης του συμβολαίου, β) στην περίπτωση τμηματικής εξόφλησης του τιμήματος αναγράφεται στο συμβόλαιο ο όρος εκχώρησης του συνόλου του τιμήματος και έως το ύψος του παρακρατούμενου ποσού στο Δημόσιο καθώς και η παρακράτηση της κυριότητας του ακινήτου στον πωλητή μέχρι τη συνολική απόδοση του παρακρατούμενου ποσού στο Δημόσιο. Το ποσό της παρακράτησης αποδίδεται στο Δημόσιο από τον Συμβολαιογράφο εντός τριών ημερών από την ημερομηνία καταβολής της εκάστοτε δόσης, το δε σύνολο του παρακρατούμενου ποσού όχι πέραν του έτους από την κατάρτιση του συμβολαίου.

Γενικώς, εάν για οιοδήποτε λόγο δεν εκπληρωθούν οι όροι παρακράτησης και απόδοσης του παρόντος άρθρου, και οι οποίοι έχουν αναγραφεί επί του αποδεικτικού, θεωρείται ότι το συμβόλαιο μεταβίβασης καταρτίστηκε χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας. Ο τελευταίος αυτός όρος αναγράφεται υποχρεωτικά στο συμβόλαιο μεταβίβασης».

3. Το παρακρατούμενο ποσό λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της τηρούμενης ρύθμισης, με τα τυχόν ευεργετήματα της πρόωρης εξόφλησης αυτής, εφόσον δεν πιστώνεται σε άλλες οφειλές σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4174/2013.

Άρθρο 9

Πρόσωπα τα οποία δύνανται να ζητούν και να λαμβάνουν το αποδεικτικό ενημερότητας

Οι Φορείς, οι Υπηρεσίες ή τα πρόσωπα, που δύνανται να ζητήσουν πιστοποίηση για να λαμβάνουν ηλεκτρονικά, μέσω διαδικτύου, το αποδεικτικό ενημερότητας των συναλλασσομένων με αυτούς, είναι αυτοί που ορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας καθώς και όσοι διενεργούν πράξεις, στις οποίες είναι υποχρεωτική η προσκόμιση Αποδεικτικού Ενημερότητας, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας, τα αναφερόμενα στην Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1123/2012 (Β' 1665).

**[Άρθρο 10 – Λοιπά θέματα:
ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την ΠΟΛ. 1065/2014
(ΦΕΚ Β' 642/14.3.2014)]**

Όπου στα ανωτέρω άρθρα αναφέρεται ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., νοείται και ο Προϊστάμενος των υπηρεσιών που έχουν αρμοδιότητες Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. για την είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων.

**Άρθρο 11
Προϋποθέσεις για την εφαρμογή της
παραγράφου 8 του άρθρου 12 του ν.
4174/2013, όπως ισχύει**

Προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 12 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει, συνιστούν ιδίως:

α. Η διαπίστωση οικονομικού εγκλήματος ή μεγάλης έκτασης φοροδιαφυγή, όπως αυτά ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

β. Η ύπαρξη μη ληξιπρόθεσμων οφειλών μεγαλύτερων των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για φυσικά πρόσωπα και πενήντα χιλιάδων (50.000) για νομικά, η είσπραξη των οποίων δεν διασφαλίζεται, εφόσον το αποδεικτικό ζητείται για μεταβίβαση ακινήτου.

γ. Η ύπαρξη οφειλών σε αναστολή, μεγαλύτερων των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, εάν το αποδεικτικό ζητείται για είσπραξη χρημάτων, στην περίπτωση που το εισπραττόμενο ποσό υπερβαίνει το ύψος των οφειλών.

δ. Διαγραφή οφειλών, λόγω ακύρωσης για τυπικούς λόγους προηγούμενης βεβαίωσης, για το χρονικό διάστημα μέχρι τη νέα βεβαίωση.

ε. Στην περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις σοβαρής φοροδιαφυγής ή απάτης ή οικονομικού εγκλήματος πριν την έκδοση του νόμιμου τίτλου.

στ. Περιπτώσεις κατά τις οποίες κατόπιν χρήσης μεθόδων ανάλυσης κινδύνου πιθανολογείται κίνδυνος για την είσπραξη της οφειλής.

ζ. Λοιπές περιπτώσεις που πληροφορείται η φορολογική διοίκηση με οποιοδήποτε τρόπο την επικείμενη βεβαίωση μεγάλων οφειλών.

Άρθρο 12

1. Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ από 1.1.2014.

2. Τα αποδεικτικά ενημερότητας που εκδόθηκαν ή θα εκδοθούν μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας ισχύουν μέχρι την ημερομηνία που αναγράφεται σε αυτά.

3. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με υπ' αριθμ. 1109793/6134-11 / 0016 / ΠΟΛ.1223/24.11.1999 (Β' 2134).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Δεκεμβρίου 2013

**ΠΟΛ. ΥΠ' ΑΡΙΘ.1275/27-12-2013/Υπ. Οικ.
Βεβαίωση οφειλής άρθρου 12 ν. 4174/2013
(Α' 170), όπως ισχύει.**

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12, παρ. 6 και 7, του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύει, «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις».

2. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 του ν. 4093/ 2012 περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Α' 222).

3. Την πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 1 της 16.1.2013 (τ. Υ.Ο.Δ.Δ. 18), «Επιλογή και Διορισμός Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων».

4. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

**Άρθρο 1
Προϋποθέσεις για την έκδοση βεβαίωσης
οφειλής**

1. Η βεβαίωση οφειλής εκδίδεται υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 12 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει. Στην περίπτωση που εκδίδεται λόγω μεταβίβασης ακινήτου ή σύστασης εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού εξ επαχθούς αιτίας, πέραν των ως άνω προϋποθέσεων πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά και οι ακόλουθες:

α) αποδίδεται στη Φορολογική Διοίκηση από το συμβολαιογράφο το σύνολο του προϊόντος

του τιμήματος και μέχρι του ύψους των οφειλών, το οποίο αναγράφεται επί της βεβαίωσης και το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου ή του δικαιώματος που συστήνεται επ' αυτού, εκτός εάν οι εναπομένουσες οφειλές διασφαλίζονται από εγγυήσεις ή εμπράγματα ασφάλειες, οπότε σημειώνεται επί της βεβαίωσης αντίστοιχη ένδειξη.

β) δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι μη έκδοσης του αποδεικτικού ενημερότητας, παρά μόνον οι ανωτέρω οφειλές.

Άρθρο 2

Χρόνος ισχύος της βεβαίωσης οφειλής - Αρμόδια Όργανα για τη Χορήγηση

Η βεβαίωση οφειλής, έχει διάρκεια ισχύος ενός μήνα από την έκδοσή της. Υπογράφεται, κατ' εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, από τον Προϊστάμενο οποιασδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικού Κέντρου ή της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης, εφόσον εκδίδεται για είσπραξη χρημάτων και από τον αρμόδιο Προϊστάμενο για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικού Κέντρου ή της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης), όταν εκδίδεται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού. Σε περίπτωση αρμοδιότητας περισσότερων της μιας υπηρεσιών, υπογράφεται από τον Προϊστάμενο μιας εξ αυτών κατόπιν συνεννόησης με τους υπολοίπους.

Άρθρο 3

Διαδικασία χορήγησης, τύπος και περιεχόμενο της βεβαίωσης οφειλής

1. Η βεβαίωση οφειλής εκδίδεται ύστερα από αίτηση του δικαιούχου της πληρωμής ή του μεταβιβάζοντα ακίνητο ή εμπράγματο δικαίωμα προς την αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσία και αποστέλλεται στην υπηρεσία ή τον οργανισμό πληρωμής ή στον συμβολαιογράφο, όταν χορηγείται για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού. Διαζευκτικά, η βεβαίωση μπορεί να ζητηθεί και από:

α) την υπηρεσία ή τον φορέα που διενεργεί την εκκαθάριση ή την πληρωμή προς τον οφει-

λήτη για την είσπραξη της οποίας απαιτείται η κατάθεση αποδεικτικού ενημερότητας, το οποίο δεν έχει προσκομισθεί,

β) από τον συμβολαιογράφο που διενεργεί τη μεταβίβαση ακινήτου ή τη σύσταση του εμπραγμάτου δικαιώματος.

2. Στην αίτηση για τη χορήγηση της βεβαίωσης αναφέρονται υποχρεωτικά:

α) εάν υποβάλλεται από φυσικό πρόσωπο, ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, διεύθυνση επαγγέλματος και κατοικίας, αριθμό δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου, αν πρόκειται για αλλοδαπούς,

β) εάν υποβάλλεται από νομικό πρόσωπο, η επωνυμία, διεύθυνση και Αριθμός Φορολογικού Μητρώου,

γ) ο σκοπός για τον οποίο ζητείται,

δ) ο φορέας στον οποίο θα κατατεθεί,

ε) το ακίνητο το οποίο θα μεταβιβαστεί (εάν ζητείται για μεταβίβαση ακινήτου),

στ) τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής (εάν ζητείται για είσπραξη χρημάτων).

3. Η βεβαίωση οφειλής δύναται να εκδοθεί και οίκοθεν από την αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσία, στην περίπτωση που εντοπιστεί απαίτηση του οφειλέτη για την είσπραξη της οποίας απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας, το οποίο δεν δύναται βάσει των ισχυουσών διατάξεων να εκδοθεί.

4. Η βεβαίωση οφειλής αποτελεί δημόσιο έγγραφο, φέρει τον τίτλο «ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΟΦΕΙΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ», στο οποίο αναγράφονται υποχρεωτικά:

α) Ο τίτλος της υπηρεσίας που το εκδίδει και της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. του οφειλέτη, το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή η επωνυμία του νομικού προσώπου, για το οποίο εκδίδεται, η διεύθυνση αυτών, ο αριθμός δελτίου ταυτότητας του φυσικού προσώπου, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, η ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ολογράφως, ο αριθμός πρωτοκόλλου, ο αύξων αριθμός της βεβαίωσης, ο σκοπός για τον οποίο αυτή εκδίδεται καθώς και η ημερομηνία έκδοσης και η διάρκεια ισχύος της, ολογράφως.

β) Ο κατά περίπτωση μοναδικός κωδικός σύμφωνα με τον οποίο ο υπόχρεος θα αποδώσει το

παρακρατούμενο ποσό στους φορείς είσπραξης, υπέρ της Φορολογικής Διοίκησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

γ) Για τα φυσικά πρόσωπα, το σύνολο των βεβαιωμένων (ληξιπρόθεσμων και μη) ατομικών χρεών καθώς και των βεβαιωμένων χρεών συνυποχρέωσης και συνυπευθυνότητας για τα οποία το φυσικό πρόσωπο έχει ευθύνη για την καταβολή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, πλέον των τυχόν αναλογούντων συνεισπραττομένων,

δ) Για τα νομικά πρόσωπα ή τις ενώσεις προσώπων καθώς και τις ομάδες περιουσίας αναγράφονται οι συνολικές βεβαιωμένες (ληξιπρόθεσμες και μη) οφειλές τους καθώς και οι οφειλές που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος άλλων προσώπων για τις οποίες έχουν ευθύνη καταβολής σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, πλέον των τυχόν αναλογούντων συνεισπραττομένων.

ε) Οφειλές οι οποίες τελούν σε αναστολή αναγράφονται μόνον, εάν ζητηθεί από τον οφειλέτη στην αίτησή του.

5. Για κάθε τίτλο πληρωμής εκδίδεται χωριστή βεβαίωση οφειλής, η οποία επισυνάπτεται στον τίτλο πληρωμής αντί του αποδεικτικού ενημερότητας.

6. Αν κατά την έκδοση της βεβαίωσης γίνει κάποιο λάθος, δεν επιτρέπεται η διόρθωσή της, αλλά αυτή ακυρώνεται με πράξη του προϊσταμένου της εκδούσας υπηρεσίας και παραμένει στην υπηρεσία, τόσο το πρωτότυπο όσο και το αντίγραφο.

7. Η βεβαίωση οφειλής εκδίδεται σε δύο αντίγραφα. Το πρωτότυπο της βεβαίωσης οφειλής χορηγείται στον αιτούντα ή αποστέλλεται στην υπηρεσία ή στον οργανισμό πληρωμής ή στον συμβολαιογράφο, και το αντίγραφο επισυνάπτεται στην σχετική αίτηση και αρχειοθετείται ως στέλεχος σε ειδικό βιβλίο, προκειμένου να ελέγχεται η απόδοση των ποσών.

8. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας για τη χορήγηση της βεβαίωσης υπηρεσίας, υποχρεούται να ελέγχει τουλάχιστον δειγματοληπτικά τις εκδοθείσες βεβαιώσεις, σε ό,τι αφορά τη νομιμότητα της χορήγησής τους.

9. Η Οικονομική Επιθεώρηση υποχρεούται να εκδίδει εντολές δειγματοληπτικού ελέγχου γνησιότητας των βεβαιώσεων που προσκομίζο-

νται στις διάφορες υπηρεσίες, διασταυρώνοντας τα σχετικά στοιχεία με αυτά των υπηρεσιών της Φορολογικής Διοίκησης, καθώς και την απόδοση στις Δ.Ο.Υ. και στα Τελωνεία των παρακρατούμενων ποσών.

10. Δεν επιτρέπεται θεώρηση από οποιονδήποτε φωτοαντιγράφων ή αντιγράφων της βεβαίωσης οφειλής.

Άρθρο 4

Απόδοση παρακρατούμενων ποσών

1. Η υπηρεσία ή οργανισμός που παραλαμβάνει τη βεβαίωση οφειλής αποδίδει στην υπηρεσία που εξέδωσε τη βεβαίωση, το προς είσπραξη ποσό και μέχρι του ύψους του συνόλου των βεβαιωμένων οφειλών, εντός δέκα (10) ημερών από τη μερική ή ολική εξόφληση του τίτλου πληρωμής και όχι πέραν των τριών (3) εργάσιμων ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας ισχύος της βεβαίωσης.

Για την απόδοση τυχόν εναπομείναντος ποσού στον δικαιούχο από την υπηρεσία ή τον οργανισμό πληρωμής, απαιτείται προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας.

2. Όταν εκδίδεται βεβαίωση οφειλής για μεταβίβαση ακινήτου, το αναγραφόμενο επί της βεβαίωσης προς παρακράτηση ποσό, αποδίδεται από το συμβολαιογράφο στην εκδούσα τη βεβαίωση υπηρεσία εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από τη σύνταξη του συμβολαίου. Ειδικά, στην περίπτωση κατά την οποία αγοραστής είναι Αρχή του Δημοσίου ή το τίμημα προβλέπεται να καταβληθεί στον πωλητή με χορήγηση δανείου στον αγοραστή από αναγνωρισμένες στην Ελλάδα Τράπεζες και λοιπά Πιστωτικά Ιδρύματα, τότε ο όρος αυτός αναγράφεται υποχρεωτικά στο συμβόλαιο μεταβίβασης, η δε Δημόσια Αρχή ή το Πιστωτικό Ίδρυμα αναλαμβάνει να αποδώσει το αναγραφόμενο επί της βεβαίωσης προς παρακράτηση ποσό μέσα σε τρεις ημέρες από την εκταμίευση του ποσού και όχι αργότερα από δύο μήνες από την ημερομηνία σύνταξης του συμβολαίου. Γενικώς, εάν για οιοδήποτε λόγο δεν εκπληρωθούν οι όροι παρακράτησης και απόδοσης του παρόντος άρθρου, και οι οποίοι έχουν αναγραφεί επί της βεβαίωσης, θεωρείται ότι το συμβόλαιο μεταβίβασης καταρτίστηκε χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ενημερό-

τητας. Ο τελευταίος αυτός όρος αναγράφεται υποχρεωτικά στο συμβόλαιο μεταβίβασης.

3. Τα αποδιδόμενα ποσά πιστώνονται στις οφειλές κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 4174/2013 (Α' 170).

Άρθρο 5 Λοιπά θέματα

Στην περίπτωση που ζητείται βεβαίωση οφειλής για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού και υφίστανται οφειλές βεβαιωμένες στα Τελωνεία ή και σε αυτά, η βεβαίωση εκδίδεται σε κάθε περίπτωση μετά από συνεννόηση του Προϊστάμενου του Τελωνείου με τον Προϊστάμενο της αρμόδιας για τη χορήγηση της βεβαίωσης φορολογικής αρχής, ώστε να διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 1 της παρούσας. Σε αυτές τις περιπτώσεις η βεβαίωση οφειλής που εκδίδεται από το Τελωνείο αποστέλλεται στην αρμόδια για τη χορήγηση της βεβαίωσης υπηρεσία, ώστε να τεθεί σχετική επισημειωματική πράξη από τον Προϊστάμενο αυτής ή να εκδοθεί βεβαίωση οφειλής και από τη Φορολογική Αρχή, η οποία θα ισχύει σε συνδυασμό με τη βεβαίωση οφειλής του Τελωνείου.

Άρθρο 6

1. Η παρούσα απόφαση ισχύει από 1.1.2014.

2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την υπ' αριθμ. ΠΟΛ 1084/2013 (ΦΕΚ 1087 Β') καταργείται.

3. Οι βεβαιώσεις οφειλών που εκδόθηκαν ή θα εκδοθούν μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας ισχύουν μέχρι την ημερομηνία που αναγράφεται σε αυτές.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Δεκεμβρίου 2013

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

ΠΟΛ. 1133/8-5-2014/Υπ. Οικ.

Μη επιβολή Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων κατά την σύσταση των εταιρειών.

Κοινοποιούμε κατωτέρω τις διατάξεις της

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΣΤ. 22 της Παραγράφου ΣΤ. του Άρθρου πρώτου του Κεφαλαίου Α' του νόμου 4254/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις», που δημοσιεύθηκε στο Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως ΦΕΚ Α' 85 / 7-4-2014 και παρέχουμε οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις, οι οποίες ισχύουν από 7-4-2014 δεν επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων σύμφωνα με τα άρθρα 17-31 του Ν. 1676/1986 (Α' 204) κατά την σύσταση των υποκειμένων προσώπων στο φόρο αυτό.

Ειδικότερα, η μη επιβολή του φόρου εφαρμόζεται στις πράξεις σύστασης των προσώπων που ορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ως άνω νόμου, ήτοι εμπορικές εταιρείες και κοινοπραξίες επιτηδευματιών, συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού, οποιαδήποτε άλλη εταιρεία, νομικό πρόσωπο, ένωση προσώπων ή κοινωνία, εφόσον ο σκοπός που επιδιώκουν τα πρόσωπα αυτά είναι κερδοσκοπικός. Η μη επιβολή φόρου δεν συνεπάγεται επιβολή τελών χαρτοσήμου, οι διατάξεις για την επιβολή των οποίων, καταργήθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ίδιου νόμου, μετά την επιβολή του φόρου συγκέντρωσης.

Η μη επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων ισχύει, όπως προαναφέρθηκε, από 7-4-2014 και καταλαμβάνει τις πράξεις σύστασης των προσώπων του άρθρου 17 για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται και το οικείο έγγραφο συντάσσεται από την ημερομηνία αυτή.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
Θ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

ΠΟΛ. 1164/13-6-2014/Υπ. Οικ.

Εκκαθάριση τροποποιητικών δηλώσεων Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων και Ενιαιοφύου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 19 και 34

του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013 ΦΕΚ 170 Α΄) ο φορολογούμενος που διαπιστώνει ότι η φορολογική δήλωση που υπέβαλε περιέχει λάθος ή παράλειψη, υποβάλλει τροποποιητική δήλωση, καταβάλλοντας την επί πλέον διαφορά φόρου ή δικαιούμενος επιστροφή του υπερβάλλοντος φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 42 του ίδιου Κώδικα. Συνεπώς, οι τροποποιητικές δηλώσεις φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων κατά την εκκαθάρισή τους θα αντιμετωπίζονται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις παρακάτω διαδικασίες:

Δηλώσεις Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

1. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **μηδενικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει ποσό για καταβολή, τότε βεβαιώνεται το οφειλόμενο ποσό και καταβάλλεται αυτό σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.

2. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **μηδενικό** και με την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει ποσό προς επιστροφή, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται με Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 4174/2013.

3. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **πιστωτικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει μείωση του πιστωτικού αποτελέσματος ή μηδενικό αποτέλεσμα τότε βεβαιώνεται η διαφορά ως αχρεώστητα εισπραχθέν ποσό και καταβάλλεται αυτό σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.

4. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **πιστωτικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει αύξηση του πιστωτικού αποτελέσματος τότε η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται με Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 4174/2013.

5. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **πιστωτικό** και κατά την

εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει αποτέλεσμα χρεωστικό, τότε βεβαιώνεται το ποσό που αφορά στο πιστωτικό αποτέλεσμα της αρχικής δήλωσης ως αχρεώστητα εισπραχθέν καθώς και το οφειλόμενο ποσό βάσει της τροποποιητικής δήλωσης και καταβάλλονται αυτά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.

6. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **χρεωστικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει αύξηση του χρεωστικού αποτελέσματος, τότε βεβαιώνεται η επιπλέον διαφορά και καταβάλλονται τα οφειλόμενα ποσά της αρχικής και της τροποποιητικής δήλωσης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.

7. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **χρεωστικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει μείωση του χρεωστικού αποτελέσματος ή μηδενικό αποτέλεσμα, τότε μειώνεται με Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης η αρχική βεβαίωση κατά το ποσό της διαφοράς, (αρχικά οφειλόμενο ποσό-τελικά οφειλόμενο ποσό) και καταβάλλεται το εναπομένον υπόλοιπο αυτής σύμφωνα με την αρχική βεβαίωση.

8. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **χρεωστικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει πιστωτικό αποτέλεσμα, τότε μηδενίζεται με Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης η αρχική βεβαίωση και το προς επιστροφή, βάσει της τροποποιητικής δήλωσης ποσό, επιστρέφεται με Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 4174/2013.

Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων

1. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **μηδενικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει ποσό για καταβολή, βεβαιώνεται το οφειλόμενο ποσό και καταβάλλεται αυτό σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων.

2. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **χρεωστικό** και κατά την

εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει αύξηση του χρεωστικού αποτελέσματος, βεβαιώνεται η επιπλέον διαφορά και καταβάλλονται τα οφειλόμενα ποσά της αρχικής και της τροποποιητικής δήλωσης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων.

3. Αν το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης είναι **χρεωστικό** και κατά την εκκαθάριση της τροποποιητικής δήλωσης προκύψει μείωση του χρεωστικού αποτελέσματος ή μηδενικό αποτέλεσμα, μειώνεται, με Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης, η αρχική βεβαίωση κατά το ποσό της διαφοράς (αρχικά οφειλόμενο ποσό-τελικά οφειλόμενο ποσό) και καταβάλλεται το εναπομένον υπόλοιπο αυτής, σύμφωνα με την αρχική βεβαίωση. Δηλαδή παραμένει ο αριθμός των αρχικών δόσεων και μειώνεται αναλογικά το ποσό της κάθε μίας εξ αυτών.

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται για κάθε επόμενη τροποποιητική δήλωση λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης της τελευταίας τροποποιητικής.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΑΚΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

Δ12Α/1049253 ΕΞ 2014/17-3-2014/Υπ. Οικ.

Διευκρινίσεις σχετικά με την υπεραξία από τη μεταβίβαση τίτλων του άρθρου 42 ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167).

1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4172/2013 ορίζονται τα εξής:

«1. Κάθε εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης των ακόλουθων τίτλων, καθώς και μεταβίβασης ολόκληρης της επιχείρησης, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, εφόσον δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα:

- α) μετοχές σε εταιρεία εισηγμένη ή μη σε χρηματιστηριακή αγορά,
- β) μερίδια ή μερίδες σε προσωπικές εταιρείες,
- γ) κρατικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια ή εταιρικά ομόλογα,

δ) παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Ως μεταβίβαση σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο νοείται και η εισφορά των ανωτέρω τίτλων για την κάλυψη ή αύξηση κεφαλαίου εταιρείας.»

Επίσης, στο άρθρο 43 του νόμου αυτού ορίζεται ότι το παραπάνω εισόδημα φορολογείται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) χωρίς να γίνεται καμία αναφορά στο χρόνο καταβολής του εν λόγω φόρου. Επομένως, ο δικαιούχος της ωφέλειας κατά τη στιγμή της μεταβίβασης δεν υποχρεούται στην καταβολή φόρου αλλά ούτε και στην υποβολή αντίστοιχης δήλωσης υπεραξίας, όπως απαιτούσαν οι προϊσχύουσες διατάξεις του ν. 2238/1994. Αντίθετα, αφού δεν προβλέπεται διαφορετικά από το νόμο, ο δικαιούχος της ωφέλειας θα συμπεριλάβει το αντίστοιχο εισόδημα στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος στο τέλος του έτους και θα φορολογηθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω.

2. Κατόπιν των όσων προαναφέρθηκαν διευκρινίζεται ότι, για την υπεραξία που προκύπτει από τη μεταβίβαση των τίτλων που ορίζονται στο άρθρο 42 του ν. 4172/2013 δεν απαιτείται η υποβολή δήλωσης φόρου υπεραξίας και η καταβολή του φόρου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Για όσες δηλώσεις φόρου υπεραξίας έχουν ήδη υποβληθεί και αφορούν μεταβιβάσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από τις αρχές του 2014 και έπειτα και έχει καταβληθεί ο σχετικός φόρος, αυτός θα συμπεριληφθεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικ. έτους 2015 προκειμένου να ληφθεί υπόψη κατά την εκκαθάρισή τους.

3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων θα οριστούν οι υπόχρεοι και η διαδικασία υποβολής της δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μεταβίβασης των εν λόγω τίτλων μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.

B1/10372/764/20-2-2014/

**Υπ. Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων
Οδικές εμπορευματικές μεταφορές - Ν. 3887 /
2010 - Κοινοποίηση άρθρου 18 ν. 4233 / 2014**

(ΦΕΚ Α΄ 22) και υ.α. Β1/9061/647/2014 (ΦΕΚ Β΄ 346).

1. Σας κοινοποιούμε για ενημέρωση και εφαρμογή το άρθρο 18 του ν. 4233/2014 (ΦΕΚ Α΄ 22) και την υπουργική απόφαση αριθμ. Β1 / 9061 / 647 / 2014 (ΦΕΚ Β΄ 346). Με το νέο νόμο σε συνδυασμό με την υπουργική απόφαση επέρχονται οι εξής βασικές αλλαγές:

- Καταργείται η Άδεια Οδικών Μεταφορών (Α.Ο.Μ.) που εκδιδόταν από το Υπουργείο μας. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα (ή αλλιώς η «άδεια οδικού μεταφορέα», δηλαδή το λευκό δίπτυχο) που εκδίδεται από τις περιφερειακές υπηρεσίες μεταφορών διατηρείται
- Η οικονομική επιφάνεια των νέων μεταφορικών επιχειρήσεων αποδεικνύεται με εγγυητική επιστολή, ανεξάρτητα αν αποκτούν ΦΔΧ με αρχική χορήγηση ή από μεταβίβαση
- Η οικονομική επιφάνεια των παλαιών μεταφορικών επιχειρήσεων που αποκτούν ΦΔΧ με αρχική χορήγηση αποδεικνύεται με εγγυητική επιστολή
- Διευρύνεται η έννοια των "παλαιών" μεταφορέων
- Καταργούνται οι εκτιμητικές επιτροπές στις περιφερειακές υπηρεσίες μεταφορών
- Διευκρινίζεται το καθεστώς λειτουργίας των ΙΜΕ-ΕΠΕ έως το 2022

Αναλυτικότερα:

2. Κατάργηση της Άδειας Οδικών Μεταφορών (ΑΟΜ) από το Υπουργείο. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων (η «άδεια οδικού μεταφορέα», το λευκό δίπτυχο), που χορηγούν οι περιφερειακές υπηρεσίες μεταφορών σύμφωνα με τον κανονισμό 1071/2009 και το π.δ. 346/2001, αποτελεί πλέον τη μόνη διοικητική άδεια που πρέπει να διαθέτει

η μεταφορική επιχείρηση για την πρόσβαση στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα και την απόκτηση αδειών κυκλοφορίας φορτηγών δημοσίας χρήσης (ΦΔΧ) από μεταβίβαση ή με αρχική χορήγηση. Η ΑΟΜ που προβλεπόταν στο άρθρο 5 του Ν. 3887/2010 και εκδιδόταν από τη Διεύθυνση Εμπορευματικών Μεταφορών του Υπουργείου μας καταργείται. Η εισφορά των 1000 ευρώ που εισπράττονταν υπέρ του Δημοσίου στον ΚΑΕ 1372 για την έκδοση της ΑΟΜ από το Υπουργείο μας δεν εισπράττεται πλέον σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, αφού η υ.α. Β1/οικ.7397/786/13.2.2012 (Β΄ 249) έχει καταργηθεί μετά την κατάργηση της ΑΟΜ. Οι ΑΟΜ που εκδόθηκαν από το Υπουργείο μας από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του Ν. 3887/2010 (27-1-2012) έως τη δημοσίευση του ν. 4233/2014 (29-1-2014), έχουν παύσει να ισχύουν στις 29-1-2014, χωρίς να απαιτείται να εκδοθεί πράξη για την κατάργησή τους.

3. Το άρθρο 5 του Ν. 3887/2010, όπως ισχύει, προβλέπει την διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την χορήγηση νέας άδειας ΦΔΧ από το κράτος σήμερα («αρχική χορήγηση ΦΔΧ»), χωρίς να παρεμβάλλεται πλέον η ΑΟΜ και χωρίς να εκδίδεται απόφαση από την περιφερειακή υπηρεσία μεταφορών. Το ύψος της εισφοράς για την αρχική χορήγηση ΦΔΧ θα καθοριστεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία βρίσκεται στο στάδιο υπογραφής από τον Υπουργό Οικονομικών και θα σας κοινοποιηθεί μόλις δημοσιευθεί.

4. Οικονομική επιφάνεια. Η οικονομική επιφάνεια της μεταφορικής επιχείρησης για την έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα έχει το ύψος και αποδεικνύεται με τον τρόπο που προβλέπει η υ.α. Β1 / 9061 / 647 / 2014. Αναλυτικότερα:

Κατηγορία μεταφορικής επιχείρησης	Ύψος οικονομικής επιφάνειας	Τρόπος απόδειξης οικονομικής επιφάνειας
ΠΑΛΑΙΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ		
Παλαιοί μεταφορείς που δεν έχουν λάβει καμία νέα άδεια ΦΔΧ με αρχική χορήγηση	9.000 για το πρώτο ΦΔΧ 5.000 για κάθε επόμενο ΦΔΧ	- βεβαίωση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού ή - εγγυητική επιστολή τράπεζας ή - γραμμάτιο παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών
Παλαιοί μεταφορείς, πλην ΑΕ, που έλαβαν έστω και μια νέα άδεια ΦΔΧ με αρχική χορήγηση	18.000 για το πρώτο ΦΔΧ 9.000 για κάθε επόμενο ΦΔΧ	- εγγυητική επιστολή τράπεζας ή - γραμμάτιο παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών
Παλαιοί μεταφορείς με μορφή ΑΕ που έλαβαν έστω και μια νέα άδεια ΦΔΧ με αρχική χορήγηση	9.000 για το πρώτο ΦΔΧ 5.000 για κάθε επόμενο ΦΔΧ	- εγγυητική επιστολή τράπεζας ή - γραμμάτιο παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών
ΝΕΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΙΣ		
Νέοι μεταφορείς, πλην ΑΕ (είτε αποκτούν ΦΔΧ με αρχική χορήγηση είτε με μεταβίβαση)	18.000 για το πρώτο ΦΔΧ 9.000 για κάθε επόμενο ΦΔΧ	- εγγυητική επιστολή τράπεζας ή - γραμμάτιο παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών
Νέοι μεταφορείς με μορφή ΑΕ (είτε αποκτούν ΦΔΧ με αρχική χορήγηση είτε με μεταβίβαση)	9.000 για το πρώτο ΦΔΧ 5.000 για κάθε επόμενο ΦΔΧ	- εγγυητική επιστολή τράπεζας ή - γραμμάτιο παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών

5. Ως «βεβαίωση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού» για την εφαρμογή του άρθρου 2 της υ.α. Β1/9061/647/14-2-2014 εννοείται τόσο η βεβαίωση τραπεζικού υπόλοιπου όσο και το αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού που χορηγεί η τράπεζα, από τα οποία θα πρέπει να προκύπτουν τα στοιχεία της μεταφορικής επιχείρησης και το τραπεζικό υπόλοιπο του λογαριασμού. Τα ανωτέρω θα πρέπει να έχουν εκδοθεί μέχρι μια εβδομάδα πριν την υποβολή της αίτησης για έκδοση άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα.

6. **Παλιός και νέος μεταφορέας.** Με το νέο άρθρο 2 παράγραφοι 10 και 11 του Ν. 3887/2010

ορίζεται ποιος είναι «παλιός» και ποιος «νέος» μεταφορέας για το θέμα της οικονομικής επιφάνειας. Πλέον, «παλιός μεταφορέας» θεωρείται:

- * η μεταφορική επιχείρηση που **διέθετε άδειες κυκλοφορίας ΦΔΧ στο όνομά της στις 27-1-2012**
- * η μεταφορική επιχείρηση που αποκτά μεν για πρώτη φορά άδεια ΦΔΧ μετά τις 27-1-2012, αλλά **έχει συσταθεί ή προέρχεται αποκλειστικά από παλιούς μεταφορείς** με έναν από τους εξής τρόπους εκτός από τη σύσταση: αλλαγή επωνυμίας, είσοδο και έξοδο εταίρου, μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση, λύση ή εξαγορά. Για παράδειγμα:

Περίπτωση	Παράδειγμα
(1) Σύσταση εταιρείας αποκλειστικά από παλαιούς μεταφορείς (εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα)	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρείται παλιός μεταφορέας η εταιρεία που συστήνεται μετά τις 27-1-2012 αποκλειστικά από μεμονωμένους αυτοκινητιστές ή/και φυσικά πρόσωπα με ατομικές επιχειρήσεις ή/και εταιρείες, που διέθεταν ΦΔΧ στο όνομά τους στις 27-1-2012
(2) Αλλαγή επωνυμίας παλαιού μεταφορέα	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρείται παλιός μεταφορέας η εταιρεία που είχε ΦΔΧ στο όνομά της στις 27-1-2012 και αλλάζει επωνυμία μετά τις 27-1-2012
(3) Είσοδος εταίρου σε-/έξοδος εταίρου από παλιό μεταφορέα	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρείται παλιός μεταφορέας το φυσικό πρόσωπο που αποκτά ΦΔΧ στο όνομά του για πρώτη φορά μετά τις 27-1-2012 αλλά στις 27-1-2012 ήταν εταίρος ή μέτοχος σε μεταφορική εταιρεία που είχε ΦΔΧ στο όνομά της, από την οποία στη συνέχεια αποχώρησε
(4) Μετατροπή αποκλειστικά παλαιού μεταφορέα	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρείται παλιός μεταφορέας η εταιρεία που αποκτά ΦΔΧ μετά τις 27-1-2012 και προέρχεται από μετατροπή μιας ΙΜΕ-ΕΠΕ που είχε ΦΔΧ στις 27-1-2012, με την προϋπόθεση ότι στην εταιρεία μετέχουν ως εταίροι αποκλειστικά παλαιοί μεταφορείς
(5) Συγχώνευση αποκλειστικά παλαιών μεταφορέων	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρείται παλιός μεταφορέας η μεταφορική εταιρεία που προκύπτει από τη συγχώνευση μιας ΑΕ με μια ΕΠΕ, οι οποίες είχαν (και οι δύο) ΦΔΧ στο όνομά τους στις 27-1-2012
(6) Διάσπαση αποκλειστικά παλαιού μεταφορέα	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρούνται παλαιοί μεταφορείς οι μεταφορικές επιχειρήσεις που προέρχονται από διάσπαση μεταφορικής εταιρείας που είχε ΦΔΧ στο όνομά της στις 27-1-2012
(7) Λύση αποκλειστικά παλαιού μεταφορέα	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρούνται παλαιοί μεταφορείς τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που στις 27-1-2012 ήταν μέτοχοι ή εταίροι μεταφορικής εταιρείας που διέθετε ΦΔΧ στις 27-1-2012 και στη συνέχεια λύθηκε
(8) Εξαγορά αποκλειστικά παλαιών μεταφορέων	<u>Παράδειγμα</u> : Θεωρείται παλιός μεταφορέας το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αποκτά μετά τις 27-1-2012 με εξαγορά ολόκληρη την επιχείρηση ενός παλαιού μεταφορέα (ατομική επιχείρηση ή εταιρεία) με όλα τα ΦΔΧ της

* η μεταφορική επιχείρηση (φυσικό πρόσωπο), που αποκτά για πρώτη φορά άδεια ΦΔΧ μετά τις 27-1-2012, λόγω:

- γονικής παροχής, δωρεάς εν ζωή ή μεταβίβασης από παλιό μεταφορέα με τον οποίο συνδέεται με συγγενική σχέση εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως β´ βαθμού. Συγγενείς έως β´ βαθμού είναι οι παππούδες/γιαγιάδες, οι γονείς, τα παιδιά, τα εγγόνια και τα αδέρφια

- δωρεάς εν ζωή ή μεταβίβασης από σύζυγο παλιό μεταφορέα και
- κληρονομιάς από οποιοδήποτε πρόσωπο παλιό μεταφορέα

Διευκρινίζεται ότι η διάταξη δεν περιλαμβάνει τη γονική παροχή, δωρεά εν ζωή, μεταβίβαση και κληρονομιά ΦΔΧ από νέους μεταφορείς.

Παράδειγμα: Σε αυτήν την περίπτωση ανήκουν, ενδεικτικά, οι εξής μεταβιβάσεις:

- δωρεά ΦΔΧ εν ζωή από τον πεθερό παλαιό μεταφορέα στον γαμπρό του (συγγενής α' βαθμού εξ αγχιστείας)
- δωρεά ΦΔΧ εν ζωή από παλαιό μεταφορέα προς τον αδελφό της γυναίκας του (κουνιάδος, συγγενής β' βαθμού εξ αγχιστείας)
- δωρεά ΦΔΧ εν ζωή από παλαιό μεταφορέα προς τον σύζυγο της αδελφής της γυναίκας του (μπατζανάκης, συγγενής β' βαθμού εξ αγχιστείας)
- δωρεά εν ζωή από εγγονό παλαιό μεταφορέα προς τον παππού του

7. Απόδειξη ιδιότητας παλαιού μεταφορέα. Η μεταφορική επιχείρηση που επικαλείται την ιδιότητα του παλαιού μεταφορέα θα πρέπει, κατά την έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα, να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία μεταφορών τα δικαιολογητικά εκείνα τα οποία αποδεικνύουν την συνδρομή μιας από τις περιπτώσεις του άρθρου 2 παράγραφος 10 Ν. 3887/2010. Ειδικώς στην περίπτωση της εξαγοράς παλαιών μεταφορέων (περίπτωση 8 του ανωτέρω πίνακα), υποβάλλονται πέραν των αποδεικτικών εγγράφων της εξαγοράς και βεβαίωση του ΟΑΕΕ από την οποία προκύπτει το σύνολο των οχημάτων της μεταφορικής επιχείρησης που εξαγοράζεται. Με βάση αυτό το έγγραφο η περιφερειακή υπηρεσία μεταφορών ελέγχει εάν μεταβιβάστηκε το σύνολο των ΦΔΧ της επιχείρησης.

8. Μεταβατικές ρυθμίσεις. Η υ.α. Β1 / 9061 / 647 / 2014 περιέχει τις εξής μεταβατικές διατάξεις:

(α) Μεταφορείς που έχουν καταθέσει εγγυητική επιστολή λόγω ΑΟΜ:

- εάν εξακολουθούν να είναι υποχρεωμένοι σε κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα, τότε η εγγυητική τους διατηρείται σε ισχύ και υποχρεούνται να προσκομίσουν νεώτερη εγγυητική επιστολή όταν γίνει ο επόμενος έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων για την άδεια οδικού μεταφορέα (π.χ. ανανέωση άδειας οδικού μεταφορέα λόγω λήξης, λήξη ισχύος εγγυητικής επιστολής, αύξηση στόλου οχημάτων κ.λπ.)
- εάν δεν είναι πλέον υποχρεωμένοι να καταθέτουν εγγυητική επιστολή σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα, μπορούν να ζητή-

σουν την επιστροφή της εγγυητικής από την περιφερειακή υπηρεσία μεταφορών, καταθέτοντας ταυτόχρονα βεβαίωση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού για τα ανωτέρω ποσά.

Παράδειγμα 1: Φυσικό πρόσωπο που απέκτησε ΦΔΧ με γονική παροχή πριν την έκδοση της εγκυκλίου αριθμ. Β1/52972/5461/4-1-2013 (ΒΕΦ21-ΙΕ2) για τις γονικές παροχές και υποχρεώθηκε σε έκδοση ΑΟΜ και κατάθεση εγγυητικής επιστολής ως νέος μεταφορέας, μπορεί τώρα, εφ' όσον ανήκει στην περίπτωση του άρθρου 2 παρ. 10 γ' Ν. 3887/2010, να ζητήσει ως παλιός πλέον μεταφορέας την επιστροφή σε αυτόν της εγγυητικής επιστολής, αντικαθιστώντας την με άλλη απόδειξη της οικονομικής επιφάνειάς του

Παράδειγμα 2: Μεταφορική εταιρεία που προέκυψε από συγχώνευση αποκλειστικά παλαιών μεταφορέων μετά τις 27-1-2012, έλαβε ΑΟΜ ως νέος μεταφορέας σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις και απέκτησε ΦΔΧ με μεταβίβαση ή εισφορά από τους εταίρους της. Πλέον θεωρείται παλιός μεταφορέας σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 10 (β) του Ν. 3887/2010. Επομένως δεν υποχρεούται πια σε κατάθεση εγγυητικής επιστολής και μπορεί με αίτησή της να ζητήσει την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής που είχε καταθέσει, υποβάλλοντας ταυτόχρονα στην περιφερειακή υπηρεσία βεβαίωση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού για τα ποσά της υ. α. Β1/9061/647/2014. Εάν στο μέλλον αποκτήσει ΦΔΧ με αρχική χορήγηση, τότε θα υποχρεωθεί ξανά να καταθέσει εγγυητική επιστολή, για το σύνολο των οχημάτων του στόλου της.

(β) Παλαιοί μεταφορείς που έχουν καταθέσει βεβαίωση τραπέζης: υποχρεούνται να προσκομίσουν βεβαίωση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού όταν γίνει ο επόμενος έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων για την άδεια οδικού μεταφορέα (π.χ. ανανέωση άδειας λόγω λήξης, αύξηση στόλου οχημάτων κ.λπ.).

9. Μετοχές μεταφορικών εταιρειών. Μετά την κατάργηση του άρθρου 3 παράγραφος 3 του Ν. 3887/2010, είναι δυνατή η έκδοση και ανωνύμων μετοχών των μεταφορικών εταιρειών. Οι μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια των μεταφορικών εταιρειών αποκτώνται και μεταβιβάζονται και σε πρόσωπα φυσικά ή νομικά που δεν έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα.

10. Εκτιμητικές επιτροπές. Από τη δημοσίευση της παρούσας, οι εκτιμητικές επιτροπές του άρθρου 7 του Ν. 3887/2010 παύουν να λειτουργούν. Κατ' εξαίρεση διεκπεραιώνονται εντός τριμήνου από τη δημοσίευση του ν. 4233/2014, δηλαδή έως τις 29-4-2014, μόνον οι αιτήσεις για εκτίμηση που εκκρεμούν ήδη ενώπιον των επιτροπών, εφ' όσον γι' αυτές έχει υποβληθεί πλήρης φάκελος δικαιολογητικών σύμφωνα με την υ.α. Β1/47833/4534/11.10.2010 (Β' 1644) και τις σχετικές εγκυκλίους. Εκκρεμείς αιτήσεις με ελλείψεις στα δικαιολογητικά επιστρέφονται επί αποδείξει στους αιτούντες μαζί με τον σχετικό φάκελλο. Στο εξής, ο εκτιμητικός έλεγχος των εισφορών σε είδος κατά την σύσταση εταιρείας ή την αύξηση του κεφαλαίου της πραγματοποιείται και για τις μεταφορικές εταιρείες σύμφωνα με τις διατάξεις του δικαίου των εταιρειών που ρυθμίζουν κάθε εταιρικό τύπο.

11. Ζητήματα των ΙΜΕ-ΕΠΕ. Η διάταξη του άρθρου 18 παρ. 9 ν. 4233/2014 διευκρινίζει τα θέματα σχετικά με το νομικό καθεστώς των ΙΜΕ-ΕΠΕ που λειτουργούσαν όταν τέθηκε σε ισχύ ο Ν. 3887/2010. Ειδικότερα:

- οι άδειες λειτουργίας των ΙΜΕ-ΕΠΕ θα ανακληθούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία που τις εξέδωσε στις 27-1-2022
- έως τις 27-1-2022, οι ΙΜΕ λειτουργούν με τους όρους της σύστασης και της έγκρισης λειτουργίας τους. Διέπονται από το άρθρο 3 του ν. 383/1976 (Α' 182), την υπ' αριθμ. Ε/27003/2845/76 (Β' 1282/16-10-1976) υ.α. και τις εγκυκλίους ερμηνείας και εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων. Δεν επιτρέπεται η σύσταση νέων ΙΜΕ αλλά επιτρέπεται η είσοδος και έξοδος οχημάτων και εταιρών, εφ' όσον είναι παλαιοί μεταφορείς με την έννοια του άρθρου 2 παρ. 10 Ν. 3887/2010.

Παράδειγμα: Φυσικό πρόσωπο αποκτά για πρώτη φορά ΦΔΧ μετά τις 27-1-2012 με γονική παροχή από τον πατέρα του, που είναι παλιός μεταφορέας. Θεωρείται και το παιδί παλιός μεταφορέας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 10 γ' Ν. 3887/2010, και άρα επιτρέπεται η είσοδος του ως εταιρού σε ΙΜΕ και η εισφορά της χρήσης του ΦΔΧ του στην ΙΜΕ. Εάν το ΦΔΧ που του δόθηκε με γονική παροχή ήταν ήδη ενταγμένο στην ΙΜΕ, σε εφαρμογή και της εγκυκλίου Β1/21712/2412/3-

5-2012 (Β49Ξ1-37Χ) δεν απαιτείται η έξοδος του οχήματος από την ΙΜΕ προκειμένου να γίνει η γονική παροχή.

12. Φοροαπαλλαγές άρθρου 3 Ν. 3887/2010. Υπενθυμίζουμε ότι, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 3 παράγραφος 4 του Ν. 3887/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 116 του ν. 4070/2012, σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης μεταφορικών επιχειρήσεων που λειτουργούσαν πριν από την ισχύ του Ν. 3887 / 2010, εφόσον η διαδικασία μετατροπής ολοκληρωθεί έως τις 30-9-2015, απαλλάσσονται κάθε δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και φόρου ή τέλους, με την εξαίρεση του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, η μετατροπή ή συγχώνευση, οι εισφορές των εταιρών ή μετόχων, η μεταβίβαση των φορτηγών αυτοκινήτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων και οι συμβάσεις μίσθωσης των φορτηγών αυτοκινήτων.

13. Εισφορά για αντικατάσταση ΦΔΧ. Με την αριθμ. Β1/24316/2431/14-6-2013 εγκύκλιό μας (ΒΕΖ31-9ΣΡ) σας κοινοποιήθηκε η εγκύκλιος Υπουργείου Οικονομικών ΠΟΛ. 1104/13-5-2013 (ΒΕΝ3Η-ΠΦ1) σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση αντικατάστασης ΦΔΧ που κυκλοφορούσε κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 3887/2010 με άλλο, μεγαλύτερου μικτού βάρους, ακολουθείται η διαδικασία καταβολής της εισφοράς για το επιπλέον μεικτό βάρος που ίσχυε πριν το Ν. 3887/2010. Δεδομένου ότι η ανωτέρω εγκύκλιος παραπέμπει στις προϊσχύουσες διατάξεις, διευκρινίζουμε ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι απαλλαγές από την καταβολή της εισφοράς που προέβλεπαν οι διατάξεις προ του Ν. 3887/2010, και ιδίως το άρθρο 11 του ν. 383/1976.

14. Η παρούσα κοινοποιείται στο Υπουργείο Οικονομικών για ενημέρωση και για την παροχή οδηγιών του σε θέματα αρμοδιότητάς του, ιδίως ως προς τον κωδικό (ΚΑΕ) για την είσπραξη της εισφοράς υπέρ του Δημοσίου για αρχική χορήγηση ΦΔΧ, που θα καθοριστεί με την κ.υ.α. του άρθρου 5 παράγραφος 2 Ν. 3887/2010.

15. Για την εφαρμογή του άρθρου 18 παράγραφος 10 του ν. 4233/2014, με το οποίο διευρύνεται η δυνατότητα εκμετάλλευσης αυτοκινήτου δημοσίας χρήσης από δημοσίους υπαλλήλους με εκμίσθωση, θα ακολουθήσει νεώτερη εγκύκλιος του Υπουργείου μας.

16. Προηγούμενες εγκύκλιοί μας για την εφαρμογή του Ν. 3887/2010 παραμένουν σε ισχύ εφ' όσον δεν είναι αντίθετες με τις διατάξεις του άρθρου 18 ν. 4233/2014 ή με την παρούσα.

Ο Υφυπουργός Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
Μιχαήλ Παπαδόπουλος

[Ακολουθούν αποσπάσματα από ΦΕΚ]

**ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4233
(ΦΕΚ Α' 22/29-1-2014)**

Εθνική Αρχή Συντονισμού Πτήσεων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 18

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3887/2010

1. Η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3887/2010 (Α' 174) καταργείται.

2. Η παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3887/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Από την επομένη της λήξης της μεταβατικής περιόδου της παραγράφου 1 του άρθρου 14, οι κατηγορίες για τις δημόσιες οδικές μεταφορές καθορίζονται ως εξής:

α. Διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές.

β. Εθνικές οδικές εμπορευματικές μεταφορές.

Οι επιχειρήσεις που έχουν άδεια να διεξάγουν διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές έχουν το δικαίωμα να διεξάγουν και εθνικές οδικές μεταφορές, με την ίδια άδεια, οι δε επιχειρήσεις που διεξάγουν εθνικές μεταφορές έχουν δικαίωμα να διεξάγουν και διεθνείς μεταφορές.»

3. Η περίπτωση γ' της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3887/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Οι μεταφορικές επιχειρήσεις άλλης μορφής που δεν υπάγονται στις περιπτώσεις α' και β', οι οποίες ήδη λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου και οι οποίες μπορούν να λειτουργούν με τη μορφή αυτή για διάστημα δέκα (10) ετών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου της παραγράφου 1 του άρθρου 14.»

4. Στο τέλος του άρθρου 2 του ν. 3887/2010 προστίθενται παράγραφοι 10 και 11 ως εξής:

«10. «Παλιός μεταφορέας» για την εφαρμογή αυτού του νόμου είναι:

(α) Η μεταφορική επιχείρηση που διαθέτει άδεια κυκλοφορίας ΦΔΧ στο όνομά της κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 14 παράγραφος 1.

(β) Η μεταφορική επιχείρηση που αποκτά για πρώτη φορά άδεια ΦΔΧ μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 14 παράγραφος 1 και συνιστάται αποκλειστικά από παλαιούς μεταφορείς ή προέρχεται από αλλαγή επωνυμίας, είσοδο ή έξοδο εταιρού, μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση, λύση ή εξαγορά αποκλειστικά παλαιών μεταφορέων.

(γ) Το φυσικό πρόσωπο που αποκτά για πρώτη φορά άδεια ΦΔΧ μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 14 παράγραφος 1 είτε λόγω γονικής παροχής, δωρεάς εν ζωή και μεταβίβασης από συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως β' βαθμού ή σύζυγο είτε λόγω κληρονομίας.»

11. «Νέος μεταφορέας» για την εφαρμογή αυτού του νόμου είναι η μεταφορική επιχείρηση που αποκτά άδεια κυκλοφορίας ΦΔΧ για πρώτη φορά μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 14 παράγραφος 1 και δεν ανήκει στις κατηγορίες μεταφορικών επιχειρήσεων της παραγράφου 10 αυτού του άρθρου.»

5. Το άρθρο 5 του ν. 3887/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Χορήγηση αδειών κυκλοφορίας ΦΔΧ

1. Από την επομένη της λήξης της μεταβατικής περιόδου δεν χορηγούνται άδειες ΦΔΧ του άρθρου 4 αλλά νέες άδειες κυκλοφορίας ΦΔΧ («αρχική χορήγηση ΦΔΧ») στις μεταφορικές επιχειρήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 7. Οι νέες άδειες κυκλοφορίας ΦΔΧ αυτού του άρθρου εκδίδονται από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών της Περιφέρειας όπου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης, με την υποβολή των εξής δικαιολογητικών:

α) Για νομικά πρόσωπα, αντίγραφο του καταστατικού της εταιρείας και των τροποποιήσεών του, πιστοποιητικό μεταβολών από την αρμόδια υπηρεσία, καθώς και τα Φύλλα Εφημερίδας της Κυβερνήσεως όπου έγιναν οι προβλεπόμενες από το νόμο δημοσιεύσεις ανάλογα με τον τύπο της εταιρείας.

β) Άδεια άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα σύμφωνα με τον κανονισμό 1071/2009/ΕΚ και το π.δ. 346/ 2001.

γ) Αντίγραφα συμβολαίων ιδιοκτησίας ή μίσθωσης χώρων για εγκαταστάσεις για τη στάθμευση, φύλαξη και συντήρηση των οχημάτων τους, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1071/2009/ΕΚ και το άρθρο 4 παράγραφος 1.

δ) Αποδεικτικό ΔΟΥ περί καταβολής της εισφοράς της παραγράφου 2.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται το ύψος της εισφοράς υπέρ του Δημοσίου για τη χορήγηση των νέων αδειών κυκλοφορίας ΦΔΧ αυτού του άρθρου, επιβάλλεται δε με αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια και δεν υπερβαίνει το διοικητικό κόστος της διαδικασίας για την αρχική χορήγηση άδειας ΦΔΧ.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται ο τρόπος απόδειξης και το ύψος της οικονομικής επιφάνειας του οδικού μεταφορέα για την έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων για τους παλαιούς και τους νέους μεταφορείς, καθώς και για κάθε κατηγορία μεταφορικής επιχείρησης.»

6. Το άρθρο 3 παρ. 3, το άρθρο 6, το στοιχείο β΄ της παρ. 10 του άρθρου 14 και η παρ. 11 του άρθρου 14 του ν. 3887/2010 καταργούνται.

7. Άδειες Οδικών Μεταφορών (ΑΟΜ) που εκδόθηκαν από τη Διεύθυνση Εμπορευματικών Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 του ν. 3887/2010 παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν από τη δημοσίευση αυτού του νόμου, χωρίς να απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης ανάκλησής τους. Η εισφορά που καταβλήθηκε για την έκδοση της ΑΟΜ δεν επιστρέφεται. Εκκρεμείς αιτήσεις για ΑΟΜ δεν διεκπεραιώνονται και η εισφορά που καταβλήθηκε επιστρέφεται στον αιτούντα, με αίτησή του, από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. Μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 3887/2010, όπως αντικαθίσταται με τον παρόντα νόμο, για την έκδοση άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα σε νέους μεταφορείς εξακολουθεί να εφαρμόζεται η Β1/13082/1410/2012 απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β΄ 888). Εγγυητικές επιστολές που έχουν κατατεθεί από νέους μεταφορείς στις Υπηρεσίες Μεταφορών της Περιφέρειας σύμφωνα με τη Β1 / 13082 / 1410/2012 ως άνω υπουργική απόφαση, εξακολουθούν να ισχύουν, σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους για την απόδειξη της οικονομικής επιφάνειας του οδικού μεταφορέα.

8. Οι εκτιμητικές επιτροπές του άρθρου 7 του ν. 3887/ 2010 παύουν να λειτουργούν από τη δημοσίευση του παρόντος. Η εκτίμηση της αξίας των εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση μεταφορικής εταιρείας και σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του δι-

καίου των εταιρειών που έχουν εφαρμογή για κάθε εταιρικό τύπο. Εκκρεμείς αιτήσεις για έκδοση έκθεσης εκτίμησης, για τις οποίες έχει κατατεθεί πλήρης φάκελος δικαιολογητικών κατά τη δημοσίευση αυτού του νόμου, διεκπεραιώνονται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος από την εκτιμητική επιτροπή στην οποία υποβλήθηκε η αίτηση.

9. Μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 3887/2010, οι εγκρίσεις λειτουργίας των Ιδιότυπων Μεταφορικών Εταιρειών (ΙΜΕ) του άρθρου 3 του ν. 383/1976 (Α΄ 182) που λειτουργούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3887/2010 ανακαλούνται υποχρεωτικά από την υπηρεσία που τις εξέδωσε. Στο διάστημα αυτό, οι ΙΜΕ μπορούν να συνεχίσουν να λειτουργούν με την ίδια νομική μορφή και με τους όρους της σύστασης και της έγκρισης λειτουργίας τους. Για κάθε θέμα που σχετίζεται με τη λειτουργία τους εξακολουθούν να εφαρμόζονται για το διάστημα του πρώτου εδαφίου οι διατάξεις του ν. 383/1976 και των κανονιστικών αποφάσεων που είχαν εκδοθεί πριν την ισχύ του ν. 3887/2010. Στο διάστημα του πρώτου εδαφίου επιτρέπεται η είσοδος και έξοδος εταίρων και οχημάτων στις ΙΜΕ, που λειτουργούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3887/2010, αλλά δεν επιτρέπεται η σύσταση και λειτουργία νέων ΙΜΕ.

10. Η παρ. 5 του άρθρου 31 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (κ.ν. 3528/2007, Α΄ 26), όπως ισχύει, και η παρ. 5 του άρθρου 38 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (κ.ν. 3584/ 2007, Α΄ 143), όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Ο υπάλληλος επιτρέπεται να αποκτά αυτοκίνητο δημοσίας χρήσεως ή να εκμεταλλεύεται αυτό με εκμίσθωση, εφόσον απέκτησε τούτο είτε με γονική παροχή είτε λόγω κληρονομικής διαδοχής είτε λόγω δωρεάς εν ζωή από συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως β΄ βαθμού ή από σύζυγο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορούν να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα τεχνικής φύσης που αφορούν τη χορήγηση αδειών κυκλοφορίας και την εκμετάλλευση δημοσίας χρήσης αυτοκινήτου στις περιπτώσεις αυτού του άρθρου.»

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

B1/9061/647 (ΦΕΚ Β΄ 346/14-2-2014)

Οικονομική επιφάνεια μεταφορικής επιχείρησης

για την έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του Ν. 3887/2010 (Α' 174), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 18 του Ν. 4233/2014 (Α' 22).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 3 και 7 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1071/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 51).

3α. Του π.δ. 119/2013 (Α' 153) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

3β. Την κοινή απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αρ. 329 / 3-7-2013 (Β' 1655) για τον καθορισμό αρμοδιοτήτων Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Μιχαήλ Παπαδόπουλου.

4. Την παράγραφο 1 του άρθρου 90 του Κώδικα της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα (Άρθρο Πρώτο του Προεδρικού Διατάγματος 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

5. Ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Ορισμοί

Οι όροι της παρούσας έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στο άρθρο 2 του Κανονισμού αριθ. 1071/2009 και στο άρθρο 2 του Ν. 3887/2010, όπως ισχύει.

Άρθρο 2 Ύψος οικονομικής επιφάνειας

1. Για την έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων, η μεταφορική επιχείρηση αποδεικνύει ότι πληροί, πέραν των λοιπών νομίμων προϋποθέσεων, την απαίτηση της οικονομικής επιφάνειας που προβλέπεται στα άρθρα 3 και 7 του Κανονισμού αριθ. 1071/2009, το ύψος της οποίας ορίζεται σε εννέα χιλιάδες (9000) ευρώ όταν χρησιμοποιείται μόνο ένα όχημα και πέντε χιλιάδες (5000) ευρώ για κάθε επιπλέον χρησιμοποιούμενο όχημα.

2. Κατ' εξαίρεση, για τις ακόλουθες κατηγορίες

μεταφορικών επιχειρήσεων, το ύψος της οικονομικής επιφάνειας ορίζεται σε δεκαοκτώ χιλιάδες ευρώ όταν χρησιμοποιείται μόνο ένα όχημα και εννέα χιλιάδες ευρώ για κάθε επιπλέον χρησιμοποιούμενο όχημα:

(α) νέοι μεταφορείς, πλην ανωνύμων εταιρειών, οι οποίοι αποκτούν ΦΔΧ από μεταβίβαση ή στους οποίους χορηγείται νέα άδεια ΦΔΧ με την διαδικασία των άρθρων 4 και 5 του Ν. 3887/2010 όπως ισχύει («αρχική χορήγηση») και

(β) παλαιοί μεταφορείς, πλην ανωνύμων εταιρειών, στους οποίους χορηγείται νέα άδεια ΦΔΧ με αρχική χορήγηση.

Άρθρο 3 Τρόπος απόδειξης οικονομικής επιφάνειας

1. Η οικονομική επιφάνεια μπορεί να αποδεικνύεται εναλλακτικά με τους εξής τρόπους, κατ' επιλογήν της μεταφορικής επιχείρησης:

(α) Με βεβαίωση κίνησης τραπεζικού λογαριασμού στο όνομα της μεταφορικής επιχείρησης σε μια ή περισσότερες Τράπεζες που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει εκδοθεί μέχρι μια εβδομάδα πριν από την υποβολή της αίτησης για έκδοση άδειας άσκησης επαγγέλματος και στην οποία φαίνεται τραπεζικό υπόλοιπο τουλάχιστον ίσο με τα ποσά του προηγούμενου άρθρου.

(β) Με εγγυητική επιστολή υπέρ του Δημοσίου από μια ή περισσότερες τράπεζες που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ποσά του άρθρου 2 ή με γραμμάτιο παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για τα ίδια ποσά.

2. Κατ' εξαίρεση, για τις ακόλουθες κατηγορίες μεταφορικών επιχειρήσεων, η οικονομική επιφάνεια αποδεικνύεται υποχρεωτικά μόνον με τον τρόπο της περίπτωσης (β) της πρώτης παραγράφου αυτού του άρθρου (εγγυητική επιστολή):

(α) νέοι μεταφορείς, οι οποίοι αποκτούν ΦΔΧ από μεταβίβαση ή στους οποίους χορηγείται νέα άδεια ΦΔΧ με αρχική χορήγηση και 4687

(β) παλαιοί μεταφορείς στους οποίους χορηγείται νέα άδεια ΦΔΧ με αρχική χορήγηση.

Άρθρο 4

1. Η προϋπόθεση της οικονομικής επιφάνειας της μεταφορικής επιχείρησης πρέπει να πληρούται διαρκώς για όσο χρόνο βρίσκεται σε ισχύ η άδεια άσκησης

επαγγέλματος οδικού μεταφορέα.

2. Το ύψος και ο τρόπος απόδειξης της οικονομικής επιφάνειας σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 αφορούν το σύνολο των οχημάτων που χρησιμοποιεί η επιχείρηση, ιδιότητα και μισθωμένα.

Άρθρο 5

Μεταβατικές διατάξεις

1. Εγγυητικές επιστολές τραπεζής και γραμμάτια παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, που κατά τη δημοσίευση της παρούσας έχουν κατατεθεί από μεταφορικές επιχειρήσεις για την απόδειξη της οικονομικής τους επιφάνειας για την έκδοση της Άδειας Οδικών Μεταφορών (ΑΟΜ) σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Β1 / 13082 / 1410/2012 (Β' 888), εξακολουθούν να ισχύουν με τους όρους έκδοσής τους για την απόδειξη της οικονομικής επιφάνειας της επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 3. Η επιχείρηση οφείλει να έχει προσαρμοστεί στις διατάξεις της παρούσας το αργότερο κατά το χρόνο που γίνεται έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα για οποιονδήποτε λόγο από την αρμόδια υπηρεσία.

2. Μεταφορική επιχείρηση που κατά τη δημοσίευση της παρούσας έχει αποδείξει την οικονομική της επιφάνεια για την έκδοση της ΑΟΜ με εγγυητική επιστολή σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Β1 / 13082 / 1410 / 2012 (Β' 888) αλλά δεν υποχρεούται πλέον να αποδεικνύει την οικονομική της επιφάνεια αποκλειστικά με εγγυητική επιστολή σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας, μπορεί να ζητήσει με αίτησή της την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής από την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία μεταφορών, εφ' όσον ταυτόχρονα υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την οικονομική της επιφάνεια σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας.

3. Μεταφορική επιχείρηση που κατά τη δημοσίευση της παρούσας έχει αποδείξει την οικονομική της επιφάνεια για την έκδοση άδειας άσκησης επαγγέλματος σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 346/2001 (Α' 233) με βεβαίωση τραπεζής, προσαρμόζεται στις διατάξεις της παρούσας οποτεδήποτε με αίτησή της και το αργότερο κατά το χρόνο που γίνεται έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα για οποιονδήποτε λόγο από την αρμόδια υπηρεσία.

Άρθρο 6

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παπάγου, 7 Φεβρουαρίου 2014

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

B1/6431/488/5-3-2014/

Υπ. Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων
Οδικές εμπορευματικές μεταφορές - Ν. 3887 / 2010 - Μεταφορικές επιχειρήσεις με μισθωμένα ΦΔΧ.

Σχετ.: (1) Το με αρ. πρωτ. οικ. 27842/2980/30-1-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών Μεσολογίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

(2) Η υπ' αριθμ. Β1/10372/764/20-2-2014 (ΑΔΑ ΒΙΕΩ1-ΞΘΣ) εγκύκλιος

Σε συνέχεια της σχετικής (2) εγκυκλίου μας διευκρινίζουμε τα ακόλουθα για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του ν. 3887/2010, όπως ισχύει:

1. Ο ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222, ΑΔΑ ΒΛΩ51-Ζ6Χ) επιτρέπει στις μεταφορικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα να χρησιμοποιούν, με τους ίδιους όρους όπως και τα οχήματα που τους ανήκουν, ελληνικά οχήματα που μισθώνουν από άλλες μεταφορικές επιχειρήσεις χωρίς να προβλέπει την έκδοση άδειας κυκλοφορίας του ΦΔΧ στο όνομα του μισθωτή.

2. Περαιτέρω, το άρθρο 5 στοιχείο (β) του κανονισμού 1071/2009 αναφέρει ως προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα «να διαθέτει ένα ή περισσότερα οχήματα [...] τα οποία είτε της ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα είτε, για παράδειγμα, τα κατέχει βάσει [...] σύμβασης μίσθωσης [...]».

3. Κατόπιν των ανωτέρω, διευκρινίζουμε ότι μεταφορική επιχείρηση που στις 27-1-2012 διέθετε άδεια άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα σε ισχύ και λειτουργούσε ως μεταφορική επιχείρηση με ΦΔΧ τα οποία είχε νόμιμα μισθωμένα χωρίς οδηγό σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά δια-

τάξεις, θεωρείται «παλαιά» μεταφορική επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 10 περίπτωση (α) του ν. 3887 / 2010, όπως ισχύει.

Ο Γενικός Διευθυντής Μεταφορών
Βασίλειος Καλλιβωκάς

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ / 13.3.2014 /

ΥΠΕΚΑ / Γεν. Δ/ση Πολεοδομίας

Ενημέρωση του Συλλόγου των Συμβολαιογράφων για την πληρωμή παραβόλου, που αφορά στα χορηγούμενα στοιχεία από το Γραφείο Κτηματολογίου Πρωτεύουσας του ΥΠΕΚΑ.

Από τις **13.03.2014** η πληρωμή παραβόλου για τα χορηγούμενα στοιχεία από το Γραφείο Κτηματολογίου Πρωτεύουσας (Δήμου Καλλιθέας & τμήματος Π. Φαλήρου) του ΥΠΕΚΑ, θα γίνεται μέσω του **TaxisNet** με την εφαρμογή του **e-Παράβολο**.

Οι ενδιαφερόμενοι πολίτες ή και οι συμβολαιογράφοι θα πρέπει να εκδίδουν, μέσω του TaxisNet είτε ως πιστοποιημένοι ή με τον ΑΦΜ του πελάτη τους, το παράβολο το οποίο ο πελάτης θα πληρώνει στις Τράπεζες ή τα ΕΛΤΑ ή με πιστωτική κάρτα Ελληνικών Τραπεζών (μόνο για πιστοποιημένους Χρήστες TaxisNet). Οι πολίτες για να παραλάβουν τα χορηγούμενα στοιχεία θα πρέπει να προσκομίσουν στο Γραφείο Κτηματολογίου Πρωτεύουσας τυπωμένο τον κωδικό πληρωμής, ώστε να ελέγχει και να δεσμευτεί το παράβολο.

Η έκδοση παραβόλου γίνεται μέσω:

TaxisNet

Εφαρμογή: e-Παράβολο

Φορέας: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κατηγορία παραβόλου: ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1) Απόσπασμα κτηματολογικού Βιβλίου Α3 (για ένα δικαίωμα) = **16,50 €**

2) Απόσπασμα κτηματολογικού Βιβλίου επιπλέ-

ον του 1ου δικαιώματος = **5,50 €** επί τον αριθμό των επιπλέον δικαιωμάτων με χιλιοστά στο γεωτεμάχιο για τον ίδιο δικαιούχο (π.χ. και δεύτερο διαμέρισμα του ίδιου δικαιούχου με δύο αποθήκες και τρεις θέσεις στάθμευσης με χιλιοστά επί του οικοπέδου είναι $5,50 \times 6 = 33,00€$. Άρα ο δικαιούχος με δύο διαμερίσματα με δύο αποθήκες και τρεις θέσεις στάθμευσης θα πρέπει να εκδώσει δύο παράβολα. Ένα των 16,50 € και ένα των 33,00€).

Από την ημέρα έκδοσης του παραβόλου η πληρωμή θα πρέπει να γίνεται εντός μηνός, αν δεν γίνει το παράβολο ακυρώνεται.

Η διαδικασία του e-Παραβόλου προβλέπει τη δυνατότητα επιστροφής χρημάτων, η οποία γίνεται μόνο για πιστοποιημένους χρήστες και μέσω του Υπουργείου Οικονομικών.

Το παράβολο θα είναι διαθέσιμο για δέσμευση από την Υπηρεσία, άμεσα μετά την πληρωμή με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα ή μετά από τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία πληρωμής στις Τράπεζες ή στα ΕΛΤΑ.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε επιπλέον διευκρίνιση.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ & ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Α.Ε. (ΕΚΧΑ Α.Ε.)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

**1329963/Ν.Δ.2520/27-3-2014/Νομική Δ/ση
(ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

Αναντιστοιχία εμβαδού κτισμάτων σε τοπογραφικά διαγράμματα και κτηματολογικά φύλλα.

Αναφερόμενοι στο υπ' αριθ. πρωτ. 199 / 29.11.2013 έγγραφο που μας απευθύνετε (αρ. πρωτ. εισερχ. εγγράφου 1329963 / 6.12.2013) με θέμα: «**Αναντιστοιχία εμβαδού κτισμάτων σε τοπογραφικά διαγράμματα και κτηματολογικά φύλλα**», όπου:

α) παρατίθεται αναφορά του Συμβολαιογράφου Τρίπολης, κ. Β. Αρτόπουλου για το θέμα της

διαφοράς μεταξύ της τιμής εμβαδού κτισμάτων (άνευ σύστασης διηρημένης ιδιοκτησίας) που δηλώθηκαν κατά την κτηματογράφηση και εκείνης που αναγράφεται σε μεταγενέστερη εγγραπτά πράξη, υποβαλλόμενη σε καταχώριση μετά την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου και

β) ερωτώμεθα:

1. «Είναι απαραίτητο να ελέγχεται από το Κτηματολογικό Γραφείο η επιφάνεια των κτισμάτων, αφού όταν γίνεται μεταβίβαση προσαρτάται πλέον τοπογραφικό διάγραμμα του μεταβιβαζομένου ακινήτου και έλεγχος των κτισμάτων από την σχετική βεβαίωση του Μηχανικού, σύμφωνα με τον Ν. 4178/2013;»

2. «Αν ναι, πώς μπορεί να γίνει πιο ευχερής και απλή η διόρθωση της επιφάνειας των κτισμάτων;»

3. «Τι συμβαίνει όταν ο κάθε συγκύριος ενός ακινήτου με κτίσμα έχει δηλώσει διαφορετική επιφάνεια του ίδιου κτίσματος;»

4. «Γιατί στις περιοχές που άρχισε η πιλοτική εφαρμογή του Κτηματολογίου (π.χ. Άργος, Άστρος κ.λπ.) δεν ζητείται αυτή η πληροφορία;»

Παραθέτουμε προς ενημέρωσή σας τα ακόλουθα:

1. Για τη δήλωση κτισμάτων για τα οποία δεν υφίσταται σύσταση διηρημένης ιδιοκτησίας, συμπληρώνεται από τους δικαιούχους εγγραπτών δικαιωμάτων στις υπό κτηματογράφηση περιοχές το σχετικό πεδίο που αναγράφεται στην οικεία θέση του εντύπου της δήλωσης του ν. 2308/1995.

Μετά την περαίωση της κτηματογράφησης το αποτέλεσμα των τελικών κτηματολογικών πινάκων μεταφέρεται στα κτηματολογικά βιβλία, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τα προαναφερόμενα κτίσματα, εφόσον είχε υποβληθεί σχετική δήλωση.

Μετά την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου στις κτηματογραφημένες περιοχές της χώρας και την αντικατάσταση του προϋφιστάμενου συστήματος μεταγραφών και υποθηκών από το σύστημα του Κτηματολογίου, η καταχώριση των εγγραπτών πράξεων που επάγονται σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση ή κατάργηση εγγραπτών δικαιωμάτων, διενεργείται στα κτηματολογικά βιβλία, αφού προηγηθεί έλεγχος νομιμότητας

από τον Προϊστάμενο του Κτηματολογικού Γραφείου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 16 του ν. 2664/1998.

Ο έλεγχος νομιμότητας αφορά στα στοιχεία που προσδιορίζουν τόσο το ακίνητο που περιλαμβάνεται στην προς καταχώριση εγγραπτά πράξη, όσο και τη νομική κατάσταση του ίδιου ακινήτου, καθόσον αντικείμενο των κτηματολογικών εγγραφών είναι τα εγγραπτά δικαιώματα που αφορούν ακίνητα κατά την έννοια του άρθρου ΑΚ 948 και κάθε άλλο αυτοτελές, συνδεδεμένο με το έδαφος ιδιοκτησιακό αντικείμενο. Ακίνητο δε κατά την έννοια του ίδιου άρθρου του Αστικού Κώδικα, είναι το έδαφος και τα συστατικά του μέρη, εν προκειμένω δε και τα υφιστάμενα κτίρια για τα οποία δεν υφίσταται σύσταση διηρημένης ιδιοκτησίας.

2. Εάν κατά τον έλεγχο νομιμότητας που διενεργείται επί της αίτησης καταχώρισης εγγραπτάς πράξης, διαπιστωθεί απόκλιση στην τιμή της επιφάνειας του κτίσματος (άνευ σύστασης διηρημένης ιδιοκτησίας) που καταχωρίστηκε στις αρχικές κτηματολογικές εγγραφές κατά μεταφορά από τους τελικούς κτηματολογικούς πίνακες και εκείνης που αναγράφεται στην προς καταχώριση πράξη, ως προκύπτει από το προσαρτώμενο τοπογραφικό διάγραμμα και τις βεβαιώσεις μηχανικού κατά το νόμο 4178/2013, τούτο δεν συνιστά ασφαλώς λόγο απόρριψης της εγγραπτάς πράξης, αλλά ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου μπορεί να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες για την αποκατάσταση της εγγραφής όσον αφορά στην τιμή του εμβαδού του κτίσματος, λαμβάνοντας υπόψη εκείνη που αναγράφεται στην προς καταχώριση πράξη, ως προϊόν ακριβέστερης μέτρησης. Συγκεκριμένα, εάν η τιμή του εμβαδού του κτίσματος που αναγράφεται στο κτηματολογικό φύλλο, προέκυψε λόγω δήλωσης, χωρίς να υπάρχει σχετική αναφορά στον οικείο τίτλο κτήσης που συνυποβλήθηκε με τη δήλωση, η διόρθωση λόγω προδήλου σφάλματος θα αφορά στη διαγραφή αυτής της τιμής, ώστε στη συνέχεια να συμπληρωθεί με εκείνη που αναγράφεται και μνημονεύεται στην προς καταχώριση μεταγενέστερη πράξη ως προϊόν ακριβέστερης μέτρησης. Με τον ίδιο τρόπο διαγράφεται η αναγραφόμενη τιμή εμβαδού κτίσματος

που προέκυψε λόγω δήλωσης, χωρίς να υπάρχει σχετική αναφορά στον οικείο τίτλο κτήσης, όταν η προς καταχώριση εγγραπτέα πράξη και τα προσαρτώμενα σε αυτήν έγγραφα (τοπογραφικό διάγραμμα, βεβαίωση μηχανικού) δεν μνημονεύουν την ύπαρξη κτίσματος.

Δεν πρόκειται για σφάλμα και δεν απαιτείται διόρθωση, όταν η αρχικώς δηλωθείσα τιμή εμβαδού του κτίσματος που προέκυπτε από τον οικείο τίτλο κτήσης, μεταβάλλεται νόμιμα στην προς καταχώριση εγγραπτέα πράξη, οπότε στην περίπτωση αυτή ενημερώνεται/αντικαθίσταται η ήδη υφιστάμενη κτηματολογική εγγραφή.

3. Η τιμή του εμβαδού κτισμάτων άνευ σύστασης διηρημένης ιδιοκτησίας που καταχωρίζονται στις αρχικές κτηματολογικές εγγραφές, προέρχεται από τους τελικούς κτηματολογικούς πίνακες σύμφωνα με το αποτέλεσμα της επεξεργασίας των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν κατά το στάδιο της κτηματογράφησης. Εάν η τιμή εμβαδού του κτίσματος που προκρίθηκε επί περισσότερων δηλώσεων που υποβλήθηκαν από συγκυρίους για το ίδιο κτίριο, δεν ανταποκρίνεται σε εκείνη που αναγράφεται σε εγγραπτέα πράξη που υποβλήθηκε προς καταχώριση μετά την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου, ο Προϊστάμενος του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου μπορεί κατά περίπτωση, είτε να αντικαταστήσει/διορθώσει την αναγραφόμενη στο κτηματολογικό φύλλο, είτε να τη διαγράψει, εάν καταλείπεται αμφιβολία για την ορθότητά της, που δεν αίρεται από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη του, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν υπό 2.

4. Η προτεινόμενη αντιμετώπιση της περιπτώσεως υπό (2-3) ισχύει και για τις περιοχές των παλαιών προγραμμάτων κτηματογράφησης (π.χ. Άργος, Άστρος), όταν διαπιστώνονται αποκλίσεις στην τιμή της επιφάνειας του κτίσματος (άνευ σύστασης διηρημένης ιδιοκτησίας) που καταχωρίστηκε στις αρχικές κτηματολογικές εγγραφές κατά μεταφορά από τους τελικούς κτηματολογικούς πίνακες και σε εκείνη που αναγράφεται στην προς καταχώριση πράξη.

Για την ΕΚΧΑ Α.Ε.
Ρένα Κουκούτση
Υποδ/ντρια Νομικής Δ/σης

ΕΓΓΡΑΦΟ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

Οικ. ΓΔ 639/22.01/21-3-2014 (ΕΚΧΑ Α.Ε.)

Παράταση άρσης υποχρέωσης των κατ' άρθρο 5 ν. 2308/1995 εγγράφων στα συμβόλαια για ακίνητα ΟΤΑ Νομού Λασηθίου.

Αξιότιμοι Κύριοι,

Με την παρούσα σας ενημερώνουμε ότι με την με αρ. 585/9/18.03.2014 απόφαση του Δ.Σ. της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. αποφασίσθηκε:

1. Να παραταθεί **μέχρι τις 24.11.2015**, το διάστημα της άρσης υποχρέωσης επισύναψης των απαιτούμενων κατά το άρθρο 5 του ν. 2308/1995 εγγράφων στα συμβόλαια, προσκόμισής τους ενώπιον των δικαστηρίων και ελέγχου της υπάρξεώς τους εκ μέρους των Υποθηκοφυλάκων κατά την καταχώριση των πράξεων στα βιβλία που τηρούν για σύσταση, αλλοίωση, μετάθεση, ή κατάργηση εγγραπτέου δικαιώματος επί ακινήτων που κείνται στους υπό κτηματογράφηση ΟΤΑ Βρουχά, Λούμα, Σκινιά του Ν. Λασηθίου **για διάστημα είκοσι (20) επί πλέον μηνών, από την λήξη της προθεσμίας που ορίσθηκε με τις υπ' αριθ. 277 / 7 / 23.04.2007, 303 / 10 / 05.11.2007, 324 / 2 / 21.04.2008, 346 / 2 / 20.10.2008, 369 / 5 / 13.04.2009, 413 / 3 / 08.04.2010, 458 / 2 / 14.04.2011, 490 / 2 / 15.12.2011, 522 / 2 / 12.09.12 και 552 / 4 / 04.06.2013 αποφάσεις του Δ.Σ. της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.**, δυνάμει των οποίων παρατάθηκε η αρχικώς ορισθείσα ημερομηνία άρσης υποχρέωσης επισύναψης των απαιτούμενων εγγράφων με την υπ. αριθ. 277 / 23.04.2007 απόφαση του ΔΣ της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε..

2. Για το ανωτέρω διάστημα παρακαλούμε να συνεχίσει να τηρείται ο εναλλακτικός μηχανισμός ενημέρωσης της βάσης δεδομένων κτηματογράφησης, όπως ορίσθηκε στην με αρ. 277 / 23.04.2007 απόφαση του ΔΣ της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε..

Παρακαλούμε θερμά για τη γνωστοποίηση της παρούσας με κάθε πρόσφορο τρόπο σε όλα τα μέλη σας προκειμένου να συνεχιστεί απρόσκοπτα η διαδικασία κτηματογράφησης των ακινήτων που κείνται στους εν λόγω Ο.Τ.Α..

Με εκτίμηση
Ο Γενικός Διευθυντής
Άκης Μαρκάτος

**ΕΓΓΡΑΦΟ ΥΠ' ΑΡΙΘ.
1409080/Ν.Δ. 1006/19-5-2014**

**Νομικής Διεύθυνσης /
Υποδ/νση Λειτουργούντος Κτηματολογίου
(ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

**Η υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού
ιδιοκτησίας για την καταχώριση πρόδηλου
σφάλματος.**

Σχετ. Το από 27.3.2014 ηλεκτρονικό μήνυμα (αρ. πρωτ. εισερχ. εγγράφου 1409080 / 27.3.2014)

Αναφερόμενοι στο εν θέματι ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) που μας απευθύνετε, με το οποίο ερωτώμεθα: «... **εάν υφίσταται εκ του νόμου ή όχι η υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού ιδιοκτησίας για την καταχώριση πρόδηλου σφάλματος**», παραθέτουμε ενημερωτικά τα ακόλουθα:

Η περιπτώσιολογία σφαλμάτων των αρχικών εγγραφών που ως πρόδηλα διορθώνονται εξωδικαστικά ενώπιον του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου, περιλαμβάνεται στις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2664/1998, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Πρόκειται για ενδεικτική περιπτώσιολογία και σύμφωνα με τον ορισμό του «**πρόδηλου σφάλματος**» στην παράγραφο 1 περ. α) και β) της ίδιας διάταξης, πρόκειται για σφάλματα που μπορούν να αφορούν σε οποιοδήποτε στοιχείο της εγγραφής και ιδίως στο δικαιούχο, στο δικαίωμα, στον τίτλο κτήσης και στο ιδιοκτησιακό αντικείμενο και προκύπτουν κατά τρόπο αναμφισβήτητο: α) από

την αστυνομική ταυτότητα ή άλλα δημόσια έγγραφα με αποδεικτική ως προς τα στοιχεία αυτά εγγραφή, όταν πρόκειται για λανθασμένη αναγραφή στοιχείων του δικαιούχου και β) από την καταχωρισθείσα πράξη και τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα, όταν πρόκειται για λανθασμένη αναγραφή στοιχείων του καταχωρισθέντος δικαιώματος, του τίτλου κτήσης ή του ιδιοκτησιακού αντικειμένου.

Ασφαλώς, ο αιτών μπορεί να προσκομίσει και να συνυποβάλλει κάθε έγγραφο που, κατά την κρίση του, ενισχύει την απόδειξη των ισχυρισμών του και του αιτήματός του περί διόρθωσης.

Για την προσκόμιση πιστοποιητικού ιδιοκτησίας, ουδεμία σχετική ρητή πρόβλεψη και μάλιστα με ισχύ υποχρεωτική, υπάρχει στις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2664/1998 ή σε άλλη συναφή διάταξη του ίδιου νόμου. Εκτιμούμε ότι σε όσες περιπτώσεις ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου χρειάζεται για την αξιολόγηση του αιτήματος διόρθωσης να διαπιστώσει την ύπαρξη και τη διατήρηση του δικαιώματος κυριότητας στο πρόσωπο του δικαιούχου για το οποίο ζητείται η διόρθωση, δύναται να το πράξει αυτεπάγγελτα, σύμφωνα με την ίδια διάταξη, να προβεί σε διόρθωση προδήλου σφάλματος που εντόπισε κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Με εκτίμηση
Ρένα Κουκούτση
Υποδ/ντρια Νομικής Υπηρεσίας

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ 1994/2013 (Τμ. Ε')

Ρυμοτομική απαλλοτρίωση. Σιωπηρή άρνηση της Διοικήσεως να άρει ρυμοτομική απαλλοτρίωση. Αρμοδίως επελήφθη της προσφυγής το Διοικητικό Πρωτοδικείο. Η Διοίκηση οφείλει να άρει απαλλοτρίωση που διατηρείται πέραν του ευλόγου χρόνου, χωρίς να συντελείται, έστω και αν απαιτείται τροποποίηση του σχεδίου πόλεως. Ο αιτών νομιμοποιείται εφόσον αποδείξει ότι είναι κύριος του ακινήτου. Σε περίπτωση μη επαρκούς αποδείξεως ή αμφισβητήσεως της κυριότητας του αιτούντος, η Διοίκηση οφείλει να εκφέρει παρεμπόμπουσα κρίση. Αν γίνει δεκτή προσφυγή, η Διοίκηση, επανερχομένη επί του θέματος, μπορεί να αρνηθεί την άρση της απαλλοτριώσεως, εάν κρίνει αιτιολογημένα ότι ο διάδικος δεν έχει κυριότητα στο ακίνητο. Δεν απαιτείται για το παραδεκτό της προσφυγής η προσκόμιση πιστοποιητικού και δηλώσεων φόρου κληρονομίας ούτε η μεταγραφή των σχετικών τίτλων. Αναπόδεικτος ο ισχυρισμός του Δήμου ότι τα ακίνητα αφέθηκαν σε κοινή χρήση κατά το άρθρο 28 του ν. 1337/1983 και είναι κοινόχρηστα εν τοις πράγμασι. Η προσφυγή δεν ασκήθηκε καταχρηστικά. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 240/2009 απόφαση ΔιοικΠρωτΡόδ).

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, που ασκείται κατά νόμον χωρίς καταβολή παραβόλου, ζητείται η αναίρεση της υπ' αριθμ. 240/2009 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου. Με την αναιρεσιβαλλομένη ακυρώθηκε, κατ' αποδοχή προσφυγής της ήδη αναιρεσιβλήτου, η σιωπηρή άρνηση της Διοικήσεως να άρει ρυμοτομική απαλλοτρίωση, η οποία είχε επιβληθεί, με το β.δ. της 22.1-6.2.1971 (Δ' 34), στα ακίνητα με κτηματολογικές μερίδες γαιών Τριαντών 505 και 505 Α, τα οποία φέρονται ως ανήκοντα στην

αναιρεσιβλήτο και τα οποία ευρίσκονται εντός του σχεδίου πόλεως της πρώην Κοινότητας... Ρόδου, που αποτέλεσε ακολούθως τον Δήμο.. Ρόδου. [...]

5. Επειδή, με το άρθρο 1 παρ. 1 περιπτ. στ' του ν. 702/1977 (Α' 268), όπως αντικαταστάθηκε αρχικώς με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 2721/1999 (Α' 112) και στη συνέχεια με το άρθρο 1 του ν. 2944/2001 (Α' 222), ορίσθηκε ότι στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου υπάγεται η εκδίκαση αιτήσεων ακυρώσεως ατομικών πράξεων διοικητικών αρχών που αφορούν την ανάκληση μη συντελεσμένων ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων και την άρση διατηρουμένων επί μακρόν ρυμοτομικών βαρών. Περαιτέρω, με το άρθρο 1 παρ. 2 της από 21-12-2001 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 288), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2990/2002 (Α' 30), αφενός μεν ορίσθηκε ότι αρμόδιο δικαστήριο για τις διαφορές που γεννώνται από ατομικές πράξεις διοικητικών αρχών, οι οποίες αφορούν την ανάκληση μη συντελεσμένων ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων και την άρση διατηρουμένων επί μακρόν ρυμοτομικών βαρών, είναι το δικαστήριο του άρθρου 11 παρ. 4 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων (ν. 2882/2001), δηλαδή το οικείο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο, αφετέρου δε καταργήθηκε η προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 περιπτ. στ' του ν. 702/1977 (όπως ίσχυε) περί υπαγωγής των διαφορών αυτών στην αρμοδιότητα των Διοικητικών Εφετείων. Εξ άλλου, η ισχύς του ανωτέρω άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου άρχισε, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 της ίδιας Πράξης, από την 1.1.2002. Τέλος, στο άρθρο 11 του ν. 2882/2001 (Α' 17) προβλέπονται οι περιπτώσεις υποχρεωτικής ανακλήσεως και αυτοδίκαιης άρσεως αναγκαστικών απαλλοτριώσεων (παρ. 2 και 3), στην δε παρ. 4, στην οποία παραπέμπει η ως άνω διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, ορίζεται ότι: «Εάν περάσουν άπρακτες οι κατά τις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 προθεσμίες ή εκδοθεί πράξη αρνητική, κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλο-

τριωμένο ακίνητο, την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία να ακυρώνεται η προσβληθείσα πράξη ή παράλειψη και να βεβαιώνεται η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της απαλλοτρίωσης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία που ορίζεται από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2719/1999) πλην του άρθρου 66 αυτού. Στη δίκη καλείται ο υπέρ ου η απαλλοτρίωση και το Δημόσιο. Η εκδιδόμενη απόφαση είναι ανέκκλητη». Σύμφωνα δε με το άρθρο δεύτερο του ν. 2882/2001, ο νόμος αυτός άρχισε να ισχύει από την 7.5.2001. Ενόψει των οριζόμενων στις ανωτέρω διατάξεις και του χρόνου κατά τον οποίο εκδηλώθηκε η ακυρωθείσα σιωπηρή άρνηση της Διοικήσεως να άρει τα ρυμοτομικά βάρη των επίδικων ακινήτων, αρμοδίως εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση από το Διοικητικό Πρωτοδικείο Ρόδου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα ακίνητα αυτά.

6. Επειδή, όπως έχει κριθεί, ενόψει των διατάξεων του άρθρου 17 του Συντάγματος περί προστασίας της ιδιοκτησίας, ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, καθώς και άλλα ρυμοτομικά βάρη που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί εγκρίσεως και τροποποιήσεως σχεδίων πόλεων ή πολεοδομικών μελετών, με τον καθορισμό κοινοχρήστων χώρων ή χώρων προοριζομένων για κοινωφελείς εν γένει χρήσεις, δεν επιτρέπεται να διατηρούνται επί μακρό χρονικό διάστημα, το οποίο, υπό τις ιδιαίτερες συνθήκες που συντρέχουν σε κάθε περίπτωση, υπερβαίνει τα εύλογα όρια, χωρίς να πραγματοποιείται η συντέλεση των απαλλοτριώσεων σύμφωνα με τον νόμο. Επομένως, όταν οι πολεοδομικές αυτές δεσμεύσεις της ιδιοκτησίας διατηρούνται πέραν του ευλόγου κατά τις περιστάσεις χρόνου, χωρίς τη συντέλεση της απαλλοτριώσεως των βαρυνομένων ακινήτων, ανακύπτει υποχρέωση του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου της Διοικήσεως να άρει τη ρυμοτομική απαλλοτρίωση ή το ρυμοτομικό βάρος, η υποχρέωση δε αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός, ότι για την άρση της απαλλοτριώσεως ή του βάρους απαιτείται η τροποποίηση του σχεδίου πόλεως ή της πολεοδομικής μελέτης. Εξ άλλου, η Διοίκηση, όταν διαπιστώνει ότι συντρέχουν οι

προϋποθέσεις για την άρση ρυμοτομικής απαλλοτριώσεως ή ρυμοτομικού βάρους, οφείλει, αφού τηρήσει τις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις, να επιληφθεί προκειμένου να άρει τη ρυμοτομική απαλλοτρίωση ή το ρυμοτομικό βάρος και, ταυτοχρόνως, να ρυθμίσει εκ νέου το πολεοδομικό καθεστώς του συγκεκριμένου ακινήτου, καθόσον με μόνη την άρση της απαλλοτριώσεως ή του βάρους το ακίνητο δεν καθίσταται αυτομάτως οικοδομήσιμο. Στη ρύθμιση αυτή προβαίνει η Διοίκηση ενόψει της υποχρεώσεώς της που απορρέει από τη συνταγματικώς κατοχυρωμένη προστασία της ιδιοκτησίας, βάσει, όμως, των κριτηρίων που απορρέουν από το άρθρο 24 του Συντάγματος (βλ. ΣΕ 3908/2007 επτ. κ.ά.).

7. Επειδή, όπως έχει επίσης κριθεί (βλ. ΣΕ 3068/2009, 1815/2012, πρβλ. ΣΕ 2214/2006 επτ.), η κατά το άρθρο 11 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του προαναφερθέντος ν. 2882/2001, διοικητική διαδικασία για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων άρσεως απαλλοτριώσεως επί ακινήτου, αποβλέπουν στην προστασία της ιδιοκτησίας από επιβαρύνσεις που υπερβαίνουν το κατά το Σύνταγμα ανεκτό όριο, κινείται, κατ' αρχήν, από τον ενδιαφερόμενο ιδιοκτήτη, υπέρ του οποίου και τάσσεται. Συνεπώς, ο αιτούμενος την άρση απαλλοτριώσεως λόγω παρόδου απράκτων των κατά νόμον χρονικών ορίων συντελέσεώς της, πρέπει, με την αίτησή του προς τη Διοίκηση, να υποβάλλει και τα αποδεικτικά της ιδιοκτησίας του στοιχεία, τα οποία, συνεκτιμώμενα με τα λοιπά τυχόν υπάρχοντα σχετικά στοιχεία του οικείου διοικητικού φακέλου, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο αιτών φέρεται, κατ' αρχήν, ως κύριος του αντίστοιχου ακινήτου και νομιμοποιείται, επομένως, στην υποβολή του αιτήματος. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι, κατ' αρχήν, επίκαιρα, να τείνουν, δηλαδή, στην απόδειξη της κυριότητας κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος. Σε περίπτωση δε μη επαρκούς αποδείξεως ή αμφισβητήσεως της κυριότητας του αιτούντος, η Διοίκηση οφείλει να εκφέρει παρεμπόδιουσα επί του ζητήματος κρίση, ελεγκτή, περαιτέρω, από το τυχόν επιλαμβανόμενο της υποθέσεως αρμό-

διο διοικητικό δικαστήριο. Εν πάση, εξ άλλου, περιπτώσει, το τελευταίο αυτό δικαστήριο, οφείλει, στο πλαίσιο της κατά νόμο υποχρεώσεως του προς αυτεπάγγελτη εξέταση του εννόμου συμφέροντος του αιτούντος, να εξετάζει εάν, με βάση τα προσκομιζόμενα ή υφιστάμενα στοιχεία, αυτός φέρεται ως κύριος του επιμάχου ακινήτου, υποχρεούμενο, στην περίπτωση αυτή, να συνεξετάσει και αντιστοίχους καταλλήλως τεκμηριούμενους αντιθέτους ισχυρισμούς των λοιπών διαδίκων. Το δικαστήριο αυτό, πάντως, δεν επιλύει κατά την ως άνω δίκη οριστικώς το ζήτημα της τυχόν υπάρξεως εμπραγμάτων δικαιωμάτων στο επίμαχο ακίνητο, ζήτημα για το οποίο, κατά το Σύνταγμα, τελικώς αρμόδια είναι τα πολιτικά δικαστήρια. Συνεπώς, έστω και εάν, κατ' αποδοχή της προσφυγής του φερομένου ως ιδιοκτήτου, το δικαστήριο δεχθεί την συνδρομή των προϋποθέσεων άρσεως της απαλλοτριώσεως και διατάξει την Διοίκηση να προβεί στην εν λόγω οφειλομένη νόμιμη ενέργεια, η Διοίκηση, επανερχομένη επί του θέματος, διατηρεί την δυνατότητα, επικαλούμενη αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων ή άλλα στοιχεία, που δεν είχαν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τεθεί υπόψη του διοικητικού δικαστηρίου, να αρνηθεί την άρση της απαλλοτριώσεως, εάν κρίνει αιτιολογημένα ότι ο επιτυχών την έκδοση της δικαστικής αποφάσεως δεν έχει κανένα εμπράγματο δικαίωμα στο επίμαχο ακίνητο.

8. Επειδή, κατά τα εκτιθέμενα στην αναιρεσιβαλλόμενη, με το β.δ. της 22.1-6.2.1971 (Δ' 34), με το οποίο εγκρίθηκε το ρυμοτομικό σχέδιο της πρώην Κοινότητας Τριαντών Ρόδου και ακολούθως Δήμου Ιαλυσσού Ρόδου, επιβλήθηκε ρυμοτομική απαλλοτρίωση σε δύο ακίνητα, φερόμενα ως ανήκοντα στην αναιρεσιβλήτο, και ειδικότερα στα ακίνητα με κτηματολογικές μερίδες γαιών Τριαντών 505 και 505 Α, προκειμένου να δημιουργηθεί κοινόχρηστος χώρος [πλατεία]. Η δέσμευση αυτή διατηρήθηκε με το π.δ. της 8.8-4.9.1995 (Δ' 655), με το οποίο αναθεωρήθηκε το ρυμοτομικό σχέδιο του Δήμου Ιαλυσσού. Η αναιρεσιβλήτος, με την από 4.10.2005 εξώδικη δήλωση-αίτηση που επιδόθηκε στον Δήμο Ιαλυσσού την 4.11.2005 ζήτησε την ανάκληση της απαλλοτριώσεως των ως άνω ακινήτων, λόγω

της μη συντελέσεώς της για μακρό χρονικό διάστημα. Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε σιωπηρώς με την πάροδο απράκτου τριμήνου από την επίδοση της σχετικής αιτήσεως, ακολούθως δε η αναιρεσιβλήτος άσκησε προσφυγή ενώπιον του οικείου Διοικητικού Πρωτοδικείου και ζήτησε να ακυρωθεί η σιωπηρή απόρριψη του αιτήματός της, ισχυριζόμενη ότι από την κήρυξη της επίμαχης απαλλοτριώσεως το έτος 1971 μέχρι την επίδοση της αιτήσεώς της για άρση παρήλθε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 35 ετών, χωρίς τη συντέλεση της απαλλοτριώσεως. Η ασκηθείσα προσφυγή έγινε δεκτή με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Το δικάσαν δικαστήριο έκρινε εν πρώτοις ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για ενεργητική νομιμοποίηση της αναιρεσιβλήτου, κατά τα εκτιθέμενα κατωτέρω, στη σκέψη 12.

Ακολούθως, κατ' εκτίμηση και σχετικών εγγράφων που είχε προσκομίσει η αναιρεσιβλήτος και τα οποία ειδικώς μνημονεύονται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, έκρινε ότι τόσο η αναιρεσιβλήτος όσο και η δικαιοπάροχος της ζήτησαν κατ' επανάληψη από τη Διοίκηση, με αιτήσεις τους, να επισπεύσει τη διαδικασία συντελέσεως της επίδικης απαλλοτριώσεως και απέρριψε ως αβάσιμο τον ισχυρισμό του καθ' ου Δήμου ότι η προσφυγή ασκείται καταχρηστικώς. Περαιτέρω, έκρινε ότι από το έτος 1971, κατά το οποίο επιβλήθηκε η επίδικη ρυμοτομική απαλλοτρίωση των ακινήτων της αναιρεσιβλήτου και το οποίο αποτελεί τον κρίσιμο χρόνο για τον υπολογισμό της δεσμεύσεώς τους, μέχρι την αίτηση για άρση της απαλλοτριώσεως που επιδόθηκε στον καθ' ου Δήμο την 4.11.2005, παρήλθε μακρότατος χρόνος, άνω των 30 ετών, χωρίς να συντελεσθεί η απαλλοτρίωση. Έκρινε, επίσης, ότι την ως άνω υπέρβαση του ευλόγου χρόνου δεν δύνανται να δικαιολογήσουν ούτε οι αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ιαλυσσού κατά τα έτη 1998, 2000 και 2002 περί συντάξεως πράξεως αναλογισμού, δεδομένου ότι τέτοια πράξη τελικώς δεν συντάχθηκε, ούτε η απόφαση του Δήμου για διερεύνηση της δυνατότητας εξαγοράς των επίμαχων ακινήτων, δεδομένου ότι η εξαγορά, η οποία τελικώς δεν πραγματοποιήθηκε, δεν συνάπτεται με τη διαδι-

κασία της απαλλοτριώσεως, αλλά αποτελεί διακριτή διαδικασία, ούτε, τέλος, η σύναψη, την 24.1.2005, συμβάσεως μεταξύ του Δήμου και τοπογράφου μηχανικού για τη σύνταξη μελέτης με αντικείμενο «Τοπογράφιση-Κτηματογράφιση και πράξη αναλογισμού στην περιοχή της οδού...». Συναφώς, έκρινε το δικαστήριο ότι η έκθεση πράξεως αναλογισμού υποχρέων ιδιοκτητών που συνετάγη από ιδιωτική εταιρεία μελετών τον Νοέμβριο έτους 2006, ακόμη και υπό την εκδοχή ότι αφορά τα επίδικα απαλλοτριωθέντα ακίνητα, αποτελεί ενέργεια αναγόμενη στον μετά την άσκηση της προσφυγής χρόνο και ότι εφόσον, πάντως, δεν προκύπτει κύρωση της ανωτέρω εκθέσεως από τον Νομάρχη Δωδεκανήσου μέχρι τη συζήτηση της υποθέσεως στο ακροατήριο, οι ενέργειες αυτές δεν «συνιστούν ιδιαίτερες συνθήκες που θα δικαιολογούσαν την παράταση της δέσμευσης των ακινήτων της προσφεύγουσας». Περαιτέρω, έκρινε ότι ούτε προβάλλεται ούτε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η σύνταξη πράξεως παραχωρήσεως των εν λόγω ακινήτων σε κοινή χρήση, απέρριψε δε ως αναπόδεικτο τον ισχυρισμό του καθ' ου Δήμου ότι τα ακίνητα αυτά αφέθηκαν σε κοινή χρήση πριν από το έτος 1972 και είναι έκτοτε κοινόχρηστα εν τοις πράγμασι. Τέλος, έκρινε ότι δεν συνάγεται ούτε εμμέσως βούληση της προσφεύγουσας και της δικαιοπαρόχου της να τεθούν τα επίμαχα ακίνητα σε κοινή χρήση. Με τις σκέψεις αυτές δέχθηκε την ασκηθείσα προσφυγή, ακύρωσε την σιωπηρή άρνηση της Διοικήσεως να άρει την επιβληθείσα το έτος 1971 ρυμοτομική απαλλοτρίωση και ανέπεμψε την υπόθεση στη Διοίκηση.

9. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Κώδικα φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών κ.λπ. προβλέπεται ως απαραίτητη δικονομική προϋπόθεση, εξεταζόμενη και αυτεπαγγέλτως, η προσκόμιση πιστοποιητικού και δηλώσεων φόρου κληρονομίας του δικαιούχου που απέκτησε ακίνητο με κληρονομία και ότι, κατά παράβαση των διατάξεων αυτών, η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση δέχθηκε την ενεργητική νομιμοποίηση της αναιρεσιβλήτου και απέρριψε τον προβληθέντα από τον

αναιρεσείοντα Δήμο σχετικό ισχυρισμό. Προβάλλεται, επίσης, ότι η αναιρεσιβαλλομένη δέχθηκε την ενεργητική νομιμοποίηση της αναιρεσιβλήτου κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου (κ.δ. 132/1929), ο οποίος διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 510/1947 (Α΄ 298), σύμφωνα με τις οποίες όλες οι πράξεις μεταβίβασης δικαιώματος κυριότητας επί ακινήτου δεν έχουν αποτελέσματα πριν από την καταχώρισή τους στο Κτηματικό Βιβλίο.

10. Επειδή, στο άρθρο 105 του προαναφερθέντος Κώδικα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2961/2001 (Α΄ 266), ορίζονται τα εξής: «1. Με την επιφύλαξη... των διατάξεων... ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεώνεται, μετά από αίτηση του υπόχρεου σε φόρο, να χορηγεί σε αυτόν πιστοποιητικό, στο οποίο να φαίνεται η υποβολή της φορολογικής δήλωσης καθώς και η ολική ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ή η απαλλαγή του από αυτές... 2. Το πιστοποιητικό... δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί μετά την πάροδο έτους από την έκδοσή του... 3. ...». Στο επόμενο δε άρθρο 106 ορίζονται τα εξής: «1. Απαγορεύεται οποιαδήποτε ενέργεια σε αίτηση των δικαιούχων της κτήσης κατά το άρθρο 1 ή των διαδόχων τους, που έχει υποβληθεί ενώπιον οποιασδήποτε δημόσιας ή δημοτικής ή κοινοτικής αρχής, καθώς και σε αγωγή ή αίτηση και σε κάθε ένδικο μέσο που ασκήθηκε ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου σχετικά με το αντικείμενο της κτήσης, εφόσον δεν προσάγεται πιστοποιητικό του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ότι υποβλήθηκε σε αυτόν η κατά το νόμο δήλωση ή εκδόθηκε από αυτόν πράξη επιβολής φόρου. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και κατά τη μεταγραφή οποιασδήποτε πράξης συμβολαιογραφικής ή πράξης δημόσιας αρχής ή απόφασης δικαστικής... 2. Η ένσταση για τη μη προσαγωγή του πιστοποιητικού κατά την προηγούμενη παράγραφο προτείνεται από τους ενδιαφερομένους σε κάθε στάση της δίκης και εξετάζεται αυτεπάγγελτα και από τα δικαστήρια και από τις δημόσιες αρχές. Με την ένσταση αυτή αναστέλλεται η πρόοδος της δίκης καθώς και κάθε άλλη ενέργεια, μέχρι να προσαχθεί το πιστο-

ποιητικό αυτό. Τα δικαστήρια και οι άλλες αρχές λαμβάνουν τα απαιτούμενα ασφαλιστικά μέτρα καθώς και τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συντήρηση των αντικειμένων που είναι σε δίκη ή στα οποία αφορά η αίτηση μέχρι την προσαγωγή του ανωτέρω πιστοποιητικού... 3. ... 4. ...». Ως κτήση δε κατά το άρθρο 1 του αυτού Κώδικα νοείται η περιουσία που αποκτήθηκε, μεταξύ άλλων, αιτία θανάτου. [...]

12. Επειδή, με το υπόμνημα που κατατέθηκε την 17.4.2008, ήτοι μετά τη συζήτηση της υποθέσεως ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου, ο αναιρεσείων Δήμος είχε προβάλει ότι «η αντίδικος δεν προσκομίζει πιστοποιητικά ιδιοκτησίας, αποδεικνύοντα την κυριότητά της στα ακίνητα, ισχύοντος μάλιστα στην περιφέρεια των ακινήτων του Κτηματολογικού Κανονισμού Ρόδου», ότι «από το κληρονομητήριο που αναγνωρίζει κληρονομικό της δικαίωμα -μη μεταγραφέν- δεν νομιμοποιείται» στην άσκηση της αιτήσεως άρσεως της απαλλοτριώσεως και, τέλος, ότι «η αντίδικος θα πρέπει να προσκομίσει δηλώσεις φόρου κληρονομίας των ακινήτων αυτών». Προς αντίκρουση των ανωτέρω ισχυρισμών η αναιρεσίβλητος προέβαλε, με το υπόμνημα που κατατέθηκε την 21.4.2008, ότι νομιμοποιείται ενεργητικώς ως καθολική διάδοχος της κυρίας των επίδικων ακινήτων, ότι «μόνον κατά τον χρόνο συζήτησης της αίτησης αναγνώρισης δικαιούχου της αποζημίωσης στο αρμόδιο δικαστήριο θα πρέπει να προκύπτει με πλήρη απόδειξη η κυριότητα του αιτούντος επί του απαλλοτριωθέντος ακινήτου», ότι αντικείμενο της δίκης εν προκειμένω δεν είναι η διεκδίκηση των ακινήτων αυτών, αλλά η άρνηση του Δήμου να άρει την επιβληθείσα απαλλοτρίωση και ότι, συνεπώς, δεν έχει υποχρέωση, για το παραδεκτό της συζητήσεως της προσφυγής, να προσκομίσει πιστοποιητικό του προϊσταμένου της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας περί της υποβολής δηλώσεως φόρου κληρονομίας. Ως προς το ζήτημα της ενεργητικής νομιμοποιήσεως της αναιρεσιβλήτου η προσβαλλομένη απόφαση δέχθηκε, ειδικότερα, τα εξής: Η ασκήσασα την προσφυγή ισχυρίζεται ότι είναι ιδιοκτήτρια των απαλλοτριωθέντων ως άνω ακινήτων, με κτηματολογικές μερίδες 505 και 505 Α γαιών Τρια-

ντών, τα οποία περιήλθαν σε αυτήν λόγω κληρονομίας εξ αδιαθέτου από τη μητέρα της... σύζυγο..., το γένος... . Προς απόδειξη του ισχυρισμού της αυτού επικαλείται και προσκομίζει (α) το υπ' αριθμ. πρωτ. 7609/15.6. 2005 πιστοποιητικό ιδιοκτησίας του ακινήτου με κτηματολογική μερίδα 505, το οποίο εκδόθηκε από τον Διευθυντή του Κτηματολογίου Ρόδου και από το οποίο προκύπτει ότι το εν λόγω ακίνητο περιήλθε εξ ολοκλήρου στην κυριότητα της... συζύγου..., το γένος... (αριθμ. κτημ. πράξεων 51/5.2.1955 και 1840/27.8.1955), (β) το υπ' αριθμ. πρωτ. 7610/15.6.2005 πιστοποιητικό ιδιοκτησίας του ακινήτου με κτηματολογική μερίδα 505 Α, το οποίο εκδόθηκε επίσης από τον ως άνω Διευθυντή και από το οποίο προκύπτει ότι το ακίνητο αυτό περιήλθε εξ ολοκλήρου στην κυριότητα της ίδιας ως άνω τιτλούχου (αριθμ. κτημ. πράξεων 2491/19.9.1935 και 331/ 24.6.1946), (γ) την 62/30.1.2006 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ρόδου και το 72/23.3.2006 κληρονομητήριο που εξέδωσε η γραμματέας του Πρωτοδικείου Ρόδου εις εκτέλεσιν της προαναφερθείσης αποφάσεως, από τα οποία προκύπτει ότι η ασκήσασα την προσφυγή είναι η μοναδική εξ αδιαθέτου κληρονόμος της μητέρας της... χήρας..., το γένος..., δηλαδή της τιτλούχου των ανωτέρω ακινήτων, η οποία απεβίωσε την 13.9.2002, και ότι κληρονόμησε το σύνολο της κληρονομίας που αυτή κατέλιπε. Με βάση τα ανωτέρω, επίκαιρα κατά χρόνο έγγραφα, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του διοικητικού φακέλου, «από τα οποία προκύπτει ότι ο Δήμος Ιαλυσσού ουδέποτε αμφισβήτησε την κυριότητα της ως άνω δικαιοπαρόχου της προσφεύγουσας και της τελευταίας επί των ανωτέρω ακινήτων, καθόσον μάλιστα είχε διερευνήσει και το ενδεχόμενο εξαγοράς τους μετά την επιβολή της απαλλοτρίωσής τους (σχετικές οι 42/27.4.1998, 204/23.10.2000, 220/4.10. 2002 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ιαλυσσού), η προσφεύγουσα φέρεται ως ιδιοκτήτρια των εν λόγω ακινήτων. Τούτο δε αρκεί προς στοιχειοθέτηση του εννόμου συμφέροντός της προς άσκηση της υπό κρίση προσφυγής... δεδομένου, άλλωστε, ότι ο Δήμος Ιαλυσσού δεν αμφισβητεί με το υπόμνημά του την κυριότητα της προ-

σφεύγουσας με την προβολή καταλλήλως τεκμηριωμένων ισχυρισμών, αλλά περιορίζεται να υποστηρίξει ότι αυτή δεν απέδειξε την κυριότητα της διότι δεν προσκόμισε δηλώσεις φόρου κληρονομίας για τα ακίνητα αυτά ούτε πιστοποιητικά ιδιοκτησίας από τα οποία να προκύπτει η μεταγραφή της κληρονομικής απόφασης και του κληρονομητηρίου στα οικεία βιβλία του Κτηματολογίου Ρόδου». [...]

15. Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 28 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33), ιδιωτικά ακίνητα αποκτούν την ιδιότητα του κοινοχρήστου χωρίς την καταβολή αποζημιώσεως εφόσον συντρέχουν οι τασσόμενες στη διάταξη αυτή προϋποθέσεις, και συγκεκριμένα εφόσον (α) οι χώροι αυτοί προβλέπονται ως κοινόχρηστοι από το εγκεκριμένο σχέδιο πόλεως και (β) η κοινοχρησία είναι αποτέλεσμα της βουλήσεως του ιδιοκτήτη (ρητής ή συναγομένης εμμέσως από ενέργειές του) ή προκύπτει από πραγματική κατάσταση που διατηρήθηκε επί μακρό χρόνο με την ανοχή του ιδιοκτήτη (ΣΕ 2604/2008). Εν προκειμένω, το πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριο, κατ' εκτίμηση των αποδείξεων, έκρινε ότι δεν προβάλλεται από τον αντίδικο Δήμο, ούτε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η σύνταξη πράξεως παραχώρησης των επίδικων ακινήτων σε κοινή χρήση, ότι δεν συνάγεται ούτε εμμέσως βούληση της αναιρεσιβλήτου και της δικαιοπαρόχου της να τεθούν τα ακίνητα αυτά σε κοινή χρήση και ότι είναι αναπόδεικτος ο ισχυρισμός του Δήμου, ότι τα ακίνητα αυτά αφέθηκαν σε κοινή χρήση πριν από το έτος 1972 και έκτοτε είναι κοινόχρηστα εν τοις πράγμασι. Εξ άλλου, η αναιρεσιβαλλομένη, κατ' εκτίμηση εγγράφων που είχε προσκομίσει η αναιρεσίβλητος, έκρινε ότι τόσο αυτή όσο και η δικαιοπάροχος της ζήτησαν κατ' επανάληψη από τη Διοίκηση να επισπεύσει τη διαδικασία συντελέσεως της επίδικης απαλλοτριώσεως και απέρριψε ως αβάσιμο τον ισχυρισμό του καθ' ου Δήμου ότι η προσφυγή ασκείται καταχρηστικώς. Οι ανωτέρω κρίσεις της αναιρεσιβαλλομένης είναι νομίμως αιτιολογημένες και οι περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι λόγοι είναι απορριπτέοι, ως αβάσιμοι (πρβλ. ΣΕ 3856/2008, 2482/2009), καθ' ο μέρος δε πλήττουν την αναιρετικώς ανέλεγκτη περι-

πραγμάτων κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, ως απαράδεκτοι. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

1866/2011 (Τμ. Γ΄ Πολ.)

Ιδιόγραφη διαθήκη. Στοιχεία και τύπος αυτής. Ειδικότερα το περιεχόμενο της χρονολογίας αυτής. Ψευδής και εσφαλμένη χρονολογία δεν επάγεται από μόνη της ακυρότητα. Παντελής έλλειψη χρονολογίας. Συγχωρείται ο καθορισμός της εκ του περιεχομένου της διαθήκης. Πότε η ψευδής χρονολογία επιφέρει ακυρότητα της διαθήκης. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 3796/2005 απόφαση ΕφετΑθ).

[...] III. Επειδή, κατά μεν το άρθρο 1721 ΑΚ «Η ιδιόγραφη διαθήκη γράφεται ολόκληρη με το χέρι του διαθέτη, χρονολογείται και υπογράφεται από αυτόν. Από τη χρονολογία πρέπει να προκύπτει η ημέρα, ο μήνας και το έτος. Η ιδιόγραφη διαθήκη δεν υποβάλλεται σε κανένα άλλον τύπο. Ψευδής ή εσφαλμένη χρονολογία δεν επάγεται μόνη της ακυρότητα της ιδιόγραφης διαθήκης», κατά δε το άρθρο 1718 ΑΚ «Διαθήκη, κατά την σύνταξη της οποίας δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1719 έως 1757, είναι άκυρη, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά». Από τον συνδυασμό των εν λόγω διατάξεων συνάγεται, ότι, και όταν ακόμη λείπει παντελώς η χρονολογία από την ιδιόγραφη διαθήκη, συγχωρείται ο καθορισμός αυτής εκ του περιεχομένου της, ακόμη και με την χρησιμοποίηση γεγονότων εκτός αυτής κειμένων, τα οποία χρήζουν αποδείξεως, με μόνο σκοπό την αποσαφήνιση εκείνων που περιέχονται στην διαθήκη και από τα οποία προκύπτει η χρονολογία συντάξεώς της. Η ανωτέρω περίπτωση αντιδιαστέλλεται προς εκείνη της υπάρξεως μεν πλήρους χρονολογίας, η οποία όμως είναι ψευδής ή εσφαλμένη από σκοπού ή από πλάνη του διαθέτου. Μόνο στην τελευταία αυτή περίπτωση ισχύει ο ως άνω κανόνας της παρ. 3 του άρθρου 1721 ΑΚ, κατά την έννοια του οποίου η ακυρότητα της διαθήκης επέρχεται, εφόσον η αναλήθεια της χρονολογίας μπορεί να συνδυασθεί με κάποιο αυτοτε-

λή λόγο ακυρότητας της διατάξεως τελευταίας βουλήσεως που συγκαλύπτεται, όπως η ανικανότητα του διαθέτου (ΟΛΑΠ 1234/1982, ΟΛΑΠ 97/1979).

Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο, με την προσβαλλομένη απόφασή του, έκρινε απορριπτικά, ως μη νόμιμη, την από 26 /6/1995 ένδικη αγωγή των αναιρεσειόντων, ως προς την βάση της με την οποία ζητήθηκε να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της από «Οκτωβρίου 1987» ιδιογράφου διαθήκης της διαθέτιδος Φ. χήρας Π. Κ., το γένος Α. Μ., λόγω ελλιπούς χρονολογήσεώς της, καθόσον από αυτήν δεν προκύπτει η ημέρα συντάξεώς της, διότι δεν ισχυρίζονταν οι ενάγοντες ότι έστω και μία ημέρα του Οκτωβρίου 1987 η διαθέτης εστερείτο δικαιοπρακτικής ικανότητας ή ότι κατά τον ίδιο μήνα συντάχθηκε και άλλη διαθήκη αυτής ή ότι από την μη αναφορά της ημέρας συντάξεως της διαθήκης καλύπτεται κάποιο ελάττωμα αυτής συνεπαγόμενο την ακυρότητά της.

Με την κρίση του αυτή το Εφετείο, ακολούθως δε με το να απορρίψει την έφεση των αναιρεσειόντων και να επικυρώσει την πρωτόδικη απόφαση, η οποία είχε απορρίψει την ένδικη αγωγή αυτών, ως προς την ανωτέρω βάση της, δεν παρεβίασε τις προπαρατεθείσες ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 1721, 1718 ΑΚ και ο περί του αντιθέτου από το άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ μοναδικός λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και απορριπτικός. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

640/2012 (Τμ. Ε΄ Ποιν.)

Κακουργηματική πλαστογραφία με χρήση από κοινού εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου άνω των 50.000.000 δρχ. Ψευδής βεβαίωση εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου άνω των 50.000.000 δρχ. Στοιχεία αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης. Έννοια υπαλλήλου. Συμβολαιογράφοι - άμισθοι δημόσιοι λειτουργοί. Ο συμβολαιογράφος οφείλει να αρνηθεί τη βεβαίωση σε συμβόλαιο των δηλουμένων αλλά γνωστών σε αυτόν ψευδών στοιχείων περί της κυριότητας και του χαρακτήρα

του μεταβιβαζομένου ακινήτου, άλλως πραγματώνει το έγκλημα της ψευδούς βεβαίωσης του άρθρ. 242 ΠΚ (ΑΠ 1536/1984 ΠοινΧρ ΛΕ.482, ΑΠ 1193/1978 ΠοινΧρ ΚΘ.344). Απορρίπτει τις αναιρέσεις κατά της υπ' αριθμ. 919/2010 αποφάσεως του ΕφετΑθ (5μελές).

[...] Κατά τη διάταξη του άρθρου 216 παρ. 1 ΠΚ όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει έγγραφο, με σκοπό να παραπλανήσει με τη χρήση του άλλον σχετικά με γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Η χρήση του εγγράφου από αυτόν θεωρείται επιβαρυντική περίσταση. Από τη διάταξη αυτή, η οποία αποβλέπει στην προστασία της ασφάλειας και της ακεραιότητας των εγγράφων συναλλαγών, προκύπτει ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της πλαστογραφίας απαιτείται, αντικειμενικώς μεν η αρχής κατάρτιση από τον υπαίτιο εγγράφου, που το εμφανίζει ότι καταρτίσθηκε από άλλον ή η νόθευση γνησίου εγγράφου, υποκειμενικώς δε δόλος, που περιλαμβάνει τη γνώση και τη θέληση των πραγματικών περιστατικών, τα οποία απαρτίζουν την πράξη αυτή και επιπλέον σκοπός του υπαιτίου να παραπλανήσει με τη χρήση του πλαστού ή νοθευμένου εγγράφου άλλον σχετικά με γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, οι οποίες αναφέρονται στην παραγωγή, διατήρηση, μεταβολή, μεταβίβαση ή απόσβεση δικαιώματος ή έννομης σχέσεως ή καταστάσεως, δημοσίας ή ιδιωτικής φύσεως, αδιάφορου όντος αν ο σκοπός αυτός επιτεύχθηκε. Η πλαστογραφία, σύμφωνα, με τη διάταξη της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου 216 του ΠΚ, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παρ. 7α΄ Ν. 2408/1996 και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παρ. 2 Ν. 2721/1999, προσλαμβάνει τον χαρακτήρα του κακουργήματος και ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, εάν ως άμεσο αποτέλεσμα της πράξεώς του, σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον, περιουσιακό όφελος, βλάπτοντας τρίτο ή σκόπευε να βλάψει άλλον και το όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των 73.000 ευρώ, ή διαπράττει πλαστογραφία κατ'

επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των 15.000 ευρώ, έστω και αν δεν επιτεύχθηκε τελικώς, ο σκοπός του οφέλους ή της βλάβης τρίτου. Για τη στοιχειοθέτηση της κακουργηματικής πλαστογραφίας δεν είναι αναγκαίο η περιουσιακή μετακίνηση να είναι άμεσα συνδεδεμένη με αυτήν, με την έννοια ότι θα πρέπει να επέρχεται ευθέως και αμέσως με μόνη την υλική πράξη της καταρτίσεως ή της νοθεύσεως εγγράφου. Αρκεί ότι το όφελος ή η περιουσιακή ζημία έχουν ενταχθεί στον επιδιωκόμενο σκοπό και στο εν γένει με την πλαστογραφία παραπλανητικό σχέδιο του δράστη και με την κατάρτιση του πλαστού εγγράφου διαμορφώνονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για να υπάρξει στη συνέχεια η δυνατότητα, έστω και με την παρεμβολή άλλων ενεργειών του δράστη, χρονικώς επομένων της καταρτίσεως του πλαστού εγγράφου, να επέλθει το σκοπηθέν όφελος ή η περιουσιακή ζημία. Οι τυχόν επιπρόσθετες και επόμενες ενέργειες του δράστη δεν αναιρούν το πρόσφορο της πλαστογραφίας να επιφέρει το περιουσιακό όφελος ή την περιουσιακή ζημία, την οποία επιδιώκει ο δράστης, αφού, κατά την έννοια της ερμηνευομένης διατάξεως, για τη θεμελίωση του αξιοποιήσιμου ο νόμος απέβλεψε όχι στην αμεσότητα της ενέργειας του δράστη σε σχέση με το αποτέλεσμα της περιουσιακής βλάβης ή του οφέλους, αλλά στην αμεσότητα του κινδύνου, του οποίου έχει αυτή καθ' εαυτή η υλική πράξη της πλαστογραφίας, έστω και αν πρέπει να ακολουθήσει ενδεχομένως και περαιτέρω ενέργεια αυτού, η οποία ουσιαστικώς ενεργοποιεί τον κίνδυνο της επελεύσεως του οφέλους ή της βλάβης. Περί των ανωτέρω, τέλος, συνηγορεί και το γεγονός ότι στην πλαστογραφία υπό οποιαδήποτε μορφή (κατάρτιση πλαστού ή νόθευση γνησίου εγγράφου) η διαβάθμιση του αξιοποιήσιμου της διαπλάσσεται στο νόμο ως έγκλημα σκοπού και με αυτήν, διά της συστηματικής εντάξεώς της στο περί τα υπομνήματα κεφάλαιο του ΠΚ, σκοπείται η ασφάλεια και η ακεραιότητα των εγγράφων συναλλαγών και όχι των περιουσιακών δικαίων (Ολ.ΑΠ 3/2008).

Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 13 εδ. στ' ΠΚ, κατ' επάγγελμα τέλεση του εγκλή-

ματος συντρέχει όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξεως ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης, με πρόθεση επανειλημμένης τελέσεως της πράξεως, προκύπτει σκοπός του δράστη για πορισμό εισοδήματος. Κατά συνήθεια δε όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξεως προκύπτει σταθερή ροπή του δράστη προς διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος ως στοιχείο της προσωπικότητάς του.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 242 παρ.1 του ΠΚ τιμωρείται ο υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή σύνταξη ορισμένων δημόσιων εγγράφων, αν σε τέτοια έγγραφα βεβαιώνει με πρόθεση ψευδώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Κατά δε την παράγραφο 3 του ίδιου ως άνω άρθρου αν ο υπαίτιος κάποιος από τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2 είχε σκοπό να προσπορίσει στο εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη, εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική βλάβη υπερβαίνουν το ποσό των 73.000 ευρώ. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 1 παρ.1 εδ. α' του Ν. 1608/1950 «περί αυξήσεως των ποινών των προβλεπομένων διά τους καταχραστάς του Δημοσίου», όπως ισχύει μετά το Ν.1738/ 1987, στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται μεταξύ άλλων, και στα άρθρα 216 και 242 του ΠΚ (πλαστογραφίας και ψευδούς βεβαιώσεως), «εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 263 Α' του ΠΚ και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης, ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των 50.000.000 δρχ., ή των 150.000 ευρώ, επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και αν συντρέχουν ιδιαιτέρως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης». Στην περίπτωση, δηλαδή, που το έγκλημα της πλαστογραφίας ή της ψευδούς βεβαιώσεως

στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου και το όφελος ή η ζημία είναι μεγαλύτερη του ποσού των 150.000 ευρώ, αρκεί η επιδίωξη οφέλους ή η απειλή ζημίας, χωρίς να είναι αναγκαία και η επίτευξή τους και ο υπαίτιος τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη, με τη συνδρομή δε επιβαρυντικής περιστάσεως, με ισόβια κάθειρξη. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 701/2012 (Τμ. Α1 Πολ.)

Ακυρότητα πλειστηριασμού. Προθεσμία προσβολής των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσεως. Μόνον η ανυπαρξία ή το εκπρόθεσμο της επίδοσης του προγράμματος πλειστηριασμού συνεπάγεται ακυρότητα του πλειστηριασμού, όχι όμως και η ακυρότητα της επίδοσης, αφού και η άκυρη επίδοση του προγράμματος παράγει τις συνέπειές της, μέχρι την ακύρωσή της με δικαστική απόφαση ύστερα από σχετική ανακοπή. Στην περίπτωση αυτή η ακύρωση εξομοιώνεται αναδρομικά σε υπαρχής άκυρη επίδοση και μπορεί να προσβληθεί ο πλειστηριασμός. Αν παρέλθει, άπρακτη η προβλεπόμενη από το άρθρο 934 παρ. 1β' προθεσμία για προσβολή της άκυρης επίδοσης του προγράμματος, η οποία προθεσμία διαρκεί μέχρι την ημέρα που διενεργείται ο πλειστηριασμός, χωρίς η τελευταία να συμπεριλαμβάνεται στην εν λόγω προθεσμία, η ακυρότητα αυτή θεραπεύεται και καθίσταται απρόσβλητη, η δε εκπρόθεσμη ανακοπή απορρίπτεται από το δικαστήριο ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως. Μη τήρηση προθεσμίας από ανωτέρω βία. Συνέπειες. (Απορρίπτει αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 4582/2008 απόφασης ΕφετΑθ).

[...] Κατά το άρθρο 934 του ΚΠολΔ, η ανακοπή του άρθρου 933 είναι παραδεκτή: α) αν αφορά την εγκυρότητα του τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης, β) αν αφορά την εγκυρότητα των πράξεων της εκτέλεσης που έγιναν από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης ή την

απαίτηση, έως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, γ) αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, μέσα σε έξι μήνες αφότου η πράξη αυτή ενεργηθεί και αν πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μέσα σε τριάντα ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού, αν πρόκειται για κινητά και ενενήντα ημέρες αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα (παρ. 1). Αν πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσεως είναι η σύνταξη εκθέσεως κατασχέσεως και τελευταία η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακυρώσεως (παρ. 2). Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει, ότι καθιερώνεται, με ποινή απαραδέκτου, η κατά στάδια προσβολή των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσεως, χάριν της ταχείας άρσης της αβεβαιότητας σχετικά με το κύρος των πράξεων αυτών και της ασφάλειας των συναλλαγών, όταν δε ο λόγος ανακοπής αναφέρεται σε δικονομικά ελαττώματα των πράξεων της προδικασίας του πλειστηριασμού, τότε δικονομική ακυρότητα προκαλείται, εάν συντρέχει και δικονομική βλάβη του ανακόπτοντος (άρθρο 159 παρ. 3 του ΚΠολΔ). Περαιτέρω με τη διάταξη του άρθρου 999 παρ. 4 ΚΠολΔ ορίζεται ότι ο πλειστηριασμός με ποινή ακυρότητας δεν μπορεί να γίνει χωρίς την τήρηση, πλην άλλων, και των διατυπώσεων που ορίζονται στην παράγραφο 3 εδάφιο πρώτο του αυτού άρθρου, μεταξύ των οποίων και η επίδοση του προγράμματος πλειστηριασμού στον οφειλέτη, στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων συνάγεται ότι μόνον η ανυπαρξία ή το εκπρόθεσμο της επίδοσης του προγράμματος στα ως άνω πρόσωπα συνεπάγεται ακυρότητα του πλειστηριασμού, όχι όμως και η ακυρότητα της επίδοσης, αφού και η άκυρη επίδοση του προγράμματος παράγει τις συνέπειές της, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 159 έως 161 ΚΠολΔ, μέχρι την ακύρωσή της με δικαστική απόφαση ύστερα από σχετική ανακοπή. Στην περίπτωση αυτή η ακύρωση εξομοιώνεται αναδρομικά σε υπαρχής άκυρη επίδοση και μπορεί να προσβλη-

θεί ο πλειστηριασμός κατ' εφαρμογή της προαναφερόμενης παραγράφου 4 του άρθρου 999 ΚΠολΔ. Αν παρέλθει, άπρακτη η προβλεπόμενη από το άρθρο 934 παρ.1 στοιχ. β' προθεσμία για προσβολή της άκυρης επίδοσης του προγράμματος, η οποία προθεσμία διαρκεί μέχρι την ημέρα που διενεργείται ο πλειστηριασμός, χωρίς η τελευταία να συμπεριλαμβάνεται στην εν λόγω προθεσμία, η ακυρότητα αυτή θεραπεύεται και καθίσταται απρόσβλητη, η δε εκπρόθεσμη ανακοπή απορρίπτεται από το δικαστήριο ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως, εφόσον το εκπρόθεσμο προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας. Από δε τις διατάξεις των άρθρων 152-156 και 158 ΚΠολΔ συνάγεται ότι ο διάδικος, ο οποίος εξαιτίας ανώτερης βίας δεν μπόρεσε να τηρήσει κάποια προθεσμία, άρα και εκείνη για την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, μπορεί με οποιοδήποτε δικόγραφο διαμείβεται κατά τη σχετική δίκη ή και με αυτοτελές δικόγραφο, να ζητήσει την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την ημέρα της άρσεως του εμποδίου που συνιστούσε την ανώτερη βία.

Εξάλλου από τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 14 του ΚΠολΔ, κατά την οποία «αναίρεση επιτρέπεται, αν το δικαστήριο, παρά το νόμο κήρυξε ή δεν κήρυξε ακυρότητα, έκπτωση από δικαίωμα ή απαράδεκτο», προκύπτει ότι με τον προβλεπόμενο από αυτή αναιρετικό λόγο γίνεται σαφής διαστολή των αναιρετικών πλημμελειών της παρά το νόμο κηρύξεως ή μη κηρύξεως ακυρότητας από την κήρυξη ή μη κήρυξη απαράδεκτου, αμφότερες όμως αποτελούν συνέπεια εφαρμογής δικονομικών διατάξεων (ΟΛΑΠ 1/1999). Από το συνδυασμό δε των διατάξεων των άρθρων 159 και 160 του ΚΠολΔ, και εκείνων που καθιερώνουν δικονομικά απαράδεκτα προκύπτει, ότι οι από τις πρώτες προβλεπόμενες δικονομικές ακυρότητες αποτελούν νόμιμες κυρώσεις που απαγγέλλονται για την παράβαση διατάξεων που ρυθμίζουν τη διαδικασία και ιδίως τον τύπο διαδικαστικών πράξεων, ενώ τα δικονομικά απαράδεκτα, συνεπαγόμενα το νομικώς ανεπίτρεπτο διαδικαστικής πράξης ή ενέργειας, ανεξαρτήτως του κύρους, της νομιμότη-

τας ή βασιμότητας αυτής, ανάγονται στην εσωτερική διάρθρωση και πορεία της διαδικασίας και αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ομαλής εξελίξεώς της, σε τρόπο ώστε να καθίσταται εφικτή η από τους διαδίκους υπεράσπιση των σε δίκη καταταχθέντων δικαιωμάτων και η ορθή γενικώς απονομή της δικαιοσύνης, χάριν της οποίας καθιερώνονται τα ένδικα μέσα (ΟΛΑΠ 1331/1985).

Στην προκείμενη περίπτωση από την παραδεκτή επισκόπηση της από 26.11.1998 ανακοπής της αναιρεσεύουσας και της προσβαλλόμενης απόφασης προκύπτουν τα εξής: Με τον πρώτο λόγο της ανακοπής της κατά της επισπευδόμενης από την αναιρεσίβλητη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης και πλειστηριασμού ακίνητης περιουσίας της, η αναιρεσεύουσα ζήτησε την ακύρωση του κατά την 8.3.1995 διενεργηθέντος πλειστηριασμού, ισχυριζόμενη ότι από τις 19.2.1994 μέχρι τις 25.10.1996 εστερείτο νόμιμης εκπροσώπησης, λόγω λήξης της θητείας του διοικητικού συμβουλίου της και οι επιδόσεις του προγράμματος πλειστηριασμού, για τις οποίες συντάχθηκαν οι 6328β/15.2.1995 και 4712/15.2.1995 εκθέσεις επίδοσης των δικαστικών επιμελητών του Πρωτοδικείου Βόλου... και του Πρωτοδικείου Αθηνών..., διά θυροκολλησεως των επιδοθέντων εγγράφων, ελλείψει εντεταλμένων, για την παραλαβή τούτων, προσώπων, ήταν άκυρες και δεν επέφεραν έννομα αποτελέσματα, καθιστώντας γι' αυτό άκυρο και τον πλειστηριασμό. Το Εφετείο, δικάζοντας επί εφέσεως της αναιρεσίβλητης κατά της 4472 / 2001 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (που είχε δεχθεί ως βάσιμο το λόγο αυτό της ανακοπής και ακύρωσε τον πλειστηριασμό), έκρινε ότι η διά θυροκολλησεως επίδοσης του προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού προς την εφεσίβλητη (ήδη αναιρεσεύουσα) ανώνυμη εταιρία, η οποία εστερείτο διοικητικού συμβουλίου λόγω λήξης της θητείας του και μη έγκαιρου διορισμού νέων μελών του, δεν ήταν ανυπόστατη, ώστε να μην επιφέρει έννομες συνέπειες (όπως αντιθέτως είχε δεχθεί το Πρωτοδικείο), αλλά παρήγε έννομα αποτελέσματα μέχρι την τυχόν ακύρωσή της από το δικαστήριο, κατόπιν εμπρόθεσμης προβολής από την αναιρεσεύουσα δικονομικής ακυρότητας με

επίκληση βλάβης ή, επί απώλειας της προθεσμίας από λόγο ανώτερης βίας ή άλλου ανυπέβλητου αιτίου, κατόπιν ευδοκιμήσεως αιτήματός της επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση. Έτσι όπως έκρινε το Εφετείο και απέρριψε τον ως άνω λόγο ανακοπής διότι η προαναφερόμενη ακυρότητα δεν είχε προταθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 934 παρ. 1β' ΚΠολΔ, δεν παρέλειψε παρά το νόμο να κηρύξει ακυρότητα, αφού η αναιρεσεύουσα, για τις προβαλλόμενες ακυρότητες των επιδόσεων του προγράμματος πλειστηριασμού δεν άσκησε ανακοπή μέχρι την έναρξη του πλειστηριασμού, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 934 παρ. 1 εδ. β' του ΚΠολΔ, ούτε επιδίωξε μετά την απώλεια της προθεσμίας αυτής, εφόσον τη συνδύαζε με λόγο ανώτερης βίας ή άλλων ανυπέβλητων αιτίων, την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση μέσα στην τριακονθήμερη προθεσμία του άρθρου 153 ΚΠολΔ.

Επομένως, ο αντίθετος από το άρθρο 559 αρ. 14 ΚΠολΔ, όπως εκτιμάται, πρώτος από το αναιρετήριο λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος. Περαιτέρω απορριπτέος, προεχόντως ως αλυσιτελής είναι και ο δεύτερος από το αναιρετήριο, εκ του άρθρου 559 αρ. 8 του ΚΠολΔ, όπως εκτιμάται, λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο προσβάλλεται η απόφαση του Εφετείου, ως προς την απορριπτική του αυτού (πρώτου) λόγου της ανακοπής της αναιρεσεύουσας διάταξη, πλημμέλεια συνδεόμενη με τη δεύτερη επικουρική αιτιολογία της, περί λήψης υπόψη μη νομίμως προταθέντος από την αναιρεσίβλητη - εκκαλούσα ισχυρισμού της για καταχρηστική προβολή της ακυρότητας των ως άνω πράξεων εκτελέσεως με την ανακοπή της αναιρεσεύουσας - εφεσίβλητης, εφόσον η μη πληττόμενη με βάσιμο λόγο αναιρέσεως ως άνω πρώτη αιτιολογία, για το απαράδεκτο του προβληθέντος με την ανακοπή λόγου ακυρότητας των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως, στηρίζει αυτοτελώς το διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

822/2012 (Τμ. Α2 Πολ.)

Εικονικότητα. Μεταβίβαση ακινήτου εκ μέ-

ρους του πωλητή, ο οποίος λόγω οικονομικών προβλημάτων, κατόπιν σειρά εντόκων συμβάσεων δανείου με την εναγομένη - αγοράστρια. Η ως άνω μεταβίβαση συμπίπτει χρονικά με την ημερομηνία που έγιναν ληξιπρόθεσμα τα δύο τελευταία δάνεια που είχε λάβει από την εναγομένη. Την ίδια ημέρα που έγινε η ανωτέρω μεταβίβαση, ο ενάγων μεταβίβασε λόγω πωλήσεως στον γαμβρό του άλλα ακινήτά του, όχι όμως στα σοβαρά, αλλά μόνο φαινομενικά, με σκοπό να μην υπάρχει η υποχρέωσή του έναντι των λοιπών δανειστών του και προς αποτροπή του κινδύνου κατάσχεσης των περιουσιακών του στοιχείων από τους τελευταίους. Κρίση ότι η μεταβίβαση προς την εναγομένη όμως δεν ήταν εικονική, καθόσον θα μπορούσε να γίνει με άλλους τρόπους η εξασφάλιση της απαιτήσής της. Αντίθετη μειοψηφία. (Απορρίπτει αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 1230/2009 απόφασης ΕφετΑθ).

Κατά το άρθρο 138 παρ.1 Α.Κ. «Δήλωση βούλησης που δεν έγινε στα σοβαρά παρά μόνο φαινομενικά (εικονική) είναι άκυρη». Στην προκειμένη περίπτωση με την από 3-3-2006 αγωγή του, επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ο αναιρεσειών ζητήσε να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της αναφερόμενης συμβάσεως πωλήσεως και μεταβιβάσεως της κυριότητας του περιγραφόμενου ακινήτου του προς την εναγομένη και ήδη αναιρεσίβλητο, για το λόγο ότι αυτή ήταν εικονική και έγινε προς εξασφάλιση απαιτήσεων της τελευταίας κατ' αυτού από συμβάσεις δανείου. Με την προσβαλλόμενη απόφαση έγιναν δεκτά τα εξής: «Ο ενάγων απέκτησε την κυριότητα του... διαμερίσματος..., λόγω γονικής παροχής του πατέρα του... δύναμι... συμβολαίου... που μεταγράφηκε νόμιμα. [...] Το ως άνω διαμέρισμά του στις 20-2-2001 το μεταβίβασε, με... συμβολαίο... που μεταγράφηκε νόμιμα..., λόγω πωλήσεως, αντί του τιμήματος των 13.141.755 δραχμών που ήταν η αντικειμενική του αξία, στην εναγομένη, όπως αναγράφεται στο ως άνω συμβολαίο. Ολόκληρο το πιο πάνω τίμημα το κατέβαλε η αγοράστρια

(εναγομένη) στον πωλητή (ενάγοντα) εκτός του γραφείου της συμβολαιογράφου, όπως και οι δύο συμβαλλόμενοι στο εν λόγω συμβόλαιο δήλωσαν. [...] Για την ως άνω μεταβίβαση του διαμερίσματος η εναγομένη κατέβαλε 1.677.281 δραχμές για φόρο... . Από τα αυτά ως άνω αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκε ότι ο ενάγων από το καλοκαίρι του έτους 2000 αντιμετώπιζε σοβαρά οικονομικά προβλήματα και είχε ανάγκη μετρητών. Για την αντιμετώπισή τους, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται με την κρινόμενη αγωγή, κατάρτισε προφορικώς σειρά εντόκων συμβάσεων δανείου με την εναγομένη, με το νόμιμο δικαιπρακτικό επιτόκιο μηνιαίως. Ειδικότερα η εναγομένη μεταβίβασε κατά κυριότητα στον ενάγοντα: α) το ποσό των 5.000.0000 δραχμών την 14-7-2000, β) το ποσό των 6.000.0000 δραχμών την 20-10-2000 και γ) το ποσό των 5.000.0000 δραχμών την 9-1-2001 και ο τελευταίος ανέλαβε την υποχρέωση να της τα αποδώσει την 14-5-2001 το πρώτο, την 20-2-2001 το δεύτερο και την 19-2-2001 το τρίτο, ενώ προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της από το δεύτερο και το τρίτο δάνειο εξέδωσε σε διαταγή της εναγομένης... μεταχρονολογημένες... επιταγές με ημερομηνία εκδόσεως την 20-2-2001 και 19-2-2001 αντίστοιχα. Η κατά τα προεκτεθέντα μεταβίβαση του διαμερίσματος του ενάγοντος στην εναγομένη συμπίπτει χρονικά με την ημερομηνία που έγιναν ληξιπρόθεσμα τα δύο τελευταία δάνεια που είχε λάβει από την εναγομένη συνολικού ποσού 11.000.000 δραχμών και για την εξασφάλιση της επιστροφής των οποίων είχε μεταβιβάσει στην εναγομένη τις παραπάνω επιταγές εκδόσεώς του. Κατά τη δήλη ημέρα απόδοσης των ποσών των δύο τελευταίων δανείων, συνολικού ποσού 11.000.000 δραχμών, ο ενάγων αδυνατούσε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς την εναγομένη, καθώς, εκτός από το ποσό που όφειλε να επιστρέψει στην εναγομένη, χρωστούσε και σε άλλους και μάλιστα την περίοδο από Ιανουάριο 2001 έως και το Μάρτιο του 2001 σφραγίστηκαν ως ακάλυπτες προσωπικές επιταγές του συνολικής αξίας 26.412,23 ευρώ, όπως ο ίδιος ο ενάγων αναφέρει στην αγωγή του. Την ίδια ημέρα που έγινε η μεταβίβαση με το προαναφερθέν συμβόλαιο του ως άνω διαμερίσματος

στην εναγομένη, ο ενάγων μεταβίβασε λόγω πωλήσεως, δυνάμει... συμβολαίου... που μεταγράφηκε νόμιμα, στον από αδελφή γαμβρό του... α) την ψιλή κυριότητα μιας αυτοτελούς οριζόντιας ιδιοκτησίας ισογείου (κατάστημα)... και β) το 1/2 εξ αδιαιρέτου μιας διώροφης οικίας μετά του οικοπέδου της... Τα ως άνω δύο ακίνητα ο γαμβρός του ενάγοντος το έτος 2003 τα αναμεταβίβασε, καθ' υπόδειξη του ίδιου του ενάγοντα, με αλληπάλληλες μεταβιβάσεις σύμφωνα με τον προσφορότερο από πλευράς φορολογικών ελαφρύνσεων τρόπο, στα ανήλικα τέκνα του τελευταίου... δυνάμει... συμβολαίων δωρεάς... και πωλήσεως... που νόμιμα μεταγράφηκαν. Οι αντίστοιχες για την πώληση δηλώσεις βούλησης των συμβαλλομένων στο υπ' αριθμόν .../20-2- 2001 συμβόλαιο δεν έγιναν στα σοβαρά παρά έγιναν μόνο φαινομενικά καθόσον οι βουλήσεις εκείνων (ενάγοντος και Ν. Τ.) ήταν να μην υπάρχουν η υποχρέωση του πωλητή να μεταβιβάσει την κυριότητα και να παραδώσει τα πωλούμενα και η υποχρέωση του αγοραστή να πληρώσει το τίμημα αλλά η προσωρινή αποξένωση του πωλητή από αυτά τα περιουσιακά του στοιχεία με την κατ' επίφαση πώληση, για την αποτροπή του κινδύνου κατάσχεσης αυτών από τους δανειστές του... . Δεν αποδείχθηκε όμως ότι και οι δηλώσεις βούλησης των συμβαλλομένων (ενάγοντος και εναγομένης) στο υπ' αριθμόν .../20-2-2001 συμβόλαιο πώλησης που προαναφέρεται ήταν εικονικές υπό την έννοια ότι δεν έγιναν στα σοβαρά παρά μόνο φαινομενικά και ότι στην πραγματικότητα έγιναν για την εξασφάλιση της απαίτησης της εναγομένης κατά του ενάγοντος από τις δανειακές συμβάσεις που είχαν και για την αποτροπή του κινδύνου κατάσχεσης του διαμερίσματος του ενάγοντος από τους δανειστές του... . Στην κρίση του αυτή οδηγήθηκε το δικαστήριο τούτο ενόψει του γεγονότος ότι η εξασφάλιση της απαίτησης της εναγομένης μπορούσε να γίνει με την εγγραφή προσημείωσης υποθήκης σε βάρος του ακινήτου του ενάγοντος και όχι με τη μεταβίβαση της κυριότητας αυτού στην εναγομένη, ενώ ο σκοπός της διασφάλισης του ενάγοντος από τυχόν κατάσχεση αυτού από τρίτους δανειστές του μπορούσε να πραγματοποιηθεί με τη μεταβίβαση

αυτού σε συγγενικά του πρόσωπα, όπως έπραξε κατά τα ανωτέρω με άλλα περιουσιακά του στοιχεία, αλλά και ενόψει του γεγονότος ότι ο ενάγων δεν φρόντισε να λάβει κάποιο αντέγγραφο από την εναγομένη, από το οποίο να προκύπτει η βασιμότητα των αγωγικών του ισχυρισμών περί της εικονικότητας της ως άνω πώλησης, όπως θα ήταν λογικό να πράξει κάθε συμβαλλόμενος, ο οποίος πωλεί εικονικά περιουσιακά του στοιχεία. [...] Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων δεν αποδείχθηκε η ιστορική βάση της ένδικης αγωγής, ήτοι ο εικονικός χαρακτήρας της σύμβασης πώλησης του αναφερόμενου στην αγωγή διαμερίσματος και δη ότι ο ενάγων συμφώνησε με την εναγομένη να προβεί στη μεταβίβασή του λόγω εξασφάλισης της απαίτησής της κατ' αυτού ποσού 16.000.000 δραχμών ή 46.955,24 ευρώ αλλά και προς προστασία της περιουσίας του από την επικείμενη σε βάρος του αναγκαστική εκτέλεση από άλλους δανειστές του...». Με βάση αυτές τις παραδοχές, το Εφετείο, αφού δέχθηκε την έφεση της αναιρεσιβλήτου, εξαφάνισε την απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου (με την οποία είχε γίνει δεκτή η αγωγή και είχε αναγνωρισθεί η ακυρότητα της ένδικης συμβάσεως πώλησεως και μεταβιβάσεως στην αναιρεσιβλήτη της κυριότητας του προαναφερθέντος ακινήτου) και απέρριψε την αγωγή ως κατ' ουσίαν αβάσιμη.

Έτσι που έκρινε το Εφετείο διέλαβε στην απόφασή του επαρκείς, σαφείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες σχετικά με την ουσιαστική αβασιμότητα του (ουσιώδους) ισχυρισμού του αναιρεσειόντος, σύμφωνα με τον οποίο η ένδικη σύμβαση πώλησεως ήταν εικονική. Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα, είναι αβάσιμος. Κατά τη γνώμη όμως ενός μέλους του δικαστηρίου, της αρεοπαγίτου Ε. Λ.: Από τη διάταξη του άρθρου 513 Α.Κ. προκύπτει ότι ουσιώδη στοιχεία της πώλησεως είναι το πράγμα, το τίμημα και η περί τούτων συμφωνία, η έλλειψη δε και ενός εκ των στοιχείων αυτών καθιστά άκυρη την πώληση. Εξάλλου κατά το άρθρο 138 Α.Κ. δήλωση βουλήσεως που δεν έγινε στα σοβαρά παρά μόνο φαινομενικά (εικονική) είναι άκυρη, άλλη δε δικαιοπραξία που καλύπτεται κάτω από την εικο-

νική είναι έγκυρη αν τα μέρη την ήθελαν και συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για τη σύστασή της. Επομένως το τίμημα, ήτοι η οφειλόμενη από τον αγοραστή αντιπαροχή για την παροχή του πωλούμενου πράγματος ή δικαιώματος, πρέπει να είναι αληθινό, δηλαδή πραγματικό, αν δε είναι εικονικό η πώληση είναι άκυρη ως εικονική. Περαιτέρω κατά το άρθρο 1033 Α.Κ. για τη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου απαιτείται συμφωνία μεταξύ του κυρίου και εκείνου που την αποκτά, ότι μετατίθεται σ' αυτόν η κυριότητα για κάποια νόμιμη αιτία.

Τέτοια νόμιμη αιτία είναι μεν η πώληση, όχι όμως και η εξασφάλιση απαιτήσεως εκείνου προς τον οποίο γίνεται η μεταβίβαση, η οποία δεν αναγνωρίζεται υπό του νόμου ως *justa causa* μεταβιβαστική κυριότητας. Για το λόγο αυτό η σύμβαση μεταβιβάσεως ακινήτου που γίνεται για την τελευταία αυτή αιτία είναι άκυρη κατά το άρθρο 174 Α.Κ., ως αντικειμένη στην υπαγορευθείσα από λόγους γενικότερου συμφέροντος επιτακτική διάταξη του άρθρου 1033 Α.Κ. σε συνδυασμό προς εκείνη του άρθρου 1239 του ίδιου κώδικα (Α.Π. 1340/2008). Διαφέρει το πράγμα αν μετά τη λήξη του χρέους τα μέρη συμφώνησαν η μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου να γίνει είτε έναντι του χρέους, δηλαδή με νόμιμη αιτία τη δόση αντί καταβολής (*datio in solutum*) είτε λόγω πώλησεως με συμψηφισμό του τιμήματος στο χρέος, οπότε επέρχεται απόσβεση της απαιτήσεως για το τίμημα, χωρίς να είναι αναγκαίο να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και η σχετική περί συμψηφισμού συμφωνία, αφού αυτή δεν αποτελεί την αιτία της μεταβιβάσεως της κυριότητας του ακινήτου αλλά έχει μόνο την προεκτεθείσα αποσβεστική ενέργεια. Στις περιπτώσεις αυτές η μεταβιβαστική της κυριότητας σύμβαση είναι έγκυρη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 361, 416, 419, 440, 513 και 1033 Α.Κ. (ΑΠ 837/1991). Στην προκειμένη περίπτωση το εφετείο με την πιο πάνω κρίση του διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του ανεπαρκείς και αντιφατικές αιτιολογίες στο κρίσιμο ζήτημα της εικονικότητας ή μη της ένδικης συμβάσεως πώλησεως. Ειδικότερα ενώ δέχεται ότι μεταξύ των διαδίκων καταρτίσθηκε πράγματι σύμβαση πω-

λήσεως, ουσιώδες στοιχείο της οποίας είναι η συμφωνία για το τίμημα, δεν εκθέτει με σαφήνεια ποιο ήταν πράγματι το συμφωνημένο τίμημα και ποιος ο συμφωνημένος τρόπος της καταβολής του. Έτσι αρχικά παραθέτει τη δήλωση των διαδίκων ενώπιον της συμβολαιογράφου περί του ύψους του τιμήματος (13.141.755 δραχμές) και του τρόπου καταβολής του (εκτός του συμβολαιογραφείου, εννοείται σε μετρητά) και φαίνεται πως δέχεται αυτήν ως αληθή. Στη συνέχεια όμως με τις λοιπές παραδοχές του φαίνεται πως υιοθετεί την άποψη ότι το τίμημα δεν ανερχόταν σ' αυτό το ποσό ούτε καταβλήθηκε σε μετρητά αλλά ότι συμφωνήθηκε μεταξύ των διαδίκων να συμψηφιστεί με ληξιπρόθεσμες οφειλές του αναιρεσειόντος προς την αναιρεσίβλητη από δάνεια, των οποίων όμως οφειλών δεν αναφέρεται το ακριβές ποσό. Τούτο διότι παρατίθενται μεν τα ποσά των δανείων (5.000.000, 6.000.000 και 5.000.000 δραχμές) και οι συμφωνημένοι χρόνοι αποδόσεώς τους (14-5-2001, 20-2-2001 και 19-2-2001 αντίστοιχα) αλλά με την παραδοχή ότι «κατά τη δήλη ημέρα απόδοσης των ποσών των δύο τελευταίων δανείων συνολικού ποσού 11.000.000 δραχμών, ο ενάγων αδυνατούσε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς την εναγομένη» δεν καθίσταται απολύτως σαφές αν ολόκληρα τα ποσά και των τριών δανείων ή αυτά των δύο τελευταίων ή μέρος αυτών (και ποιο) όφειλε (και συμφώνησε να συμψηφίσει με την απαίτησή του για το τίμημα) ο αναιρεσειών. Πρέπει να σημειωθεί ότι και κατά την ανάλυση των αποδεικτικών μέσων η προσβαλλομένη αναφέρει ότι ο μάρτυρας ανταποδείξεως αναβιβάζει το ύψος του δανείου στο ποσό των 26.000.000 δραχμών και ότι ο ενάγων με την αγωγή του συνομολογεί ως κεφάλαιο δανείου το ποσό των 16.000.000 δραχμών, χωρίς και πάλι να λαμβάνει θέση ως προς το πραγματικό ποσό του δανείου, πολύ δε λιγότερο ως προς το ύψος της οφειλής από το δάνειο αυτό η οποία συμψηφίστηκε. Συνεπώς, κατά τη γνώμη του μειοψηφούντος μέλους, ο ανωτέρω (πρώτος) λόγος αναιρέσεως, ήταν βάσιμος και έπρεπε να γίνει δεκτός. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

91/2013 (Τμ. Γ')

Ακίνητα ελεύθερης ιδιοκτησίας (μουлк). Επιτρεπτή η κτήση κυριότητας επί αυτών με έκτακτη χρησικτησία κατά το προϊσχύσαν του αστικού κώδικα δίκαιο. Ρύθμιση των προϋποθέσεων ενάρξεως, διαδρομής και συμπληρώσεως της χρησικτησίας, από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα μετά από την εισαγωγή στη Δωδεκάνησο της ελληνικής νομοθεσίας. Γνήσια η σχετική παραπομπή του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, υπό την έννοια της συμπλήρωσης αυτού με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις. Παραβίαση της ουσιαστικού δικαίου διάταξης του άρθρου 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, δεδομένου ότι ο θεσμός της έκτακτης χρησικτησίας (και της κτητικής παραγραφής) είναι νόμιμος θεσμός στο πλαίσιο ικανοποίησεως όχι μόνο του ατομικού αλλά και του γενικού συμφέροντος. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 119/2011 απόφαση ΠολΠρωτΡόδ, που δίκασε ως Εφετείο).

[...] Επειδή, κατά το άρθρο 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, που κυρώθηκε με το υπ' αριθ. 132 της 1-9-1929 διάταγμα του Ιταλού Κυβερνήτη Δωδεκανήσου και διατηρήθηκε σε ισχύ, ως τοπικό δίκαιο, και μετά την προσάρτηση της Δωδεκανήσου και την εισαγωγή της Ελληνικής Νομοθεσίας, με το άρθρο 2 παρ 1 του ν. 510/1947, κατά των εγγραφών του κτηματικού βιβλίου, που αφορούν ακίνητα ελεύθερης ιδιοκτησίας, (μουлк), επιτρέπεται η παραγραφή κατά τις αρχές της Ιταλικής Νομοθεσίας, μετά δεκαπενταετία, από την εγγραφή που έγινε. Ο νομέας που χρησιδέσποσε μπορεί να επιτύχει την εγγραφή του δικαιώματος με πράξη με την οποία συνομολογείται η συνεχής δεκαπενταετής νομή του από μέρους του τιτλούχου που είναι γραμμένος ή με δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει έναντι του τελευταίου τιτλούχου ή των κληρονόμων του ή, αν αυτοί δεν υπάρχουν, του Διευθυντού του Κτηματολογικού Γραφείου, ότι η παραγραφή συμπληρώθηκε. Εξάλλου, κατ' άρθρο 61 παρ. 1 του αυτού Κα-

νονισμού, η κτηματική εγγραφή και κάθε επόμενη καταχώριση που προκύπτει από το κτηματολογικό βιβλίο, αποτελούν αντιστοίχως την νόμιμη απόδειξη, του κτηματικού δικαιώματος και των διαδοχικών αυτού μεταβολών, κατά δε το άρθρο 41 αυτού, αγωγές δεν μπορούν να βλάψουν τους τρίτους, οι οποίοι απέκτησαν το ακίνητο ή δικαιώματα επ' αυτού από επαχθή αιτία και με καλή πίστη, επί τη βάσει των δεδομένων της κτηματολογικής εγγραφής, η οποία προϋπήρχε, της εγέρσεως και καταχωρίσεως της αγωγής. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι καθιερώνεται, ως τρόπος κτήσεως της κυριότητας, η έκτακτη χρησικτησία (κτητική παραγραφή), η οποία ως προς τα λοιπά, πέραν, της δεκαπενταετούς νομής, στοιχεία, ήτοι ως προς τις προϋποθέσεις ενάρξεως, διαδρομής και συμπληρώσεως της χρησικτησίας, μετά την εισαγωγή στη Δωδεκάνησο με το άρθρο 2 παρ. 1 ν. 510/1947 της Ελληνικής Νομοθεσίας, ήτοι από 30-12-1947, διέπεται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, (άρθρ. 974, 976-979 και 1045), κατά τις οποίες αυτός που αποκτά τη φυσική εξουσία επί του πράγματος (κατοχή) με διάνοια κυρίου και ασκεί αυτή για ορισμένο χρόνο χρησιδεσπόζει σε αυτό (ΑΠ 1965/1988), δεδομένου ότι η γενομένη με το ως άνω άρθρο 63 παραπομπή στις αρχές της Ιταλικής Νομοθεσίας είναι γνήσια, δηλαδή η συμπλήρωσή του γίνεται όχι με τις διατάξεις που κατά τη θέσπιση του Κτηματολογικού Κανονισμού ίσχυαν, αλλά με αυτές που κάθε φορά ισχύουν και αποτελούν έτσι συμπληρωματικά κείμενο της παραπέμπουσας διατάξεως. Από το κείμενο της διατάξεως είναι φανερό ότι η δεκαπενταετής νομή πρέπει να είναι μεταγενέστερη της εγγραφής στο Κτηματολογικό βιβλίο στο όνομα του δικαιούχου (κατά του οποίου χωρεί η χρησικτησία), ενώ εξ άλλου το στοιχείο τούτο πρέπει να περιέχεται στην αγωγή (ΑΠ 125/1979). Εκ παραλλήλου όμως ισχύει η αρχή της δημοσίας πίστεως του κτηματολογικού βιβλίου, η εγγραφή στο οποίο, τόσο η αρχική (θεμελιώδης), όσο και οι μεταγενέστερες δημιουργούν τεκμήριο έναντι όλων ότι ο τρίτος που έχει συναλλαγεί καλοπίστως και με επαχθή αιτία, απέκτησε πράγματι το βάσει των δεδομένων της προϋπάρχουσας εγγραφής φερόμενο στο κτηματολογικό βιβλίο ως αποκτηθέν δικαίωμα. Κατά δε το άρθρο 974 ΑΚ, όποιος απέκτησε τη φυσική εξουσία πάνω

στο πράγμα (κάτοχος) είναι νομέας του αν ασκεί την εξουσία αυτή με διάνοια κυρίου. Η διάνοια κυρίου, το πνευματικό δηλαδή στοιχείο της νομής, που είναι η θέληση του προσώπου να εξουσιάζει το πράγμα ως κύριος, δηλούται ρητώς ή σιωπηρώς δια πράξεων του εξουσιάζοντα το πράγμα, από τις οποίες συνάγει το στοιχείο αυτό το δικαστήριο και δεν απαιτείται ειδική μνεία στην απόφαση του στοιχείου αυτού, αφού αυτό περιέχεται στην ως άνω από το νόμο ορισμένη έννοια της νομής.

Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 2 και 4 του ισχύοντος Συντάγματος κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρης αποζημίωση, που να ανταποκρίνεται στην αξία την οποία είχε το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης. Η αποζημίωση ορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια. Πριν καταβληθεί η οριστική ή προσωρινή αποζημίωση διατηρούνται ακέραια όλα τα δικαιώματα του ιδιοκτήτη και δεν επιτρέπεται η κατάληψη. Εξάλλου, οι διατάξεις του άρθρου 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, που καθιερώνει την απόκτηση κυριότητας με κτητική παραγραφή (έκτακτη χρησικτησία) δεν αντίκεινται στις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 17 του Συντάγματος, διότι ο θεσμός της έκτακτης χρησικτησίας, απαντάται στις νομοθεσίες σχεδόν όλων των Ευρωπαϊκών Κρατών και έχει ως δικαιολογητικό λόγο την ασφάλεια των συναλλαγών και την ανάγκη της αξιοποίησης των οικονομικών αγαθών και άρα την ικανοποίηση του γενικού, ή κατ' άλλη έκφραση, του δημοσίου συμφέροντος (ΑΠ 83/2006). [...]

Στην προκείμενη περίπτωση, [...] το ενάγον και ήδη αναιρεσεϊόν Ελληνικό Δημόσιο ισχυρίστηκε ότι τα τμήματα ακινήτων, όπως αυτά περιγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα κατ' έκταση, θέση και κτηματολογικά στοιχεία, τα κατέχει και νέμεται από το έτος 1947 συνεχώς και αδιαλείπτως ειρηνικά και με καλή πίστη, χωρίς καμία αμφισβήτηση εκ μέρους των φερομένων ως τιτλούχων και χωρίς εναντίωσή τους, ασκώντας όλες τις πράξεις νομής και κατοχής.

Ότι στα τμήματα αυτά και επί άλλων κτηματομερίδων ιδιοκτησίας του Ιταλικού Δημοσίου ανήγειραν οι Ιταλικές αρχές κατοχής συγκρότημα οικημάτων, που αποτελούσαν το Σανατόριο της Αγίας Ελεούσας. Ότι μετά την απελευθέρωση το έτος 1947 τα ανεγερθέντα οικήματα με την γύρω αυλή τους συνέχισαν να τελούν υπό την διαχείριση του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών μέχρι το έτος 1970 αποτελέσαντα χώρους αποθήκευσης υλικών δικαιοδοσίας Υγειονομικού Κέντρου και του Κέντρου Πρόνοιας Ρόδου ή στεγάζονταν σ' αυτά υπάλληλοι του παραπάνω ιδρύματος και στη συνέχεια περιήλθαν στη διοίκηση, διαχείριση και γενικά δικαιοδοσία του Υπουργείου Οικονομικών. Ζήτησε δε να αναγνωριστεί, ότι συμπληρώθηκε στο πρόσωπό του ο νόμιμος χρόνος κτητικής παραγραφής για την απόκτηση κυριότητας επί των ιδανικών μεριδίων των εναγομένων στα αναφερόμενα τμήματα ακινήτων γαιών... και γαιών.

Με αυτό το περιεχόμενο και αίτημα η αγωγή είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, 8 Ν. 510/1947, 974, 1045 ΑΚ και 70 ΚΠολΔ. Επομένως, το ως Εφετείο δικάσαν Πολυμελές Πρωτοδικείο Ρόδου που με την προσβαλλόμενη απόφασή του έκρινε ότι η αγωγή είναι μη νόμιμη, με την αιτιολογία «ότι ακόμη και στην περίπτωση της γενόμενης εκχώρησης στο Ελληνικό Δημόσιο της ακίνητης περιουσίας του Ιταλικού Δημοσίου, η διαδοχή αυτή πραγματοποιήθηκε δυνάμει πράξεων που καταχωρίστηκαν στο κτηματολογικό βιβλίο, σε αντίθετη δε περίπτωση, κατά την οποία δεν προηγήθηκε πράξη διαδοχής αλλά το Ελληνικό Δημόσιο κατέλαβε και νεμόταν περιουσία ιδιωτών, τότε η κατάληψη αυτή για να είναι συνταγματικά αποδεκτή έπρεπε να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 17 του Συντάγματος, δηλαδή να γίνεται για λόγους δημόσιας ωφέλειας και κατόπιν προηγούμενης αποζημίωσης του ιδιοκτήτη και έτσι η άσκηση από το αναιρεσίβλητο της ένδικης αγωγής που ερείδεται στο άρθρο 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού με επίκληση δεκαπενταετούς νομής, προκειμένου να αναγνωριστεί ότι συμπληρώθηκε στο πρόσωπό του και σε βάρος των εκκαλούντων η κτητική παραγραφή του δικαιώματος, συνιστά απόπειρα μη σύμφω-

νης με το Σύνταγμα κρατικοποίησης ιδιωτικής ιδιοκτησίας», έσφαλε παραβιάζοντας έτσι την ουσιαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, αφού ο θεσμός της έκτατης χρησικτησίας (και της κτητικής παραγραφής) είναι νόμιμος θεσμός στο πλαίσιο ικανοποίησης όχι μόνο του ατομικού αλλά και του γενικού συμφέροντος. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

148/2013 (Τμ. Α1 Πολ.)

Ανώνυμη εταιρεία. Εκπροσώπηση αυτής. Προϋποθέσεις ανάθεσης της εκπροσώπησης της Α.Ε. σε ένα ή περισσότερα μέλη του Δ.Σ. ή στους διευθυντές της ή άλλα πρόσωπα ή και σε τρίτο. Αποτελέσματα. Διατυπώσεις. Κατάρτιση δικαιοπραξίας από υπάλληλο της Α.Ε.. Αδικοπραξία. Προϋποθέσεις. Τέτοιο όργανο, υπό την ευρεία έννοια του όρου, είναι και ο διευθυντής. Διάκριση οργανικής εκπροσώπησης της εταιρείας από την αντιπροσώπευσή της κατ' άρθρ. 211 Α.Κ.. (Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης κατά της υπ' αριθμ. 4066/2005 απόφασης του ΕφετΑθ).

[...] II) Από τις διατάξεις των άρθρων 61, 65, 67, 68 και 70 ΑΚ συνάγεται ότι για να υποχρεωθεί το νομικό πρόσωπο από δικαιοπραξία, πρέπει αυτή να έχει συναφθεί είτε από το όργανο που το διοικεί, το οποίο να ενεργεί μέσα στα όρια της εξουσίας του, κατά τους όρους της συστατικής πράξεως ή του καταστατικού του είτε από φυσικό πρόσωπο, στο οποίο παρέσχε σχετική εξουσία το όργανο που διοικεί το νομικό πρόσωπο. Δικαιοπραξία που έχει καταρτισθεί επ' ονόματι νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο το οποίο δεν έχει εξουσία εκπροσωπήσεώς του δεν το δεσμεύει.

Ειδικότερα η ανώνυμη εταιρεία, η οποία είναι νομικό πρόσωπο, εκπροσωπείται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18 και 22 του κωδ. Νόμου 2190/1920, από το διοικητικό της συμβούλιο το οποίο ενεργεί συλλογικώς, μπορεί όμως, εφόσον τούτο ορίζεται στο καταστατικό, να ανατεθεί ευθέως από αυτό ή διά του διοικητικού της

συμβουλίου η εκπροσώπησή της σε ένα ή περισσότερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή στους διευθυντές της ή άλλα πρόσωπα ή και σε τρίτο. Στην περίπτωση αυτή το μέλος του συμβουλίου ή ο τρίτος ενεργεί ως όργανο εκπροσώπησης του νομικού προσώπου της εταιρείας και εκφράζει πρωτογενώς τη βούλησή της, αντλώντας την εξουσία του από το νόμο και το καταστατικό. Ο δεσμός του με την εταιρεία είναι αυτός του Δ.Σ. . Η υποκατάσταση αυτή στις εξουσίες του Δ.Σ. διαφέρει από τις σχέσεις της πληρεξουσιότητας και εντολής που προβλέπονται στα άρθρα 216 επ. και 713 επ. Α.Κ., καθόσον τόσον ο πληρεξούσιος, όσο και ο εντολοδόχος δεν αποτελούν όργανα που εκφράζουν τη βούληση του νομικού προσώπου της εταιρείας, αλλά ενεργούν, ως αντιπρόσωποι, πράξεις που αποφασίστηκαν από το διοικητικό συμβούλιο ή το υποκατάστατο όργανο. Η σχετική απόφαση του Δ.Σ. ή των οργάνων που εκτελείται από τον τρίτο δεν είναι αναγκαίο να διατυπώνεται πανηγυρικά, αλλά πρέπει να συνάγεται η βούληση των οργάνων ότι η σύμβαση θα συναφθεί από τρίτο πρόσωπο. Εξάλλου, από τις διατάξεις του άρθρου 7α' περ. γ' και 7β' παρ. 15 του ν. 2190, όπως προστέθηκαν με το Π.Δ. 409/1986, προκύπτει ότι οι αποφάσεις της διοίκησης για διορισμό των προσώπων που έχουν εξουσία να την εκπροσωπούν υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Η δημοσιότητα αυτή, όσον αφορά το διορισμό εκπροσώπων της Α.Ε., δεν αποτελεί συστατικό τύπο, αλλά έχει βεβαιωτικό - δηλωτικό χαρακτήρα, γι' αυτό αν η απόφαση δεν έχει υποβληθεί στην προβλεπόμενη δημοσιότητα δεν μπορεί να την επικαλεσθεί η εταιρεία, ενώ αντίθετα μπορούν να την επικαλεσθούν κατ' αυτής οι τρίτοι. Οι διατάξεις αυτές δεν αντιβαίνουν προς τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 2190/1920 που προστέθηκε με το άρθρο 10 παρ. 2 του ν. 2339/1995, κατά την οποία οι συζητήσεις και οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Περαιτέρω κάθε υπάλληλος της Α.Ε. όταν καταρτίζει δικαιοπραξία, ενεργεί ως άμεσος αντιπρόσωπος της εταιρείας, μόνον εφόσον οι εξωτερικές εκδηλώσεις της δράσεώς του, οι εμφανιζόμενες στο κοι-

νό, εν γνώσει, κατ' εντολή ή κατ' ανοχή του διοικητικού συμβουλίου ή των υποκατάστατων οργάνων του, παρέχουν, σύμφωνα με τα κριτήρια που διαμορφώνονται στις συναλλαγές του είδους της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Α.Ε., την εντύπωση, ότι έχει ανατεθεί σ' αυτόν (υπάλληλό της) κύκλος εργασιών που περιλαμβάνει και την προαναφερόμενη δικαιοπραξία (ΑΠ 1694/2009, 1187/2000). Η οργανική εκπροσώπηση βέβαια της εταιρείας, κατά το άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 2190/1920 γενικά ή για την ενέργεια συγκεκριμένου είδους πράξεων, κατ' υποκατάσταση του διοικητικού συμβουλίου αυτής, διαφέρει από την αντιπροσώπευσή της, κατά το άρθρο 211 ΑΚ (κατόπιν πληρεξουσιότητας ή εντολής) για την ενέργεια συγκεκριμένης πράξεως ή είδους πράξεων, αφού κατά την οργανική εκπροσώπηση η βούληση της εταιρείας εκφράζεται πρωτογενώς (Α.Π. 1363/2011, Α.Π. 470/2006, 1659/2005). [...]

[...] Στην προκειμένη περίπτωση από την εκτίμηση της προσβαλλομένης απόφασης προκύπτει ότι το Εφετείο δέχθηκε ανελέγκτως, εκτός των άλλων και τα ακόλουθα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά: «Το έτος 1994 η πρώτη των εναγόντων - εφεσίβλητων, κατόπιν προτροπών και συμβουλών του γνωστού της Π. Π., διευθυντή του υποκαταστήματος... της εναγομένης Τράπεζας... και μετέπειτα διευθυντή του κεντρικού καταστήματος της ίδιας Τράπεζας, η οποία συγχωνεύθηκε με απορρόφηση με την Τράπεζα..., παρακίνησε τους λοιπούς ενάγοντες - εφεσίβλητους, συγγενείς και φίλους της, να επενδύσουν (και η ίδια μαζί) σε REPOS, να καταθέσουν χρηματικά ποσά σε λογαριασμούς CAPITAL και εν γένει να προβούν σε επωφελείς γι' αυτούς τραπεζιτικές εργασίες με την εναγομένη, αποβλέποντας στην επίτευξη κέρδους μέσω του υψηλού επιτοκίου, που οι τράπεζες συνήθως προσφέρουν σε τέτοιες συναλλαγές. Κατά το χρονικό διάστημα από 9-5-1994 μέχρι και 28-2-1997, κατόπιν των καθοδηγήσεων και των επενδυτικών συμβουλών του ανωτέρω υπαλλήλου της εναγομένης, οι ενάγοντες συνήψαν με αυτήν τις ακόλουθες συμβάσεις: 1) ... 2) ... 3) ... 4) ... 5) ... [...] Περαιτέρω από τα ίδια αποδεικτικά μέσα που πιο πάνω αναφέρθηκαν, αποδείχθηκε

ότι στις 3-12-1996 ο Π. Π., όντας αναπληρωτής διευθυντής του κεντρικού καταστήματος της Τράπεζας..., τέθηκε σε διαθεσιμότητα και ανακλήθηκε το δικαίωμα υπογραφής του από τη Γενική Διεύθυνση της ίδιας Τράπεζας (βλ. σχετικά την υπ' αριθμ. .../15-12-1996 πράξη της Γενικής Διεύθυνσης της Τράπεζας), γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι όσες εκ των ανωτέρω συμβάσεων έλαβαν χώρα μέχρι και την ημερομηνία αυτή είναι απόλυτα έγκυρες και δεσμεύουν πλήρως την εναγομένη, οι δε ισχυρισμοί αυτής, που αφορούν στο σύνολο των ενδίκων συμβάσεων, προγενέστερων και μεταγενέστερων της άνω ημερομηνίας, περί παρανομιών εκ μέρους του εν λόγω υπαλλήλου της κατά την κατάρτιση αυτών (των συμβάσεων), που καθιστούν τη συμπεριφορά του κείμενη εκτός των πλαισίων των ανατεθειμένων σ' αυτόν καθηκόντων, είναι αβάσιμοι για τους εξής λόγους:

α) ο τύπος των ανωτέρω ενδίκων συμβάσεων είναι αποδεικτικός και όχι συστατικός επομένως η τήρηση αυτού αφορά απλώς την απόδειξη της νομιμοποίησης του δικαιούχου ως καταθέτη λογαριασμού CAPITAL ή επενδυτή σε REPOS και όχι βέβαια στη γένεση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων, που απορρέουν από τις ένδικες συμβάσεις και υφίστανται ήδη από το χρονικό σημείο της κατάθεσης του χρηματικού ποσού στην Τράπεζα από τον τρίτο συναλλασσόμενο και της φύλαξης αυτού εκ μέρους της για το λόγο και με τους όρους, που συμφωνήθηκαν,

β) οι τυχόν παρατυπίες κατά την κατάρτιση των ενδίκων συμβάσεων εκ μέρους του ανωτέρω υπαλλήλου της εναγομένης δεν μπορεί να βαρύνει τους ενάγοντες, οι οποίοι καλόπιστα και σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη προέβησαν σε συμφωνίες μαζί του υπό τη συγκεκριμένη ιδιότητα του επιδιώκοντας απλώς σε επωφελείς επενδύσεις των χρημάτων τους, και δεν γνώριζαν ούτε όφειλαν να γνωρίζουν ειδικές λεπτομέρειες σχετικά με το πώς καταρτίζονται οι ανωτέρω συμβάσεις, αν π.χ. χρειάζεται υπογραφή και δεύτερου υπαλλήλου της Τράπεζας ή αν χρησιμοποιήθηκε η σωστή σφραγίδα κ.λπ.

γ) σε κάθε περίπτωση η αδικοπρακτική συμπεριφορά του Π. Π., η οποία σημειωτέον δεν συνιστά αντικείμενο απόδειξης της παρούσας, δεν

απαλλάσσει την εναγομένη, η οποία ως νομικό πρόσωπο ευθύνεται για τις πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων, που το αντιπροσωπεύουν, εφόσον η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων ως του είχαν ανατεθεί και δημιουργεί υποχρέωση αποζημίωσης (άρθρ. 71 Α.Κ.), τέτοιο δε όργανο, υπό την ευρεία έννοια του όρου, είναι και ο διευθυντής καταστήματος Τράπεζας, όπως ο ανωτέρω υπάλληλος της εναγομένης, ο οποίος ενήργησε ζημιογόνα λόγω ακριβώς της συγκεκριμένης θέσης του, των ευκαιριών που αυτή του παρείχε και των μέσων που είχε στη διάθεσή του, ώστε να προκύπτει αβίαστα ότι η συμπεριφορά του συνδέεται αιτιωδώς με τα ανατεθειμένα σε αυτόν από την εναγομένη καθήκοντα. Περαιτέρω ως προς τις ένδικες συμβάσεις, που καταρτίστηκαν μετά τις 6-12-1996, οπότε και ο Π. Π. τέθηκε σε διαθεσιμότητα και ανακλήθηκε το δικαίωμα υπογραφής του, αποδείχθηκε ότι αυτός μέχρι και το Μάιο 1997, μολονότι είχε τεθεί σε διαθεσιμότητα προσέρχονταν κανονικά στην εργασία του στο κεντρικό κατάστημα της Τράπεζας... και παρέμεινε εντός αυτού κατά τις ώρες λειτουργίας του, συναλλασσόμενος μέσα σε γραφείο με επενδυτές και πελάτες της εναγομένης, έχοντας πλήρη πρόσβαση σε έντυπα και σφραγίδες αυτής, γεγονός που επιβεβαιώνεται όχι μόνο από τους μάρτυρες των εναγόντων, αλλά και από αυτούς της εναγομένης, ώστε να δημιουργείται σε κάθε καλόπιστο η εύλογη πεποίθηση ότι συναλλάσσεται με κάποιον, ο οποίος έχει προς τούτο εξουσιοδότηση από την εναγομένη, έστω και σιωπηρά, που συνάγεται δηλαδή, από τις συγκεκριμένες συνθήκες της συναλλαγής σε συνδυασμό με τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών. Υπό αυτό το πρίσμα, λοιπόν, οι ενάγοντες συναλλάχθηκαν με τον ανωτέρω υπάλληλο της εναγομένης, τον οποίο γνώριζαν και είχαν, άλλωστε, συνεργασία μαζί του ήδη τρία περίπου χρόνια πριν την 6-12-1996, και βέβαια, από τη στιγμή που καμία εξωτερική αλλαγή εμφανής σε τρίτους δεν πρόδιδε ότι αυτός είχε τεθεί σε διαθεσιμότητα, αυτοί δεν γνώριζαν ούτε όφειλαν να γνωρίζουν ότι δεν είχε δικαίωμα υπογραφής, όταν συναλλασσόταν μαζί τους.

Συνεπώς και οι μετά την 6-12-1996 ένδικες συμ-

βάσεις δεσμεύουν την εναγομένη. Κατ' ακολουθίαν, το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που με την εκκαλουμένη οριστική απόφασή του, έκρινε ότι αποδείχθηκαν τα προπαρατεθέντα πραγματικά γεγονότα και ακολούθως δέχθηκε την ένδικη αγωγή εν μέρει ως κατ' ουσίαν βάσιμη και επεδίκασε σε καθένα από τους ενάγοντες τα προαναφερόμενα χρηματικά ποσά, ορθώς εκτίμησε τις αποδείξεις. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 391/2013 (Τμ. Γ' Πολ.)

Υιοθεσία ανηλίκου. Εφόσον αυτή τελέσθηκε πριν από τον ν. 2447/1996 η πλήρης ένταξη του υιοθετημένου στην οικογένεια του υιοθετήσαντος συντελείται με την υποβολή από τον τελευταίο της σχετικής αίτησης και την έκδοση επ' αυτής δικαστικής απόφασης. Θεμελίωση του προαναφερθέντος αμοιβαίου, μεταξύ θετού τέκνου και υιοθετήσαντος, κληρονομικού δικαιώματος, με αντίστοιχη κατάργηση του (προϋφισταμένου) κληρονομικού δικαιώματος του ανηλίκου έναντι της φυσικής του οικογένειας. Εφαρμοστέα ως ειδικότερη η μεταβατικού δικαίου διάταξη του άρθρου 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996, σε σχέση με εκείνη του άρθρου 92 εδ. α' του Εισ.Ν.Α.Κ. . Ισχύς των ανωτέρω και στην περίπτωση αποβίωσης του θετού γονέα προ της ισχύος του ν. 2447/1996, χωρίς να είναι εκ του λόγου αυτού δυνατή η εκ μέρους του υποβολή αιτήσεως για την πλήρη ένταξη του υιοθετηθέντος ανηλίκου στην οικογένεια του θετού γονέα. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 421/2010 απόφαση του ΠολΠρωτΛαρ).

[...] II. Κατά το άρθρο 1561 παρ. 1 του Α.Κ., όπως ισχύει μετά τον ν. 2447/1996, με τον οποίο και από την έναρξη της ισχύος του (30-12-1996), καταργήθηκε το κεφάλαιο του Α.Κ. για την υιοθεσία και στη θέση του τέθηκε νέο, δέκατο τρίτο, κεφάλαιο (άρθρα 1542-1588), «Με την υιοθεσία διακόπτεται κάθε δεσμός του ανηλίκου με τη φυσική του οικογένεια (...) και ο ανήλικος εντάσσεται πλήρως στην οικογένεια του θετού γονέα του. Έναντι του θετού γονέα και των συγ-

γενών του ο ανήλικος έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τέκνου γεννημένου σε γάμο. Το ίδιο ισχύει και για τους κατιόντες του θετού τέκνου (...)». Με τη διάταξη αυτή, με την οποία, όπως και στην Εισηγητική Έκθεση του κυρωθέντος σχεδίου νόμου αναφέρεται, επέρχεται διακοπή κάθε δεσμού του ανηλίκου με τη φυσική του οικογένεια και πλήρης ένταξή του στην οικογένεια των θετών γονέων, δημιουργείται σχέση τεχνητής συγγένειας μεταξύ του υιοθετούμενου και των συγγενών του αφενός και του υιοθετούμενου αφετέρου, και αναγνωρίζεται βάσει της σχέσεως αυτής αμοιβαίο εξ αδιαθέτου κληρονομικό δικαίωμα μεταξύ τους (Α.Π. 2035/2009), το οποίο δεν υπήρχε υπό το προΐσχύον δίκαιο της υιοθεσίας (παλαιά άρθρα 1579, 1583 του Α.Κ., άρθρ. 1 εδ. α' και 13 παρ. 1 ν.δ. 610/1970), κατ' αποκλεισμόν δε του προϋφισταμένου (ίδιες διατάξεις 1579, 1583 του Α.Κ.) κληρονομικού δικαιώματος του ανηλίκου έναντι της φυσικής του οικογένειας. Εξάλλου κατά το άρθρο 57 παρ. 1 του ίδιου ν. 2447/1996, που αποτελεί μεταβατική διάταξη, παρόμοια με εκείνη του άρθρου 88 παρ. 1 του Εισ.Ν.Α.Κ., «Με εξαίρεση τις ρυθμίσεις που ακολουθούν, υιοθεσίες που έγιναν πριν από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου διέπονται ως προς το κύρος τους και τα έννομα αποτελέσματα από το έως τώρα δίκαιο (...)», κατά δε το ίδιο άρθρο 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996 «Στις περιπτώσεις υιοθεσιών ανηλίκων που έγιναν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, ο θετός γονέας έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το δικαστήριο, με αίτησή του που δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, την πλήρη ένταξη του τέκνου στην οικογένειά του, σύμφωνα με τα άρθρα 1561 έως 1566 του Α.Κ. (...)». Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι επί υιοθεσιών ανηλίκων που τελέστηκαν πριν από τον ν. 2447/1996 η πλήρης ένταξη του υιοθετημένου στην οικογένεια του υιοθετήσαντος αφέθηκε, ενόψει και των συνεπειών της, στην βούληση (πρωτοβουλία) του τελευταίου, συντελείται δε με την υποβολή από αυτόν της σχετικής ως άνω αίτησης και την έκδοση επ' αυτής αποφάσεως του δικαστηρίου, από την οποία και γεννάται το προαναφερθέν αμοιβαίο, μεταξύ θετού τέκνου και υιο-

θετήσαντος, κληρονομικό δικαίωμα, με αντίστοιχη κατάργηση του (προϋφισταμένου) κληρονομικού δικαιώματος του ανηλίκου έναντι της φυσικής του οικογένειας. Επομένως πριν (χωρίς) την ένταξη αυτή δεν καταλύεται το κληρονομικό δικαίωμα του υιοθετηθέντος προ της ισχύος του ν. 2447/1996 ανηλίκου έναντι των φυσικών συγγενών του που απεβίωσαν μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 2447/1996 (Α.Π. 451/2011), σημειούμενου ότι η προρρηθείσα μεταβατικού δικαίου διάταξη του άρθρου 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996, ως ειδική, σχετικά με τις δημιουργούμενες ως ανωτέρω κληρονομικές σχέσεις, κατισχύει εκείνης του άρθρου 92 εδ. α' του Εισ.Ν.Α.Κ., κατά την οποία «οι σχέσεις του κληρονομικού δικαίου, αν ο κληρονομούμενος πέθανε πριν από την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα, κρίνονται και στο εξής κατά το έως τώρα δίκαιο» και από την οποία εξ αντιδιαστολής προκύπτει ότι οι σχέσεις του κληρονομικού δικαίου, αν ο κληρονομούμενος πέθανε μετά την Εισαγωγή του Αστικού Κώδικα, κρίνονται κατά τον κώδικα αυτόν, και αποκλείει (η μεταβατική διάταξη του άρθρου 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996) την αναλογική εφαρμογή της ειρημένης διάταξης του άρθρου 92 εδ. α' του Εισ.Ν.Α.Κ. στις ανωτέρω περιπτώσεις (υιοθεσία προ του ν. 2447/1996 και θάνατος κληρονομούμενου φυσικού συγγενούς μετά τον νόμο αυτό). Υπό την αντίθετη εκδοχή θα εδημιουργείτο εξ αδιαθέτου κληρονομικό δικαίωμα μεταξύ προσώπων που δεν έχουν την κατά νόμον, ως προϋπόθεση (θεμέλιο) τεθειμένη για το δικαίωμα αυτό, συγγένεια (άρθρα 1813 επ. (Α.Κ), την οποία άλλωστε (συγγένεια) προϋποθέτει υπάρχουσα (δεδομένη) και η προρρηθείσα μεταβατική διάταξη του άρθρου 92 εδ. α' του Εισ.Ν.Α.Κ. και η οποία δεν υφίσταται στην εξεταζόμενη περίπτωση υιοθεσίας χωρίς την κατά τα προεκτεθέντα πλήρη ένταξη του υιοθετημένου στην οικογένεια του υιοθετήσαντος (άρθρ. 57 παρ. 3 ν. 2447/1996). Τα ανωτέρω ισχύουν, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και όταν ο θετός γονέας απεβίωσε προ της ισχύος του ν. 2447/1996 και επομένως δεν ήταν δυνατή η εκ μέρους του υποβολή αιτήσεως για την πλήρη ένταξη του υιοθετηθέντος ανηλίκου στην οικογένειά του (θετού γονέα) κατά την

προρρηθείσα διάταξη του άρθρου 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996, αφού κρίσιμο εν προκειμένω είναι η κατά τη διάταξη αυτή ένταξη του ανηλίκου στη θετή του οικογένεια και όχι ο λόγος της μη εντάξεώς του. Τέλος, ο κατά τα άρθρα 559 αρ. 1 και 560 αρ. 1 του Κ.Πολ.Δ. λόγος αναιρέσεως για παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου δημιουργείται αν το δικαστήριο της ουσίας δεν εφήρμοσε τέτοιον κανόνα ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του ή αν εφήρμοσε τον κανόνα ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν προσέδωσε στον εφαρμοστέο κανόνα έννοια διαφορετική από την αληθή (Α.Π. 635/2011).

III. Με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 421/2010 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου της Λάρισας, που δίκασε ως Εφετείο, έγινε δεκτό ότι η αναιρεσείουσα δεν είναι εξ αδιαθέτου κληρονόμος, κατά το άρθρο 1814 του Α.Κ., του φυσικού αδελφού της Δ. Γ., που πέθανε χωρίς διαθήκη στη..., την 20-1-2006, ήτοι μετά την ισχύ του ν. 2447/1996, για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα με την υπ' αριθμ. 12166/1956 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών είχε υιοθετηθεί προ της ισχύος του ν. 2447/1996, από τον Π. Ζ. και επομένως, κατά τις παραδοχές του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, οι κληρονομικές της σχέσεις διέπονται από τις ήδη (κατά τον θάνατο του κληρονομούμενου) ισχύουσες διατάξεις, σύμφωνα με τα άρθρα 57 παρ. 1 του ν. 2447/1996 και 88 παρ. 1 και 92 εδ. β' του Εισ.Ν.Α.Κ. που προαναφέρθηκαν (ανωτ. υπό II), με αποτέλεσμα να έχει κληρονομικό δικαίωμα μόνο έναντι της θετής της οικογένειας. Στην αναιρεσιβαλλομένη δεν υπάρχει παραδοχή ούτε είχε προβληθεί τέτοιος ισχυρισμός, όπως προκύπτει από τα διαδικαστικά έγγραφα της δίκης, ότι η αναιρεσείουσα είχε ενταχθεί πλήρως στην θετή της οικογένεια με αίτηση του θετού της πατέρα και έκδοση σχετικής δικαστικής απόφασης σύμφωνα με την προρρηθείσα μεταβατική διάταξη του άρθρου 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996. Επομένως δε και σύμφωνα με την προηγηθείσα (ανωτ. υπό II) μείζονα σκέψη, η αναιρεσείουσα δεν είχε ενταχθεί πλήρως στη θετή της οικογένεια, έναντι της οποίας και δεν είχε αποκτήσει αμοιβαίο εξ αδιαθέτου κληρονομικό δικαίωμα κατά τις ισχύουσες ήδη ως ανωτέρω (νέες) διατάξεις των άρθρων 1561

επ. του Α.Κ. και 57 παρ. 1 του ν. 2447/1996, 88 παρ. 1 και 92 εδ. α' του Εισ.Ν.Α.Κ., τις οποίες εφήρμοσε το Πολυμελές Πρωτοδικείο, και εξακολουθεί (η αναιρεσεύουσα) να έχει κληρονομικό εξ αδιαθέτου δικαίωμα έναντι της φυσικής της οικογένειας και εν προκειμένω έναντι του θανόντος ως άνω φυσικού αδελφού της, σύμφωνα με τις προρρηθείσες διατάξεις των άρθρων 1814 και 1579 και 1583 του Α.Κ., όπως οι τελευταίες ίσχυαν πριν τον ν. 2447/1996 και εφαρμόζονται εδώ σύμφωνα με το άρθρ. 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996 αφού δεν συντρέχουν οι τιθέμενες από το άρθρο αυτό (μεταβατική διάταξη) ως άνω προϋποθέσεις για την εφαρμογή του νέου άρθρου 1561 του Α.Κ. (πλήρη ένταξη της αναιρεσεύουσας στη θετή της οικογένεια και αποξένωσή της από τη φυσική, με συνέπεια και την απώλεια του κληρονομικού της δικαιώματος έναντι της τελευταίας -φυσικής- οικογένειας, ενώ δεν ασκεί επιρροή ο ισχυρισμός των αναιρεσιβλήτων ότι ο θετός πατέρα της αναιρεσεύουσας είχε αποβιώσει προ του ν. 2447/1996 και δεν ήταν δυνατή η εκ μέρους του υποβολή αιτήσεως για την πλήρη ένταξη της αναιρεσεύουσας στην οικογένειά του).

Έτσι το Πολυμελές Πρωτοδικείο, που βάσει των ανωτέρω παραδοχών του απέρριψε την ένδικη αγωγή της αναιρεσεύουσας με την οποία η τελευταία ζητούσε, επικαλούμενη το εξ αδιαθέτου κληρονομικό της δικαίωμα επί της κληρονομίας του θανόντος ως άνω φυσικού αδελφού της, την αποδοχή της κληρονομίας αυτής και την μεταγραφή της σχετικής συμβολαιογραφικής δήλωσης, να αναγνωρισθεί συγκυρία κατά το 1/8 εξ αδιαιρέτου των επίδικων δύο κληρονομιών ακινήτων (οικοπέδων που βρίσκονται στο χωριό...), δικαίωμα το οποίο αμφισβητούν οι αναιρεσιβλήτοι - εναγόμενοι, αδελφοί και τέκνα προαποβιώσαντος αδελφού του θανόντος, εμφανιζόμενοι ως μόνοι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του τελευταίου, παραβίασε με εσφαλμένη εφαρμογή τις εφαρμοσθείσες ως άνω ουσιαστικές διατάξεις, οι οποίες δεν ήταν εφαρμοστέες, ενώ δεν εφήρμοσε εκείνες των άρθρων 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996, σε συνδυασμό με (νέο) άρθρο 1561 του Α.Κ., και (παλαιών) 1579 και 1583 του Α.Κ., που έπρεπε να εφαρμοσθούν, σύμφω-

να με τα προεκτεθέντα, και τις οποίες παραβίασε με τη μη εφαρμογή τους. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

653/2013 (Τμ. Α2 Πολ.)

Αναγκαστική εκτέλεση. Εκτελεστός τίτλος από διαταγή πληρωμής. Αναγκαία προϋπόθεση του «βεβαίου» και «εκκαθαρισμένου» της απαίτησης αυτού. Μη βέβαιη η απαίτηση εξαρτώμενη από αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, πριν την πλήρωση της αίρεσης ή την πάροδο της προθεσμίας, η οποία πρέπει να αποδεικνύεται προσηκόντως. Δεν είναι άκυρη η κατάσχεση που επιβλήθηκε και η με βάση αυτή επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση, για ποσό μεγαλύτερο του τίτλου. Δυνατότητα ακύρωσης αυτής μόνο για το επιπλέον ποσό. Η εκ του άρθρ. 39 του ν. 3259/2004 αυτοδίκαιη αναστολή της έναρξης και συνέχισης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπευδόταν από πιστωτικά ιδρύματα με τίτλο εκτελεστό, προς ικανοποίηση απαιτήσεων τους από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων που είχαν συνολογηθεί. Η συναφής υποχρέωση αυτών προς αναπροσαρμογή του ύψους των απαιτήσεών τους κατά το εκ του ανωτέρω νόμου καθοριζόμενο όριο και εφόσον δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά μεταξύ των μερών, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον οφειλέτη. Βάση του υπολογισμού αυτής. Δυνατότητα συνέχισης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, κατόπιν της αυτοδίκαιης άρσης της αναστολής για την ικανοποίηση της αναπροσαρμοζόμενης απαίτησης, αφού το επισπευδόν πιστωτικό ίδρυμα, με μονομερή δήλωσή του σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, που γνωστοποιείται στον οφειλέτη, προσδιορίζει το οφειλόμενο ποσό της απαίτησης. Ένδικα μέσα. Αναίρεση. Λόγοι. Η κατ' αρ. 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ απορρέουσα πλημμέλεια της παράνομης ακύρωσης της κρίσιμης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας. Εσφαλμένως το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απεφάνθη

ότι η απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος είχε καταστεί αβέβαιη και ανεκκαθάριστη. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 5134/2009 απόφαση του Εφετείου Αθηνών).

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση αναίρεσης προσβάλλεται η αντιμωλία των διαδίκων εκδοθείσα κατά την τακτική διαδικασία 5134/2009 τελεσιδικία απόφαση του Εφετείου Αθηνών, με την οποία, αφού έγινε δεκτή και κατ' ουσίαν η από 8-10-2008 έφεση των ήδη αναιρεσιβλήτων, εξαφανίστηκε η 2751/2008 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία είχε απορριφθεί η από 8-2-2007 ανακοπή των τελευταίων κατά επιταγής προς πληρωμή. Στη συνέχεια με την εφετειακή αυτή απόφαση η ανακοπή έγινε δεκτή και κατ' ουσίαν και ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη επιταγή. Η αίτηση αναίρεσης ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρ. 552, 553, 556, 558, 564, 566§1 ΚΠολΔ), είναι συνεπώς παραδεκτή (άρθρ. 577§1 ΚΠολΔ) και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς το παραδεκτό και βάσιμο του λόγου της (άρθρ. 577§3 ΚΠολΔ).

2. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 904, 915 και 916 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι δεν μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση με βάση εκτελεστό τίτλο, όπως κατά το άρθρο 904 του ιδίου Κώδικα, είναι και η διαταγή πληρωμής, αν από τον τίτλο δεν προκύπτει το βέβαιο και εκκαθαρισμένο της απαίτησης. Δεν είναι βέβαιη η απαίτηση όταν από τον τίτλο προκύπτει ότι αυτή τελεί υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, πριν την πλήρωση της αίρεσης ή την πάροδο της προθεσμίας, αφού μέχρι τη συντέλεση των γεγονότων αυτών δεν υφίσταται υποχρέωση του οφειλέτη και αντίστοιχο δικαίωμα του δανειστή, προς ικανοποίηση του οποίου αποσκοπεί η αναγκαστική εκτέλεση. Η πλήρωση της αίρεσης ή η πάροδος της προθεσμίας, εφόσον στην τελευταία περίπτωση δεν μπορεί να βρεθεί ημερολογιακά, πρέπει να αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο, που έχει αποδεικτική δύναμη, έναντι του οφειλέτη, σύμφωνα με τα άρθρα 432 επ. ΚΠολΔ και το οποίο πρέπει να επιδίδεται στον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη, ως συμπλήρωμα του εκτε-

λεστού τίτλου, μαζί με την επιταγή προς εκτέλεση προκειμένου αυτός να μπορεί να εναντιωθεί, ασκώντας ανακοπή κατά της εκτέλεσης. Εκκαθαρισμένη είναι η απαίτηση όταν από τον τίτλο προκύπτει κατά ποσόν και ποιόν, είναι δε εκκαθαρισμένη η χρηματική απαίτηση και όταν το ποσό αυτής δεν είναι ακριβώς καθορισμένο, αλλά μπορεί να εξευρεθεί με τη διενέργεια μαθηματικών πράξεων. Εξάλλου, η κατάσχεση που επιβλήθηκε και η με βάση αυτή επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση, για ποσό μεγαλύτερου του τίτλου, δεν είναι άκυρη, μπορεί όμως να ακυρωθεί για το επί πλέον ποσό. Περαιτέρω, με το άρθρο 30 του ν. 2789/2000, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 47 του ν. 2873/2000 και αντικαταστάθηκε εν μέρει με το άρθρο 42 ν. 2912/2001, α) ορίστηκε ότι, κατ' εξαίρεση των κειμένων διατάξεων η συνολική οφειλή σε καθυστέρηση από κάθε είδους συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων, εκτός των αναφερομένων εξαιρέσεων, που έχουν συνομολογηθεί με πιστωτικά ιδρύματα και οι σχετικές συμβάσεις έχουν καταγγελθεί ή οι αλληλόχρεοι λογαριασμοί έχουν κλείσει οριστικά μέχρι 31.12.2000 δεν δύναται να υπερβαίνει ορισμένο πολλαπλάσιο (τετραπλάσιο, τριπλάσιο, διπλάσιο) του ληφθέντος κεφαλαίου συν συμβατικούς τόκους όχι πλέον του 50% του κεφαλαίου, β) καθορίστηκε ο τρόπος καταλογισμού των τμηματικών καταβολών που έγιναν από τους οφειλέτες ή τρίτους υπέρ αυτών, γ) προσδιορίστηκε ο τρόπος εκτοκισμού του προκύπτοντος ολικού ποσού, μετά τον γενόμενο προσδιορισμό (ρύθμισης), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, δ) ανεστάλη η έναρξη και η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης διαδοχικώς μέχρι 31.12.2001 και ήρθη ρητώς η αναστολή αυτή από 1.1.2002, ε) ορίστηκε ότι οι διατάξεις αυτές περί επαναπροσδιορισμού του ύψους της οφειλής και αναστολής δεν επηρεάζουν όσα σχετικώς κρίθηκαν τελεσιδικώς ή ρυθμίστηκαν με νόμο ή με συμβιβασμό, αναγνώριση χρέους ή άλλη συμφωνία μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων και των οφειλετών, μέχρι 9.5.2001 και οι σχετικές συμφωνίες εξακολουθούν να ισχύουν, στ) ορίστηκε ότι σε όσες περιπτώσεις το ύψος της απαίτησης είχε καθορισθεί με τελεσιδικές δικα-

στικές αποφάσεις ή με συμφωνίες μεταξύ του οφειλέτη και του πιστωτικού ιδρύματος σε ποσό ανώτερο του άνω πολλαπλασίου, και μετά την 31.12.2000 απέμενε ανεξόφλητο υπόλοιπο, πέραν του εν λόγω πολλαπλασίου, το υπόλοιπο αυτό, το επί πλέον δηλαδή του εν λόγω πολλαπλασίου, διαγράφεται, ποσά δε που καταβλήθηκαν από τους οφειλέτες ή τρίτους οποτεδήποτε, ανεξαρτήτως ύψους, δεν αναζητούνται, ζ) ορίστηκε ότι τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται όπως, εντός προθεσμίας 90 ημερών από την υποβολή σχετικής αίτησης, χορηγούν στον οφειλέτη αντίγραφα των δανειστικών συμβάσεων και κατάσταση με ανάλυση του ύψους της οφειλής καθώς και αντίγραφα των υφισταμένων καρτελών και των παραστατικών, η) τέλος ορίστηκε ότι μετά την παρέλευση του χρόνου της αυτοδίκαιης αναστολής έναρξης ή συνέχισης των πράξεων της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (31.12.2001) και εφόσον με σχετικές συμφωνίες μεταξύ οφειλετών και των πιστωτικών ιδρυμάτων δεν είχε συμφωνηθεί διαφορετικά, αίρεται αυτοδικαίως η αναστολή και τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να συνεχίσουν τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, προς ικανοποίηση των απαιτήσεων τους με την προϋπόθεση ότι με δήλωσή τους, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, θα προσδιορίσουν το οφειλόμενο ποσό της απαίτησης σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις. Επακολούθησε ο ν. 3259/2004, που ισχύει από 4.8.2004, με το άρθρο 39 του οποίου επαναρρυθμίστηκαν εν μέρει οι προς τραπεζικά ιδρύματα οφειλές από συμβάσεις δανείων και πιστώσεων, που είχαν συνομολογηθεί μέχρι 4.8.2004. Ειδικότερα, με την τελευταία αυτή διάταξη ορίστηκε: α) ότι με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 αυτού, η συνολική οφειλή από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ληφθέντος κεφαλαίου εκάστου δανείου ή πίστωσης, προκειμένου δε περί αλληλόχρεων λογαριασμών δε δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού της οφειλής όπως αυτή διαμορφώθηκε κατά την τελευταία εκταμίευση του λογαριασμού και β) ότι τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αναπροσαρμόσουν το ύψος των απαιτήσεων τους κατά τα

άνω και να μην προχωρήσουν σε έναρξη και συνέχιση διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης μέχρι 31.10.2004 ή και πέραν της προθεσμίας αυτής, εφόσον στην τελευταία αυτή περίπτωση έχει γίνει ρύθμιση του τρόπου εξόφλησης της οφειλής με σχετική συμφωνία με τον πρωτοφειλέτη ή τον εγγυητή ή τους καθολικούς διαδόχους τους και αυτοί είναι ενήμεροι, εφαρμοζόμενων, κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 30 ν. 2789/2000. Από αυτά συνάγεται ότι από της 4.8.2004, που άρχισε να ισχύει η άνω διάταξη του άρθρου 39 ν. 3259/2004, ανεστάλη και πάλι, μέχρι 31.12.2004, αυτοδικαίως η έναρξη και συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπευδόταν από πιστωτικά ιδρύματα με τίτλο εκτελεστό, προς ικανοποίηση απαιτήσεων τους από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων που είχαν συνομολογηθεί μέχρι 4.8.2004, εκτός εκείνων που είχαν επιδικασθεί τελεσιδίκως μέχρι 11.2.2000 (έναρξη ισχύος του ν. 2789/2000) και υποχρεώθηκαν τα πιστωτικά ιδρύματα να αναπροσαρμόσουν το ύψος των απαιτήσεων τους αυτών, κατά τα άνω οριζόμενα, ως βάση δε για τον υπολογισμό του τριπλασίου λαμβάνεται υπόψιν το ποσό της οφειλής (ληφθέν κεφάλαιο προκειμένου περί συμβάσεων δανείων ή πιστώσεων ή της οφειλής όπως είχε διαμορφωθεί κατά την τελευταία εκταμίευση του αλληλόχρεου λογαριασμού) και εφόσον δε συμφωνήθηκε διαφορετικά μεταξύ οφειλέτη και του δικαιούχου πιστωτικού ιδρύματος, μετά υποβολή σχετικής αίτησης από τους οφειλέτες, μέχρι 31.10.2004, αίρεται αυτοδικαίως η αναστολή και το πιστωτικό ίδρυμα δύναται να προβεί σε έναρξη ή συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, για την ικανοποίηση της απαίτησής του, όπως αυτή διαμορφώνεται, σύμφωνα με τις εν λόγω ρυθμίσεις, θεωρουμένης ως αποσβεσθείσας της απαίτησης κατά το επί πλέον του εν λόγω πολλαπλασίου ποσό, υπό την προϋπόθεση ότι το επισπεύδον πιστωτικό ίδρυμα, με μονομερή δήλωσή του σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, που γνωστοποιείται στον οφειλέτη, προσδιορίσει το οφειλόμενο ποσό της απαίτησης. Η μονομερής αυτή δήλωση του επισπεύδοντος αναγκαστική εκτέλεση πιστωτικού ιδρύμα-

τος συνιστά *ex lege* μεταγενέστερη αναβλητική αίρεση, για την έναρξη ή συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, πληρούται δε με μόνη τη γνωστοποίησή της στον καθ' ου η εκτέλεση, και δεν αναφέρεται στην απαίτηση, η οποία από τον εκτελεστό τίτλο είναι βέβαιη και εκκαθαρισμένη, προσδιορίζεται δε κατ' αναπροσαρμογή, σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, με την τέλεση αριθμητικών πράξεων και αφού ληφθεί ως βάση το ποσό της οφειλής (ληφθέν κεφάλαιο προκειμένου περί συμβάσεων δανείων ή πιστώσεων ή της οφειλής όπως είχε διαμορφωθεί κατά την τελευταία εκταμίευση του αλληλόχρεου λογαριασμού), παρέχεται δε στον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη, όπως και στις λοιπές περιπτώσεις που επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση προς είσπραξη χρηματικών απαιτήσεων, με ανακοπή του κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ να ισχυρισθεί και αποδείξει ότι το ποσό της απαίτησης, όπως αυτή προσδιορίζεται στη δήλωση της τράπεζας, δεν είναι εκείνο που προκύπτει ως οφειλόμενο σύμφωνα με τις εν λόγω ρυθμίσεις του νόμου και δεν οφείλεται κανένα ποσό ή οφείλεται μικρότερο εκείνου που αναφέρεται στη δήλωση του επισπεύδοντος. Το ότι δε ο επαναπροσδιορισμός του οφειλόμενου ποσού, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 30 ν. 2789/2000 και του άρθρου 39 ν. 3259/2004, δε συνιστά αναβλητική αίρεση για τη γέννηση της προκύπτουσας από τον εκτελεστό τίτλο απαίτησης του επισπεύδοντος, συνάγεται και από το ότι, με τις εν λόγω ρυθμίσεις αναπροσαρμογής του ποσού της οφειλής, δεν επήλθε επέμβαση του νομοθέτη, για τις εν λόγω περιπτώσεις, στις δικονομικές διατάξεις των άρθρων 915 και 916 ΚΠολΔ, ούτε κηρύχθηκαν άκυροι εκτελεστοί τίτλοι, γεγονός που θα καθιστούσε τις σχετικές διατάξεις αντίθετες προς τις διατάξεις των άρθρων 4, 17 και 20 του Συντάγματος και του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, αλλά η επέμβασή του περιορίστηκε μόνο στις μεταξύ οφειλετών και πιστωτικών ιδρυμάτων συμβατικές σχέσεις (ΑΠ 1099/2010).

Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο, δικάζοντας έφεση των ήδη αναιρεσιβλήτων κατά της απόφασης του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, με την οποία απερρίφθη ανακοπή αυτών κατά

της επισπευδόμενης σε βάρος τους αναγκαστικής εκτέλεσης, δέχθηκε ότι από τα προσκομισθέντα έγγραφα αποδείχθηκαν τα εξής: «Την 17-1-2007 η καθ' ης η ανακοπή κοινοποίησε στους ανακόπτοντες την από 15-1-2007 επιταγή με την οποία τους επέτασσε να καταβάλουν (ο πρώτος ως δανειολήπτης η δε δεύτερη ως εκ τρίτου συμβαλλόμενη) το συνολικό ποσό των 14.517,09 ευρώ, εντόκως με τον τραπεζικό τόκο υπερημερίας από 8,12% ετησίως, πλέον εξόδων της εκτέλεσης, δυνάμει των με αριθμ. .../1992 και .../1992 δανειστικών συμβολαίων και των με αριθμ. .../1992 και .../1998 πράξεων της συμβολαιογράφου Πειραιά... , με τα οποία η αρχική δανείστρια «...» -η οποία συγχωνεύθηκε με την καθ' ης η ανακοπή- είχε χορηγήσει ενυπόθηκα τοκοχρεωλυτικά δάνεια κεφαλαίου 5.000.000 δρχ. (14.673,51 €) και 3.500.000 δρχ. (10.271,46 €) αντίστοιχα, εξοφλητέα με τόκο 24,50% και 23,25% αντίστοιχα ετησίως. Με την εν λόγω επιταγή η καθ' ης η ανακοπή ανέλυε τις οφειλές των ανακοπτόντων ως ακολούθως:

A) Από το πρώτο δάνειο: 1) Για χρεολύσια από την 25-9-2001 μέχρι την 4-8-2004 το ποσό των 4.346,10 € εντόκως νομίμως προς 8,12% από την 15-12-2006 μέχρις εξοφλήσεως, 2) Για τόκους υπερημερίας από 25-9-2004 μέχρι την 15-12-2006 το ποσό των 883,61 ευρώ, ενώ τους γνωστοποιούσε ότι η συνολική οφειλή τους ελέγχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του Ν. 2789/2000 και δεν προέκυψε ποσό διαγραφής, ότι η συνολική αυτή οφειλή τους επαναρρυθμίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 2912/2001 και προέκυψε ποσό διαγραφής 13.476,56 ευρώ και ότι σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του Ν. 3259/2004, (που τέθηκε σε ισχύ από 4-8-2004), η ληξιπρόθεσμη οφειλή τους σύμφωνα με την ως άνω σύμβαση δανείου επαναπροσδιοριζόμενη και όπως αυτή εξελίχθηκε μέχρι τις 15-12-2006 διαμορφώθηκε στο ποσό των 5.229,74 €, όπως στην επισυναπτόμενη στην επιταγή από 18-12-2006 «Αναλυτική κατάσταση οφειλής Στεγαστικού Δανείου-Εφαρμογή του άρθρου 39 Ν. 3259/2004» και

B) Από το δεύτερο δάνειο: 1) Για χρεολύσια από την 20-9-2001 μέχρι την 4-8-2004, το ποσό

των 7.901,86 € εντόκως νομίμως προς 8,12% από την 15-12-2006 μέχρις εξοφλήσεως 2) Για τόκους κεφαλαίου από την 20-3-2002 μέχρι την 4-8-2004, το ποσό των 65,67€ εντόκως νομίμως προς 8,12% από την 15-12-2005 μέχρι την 15-12-2006 το ποσό των 1.619,85 €, γνωστοποιώντας τους επίσης ότι η συνολική οφειλή ελέγχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του Ν. 2789/2000 και δεν προέκυψε ποσό διαγραφής, ότι η συνολική οφειλή επαναρυθμίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 2912/2001 και προέκυψε ποσό διαγραφής 5.916,47 ευρώ και τέλος ότι σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του Ν. 3259/2004 η ληξιπρόθεσμη οφειλή σύμφωνα με την ως άνω σύμβαση δανείου επαναπροσδιοριζόμενη και όπως αυτή εξελίχθηκε μέχρι τις 15-12-2006 διαμορφώθηκε στο ποσό των 9.587,38 €, όπως στην επισυναπτόμενη στην επιταγή από 18-12-2006 «Αναλυτική κατάσταση οφειλής Στεγαστικού Δανείου-Εφαρμογή άρθρου 39 Ν. 3259 / 2004. Από τις εν λόγω όμως καταστάσεις, που η καθ' ης η ανακοπή συγκοινοποίησε στους ανακόπτοντες με την προσβαλλόμενη επιταγή, δεν προαποδεικνύεται η βεβαιότητα των ως άνω οφειλών για τις οποίες οι ανακόπτοντες έχουν καταβάλει, σύμφωνα με τα προσκομιζόμενα γραμμάτια είσπραξης και όπως δεν αμφισβητείται από την καθ' ης, το συνολικό ποσό των 46.372,44 € και για τα δύο δάνεια, καθ' όσον στις καταστάσεις αυτές δεν εξειδικεύεται η βάση της οφειλής για τον αναφερόμενο σ' αυτές εκάστοτε επανακαθορισμό της, με τα άρθρα 30 Ν. 2789/11-2-2000 και 42 Ν. 2912/9-5-2001 σχετικά με την εφαρμογή των οποίων αναφέρεται μόνον ότι δεν προέκυψε ποσό διαγραφής από τον πρώτο δάνειο και ότι προέκυψαν από το δεύτερο τα αναφερόμενα και στην επιταγή ποσά. Η καθ' ης η ανακοπή, εξάλλου, δεν προαποδεικνύει τις ως άνω οφειλές με άλλο ιδιωτικό ή δημόσιο έγγραφο, όπως με δικαστική: αναγνωριστική των απαιτήσεων της απόφαση, επί της επικαλούμενης άλλωστε ασκηθείσης από 5-10-2005 σχετικής αγωγής των ανακοπτόντων. Επομένως, ακύρως προχώρησε στη διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως με την προσβαλλόμενη επιταγή».

Με βάση τις παραδοχές αυτές το Εφετείο έκρινε, ότι ο σχετικός (δεύτερος) λόγος της ανακοπής των αναιρεσιβλήτων είναι και κατ' ουσίαν βάσιμος και στη συνέχεια, αφού δέχθηκε την έφεση των τελευταίων (αναιρεσιβλήτων) κατά της πρωτόδικης απόφασης, που είχε κρίνει αντίθετα, δέχθηκε την ανακοπή και ακύρωσε την επισπευδόμενη εκτέλεση. Έτσι που έκρινε το Εφετείο υπέπεσε στην εκ του άρθρου 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ απορρέουσα πλημμέλεια της παράνομης ακύρωσης της κρίσιμης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας. Τούτο γιατί, σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στην προαναφερθείσα νομική σκέψη, η απαίτηση της αναιρεσιβλήτου, για την ικανοποίηση της οποίας επέδωσε την επίμαχη από 15-1-2007 επιταγή προς πληρωμή στους αναιρεσιβλήτους, δεν έχει καταστεί αβέβαιη, ούτε ανεκκαθάριστη μετά την ισχύ των Ν. 2789/2000, 2912/2001 και 3259/2004, ούτε, συνακόλουθα, ήταν αναγκαίο για τη συνέχιση της ένδικης εκτέλεσης εκ μέρους της αναιρεσιβλήτου η κοινοποίηση στους αναιρεσιβλήτους κάποιου επιπλέον εγγράφου, που να προαποδεικνύει την απαίτησή της. Επομένως, είναι βάσιμος ο αντίστοιχος μοναδικός λόγος αναιρέσεως, υπαγόμενος, κατ' ορθή υπαγωγή, στη ρύθμιση του αριθμού 14 (και όχι και του αριθμού 1 που αναφέρεται στην αίτηση) του άρθρου 559 ΚΠολΔ.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, και να παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο, αφού είναι δυνατή η σύνθεσή του από άλλους δικαστές κατά την παράγραφο 3 του άρθρ. 580 ΚΠολΔ, όπως η παράγραφος αυτή ερμηνεύεται μετά την αντικατάστασή της με το άρθρ. 12§4 του ν. 4055/2012 (ΟΛΑΠ 2/2013). Οι αναιρεσιβλήτοι πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσιβλήτου, που κατέθεσε προτάσεις, κατά το νόμιμο και βάσιμο αίτημα της τελευταίας (άρθρα 176, 183 και 191 παρ.2 ΚΠολΔ).

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

743/2013 (Τμ. Γ' Πολ.)

Εικονικότητα σύμβασης. Πώληση ψιλής κυριότητας ακινήτου. Εικονικότητα πώλησης και τί-

μημα. Για το κύρος της καταρτισθείσης συμβάσεως πωλήσεως δεν ασκεί επιρροή το αν και πώς κατέβαλε ο αγοραστής το τίμημα που συμφωνήθηκε, ούτε η μη καταβολή του τιμήματος καθιστά, αυτή και μόνη, την πώληση εικονική, όπως δεν ασκεί επιρροή και το αν το συμφωνηθέν τίμημα ανταποκρινόταν ή όχι στην αγοραία αξία του πωληθέντος. Απλώς τα γεγονότα αυτά μπορεί να αποτελέσουν δικαστικά τεκμήρια για την εικονικότητα της σύμβασης κατά την έρευνα περί της συναλλακτικής προθέσεως των συμβληθέντων. Απόρριψη ισχυρισμού περί εικονικότητας της επίδικης σύμβασης πώλησης ψιλής κυριότητας ακινήτου. Αποδείχθηκε ότι υπήρξε σοβαρή και σπουδαία συναλλακτική πρόθεση των συμβαλλομένων κατά την κατάρτιση της επίδικης σύμβασης και αυτοί απέβλεψαν στα έννομα αποτελέσματά της, δηλ. στην απόκτηση της ψιλής κυριότητας του πωληθέντος ακινήτου για τον αγοραστή και την λήψη του συμφωνηθέντος τιμήματος για τον πωλητή. (Απορρίπτει την αναίρεση της υπ' αριθμ. 172/2011 απόφασης Εφετίων).

I. Κατά το άρθρο 138 § 1 του ΑΚ δήλωση βουλήσεως που δεν έγινε στα σοβαρά παρά μόνο φαινομενικά (εικονική) είναι άκυρη. Εξάλλου κατά την έννοια του άρθρου 513 του ίδιου Κώδικα ουσιώδη στοιχεία της σύμβασης πωλήσεως είναι το πράγμα, το τίμημα και η συμφωνία των μερών για τη μετάθεση της κυριότητας και πληρωμής του τιμήματος, η οποία προκειμένου για ακίνητο πρέπει να περιβληθεί τον συμβολαιογραφικό τύπο (άρθρ. 366 ΑΚ). Παρέπεται ότι για το κύρος της καταρτισθείσης συμβάσεως πωλήσεως δεν ασκεί επιρροή το αν και πώς κατέβαλε ο αγοραστής το τίμημα που συμφωνήθηκε, ούτε η μη καταβολή του τιμήματος καθιστά, αυτή και μόνη, την πώληση εικονική (ΑΠ 1534/2001, 483/2005), όπως δεν ασκεί επιρροή και το αν το συμφωνηθέν τίμημα ανταποκρινόταν ή όχι στην αγοραία αξία του πωληθέντος. Απλώς τα γεγονότα αυτά μπορεί να αποτελέσουν δικαστικά τεκμήρια για την εικονικότητα της σύμβασης κατά την έρευνα

περί της συναλλακτικής προθέσεως των συμβληθέντων. [...]

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την προβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο που την εξέδωσε δέχθηκε, κατά το ενδιαφέρον εδώ μέρος της, τα ακόλουθα: «Με το υπ' αριθμ. .../2-2-2005 πωλητήριο συμβόλαιο της συμβολαιογράφου (...) που μεταγράφηκε νόμιμα, ο αποβιώσας στις 23-1-2009 Λ.Γ. του Γ., του οποίου οι ενάγοντες είναι κληρονόμοι, φέρεται ότι πώλησε και μεταβίβασε στον εναγόμενο εγγονό του αντί του αναγραφόμενου στο συμβόλαιο τιμήματος 100.000 ευρώ την ψιλή κυριότητα, παρακρατώντας την επικαρπία, μιας υπό ανέγερση οικοδομής με υπόγειο (ξενοδοχείο), κειμένης εντός του οικισμού στην παραλία Βράχου Δήμου Ζαλόγγου (...). Για την καταβολή του παραπάνω τιμήματος εκδόθηκε από τον αγοραστή η υπ' αριθμ. 1/15-2-2005 απόδειξη, την οποία υπέγραψε και ο πωλητής, και βάσει αυτής συντάχθηκε από την ίδια συμβολαιογράφο η υπ' αριθμ. .../23-2-2005 εξοφλητική πράξη. Περαιτέρω όμως από κανένα αποδεικτικό μέσο αποδεικνύεται κατά τρόπο αναμφίβολο ότι η πώληση αυτή είναι εικονική, δηλαδή έγινε φαινομενικά μόνο, χωρίς πρόθεση παραγωγής των σχετικών εννόμων αποτελεσμάτων, όπως ισχυρίζονται με την αγωγή τους οι ενάγοντες (...). Αντιθέτως αποδείχθηκε ότι οι συμβαλλόμενοι στην επίδικη σύμβαση είχαν τη βούληση κατάρτισης αυτής της σύμβασης πώλησης και απέβλεψαν στα έννομα αποτελέσματα αυτής. Υπήρξε δηλαδή σοβαρή και σπουδαία συναλλακτική πρόθεση των συμβληθέντων κατά την κατάρτιση της σύμβασης και με αυτήν αποσκοπούσαν ο μὲν εναγόμενος να αποκτήσει την ψιλή κυριότητα του πωληθέντος ακινήτου, ο δε πωλητής να λάβει το συμφωνηθέν τίμημα, ανεξάρτητα αν αυτό ανταποκρινόταν ή όχι στην τότε αγοραία αξία του πωληθέντος ή αν αυτό καταβλήθηκε ή όχι, δοθέντος ότι τα γεγονότα αυτά δεν ασκούν έννομη επιρροή στο κύρος της σύμβασης...» (ακολουθούν εκτίμηση και αξιολόγηση των κατ' ιδίαν αποδεικτικών μέσων και επιχειρήματα του δικαστηρίου υπέρ των ανωτέρω παραδοχών του). Και βάσει των παραδοχών αυτών το Εφετείο δέχθηκε την έφεση του αναιρεσιβλήτου-αγοραστή κατά της πρωτόδικης απόφασης, που είχε κρίνει αντιθέ-

τως, και απέρριψε την ένδικη αγωγή των αναιρεσειόντων-κληρονόμων (τέκνων) του πωλητή, με την οποία οι τελευταίοι ζητούσαν να αναγνωρισθεί ότι η προαναφερθείσα σύμβαση πώλησεως ήταν άκυρη, ως εικονική. Υπό τις παραδοχές αυτές του Εφετείου και σύμφωνα με τη μείζονα σκέψη που προηγήθηκε δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της εικονικότητας της επίδικης σύμβασης και επομένως οι προϋποθέσεις εφαρμογής της προειρημένης διάταξης του άρθρου 138§1 του ΑΚ, στην οποία στηριζόταν η αγωγή, κατά συνέπειαν δε το Εφετείο, που απέρριψε την αγωγή, δεν παραβίασε τη διάταξη αυτή με την μη εφαρμογή της, και είναι αβάσιμα τα αντίθετα που υποστηρίζουν οι αναιρεσειόντες με τον πρώτο, μέρος πρώτο και δεύτερο, από το άρθρο 559 αρ. 1 του ΚΠολΔ, λόγο της αιτήσεώς τους. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

1246/2013 (Τμ. Γ' Πολ.)

Κτήση κυριότητας ακινήτου. Στοιχεία ορισμένου αναγνωριστικής κυριότητας ακινήτου και διόρθωσης στοιχείων της αρχικής εγγραφής του στα οικεία κτηματολογικά γραφεία. Για να είναι πλήρης και ορισμένη τέτοια αγωγή πρέπει, εκτός άλλων, να περιέχει: α) σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν κυριότητα του ενάγοντος στο ακίνητο και ειδικότερα ότι έγινε κύριος αυτού με νόμιμο τρόπο, αν δε ο εναγόμενος αμφισβητήσει με τις προτάσεις του την κυριότητά του, ή των δικαιοπαρόχων του, να συμπληρώσει με τις προτάσεις του τον τρόπο, με τον οποίο έγιναν κύριοι οι δικαιοπάροχοί του και αυτός, β) ακριβή περιγραφή του επίδικου ακινήτου, δηλαδή να αναφέρει τη θέση, την έκταση, την ιδιότητα και τα όρια με κάθε λεπτομέρεια, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητά του, γ) έννομο συμφέρον και ειδικότερα τα περιστατικά που το στηρίζουν και δ) ορισμένο αίτημα. Κρίθηκε ότι εν προκειμένω αναφέρεται με λεπτομέρεια η θέση, η έκταση, η ιδιότητα και τα όρια του επίδικου ακινήτου, περιγράφεται δηλ. με ακρίβεια, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτό-

τητά του, δεν γίνεται δε η περιγραφή του με απλή παραπομπή στα αναφερόμενα τοπογραφικά διαγράμματα, ώστε για το ορισμένο της αγωγής να απαιτείται η ενσωμάτωσή τους σ' αυτήν. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός του Δημοσίου, ότι το επίδικο γεωτεμάχιο αποτελεί δημόσια δασική έκταση είναι απορριπτέος ως ουσιαστικά αβάσιμος, καθόσον από την εκτίμηση των προσκομισθέντων τίτλων κτήσεως των απώτατων δικαιοπαρόχων του ενάγοντος αποδείχθηκε ότι το επίδικο γεωτεμάχιο αποτελεί τμήμα ευρύτερης εκτάσεως αγροτεμαχίων, που το Ελληνικό Δημόσιο πώλησε και μεταβίβασε προς ιδιώτες κατά το έτος 1953 και όχι τμήμα ευρύτερης δασικής ένστασης κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 3 του ν. 998/1979.

Ι. Για να είναι πλήρης και ορισμένη η αναγνωριστική κυριότητας ακινήτου και διόρθωσης στοιχείων της αρχικής εγγραφής του στα οικεία κτηματολογικά γραφεία αγωγής, κατά τα άρθρα 118 εδάφ. 4 και 216 παρ. 1 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 70 ΚΠολΔ και 6 παρ. 1 και 2 του ν. 2664/1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις», πρέπει, εκτός από άλλα στοιχεία, να περιέχει: α) σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν κυριότητα του ενάγοντος στο πράγμα (ακίνητο) και ειδικότερα ότι έγινε κύριος αυτού με νόμιμο τρόπο, αν δε ο εναγόμενος αμφισβητήσει με τις προτάσεις του την κυριότητά του ή των δικαιοπαρόχων του, να συμπληρώσει με τις προτάσεις του τον τρόπο, με τον οποίο έγιναν κύριοι οι δικαιοπάροχοί του και αυτός, β) ακριβή περιγραφή του επίδικου ακινήτου, δηλαδή να αναφέρει τη θέση, την έκταση, την ιδιότητα (π.χ. οικόπεδο, χωράφι κ.λπ.) και τα όρια με κάθε λεπτομέρεια, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητά του, γ) έννομο συμφέρον και ειδικότερα τα περιστατικά που το στηρίζουν και δ) ορισμένο αίτημα. Η μη πλήρης αναφορά των στοιχείων αυτών καθιστά την αγωγή αόριστη και απορριπτέα λόγω της έλλειψης διαδικαστικής προϋπόθεσης. [...]

Όπως δέχτηκε το Εφετείο και προκύπτει από την παραδεκτή (άρθρο 561 παρ. 2 ΚΠολΔ) επισκό-

πηση του περιεχομένου της ένδικης αγωγής, ο ανααιρεσίβλητος (ενάγων) ισχυρίστηκε με αυτήν τα ακόλουθα: «Έχω στην αποκλειστική κυριότητα, νομή και κατοχή, ένα αγροτεμάχιο (οικόπεδο) που βρίσκεται στη θέση... της πρώην Περιφέρειας της Κοινότητας... τέως Δήμου... επί της συμβολής των οδών... και... εκτός εγκεκριμένου σχεδίου εκτάσεως μέτρων διακοσίων ενενήντα τεσσάρων και δέκα πέντε εκατοστά 294,15 που φαίνεται με την υπ' αριθμόν είκοσι ένα (21) στο από Ιουλίου 1957 σχεδιάγραμμα του μηχανικού Σ.Σ. Συνορεύει κατά τον τίτλο κτήσεώς του, βόρεια και σε πλευρά μέτρων δέκα και 20/100 (10,80) με το υπ' αριθμόν 23 τεμάχιο, ανατολικά σε πρόσωπο μέτρων είκοσι τεσσάρων και 7/100 (24,70) ως και νοτίως σε πρόσωπο μέτρων δέκα τριών και 80/100 (13,89) με δρόμους και δυτικά και σε πλευρά μέτρων (23,30) με το υπ' αριθμ. 20 τεμάχιο. Κατά μεταγενέστερη καταμέτρηση ο ως άνω αγρός (οικόπεδο) φαίνεται με τα κεφαλαία αλφαβητικά γράμματα Α-Β-Γ-Δ-Α στο από Οκτωβρίου 1988 τοπογραφικό διάγραμμα του αρχιτέκτονα μηχανικού Ν.Γ.Α., στο οποίο υπάρχει δήλωση του ίδιου αρχιτέκτονα μηχανικού, ότι το οικόπεδο βρίσκεται εκτός του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως και δεν είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, έχει έκταση κατά το άνω από Οκτωβρίου 1988 τοπογραφικό διάγραμμα μέτρα τετραγωνικά τρικόσια τρία και 81/100 (303,81) και συνορεύει κατά το άνω από Οκτωβρίου 1988 τοπογραφικό διάγραμμα βόρεια σε πλευρά Γ-Δ μήκος μέτρα δέκα και 80/100 (10,80) με ιδιοκτησία αγνώστου, νότια σε πλευρά Α-Β μήκος 13 και 80/100 (13,80) με την οδό..., πλάτος μέτρα δέκα (10), ανατολικά σε πλευρά Α-Δ μήκος μέτρα είκοσι τέσσερα και 70/100 (24,70) με την οδό... πλάτος μέτρα επτά (7) και δυτικά σε πλευρά Β-Γ μήκος μέτρα είκοσι τέσσερα και 90/100 με ιδιοκτησία αγνώστου». Από τα παραπάνω προκύπτει, ότι αναφέρεται με λεπτομέρεια η θέση, η έκταση, η ιδιότητα και τα όρια του επίδικου ακινήτου, περιγράφεται δηλαδή με ακρίβεια, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητά του, δεν γίνεται δε -η περιγραφή του- με απλή παραπομπή στα αναφερόμενα τοπογραφικά διαγράμματα, ώστε για το ορισμένο της αγωγής να απαιτείται η ενσωμάτωσή τους σ' αυτήν. [...]

II. Στην περίπτωση που το διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης στηρίζεται αυτοτελώς

σε περισσότερες επάλληλες αιτιολογίες, με την αναίρεση δε πλήττονται μεν όλες ή μία απ' αυτές, η προσβολή όμως μιας απ' αυτές δεν τελεσφορεί, οι λόγοι αναίρεσης που προσβάλλουν τις λοιπές είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελείς (Ολ. ΑΠ 25/2003).

Στην προκειμένη περίπτωση με το δεύτερο λόγο της αναίρεσης, κατ' ορθή εκτίμησή του, το ανααιρεσίβλητος προσάπτει στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια από τον αριθμό 11 περ. α' (και όχι και από τον αριθμό 12) του άρθρου 559 ΚΠολΔ, γιατί το Εφετείο, προκειμένου να καταλήξει στην κρίση του περί απόρριψης κατ' ουσίαν του ουσιώδους ισχυρισμού του ότι το επίδικο αποτελεί δημόσια δασική έκταση, παρά το νόμο έλαβε υπόψη του τα 39407/1953 και 39419/1953 πωλητήρια του Υπουργείου Οικονομικών με βάση τα οποία το επίδικο είχε περιέλθει στους απώτερους δικαιοπαρόχους του ανααιρεσίβλητου (ενάγοντος), εφόσον δεν προσκομίσθηκαν ούτε τα επικαλέστηκαν οι διάδικοι. Όμως από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει, ότι το Εφετείο δέχτηκε, ότι ο ανααιρεσίβλητος (ενάγων) απέκτησε την κυριότητα του επίδικου ακινήτου λόγω πωλήσεώς του από τον μέχρι τότε κύριό του Ι.Π. του Ε., δυνάμει του ...1988 συμβολαίου του συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Μ., που έχει νόμιμα μεταγραφεί, δηλαδή με τον προεκτιθέμενο παράγωγο τρόπο (άρθρα 1033, 1192 αρ. 1 και 1198 ΑΚ), που αποτελεί τη βάση της αγωγής. Στην κρίση του αυτή το Εφετείο κατέληξε, διότι «από την έκθεση του διορισθέντος με την υπ' αριθμό 1527/2007 απόφαση του Δικαστηρίου αυτού πραγματοποιώμενα Δ.Α., ο οποίος προέβη στην εφαρμογή των τίτλων κτήσης του ενάγοντος, καθώς επίσης και του αμέσου, αλλά και των απώτερων δικαιοπαρόχων αυτού, προκύπτει ότι το επίδικο γεωτεμάχιο το οποίο εμφανίζεται στο προσαρτηθέν στην ως άνω έκθεση πραγματοποιώμενης από 27.11.2007 τοπογραφικό διάγραμμα με τα αλφαβητικά στοιχεία Α-Β-Γ-Δ-Ε-Α και σύμφωνα με αυτό έχει επιφάνεια 294,65 τ.μ. περιλαμβάνεται στους τίτλους κυριότητας του ενάγοντος και συγκεκριμένα αποτελεί τμήμα των ακινήτων του Δημοσίου με Α.Β.Κ. 36 και 87 τα οποία πωλήθηκαν και μεταβιβάστηκαν με τα -αναφερόμενα στην έκθεση αυτή πραγματοποιώμενης- υπ' αριθμούς .../1953 και .../1953 πωλητήρια του Υπουργείου Οικονομι-

κών προς τους Κ.Χ. του Α. και Π.Σ. του Γ., αντίστοιχα». Με βάση δε τα προεκτεθέντα, το Εφετείο έκρινε, ότι «ο ισχυρισμός του εναγομένου, ότι το επίδικο αποτελεί δημόσιο κτήμα, που περιήλθε στην κυριότητά του δυνάμει της από 9-7-1832 Συνθήκης της Κωνσταντινουπόλεως και των από 3/2 και 4/16 Ιουνίου και 19 Ιουνίου/1 Ιουλίου 1830 Πρωτοκόλλων του Λονδίνου και επικουρικά με έκτακτη χρησιμότητα είναι απορριπτός ως ουσιαστικά αβάσιμος». Πέραν των προεκτεθέντων, το Εφετείο δέχτηκε στη συνέχεια και τα εξής: «Επιπρόσθετα, από το περιεχόμενο των .../1953 και .../1953 πωλητηρίων του Υπουργείου Οικονομικών (τα οποία αποτελούν περιεχόμενο της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης του Δ.Α.) προκύπτει, ότι με τα ως άνω πωλητήρια μεταβιβάστηκαν προς τους απώτερους δικαιοπαρόχους του ενάγοντος Κ.Χ. και Π.Σ. αντίστοιχα, ξηρικοί αγροί, φυτευμένοι με ελαιόδενδρα.

Συνεπώς, ο ισχυρισμός του εναγομένου (αναιρεσειόντος), ότι το επίδικο γεωτεμάχιο αποτελεί δημόσια δασική έκταση είναι απορριπτός ως ουσιαστικά αβάσιμος, καθόσον από την εκτίμηση των προσκομισθέντων τίτλων κτήσεως των απώτατων δικαιοπαρόχων του ενάγοντος αποδείχθηκε ότι το επίδικο γεωτεμάχιο αποτελεί τμήμα ευρύτερης εκτάσεως αγροτεμαχίων, που το Ελληνικό Δημόσιο πώλησε και μεταβίβασε προς ιδιώτες κατά το έτος 1953 και όχι τμήμα ευρύτερης δασικής ένστασης κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 3 του ν. 998/1979. [...]

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ 5703/2011

Εκτέλεση. Διατυπώσεις που απαιτούνται να τηρηθούν για την εγκυρότητα του πλειστηριασμού. Πτώχευση του οφειλέτη. Η επίδοση του προγράμματος του πλειστηριασμού πρέπει να γίνεται στο σύνδικο της πτωχεύσεως και όχι στον πτωχό, διαφορετικά είναι νομικά ανυπόστατη και καθιστά άκυρο τον πλειστηριασμό. Δεν θεραπεύει το ανυπόστατο η μεταγενέστερη ανάκληση της πτώχευσης.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 999 §§ 1, 2 και 3 εδ.

α' ΚΠολΔ, ο αρμόδιος για την εκτέλεση δικαστικός επιμελητής καταρτίζει περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης, που περιέχει συνοπτική περιγραφή του ακινήτου που κατασχέθηκε κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκταση του με τα συστατικά και όσα παραρτήματα συγκατάσχονται..., την ως άνω δε περίληψη επιδίδει, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης, στον οφειλέτη, στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές, καταθέτει δε την περίληψη αυτή μέσα στην ίδια προθεσμία στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος συντάσσει σχετική έκθεση. Κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, ο πλειστηριασμός με ποινή ακυρότητας, δεν μπορεί να γίνει, χωρίς να έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 και στην § 3 εδ. πρώτο, δεύτερο, τρίτο, πέμπτο και έκτο. Σκοπός της κοινοποίησεως της περιλήψεως της κατασχετήριας έκθεσης (πρώην προγράμματος πλειστηριασμού) στον οφειλέτη, είναι προδήλως, η παροχή σ' αυτόν της δυνατότητας να παρακολουθήσει από κοντά τη διαδικασία του πλειστηριασμού για την υποβοήθηση της επιτεύξεως όσο το δυνατόν μεγαλύτερου εκπλειστηριάσματος και το σύννομο της διεξαγωγής της, προβάλλοντας ενδεχομένως με ανακοπή, ελαττώματα του πλειστηριασμού, που του παρέχουν δικαίωμα προσβολής του κύρους του. Ενόψει του σκοπού αυτού, όταν ο οφειλέτης αδυνατεί από το νόμο να προασπίσει ο ίδιος τα συμφέροντά του, είναι πρόδηλο, ότι η προς αυτήν προσωπική επίδοση του προγράμματος δεν εκπληρώνει το σκοπό για τον οποίο επιβλήθηκε. Πρέπει, συνεπώς, κατά την περίπτωση αυτήν, να κοινοποιείται το πρόγραμμα στο νόμιμο αντιπρόσωπο του οφειλέτη ή σ' εκείνον που, κατά το νόμο, διαχειρίζεται την παρουσία του, στην οποία θα έχει επιπτώσεις η εκπλειστηρίαση του ακινήτου. Πολύ περισσότερο αυτό επιβάλλεται όταν ο καθού η εκτέλεση οφειλέτης, κατά το χρόνο της επιδόσεως του προγράμματος, έχει κηρυχθεί και ευρίσκεται σε κατάσταση πτωχεύσεως, αφού συνεπεία της καταστάσεώς του, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 17 § 4 του ν. 3588/2007 «πτωχευτικός κώδικας» πρώην άρθρο 534 του ΕμπΝ) στερείται της ικανότητας να διεξαγάγει κάθε δίκη και να επι-

χειρήσει ή να αντικρούσει κάθε μέτρο εκτελέσεως, αφού οι πράξεις αυτές πρέπει να επιχειρούνται κατά μόνον του συνδίκου, ο οποίος μάλιστα, στην περίπτωση εκτελέσεως που επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την πτωχευτική περιουσία, προασπίζει όχι μόνο το συμφέρον του πτωχού, αλλά και τα συμφέροντα της ομάδος των πιστωτών, τα οποία, ως εξαρτημένα από την κατάσταση της πτωχευτικής περιουσίας, αναμφίβολα επηρεάζονται από το ύψος του επιτευχθησομένου εκπλειστηριασματος. Συνεπώς, στην περίπτωση που η επίδοση του προγράμματος πλειστηριασμού έγινε στον πτωχό οφειλέτη και όχι στο σύνδικο της πτωχεύσεως, είναι νομικά ανυπόστατη και όχι απλώς ακυρώσιμη. Έτσι, εξομοιούμενη προς ανύπαρκτη επίδοση, επάγεται την ακυρότητα του πλειστηριασμού (ΑΠ 670/1989 ΕλλΔνη 1991.105, πρβλ. ΑΠ 1401/2005, ΕφΑθ 4864/1980 ΝοΒ 1980. 1570, 1571)... . Ο ισχυρισμός των εκκαλούντων ότι η έλλειψη επιδόσεως της ως άνω εκθέσεως στο σύνδικο θεραπεύτηκε με την μεταγενέστερη ανάκληση της πτωχεύσεως με την υπ' αριθ. 40/11.1.2010 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, μετά την οποία η πτώχευση θεωρείται ότι ουδέποτε επήλθε, πρέπει να απορριφθεί, ως μη νόμιμος. Τούτο δε, διότι, κατά το άρθρο 57 § 3 του ν. 3588/2007 «πτωχευτικός κώδικας», δεν θίγονται οι εγκύτως διενεργηθείσες πράξεις κατά τη διάρκεια της πτωχεύσεως και όχι οι ακύτως, όπως εν προκειμένω, τα δε αποτελέσματα της ανακλήσεως επέρχονται από τη δημοσίευση της σχετικής αποφάσεως (11.1.2010) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 763 § 1 ΚΠολΔ και επομένως, από τότε ο πτωχέυσας ανέκτησε τη διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας του.

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

4617/2012

Χρηματοδοτική μίσθωση και ανάστροφη χρηματοδοτική μίσθωση. Περιεχόμενο αυτών. Ομοιότητες και διαφορές. (Απορρίπτει την έφεση).

[...] Η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης

(financial leasing), ρυθμιζόμενη από το Ν. 1665/1986 διακρίνεται ανάλογα με το χρονικό σημείο της χρηματοδότησης της επένδυσης και το εάν παρεμβάλλεται τρίτος προμηθευτής, αφενός σε κοινό, κλασσικού τύπου Leasing (κοινή χρηματοδοτική μίσθωση) και αφετέρου στη μορφή του sale and lease back ή απλής lease back (ανάστροφη χρηματοδοτική μίσθωση). Στην πρώτη περίπτωση η εταιρία leasing αγοράζει από έναν τρίτο προμηθευτή το πράγμα που προορίζεται να τεθεί στη χρήση του επενδυτή, ενώ στη δεύτερη περίπτωση (συνήθως συναντώμενη στο leasing ακινήτων) ο επενδυτής έχει ήδη πραγματοποιήσει την επένδυση με ίδια ή ξένα κεφάλαια και έχει στην κυριότητά του το πράγμα, το οποίο, με «πώληση» του απ' αυτόν στην εταιρία leasing και την ταυτόχρονη μίσθωσή του απ' αυτήν, του επιτρέπει να χρηματοδοτηθεί με το εισπραττόμενο τίμημα.

Από νομική άποψη κοινό σημείο και των δύο αυτών μορφών του θεσμού είναι ότι η παρεχόμενη χρηματοδότηση ασφαλιζεται εμπραγμάτως (κατά κυριολεξία υπερασφαλίζεται) με αυτή την ίδια την κυριότητα του πράγματος. Η διαφορά μεταξύ τους έγκειται στο ότι στην πρώτη περίπτωση (που είναι και η πιο συνηθισμένη στην πράξη) η ασφάλεια του χρηματοδότη μορφοποιείται με τη διατήρηση από αυτόν της κυριότητας του πράγματος που αφορά τη συγκεκριμένη επένδυση, ενώ στη δεύτερη η ασφάλεια του χρηματοδότη, για το παρεχόμενο δάνειο μορφοποιείται με τη μεταβίβαση σ' αυτόν της κυριότητας ορισμένου πράγματος. Σκοπός δε των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι η εξεύρεση κεφαλαίων από τον επιχειρηματία ή επαγγελματία που ενδιαφέρεται να αποκτήσει τη χρήση χώρων επαγγελματικής εγκατάστασης ή αγαθών για τον εξοπλισμό της επιχείρησής του ή την άσκηση του επαγγέλματός του (μισθωτής), απευθυνόμενος σε μία εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης (εκμισθώτρια) η οποία διαθέτει κεφάλαια για τον ως άνω σκοπό. Ο μισθωτής κατά τη διάρκεια της σύμβασης καταβάλλει ορισμένο μίσθωμα, που είναι έτσι υπολογισμένο, ώστε το ποσό που θα έχει καταβάλει σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης να καλύπτει το κεφάλαιο που διέθεσε η εκμισθώτρια και τους τόκους του, τα λειτουργικά έξοδα αυτής και τα λοιπά έξοδα χρηματοδότησης, καθώς και το

κέρδος της εκμισθώτριας, ενώ παρέχεται στο μισθωτή το δικαίωμα, τόσο μετά τη λήξη όσο και κατά τη διάρκεια της σύμβασης είτε να αγοράσει το πράγμα είτε μετά τη λήξη της σύμβασης να την ανανεώσει για αόριστο χρόνο (Κορνηλάκης, *Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο II* (2005) σελ. 19 επ.). Εν όψει της ουσιαστικής λειτουργίας της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, αυτή αποτελεί μία μικτή σύμβαση και ειδικότερα μία ιδιόρρυθμη, πιστωτική κατά βάση σύμβαση, με προέχον το στοιχείο της παροχής πίστωσης, διότι στην ουσία η εκμισθώτρια εταιρία παρέχει στο μισθωτή πίστωση για την προμήθεια του αντικειμένου της «μίσθωσης» και το καταβαλλόμενο «μίσθωμα» είναι στην πραγματικότητα οι δόσεις εξόφλησης της παρεχόμενης πίστωσης (Κορνηλάκης ό.π., σελ. 27-28). Γι' αυτό εξάλλου και στο άρθρο 2 του ως άνω Ν. 1665/1986 ορίζονται αυστηρές προϋποθέσεις για τη σύσταση και τη λειτουργία των εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης (συγκεκριμένης μορφής ανώνυμη εταιρία, αυξημένο προαπαιτούμενο μετοχικό κεφάλαιο, άδεια και εποπτεία από την Τράπεζα της Ελλάδος). [...]

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

6173/2012

Χρηματοδοτική μίσθωση. Έννοια και δικαιώματα των συμβαλλομένων. Λήξη της μίσθωσης με καταγγελία από τον εκμισθωτή, αν ο μισθωτής καταστεί υπερήμερος ως προς την καταβολή του μισθώματος. Μετά τη λύση, ο εκμισθωτής μπορεί να αναζητήσει το πράγμα ή με διεκδικητική αγωγή ή με αγωγή αποβολής από τη νομή ή με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Πότε ασκείται καταχρηστικά η αξίωση απόδοσης του πράγματος.

[...] Με τον ν. 1665/1986 («Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης»), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 του ν. 2367/1995, καθιερώθηκε στην Ελλάδα η σύμβαση της «χρηματοδοτικής μίσθωσης». Με τη σύμβαση αυτή, για τη σύναψη της οποίας απαιτείται έγγραφο ως συστατικός τύπος, η εκμισθώτρια εταιρεία (ανώνυμη που έχει σκοπό αποκλειστικό τη σύναψη τέτοιων συμβάσεων και για τη σύσταση της οποίας απαιτείται

ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδας, δημοσιευμένη στο οικείο τεύχος της Εφημερίδας της Κυβέρνησης), υποχρεώνεται να παραχωρεί έναντι μισθώματος τη χρήση πράγματος κινητού ή ακινήτου ή και των δύο μαζί, που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση του αντισυμβαλλομένου, παρέχοντας συγχρόνως στον τελευταίο το δικαίωμα είτε να αγοράσει το πράγμα είτε να ανανεώσει τη μίσθωση για ορισμένο χρόνο (άρθ. 1 εδάφ. α'). Με τη χρηματοδοτική μίσθωση ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει τη χρήση αγαθών έναντι μισθώματος, το οποίο θα πορίζεται από τα κέρδη που θα του αποφέρει η χρησιμοποίηση των αγαθών. Η εν λόγω σύμβαση βασίζεται στη διαπίστωση ότι για τον επενδυτή επιχειρηματία ή επαγγελματία (άρθρο 1 § 1 ν. 1665/1986) δεν έχει σημασία τόσο η κυριότητα του αντικειμένου όσο η δυνατότητα ακώλυτης χρήσης αυτού, που εξασφαλίζεται στον μισθωτή με το σύνολο των όρων της μίσθωσης (Μάζης, έκδ. 1999, αρ. 1). Περαιτέρω, με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης η «εκμισθώτρια» ως εταιρία αποκλειστικού σκοπού, έχει διαθέσει κεφάλαια για την απόκτηση αγαθών, τα οποία στη συνέχεια εκμισθώνει στους μελλοντικούς μισθωτές, αντί μισθώματος ο προσδιορισμός του οποίου γίνεται με βάση το κεφάλαιο που διέθεσε ο εκμισθωτής για την απόκτηση του αγαθού, τη διάρκεια απόσβεσής του, τα έξοδα χρηματοδότησης (τόκοι, προμήθειες στις τράπεζες κ.λπ.) τα λειτουργικά του έξοδα και τα ποσοστά κέρδους του, η δε καταβολή των μισθωμάτων συνιστά από τεχνική-οικονομική άποψη σταδιακή αποπληρωμή της έμμεσης χρηματοδότησης που έλαβε ο μισθωτής, ο οποίος φαίνεται μεν αρχικώς να επιβαρύνεται με έξοδα μεγαλύτερα μιας αντίστοιχης πίστωσης, όμως το μειονέκτημα τούτο αντισταθμίζεται με φορολογικά πλεονεκτήματα, που καθιερώνει ο νόμος. Σε όλες τις μορφές χρηματοδοτικής μίσθωσης χαρακτηριστικό είναι ότι τόσο τον επιχειρηματικό (με εξαίρεση τη μικτή χρηματοδοτική μίσθωση) όσο και τον επενδυτικό κίνδυνο φέρει ο μισθωτής, διότι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είναι αυτός που επιφορτίζεται με την πλήρη κάλυψη των εξόδων και του κέρδους του εκμισθωτή (Απ. Γεωργιάδη, έκδ. 4η § Β 30,

31, Β 71). Οι συμβαλλόμενοι έχουν την ευχέρεια να ορίσουν ότι το δικαίωμα αγοράς μπορεί να ασκηθεί και πριν από τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης (άρθ. 1 εδάφ. β'), ο οποίος χρόνος δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών ετών για τα κινητά πράγματα, των πέντε ετών για τα αεροσκάφη και των δέκα ετών για τα ακίνητα κατά το άρθρο 3 § 1 του νόμου (ΕφΑθ 4148/2007 ΝοΒ 55.2149, ΕφΑθ 6188/2006 ΔΕΕ 2007.204, ΕφΑθ 5829/2003 ΕλλΔνη 45.913, ΕφΑθ 3351/2001 ΔΕΕ 2001.881, ΕφΑθ 2814/2000 ΔΕΕ 2000.1108).

Η χρηματοδοτική μίσθωση λήγει α) με την πάροδο του συμφωνημένου χρόνου, εφόσον ο μισθωτής δεν άσκησε το δικαίωμά του για ανανέωση της μίσθωσης, β) αν ο μισθωτής αγοράσει το πράγμα, ασκώντας το σχετικό δικαίωμα προαίρεσης που του έχει παραχωρηθεί κατά τη συνολογία της χρηματοδοτικής μίσθωσης (άρθ. 1 εδάφ. α'), γ) αν πτωχεύσει ο μισθωτής (άρθ. 4 § 3) και δ) με την καταγγελία της σύμβασης. Συγκεκριμένα, εκμισθωτής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση πριν από τη λήξη της (βλ. και άρθ. 3 § 2), αν ο μισθωτής αθετήσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, κυρίως αν περιέλθει σε υπερημερία ως προς την πληρωμή του μισθώματος. Με την καταγγελία λύεται η χρηματοδοτική μίσθωση και ο εκμισθωτής δικαιούται να αναζητήσει το πράγμα από τον μισθωτή, είτε με διεκδικητική αγωγή (άρθ. 1094 ΑΚ), είτε με την αγωγή αποβολής από τη νομή κατ' άρθ. 984, 987 και 998 ΑΚ (αντιποίηση της νομής) ή την αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων κατ' άρθ. 733-734 ΚΠολΔ (Απ. Γεωργιάδης, *Νέες Μορφές Συμβάσεων της Σύγχρονης Οικονομίας*, έκδ. 3η, σ. 92-93, ο ίδιος σε ΝοΒ 35.1532, Παν. Μάζης, *Η Χρηματοδοτική Μίσθωση*, έκδ. 1990, σ. 179, Νικ. Παπαποστόλου σε ΝοΒ 36.1572). Τέλος, για να θεωρηθεί καταχρηστική η άσκηση του δικαιώματος απόδοσης της νομής κινητών, κατά την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ και, συνεπώς, απαγορευμένη, ως υπερβαίνουσα προφανώς, τα αναφερόμενα στο εν λόγω άρθρο όρια, απαιτείται αφενός μεν η επί μακρόν αδράνεια του δικαιούχου, αφετέρου δε συνδρομή και άλλων περιστατικών ή ειδικών συνθηκών και περιστάσεων, προερχομένων από τη συμπεριφορά του δικαιούχου, από τις οποίες, ενόψει και της αδράνειας

του τελευταίου, να δημιουργήθηκε ευλόγως στον υπόχρεο η πεποίθηση της μη άσκησης του δικαιώματος στο μέλλον. Οπότε η μεταγενέστερη άσκηση του, ως τείνουσα στην ανατροπή της καταστάσεως η οποία δημιουργήθηκε υπό τις ανωτέρω ορισμένες συνθήκες και διατηρήθηκε για μακρό χρονικό διάστημα, αντίκειται προφανώς στις αρχές του παραπάνω άρθρου (ΟλαΠ 1/1997 ΕλλΔνη 38.534). [...]

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ 374/2012

Ο αναδασμός αφορά όχι μόνον τα κληροτεμάχια, αλλά όλες τις αγροτικές ιδιοκτησίες, καθώς με αυτόν δεν μεταβάλλεται το νομικό καθεστώς τους αλλά η θέση τους. Συμφωνία αρχικών συγκυρίων για χρήση διαιρετών τμημάτων, χωρίς άτυπη διανομή. Απόδειξη της μη ύπαρξης διανομής εκ του ότι αντίκειται στην κοινή πείρα και λογική η υπό των εναγομένων, ανηλίκων κατά το θάνατο του πατέρα τους, άσκηση χωριστής οικονομίας από τη συμβιώουσα μητέρα τους, που καλλιεργούσε δήθεν για λογαριασμό τους διαιρετά τμήματα επί των κοινών αγρών, στους οποίους και η ίδια ήταν συγκυρία, αλλά και εκ του ότι όταν εκπλειστηριάσθηκαν ποσοστά εξ αδιαιρέτου της μητέρας στα επίδικα και ο ενάγων κατέστη συγκύριος ως υπερθεματιστής, τα τέκνα δεν άσκησαν διεκδικητική τριτανακοπή λόγω προσβολής της κυριότητάς τους.

[...] Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος με την αγωγή του, την οποία απήθυνε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας κατά των εκκαλούντων Γ. Ζ. και Β. Ζ. και των εφεσίβλητων Α. Ζ. και Κ. Ζ., ισχυρίσθηκε ότι είναι συγκύριοι ο ίδιος κατά ποσοστό 2/8 εξ αδιαιρέτου επί ιδανικού μεριδίου 380/500 επί των υπό στοιχεία 447 (κατηγ. ΑΒ) και 452 (κατηγ. Α) δύο αγρών, κείμενων στη θέση «Α.» της κτηματικής περιφέρειας Κ. Φ., όπως αυτοί λεπτομερώς περιγράφονται στο δικόγραφο κατά θέση, όρια και έκταση, την κυριότητα επί των οποίων απέκτησε δυνάμει της

υπ' αριθμ. .../2002 περίληψης κατακυρωτικής εκθέσεως του συμβολαιογράφου Π. Κ., που μεταγράφηκε νομίμως στα βιβλία μεταγραφών του αρμοδίου Υποθηκοφυλακείου. Ότι οι δύο πρώτοι εναγόμενοι Α. Ζ. και Κ. Ζ. τυγχάνουν συγκύριοι, ο καθένας τους κατά ποσοστό 3/8 εξ αδιαιρέτου, επί του προμνησθέντος ως άνω (380/500) ιδανικού μεριδίου των ανωτέρω αγρών, ο τρίτος εναγόμενος συγκύριος κατ' ιδανικό μερίδιο 120/500 επί του υπό στοιχείο 447 αγρού και ο τέταρτος εναγόμενος συγκύριος κατ' ιδανικό μερίδιο 120/500 επί του υπό στοιχείο 452 αγρού. Και ότι οι εναγόμενοι δεν συναινούν στην εξώδικη διανομή των επίκοινων ακινήτων, η αξία των οποίων ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 292.060,50 ευρώ. Για τους λόγους αυτούς ζήτησε να διαταχθεί δικαστικά η λύση της μεταξύ τους κοινωνίας με αυτούσια διανομή των κοινών και, επικουρικά, αν αυτή είναι αδύνατη ή ασύμφορη, με το εκπλειστηρίασμα των κοινών και διανομή του πλειστηριάσματος.

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, δικάζοντας κατά την τακτική διαδικασία αντιμωλία των διαδίκων, δέχθηκε την αγωγή ως ουσιαστικά βάσιμη με την εκκαλουμένη απόφασή του, διατάζοντας τη διανομή των κοινών με πλειστηριασμό και τη διανομή του πλειστηριάσματος σε κάθε κοινών κατά το λόγο της μερίδας του, απορρίπτοντας την ένσταση ίδιας κυριότητας των εναγομένων με έκτακτη χρησικτησία επί διαιρετών τμημάτων κατόπιν άτυπης διανομής των αρχικών συγκυριών, με το αιτιολογικό ότι αυτά ήταν κληροτεμάχια και απαγορεύεται η κατάτμησή τους, μη επιτρεπομένης της κτήσης κυριότητας επί διαιρετού τμήματος του κληροτεμαχίου με χρησικτησία. Κατά της αποφάσεως αυτής άσκησαν έφεση οι τρίτος και τέταρτος των εναγομένων και παραπονούνται για εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων, ζητώντας να εξαφανισθεί η προσβαλλόμενη απόφαση ώστε να απορριφθεί η αγωγή, κάνοντας δεκτή την ένστασή τους ίδιας κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία επί διαιρετού τμήματος μετά από άτυπη διανομή των αρχικών συγκυριών, αλλιώς να γίνει δεκτό το αίτημά τους να διαταχθεί η αυτούσια διανομή των κοινών.

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα:

Τα επίδικα είναι τα εξής

α) το υπ' αριθμ. 452 αγροτεμάχιο, (κατηγορίας Α), που βρίσκεται στη θέση «Α.» της κτηματικής περιφέρειας Κ. Φ., συνολικής εκτάσεως 97.048 τ.μ., που συνορεύει ανατολικά και νότια με χάνδακα, δυτικά με αγροτικό δρόμο και βόρεια με ιδιοκτησία Ο. Γ. και

β) το υπ' αριθμ. 447 αγροτεμάχιο (κατηγορίας ΑΒ), που βρίσκεται στη θέση «Α.» της κτηματικής περιφέρειας Κ. Φ., συνολικής εκτάσεως 97.680 τ.μ., που συνορεύει ανατολικά με χάνδακα, δυτικά και νότια με αγροτικούς δρόμους και βόρεια με ιδιοκτησία Η.Τ.. Των ακινήτων αυτών δυνάμει του υπ' αριθμ. ...78.10.1960 παραχωρητηρίου αναδασμού της Διεύθυνσης Εποικισμού του Υπουργείου Γεωργίας, που μεταγράφηκε νομίμως στον τόμο... και στον αριθμό... των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φ., κατέστησαν συγκύριοι ο Δ. Ζ. του Α., πατέρας (από δεύτερο γάμο αυτού) των δύο πρώτων εναγομένων, ο Α. Ζ. του Ι., παππούς, των α και β εναγομένων και η Θ. Ζ., σύζυγος Δ. (από πρώτο γάμο), το γένος Γ, κατά ποσοστό 280/500 εξ αδιαιρέτου ο Δ. (πατέρας), 100/500 εξ αδιαιρέτου ο Α. (παππούς), και 120/500 αντιστοίχως εξ αδιαιρέτου η Θ., πρώτη σύζυγος του Δ. Ακολούθως, ο εκ των αρχικώς συγκυριών Α. Ζ. (παππούς) απεβίωσε το έτος 1970, και ο υιός του Δ. Ζ. (πατέρας των πρώτου και δεύτερου των εναγομένων) κατέστη κύριος του προαναφερθέντος ιδανικού μεριδίου του πατέρα του Α., εξ 100/500 εξ αδιαιρέτου επί των προαναφερόμενων ακινήτων, ως μοναδικός εξ αδιαθέτου κληρονόμος του, την κληρονομιά του οποίου αποδέχτηκε με την υπ' αριθμ. .../1974 δήλωση αποδοχής κληρονομιάς του συμβολαιογράφου Γ. Κ., που νόμιμα μεταγράφηκε στον τόμο... και στον αριθμό... των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φ. Ακολούθως, στις 8.5.1985 απεβίωσε ο Δ. Ζ. χωρίς να αφήσει διαθήκη και κληρονομήθηκε από τη σύζυγο του Π.Ζ. και τα δύο τότε ανήλικα τέκνα του τον πρώτο και τον δεύτερο εναγόμενο, που αποδέχθηκαν την κληρονομιά του με την υπ' αριθμ. .../30.9.1985 δήλωση του συμβολαιογράφου Β. Α., που νόμιμα μεταγράφηκε στον τόμο... και τον αριθμό... του αυτού ως άνω Υποθηκοφυλακείου. Έτσι έγιναν συ-

γκύριοι κατά ποσοστό 2/8 εξ αδιαιρέτου η Π. (σύζυγος) και από 3/8 εξ αδιαιρέτου έκαστος των τέκνων της (δυο πρώτων εναγομένων), επί του ποσοστού των 380/500 εξ αδιαιρέτου των ως άνω αγροτεμαχίων. Εξάλλου, η εκ του αναδασμού συγκυρία κατά ποσοστό 120/500 εξ αδιαιρέτου επί των άνω αγροτεμαχίων, Θ. Γ, με το υπ' αριθμ. .../12.12.1984 συμβόλαιο πώλησης ιδανικού μεριδίου του συμβολαιογράφου Γ. Κ., που μεταγράφηκε νομίμως στον τόμο... και στον αριθμό... των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Φ., μεταβίβασε, λόγω πώλησης, στον τρίτο των εναγομένων Γ. Ζ. και ήδη εκκαλούντα το ιδανικό της μερίδιο εξ 120/500 εξ αδιαιρέτου επί του υπ' αριθμ. 447 κληροτεμαχίου, ενώ με το υπ' αριθμ. ... 11.2.1985 συμβόλαιο του ίδιου ως άνω συμβολαιογράφου, που μεταγράφηκε νομίμως στον τόμο... και στον αριθμό... των προαναφερθέντων βιβλίων μεταγραφών, μεταβίβασε, λόγω πώλησης, στον τέταρτο εναγόμενο Β. Ζ. εναγόμενο το ιδανικό της μερίδιο εξ 120/500 εξ αδιαιρέτου επί του υπ' αριθμ. 452 κληροτεμαχίου. Άπαντα τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά συνομολογούνται από αμφοτέρους τις διάδικες πλευρές. Τέλος ο ενάγων, δυνάμει της προσκομιζόμενης με επίκληση με αριθμό... 716.11.2002 περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης του ενεργούντος ως υπαλλήλου του επισπευσθέντος από την τραπεζική ανώνυμη εταιρία «C. ΑΕ» σε βάρος της Π. Ζ. (μητέρας των πρώτου και δεύτερου των εναγομένων) πλειστηριασμού, συμβολαιογράφου Π. Κ., που μεταγράφηκε νόμιμα στον τόμο... και στον αριθμό... των βιβλίων μεταγραφών του υποθηκοφυλακείου Φ., ο ενάγων, ως υπερθεματιστής, κατέστη κύριος του ανήκοντος στην ανωτέρω καθ' ης ο πλειστηριασμός ιδανικού μεριδίου εκ 2/8 εξ αδιαιρέτου επί των 380/500 των επίδικων κληροτεμαχίων. Δυνάμει δε της με αριθμό .../10.9.2002 έκθεσης αποβολής και εγκατάστασης του Δικαστικού επιμελητή Κ. Δ., που επιδόθηκε νόμιμα σ' αυτήν με τη με αριθμό .../11.9.2003 έκθεση επίδοσης του αυτού ως άνω δικαστικού Επιμελητή, απεβλήθη η ως άνω καθής και ο ενάγων εγκαταστάθηκε στα ως άνω εξ αδιαιρέτου ποσοστά της επί των επίδικων αγροτεμαχίων. Έτσι οι διάδικοι κατέστησαν συγκύριοι των επίδικων αγροτεμα-

χίων κατά τον ως άνω τρόπο και κατά τα προαναφερόμενα ποσοστά.

Ακολούθως, ο ενάγων, επειδή οι εναγόμενοι αρνήθηκαν να προβούν στην εξώδικη διανομή των επικοινων, άσκησε την ένδικη αγωγή του, ζητώντας την αυτούσια διανομή αυτών, προτείνοντας μάλιστα και σχετικό τρόπο, άλλως, αν είναι αδύνατη αυτή, τη διά πλειστηριασμού πώληση των επίκοινων. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, δεχόμενο ότι τα επίκοινα προερχόμενα από αναδασμό είναι κληροτεμάχια και δεν επιτρέπεται η κατάτμηση αυτών, αφενός απέρριψε ως μη νόμιμη την ένσταση ίδιας κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία που προέβαλαν οι εναγόμενοι, ασκώντας πράξεις νομής και κατοχής πλέον της 20 ετίας επί διαιρετού τμήματος μετά από άτυπη διανομή των επικοινων μεταξύ των αρχικών συγκυρίων, και αφετέρου έκρινε για τον ίδιο λόγο ότι δεν επιτρέπεται η αυτούσια διανομή αυτών και διέταξε τη διά πλειστηριασμού πώληση των επικοινων.

Από τα αυτά ως άνω αποδεικτικά στοιχεία αποδείχθηκε ότι, σύμφωνα με τον πίνακα διανομής αναδασμού του αγροκτήματος Κ. Φ. έτους 1959, που κυρώθηκε με την 3958/29.6.1959 απόφαση του Υπ. Γεωργίας (ΦΕΚ 133/2.7.1959), τα τεμάχια 447 και 452 έκτασης 97.680 τ.μ. και 97048 τ.μ. αντίστοιχα της μερίδας 143 στα ονόματα Ζ. Α. του Ι. (100/500), Ζ. Δ. του Α. (280/500) και Ζ. Θ. (120/500) προέρχονται από ιδιοκτησία, όπως κατέθεσαν οι μάρτυρες και βεβαιώνεται και στο με αριθ. πρωτ. ...78.12.2011 έγγραφο της Γενικής διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και κτηνιατρικής. Από τις διατάξεις δε των άρθρων 6, 7 παρ. 1 και 8 του Α.Ν 821/1948 «Περί αναδιανομής αγροτικών κτημάτων», που κυρώθηκε διά του άρθρου μόνου του Ν. 1110/1949, όπως τροποποιήθηκε διά του Ν. 2258/1952 και το άρθρο 7 αντικατεστάθη διά του άρθρου 23 του Ν.Δ 3621/1956 (υπό την ισχύ του οποίου έλαβε χώρα ο κατωτέρω αναφερόμενος αναδασμός), συνάγεται ότι ο αναδασμός δεν αφορά μόνον τα κληροτεμάχια (από αγροτική αποκατάσταση γηγενών και προσφύγων), αλλά όλες τις αγροτικές ιδιοκτησίες, δι' αυτού δε δεν μεταβάλλεται το νομικό καθεστώς των αγροτεμαχίων, αλλά απλώς η θέση των (ΕφΛαρ 156/04

Νόμος, ΕφΛαρ 672/03 Νόμος). Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση στα επίκοινα, ως προερχόμενα από ιδιοκτησίες, είναι επιτρεπτή η κατάτμησή τους και δύναται επί τμήματος αυτών σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1045 ΑΚ, σε συνδυασμό προς αυτή του άρθρου 1051 του αυτού Κώδικος, να αποκτήσει κυριότητα κάποιος με έκτακτη χρησικτησία, αρκεί μόνον νομή με διάνοια κυρίου επί εικοσαετία, προς συμπλήρωση της οποίας ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος δικαιούται να προσμετρήσει στο χρόνο της ίδιας αυτού νομής και το χρόνο της, με τα ίδια προσόντα, νομής που άσκησε ο δικαιοπάροχος του (ΑΠ 36/98 Δνη 39.1333).

Περαιτέρω, από τα αυτά ως άνω αποδεικτικά στοιχεία αποδείχθηκε ότι οι αρχικοί συγκύριοι είχαν συμφωνήσει τη χρήση επί διαιρετών τμημάτων, πλην όμως δεν αποδείχθηκε ότι είχε γίνει άτυπη διανομή μεταξύ αυτών (των αρχικών συγκυρίων), όπως ισχυρίζονται οι εναγόμενοι πρωτοδίκως και επαναφέρουν με λόγο έφεσης οι τρίτος και τέταρτος των εναγομένων, και ότι έτσι οι εναγόμενοι, ασκώντας πράξεις νομής και κατοχής επί διαιρετού τμήματος επί μία εικοσαετία και πλέον, προσμετρώντας στο χρόνο νομής τους και το χρόνο νομής των δικαιοπαρόχων τους, κατέστησαν κύριοι αυτοτελών τμημάτων, τα οποία περιγράφουν κατά θέση, έκταση και όρια, με έκτακτη χρησικτησία. Το ότι δεν έγινε μεταξύ των αρχικών διαδίκων άτυπη διανομή επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι οι δύο πρώτοι εναγόμενοι και η μητέρα τους κατά το χρόνο του θανάτου του πατέρα τους Δ. Ζ. το έτος 1985 αποδέχθηκαν την κληρονομιά αυτού επί των ως άνω κληρονομιαίων ακινήτων επί των εξ αδιαιρέτου ποσοστών αυτών. Αν πράγματι οι αρχικοί διάδικοι είχαν προβεί σε άτυπη διανομή μεταξύ από το έτος 1960, όπως ισχυρίζονται στις προτάσεις τους οι δύο πρώτοι εναγόμενοι, ο πατέρας τους κατά το χρόνο του θανάτου του θα είχε καταστεί κύριος με έκτακτη χρησικτησία επί διαιρετού τμήματος επί των επικοίων. Και τότε η μητέρα, για λογαριασμό της ίδιας αλλά και των τέκνων που ήταν τότε ανήλικα, θα αποδέχονταν διαιρετά κληρονομιαία τμήματα των ως άνω αγρών.

Εξάλλου, αντίκειται στα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής οι δύο πρώτοι εναγόμε-

νοι ανήλικοι κατά το χρόνο θανάτου του πατέρα τους να ασκούν ξεχωριστή οικονομία από τη μητέρα τους με την οποία συμβιούσαν, καλλιεργώντας η μητέρα τους για λογαριασμό των ανηλίκων τότε τέκνων της διαιρετά τμήματα επί των επικοίων αγροτεμαχίων στα οποία και η ίδια ήταν συγκυρία εξ αδιαιρέτου, όπως ισχυρίζονται οι δύο πρώτοι εναγόμενοι. Ενισχύονται δε τα ανωτέρω από το γεγονός ότι όταν με την .../27.5.2002 κατασχετήρια έκθεση ακίνητης περιουσίας του Δικαστικού επιμελητή Δ. Γ. Γ. σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. 1135/1999 διαταγής πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας εγένετο κατάσχεση των ποσοστών εξ αδιαιρέτου της μητέρας τους επί των επιδικων ακινήτων, με βάση την οποία εγένετο πλειστηριασμός και ο ενάγων κατέστη συγκύριος ως υπερθεματιστής, με την υπ' αριθμ. .../16.7.2002 περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης, δεν άσκησαν οι δύο πρώτοι εναγόμενοι ανακοπή του 936 ΚΠολΔ, όπως εδικαιούνται, αφού κατά τα ισχυριζόμενα από αυτούς με την ως άνω αναγκαστική εκτέλεση προσβαλλόταν το δικαίωμα κυριότητας επί διαιρετού τμήματος των επιδικων, και ότι η εκτέλεση έγινε σε ξένα ακίνητα τα δικά τους και όχι της μητέρας τους. Με την ως άνω ανακοπή δικαιοούνται να ζητήσουν την αναγνώριση του δικαιώματός τους που προσβάλλονταν με την αναγκαστική εκτέλεση και το ανίσχυρο της εκτέλεσης (ΟΛΑΠ 63/81 ΝοΒ 29.1257, ΑΠ 751/01 Δνη 2000.1393).

Επίσης, σχετικά με τους τρίτο και τέταρτο των εναγομένων δεν αποδείχθηκε ότι η δικαιοπάροχος αυτών Π. Ζ. αρχική εκ του αναδασμού συγκυρία κατά ποσοστό 120/500 εξ αδιαιρέτου επί των επιδικων είχε κάνει από το 1960 άτυπη διανομή με τους άλλους αρχικούς συγκυρίους. Τούτο επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι το 1984, που μεταβίβασε στον πρώτο ποσοστά επί του πρώτου ακινήτου και το 1985 στον τέταρτο επί του δεύτερου ακινήτου, μεταβίβασε αυτά εξ αδιαιρέτου και όχι σε διαιρετό τμήμα. Ενώ, αν πράγματι είχε γίνει άτυπη διανομή μεταξύ των αρχικών συγκυρίων από το έτος 1960, όπως ισχυρίζονται οι δύο πρώτοι εναγόμενοι, η ως άνω δικαιοπάροχος τους θα μεταβίβαζε σ' αυτούς διαιρετά τμήματα και όχι εξ αδιαιρέτου.

Τέλος, επιβεβαιώνεται δε το ανωτέρω (της μη άτυπης διανομής) από το γεγονός ότι όταν με την υπ' αριθμ. .../27.5.2002 κατασχετήρια έκθεση ακίνητης περιουσίας του δικαστικού επιμελητή Δ. Γ. Γ, και σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. 1135/1999 διαταγής πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας, εγένετο κατάσχεση των ποσοστών εξ αδιαιρέτου της μητέρας των δύο πρώτων εναγομένων επί των επίδικων ακινήτων, με βάση την οποία εγένετο πλειστηριασμός και ο ενάγων κατέστη συγκύριος ως υπερθεματιστής, με την υπ' αριθμ. .../16.7.2002 περιλήψη κατακυρωτικής έκθεσης, δεν άσκησαν οι τρίτος και τέταρτος των εναγομένων ανακοπή του 936 ΚΠολΔ, όπως εδικαιούνται, αφού κατά τα ισχυριζόμενα από αυτούς με την ως άνω αναγκαστική εκτέλεση προσβαλλόταν το δικαίωμα κυριότητάς τους επί διαιρετού τμήματος των επίδικων.

Το γεγονός ότι ο ενάγων μετά την έκθεση κατακύρωσης γενόμενος συγκύριος των επίδικων με παράγωγο τρόπο ζήτησε δικαστικώς τη ρύθμιση της χρήσης των επικοίνων και οι δικαστικές αποφάσεις 1442/2003 και 1559/2007 Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας, διαδικασία ασφαλιστικών, απέρριψαν τις αιτήσεις του, δεχόμενες ότι η χρήση των κοινών είχε καθοριστεί από τους αρχικούς συγκυρίους, δεν αποδεικνύει, όπως ισχυρίζονται οι εναγόμενοι, ότι οι αρχικοί συγκύριοι είχαν προβεί σε άτυπη διανομή μεταξύ τους και έκαστος των εναγομένων ασκούσε νομή σε διαιρετό τμήμα έτσι ώστε να έχουν αποκτήσει με έκτακτη χρησικτησία την κυριότητα επί διαιρετών τμημάτων, που οι τρίτος και τέταρτος περιγράφουν κατά θέση έκταση και όρια.

Συνεπώς, ο σχετικός ισχυρισμός των εναγομένων ότι κατέστησαν κύριοι επί διαιρετών τμημάτων με έκτακτη χρησικτησία, κατόπιν άτυπης διανομής μεταξύ των αρχικώς συγκυρίων των επικοίνων, πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος.

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, που με την εκκαλούμενη απόφασή του δέχθηκε ότι τα επίκοινα φέρουν το χαρακτήρα κληροτεμαχίων, διότι τα ειςφερθέντα στον αναδασμό ήταν κλήροι, και έκρινε μη νόμιμη την ένσταση ίδιας κυριότητας των εναγομένων επί διαιρετών τμημάτων με έκτακτη χρησικτησία και ότι απαγορεύεται η αυτούσια διανομή των επικοίνων ως κληροτεμαχίων, έσφα-

λε. Συνεπώς πρέπει να γίνουν δεκτοί οι σχετικοί λόγοι έφεσης των εκκαλούντων, με τους οποίους αυτοί παραπονούνται ότι κακώς το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι τα επίκοινα είναι κληροτεμάχια και απαγορεύεται η κατάτμησή τους, και απέρριψε ως μη νόμιμη την ένσταση ίδιας κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία που προέβλεπαν αυτοί πρωτοδίκως και επαναφέρουν με λόγο έφεσης επί διαιρετών τμημάτων, κατόπιν άτυπης διανομής των αρχικών συγκυρίων. Να εξαφανιστεί η εκκαλούμενη ως προς την ως άνω διάταξη, να κριθεί νόμιμη η ένσταση ίδιας κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία και να απορριφθεί η ένστασή τους αυτή ως ουσιαστικά αβάσιμη, χωρίς έτσι να καθίσταται επιβλαβέστερη η θέση των εκκαλούντων (άρθρο 536 παρ. 2 ΚΠολΔ).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή στον πρώτο βαθμό δεν διατάχθηκε απόδειξη με τεχνική πραγματογνωμοσύνη, ώστε να διαπιστωθεί αν η αυτούσια διανομή του κοινού είναι συμφέρουσα και δυνατή, σε συνδυασμό με την αδυναμία συναγωγής ασφαλών συμπερασμάτων για το ζήτημα αυτό από τις μαρτυρικές αποδείξεις και τα προσκομιζόμενα έγγραφα, το δικαστήριο κρίνει αναγκαίο να διατάξει τη διενέργεια τεχνικής πραγματογνωμοσύνης, όπως ορίζεται στο διατακτικό. [...]

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

77/2012

Χρηστά ήθη. Αισχροκερδής δικαιοπραξία. Προϋποθέσεις της ακυρότητας. Έννοια της απειρίας και της κουφότητας. Η δυσαναλογία παροχής και αντιπαροχής αποτελεί νομική έννοια που ελέγχεται από τον Άρειο Πάγο. Στην πώληση η δυσαναλογία κρίνεται μεταξύ του τιμήματος και της αγοραίας αξίας του πράγματος που πωλήθηκε. Πληρεξούσιο του πωλητή προς τον αγοραστή και κατάρτιση της πώλησης από τον αγοραστή με αυτοσύμβαση. Ακυρότητα του πληρεξουσίου και της σύμβασης πώλησης λόγω αντίθεσης στα χρηστά ήθη. (Δέχεται την έφεση).

[...] Σύμφωνα με το άρθρο 178 ΑΚ, δικαιοπραξία

που αντιβαίνει στα χρηστά ήθη είναι άκυρη. Κατά δε το άρθρο 179 του ΑΚ, το οποίο αποτελεί ειδικότερη περίπτωση εφαρμογής του προηγούμενου άρθρου 178: «άκυρη ως αντίθετη προς τα χρηστά ήθη είναι ιδίως η δικαιοπραξία, με την οποία δεσμεύεται υπερβολικά η ελευθερία του προσώπου ή η δικαιοπραξία με την οποία εκμεταλλεύεται κάποιος την ανάγκη, την κουφότητα ή την απειρία του άλλου και πετυχαίνει έτσι να συνομολογήσει ή να πάρει για τον εαυτό του ή τρίτο για κάποια παροχή, περιουσιακά, ωφέληματα, που κατά τις περιστάσεις τελούν σε φανερό δυσαναλογία προς την παροχή».

Όπως προκύπτει από το συνδυασμό αυτών των διατάξεων, και εκείνων των άρθρων 174 και 180 του ΑΚ για να χαρακτηριστεί μία δικαιοπραξία ως αισχροκερδής - καταπλεονεκτική και συνεπώς, άκυρη, λόγω αντίθεσής της προς τα χρηστά ήθη, απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά τρία στοιχεία, δηλαδή: α) προφανής δυσαναλογία μεταξύ παροχής και αντιπαροχής, β) ανάγκη ή κουφότητα ή απειρία, του ενός από τους συμβαλλόμενους και γ) εκμετάλλευση από τον συμβαλλόμενο της γνωστής σε αυτόν ανάγκης ή κουφότητας ή απειρίας του αντισυμβαλλομένου του. Τα στοιχεία της ανάγκης, της κουφότητας ή της απειρίας όμως δεν είναι απαραίτητα, όπως προκύπτει από τη σαφή διατύπωση της δεύτερης από τις πιο πάνω διατάξεις, να συντρέχουν σωρευτικά, αλλά αρκεί η συνδρομή και μόνο του ενός από αυτά (ΑΠ 492/2004). Απειρία είναι η έλλειψη συνήθους πείρας ως προς τα οικονομικά δεδομένα και μεγέθη, ως προς τις τιμές και ως προς τις συναλλαγές. Κουφότητα είναι η αδιαφορία για τις συνέπειες και τη σημασία των πράξεων, ενώ ανάγκη είναι και η οικονομική, αρκεί να είναι άμεση και επιτακτική. Η δυσαναλογία παροχής και αντιπαροχής πρέπει να είναι προφανής.

Εξάλλου εκμετάλλευση υπάρχει, όταν αυτός που γνωρίζει την ως άνω κατάσταση του αντισυμβαλλομένου του (ανάγκη, κουφότητα, απειρία) επωφελείται και με κατάλληλο χειρισμό επιτυγχάνει προφανώς μειωμένη αντιπαροχή. Αν λείπει ένα από τα ανωτέρω στοιχεία δεν μπορεί να γίνει λόγος για ακυρότητα της δικαιοπραξίας ως αισχροκερδούς κατά το άρθρο 179 ΑΚ, γιατί

απαιτείται να συντρέχουν και η φανερό δυσαναλογία μεταξύ παροχής και αντιπαροχής και η ανάγκη ή κουφότητα ή απειρία του άλλου συμβαλλομένου και η εκμετάλλευση από τον συμβαλλόμενο μιας από τις γνωστές σ' αυτόν ως άνω καταστάσεις του αντισυμβαλλομένου. Ειδικότερα, φανερό δυσαναλογία μεταξύ παροχής και αντιπαροχής είναι αυτή που υποπίπτει στην αντίληψη λογικού και έχοντος πείρα των σχετικών συναλλαγών ανθρώπου, και η οποία υπερβαίνει το μέτρο, κατά το οποίο είναι ανθρωπίνως φυσικό να αποκομίζει ο ένας κάποιο όφελος από σύμβαση οικονομικού περιεχομένου επί ζημία του άλλου. Η δυσαναλογία αυτή, η οποία διαπιστώνεται ενόψει των περιστάσεων και της φύσεως της συγκεκριμένης δικαιοπραξίας, κατά το χρόνο της κατάρτισης (περιεχόμενο, σκοπός, αξία παροχών), χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι υποκειμενικές παραστάσεις ή επιθυμίες των μερών, αποτελεί νομική έννοια, και ως εκ τούτου η κρίση περί της υπάρξεως αυτής ελέγχεται από τον Άρειο Πάγο (ΟΛΑΠ 714/1973, ΑΠ 1244 / 2005). Η κρίση, όμως, του ουσιαστικού δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνει, κατά την αξιολόγηση του αποδεικτικού υλικού, ότι συνέτρεξαν ή όχι τα πιο πάνω πραγματικά περιστατικά δεν ελέγχεται αναιρετικά κατ' άρθρο 561 παρ. 1 του ΚΠολΔ. Ειδικότερα, όταν αντικείμενο της προσβαλλόμενης δικαιοπραξίας είναι πώληση ακινήτου, το στοιχείο της δυσαναλογίας κρίνεται μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και της αγοραίας αξίας του μεταβιβασθέντος ακινήτου. Το ύψος, όμως, της αγοραίας αξίας, μόνο του χρόνου κατάρτισης της προσβαλλόμενης δικαιοπραξίας, κρίνεται κατ' ουσίαν από το ουσιαστικό δικαστήριο με διάφορους προσδιοριστικούς παράγοντες, οικονομικούς, πολεοδομικούς κ.λπ., όπως, προκειμένου για αστικά ακίνητα, η μισθωτική αξία, η οικοδομησιμότητα του οικοπέδου, η θέση του κ.λπ., η δε σχετική κρίση, ως αναγόμενη σε αποδεικτική αξιολόγηση, είναι αναιρετικά ανέλεγκτη. Τέλος, δεν αποκλείεται να υπάρχει σε κάποια δικαιοπραξία, και χωρίς τη συνδρομή των όρων της διάταξης του άρθρου 179 του ΑΚ εκμετάλλευση του άλλου μέρους υπό περιστάσεις και συνθήκες που προδίδουν στη δικαιοπραξία ανήθικο χαρακτήρα, συνεπαγόμενο ακυρότητα

τα αυτής κατά τη γενική διάταξη του άρθρου 178 ΑΚ. Η δημιουργία, όμως, αυτοτελούς εντεύθεν λόγου ακυρότητας προϋποθέτει τη συνδρομή γεγονότων διαφόρων εκείνων του άρθρου 179 ΑΚ, των οποίων έγινε επίκληση και που κρίθηκαν αβάσιμα κατ' ουσίαν, αφού η τελευταία διάταξη αποτελεί ειδική περίπτωση εφαρμογής εκείνης του άρθρου 178 του ΑΚ (βλ. ΑΠ 2095/2009 Νόμος και ΑΠ 1272/2004 Νόμος, ΑΠ 1356/1998 ΕλλΔνη 40.303, ΑΠ 307/1998 ΕλλΔνη 35.1295, ΕφΠατρ 1347/1990 ΕλλΔνη 321.1338).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η ενάγουσα και ήδη εκκαλούσα (συνεχίζουσα τη δίκη μετά το θάνατο του αρχικώς ενάγοντος συζύγου της Σ. Ι. Ο., τον οποίο κληρονόμησε), με την από 30.10.07 και υπ' αύξ. αριθ. εκθ. καταθέσεως 171 / 30.10.2007 αγωγή, επικαλούμενη κυριότητα ποσοστού 16/30 εξ αδιαιρέτου σε ακίνητο, που επακριβώς κατά θέση, έκταση και όρια περιγραφόταν στην αγωγή, το οποίο η ίδια κληρονόμησε από το σύζυγό της και εκείνος από τους δικούς του δικαιοπαρόχους, εκθέτει ότι ο εναγόμενος και ήδη εφεσίβλητος είναι μισθωτής από ετών ενός καταστήματος συγκυριότητας του αρχικού ενάγοντος που βρίσκεται στο συγκεκριμένο ακίνητο. Ότι ο αρχικώς ενάγων συμφώνησε μαζί του (με τον εναγόμενο) να του πωλήσει ποσοστό 1/30 του ακινήτου εξ αδιαιρέτου, για να τον βοηθήσει να παραμείνει μισθωτής του καταστήματος. Ότι με βάση τη συμφωνία τους αυτή, υπογράφηκε μεταξύ τους το από 4.2.2004 ιδιωτικό συμφωνητικό πώλησης, αντί τιμήματος 3.000 ευρώ, στο οποίο εσφαλμένα δεν ανεγράφη ποίο ήταν το ποσοστό που θα πωλούνταν. Ότι, στις 5.3.2004, με πρόσκληση του εναγομένου, προσήλθε ενώπιον του συμβολαιογράφου Χ. Ξ., έχοντας την πεποίθηση ότι θα υπογράψει εκεί το οριστικό συμβόλαιο μεταβίβασης και χωρίς να χρησιμοποιήσει διερμηνέα, υπέγραψε, όπως εκ των υστέρων ανακάλυψε, πληρεξούσιο, με το οποίο έδωσε την εντολή στον εναγόμενο να προβεί στην μεταβίβαση (και με αυτοσύμβαση) όλου του μεριδίου του εκ 16/30 και ότι εισέπραξε όλο το τίμημα της πώλησης, ενώ ο ίδιος, κατά την υπογραφή της ως άνω συμβολαιογραφικής πράξης, εσφαλμένα υπελάμβανε ότι μεταβίβαζε στον εναγόμενο μόνο ποσοστό 1/30, πεποίθησης που του είχε δημιουργηθεί από

τις διαβεβαιώσεις του εναγομένου λόγω της ελλιπούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας εκ μέρους του, του προκεχωρημένου της ηλικίας του και των προβλημάτων όρασης και ακοής του. Με βάση το παραπάνω πληρεξούσιο, ο εναγόμενος πρόεβη στις 22.4.2004 σε πώληση με αυτοσύμβαση ποσοστού μόνο 6/30 του ακινήτου εξ αδιαιρέτου, του οποίου η αντικειμενική αξία υπολογίστηκε από τη ΔΟΥ σε 17.238 ευρώ. Ότι, ενόψει των ανωτέρω, το ως άνω πληρεξούσιο και η γενόμενη πώληση πάσχει ακυρότητας λόγω αντίθεσης στα χρηστά ήθη, επικουρικά δε ότι είναι ακυρώσιμες οι συμβολαιογραφικές αυτές πράξεις λόγω απάτης από πλευράς του εναγομένου, ο οποίος τον κάλεσε στο συμβολαιογράφο προκειμένου να υπογραφεί το οριστικό συμβόλαιο πώλησης ποσοστού 1/30, όπως ο ίδιος (ενάγων) υπελάμβανε, λόγω ελλιπούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας, ενώ ο εναγόμενος είχε σκοπό να του αποσπάσει πληρεξουσιότητα για μεταβίβαση μεγαλύτερου τμήματος της περιουσίας του. Βάσει αυτών, ζήτησε να αναγνωρισθεί ως άκυρο, άλλως να κηρυχθεί άκυρο, το ως άνω πληρεξούσιο και να αναγνωρισθεί ως άκυρο το ως άνω συμβόλαιο πώλησης. [...]

Από την εκτίμηση των ενόρκων καταθέσεων των μαρτύρων των διαδίκων που εξετάστηκαν στο ακροατήριο του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου και περιέχονται στα ταυτάριθμα με την εκκαλούμενη απόφαση πρακτικά, που προσκομίζονται από τους διαδίκους σε νόμιμα επικυρωμένο αντίγραφο, τις ένορκες μαρτυρικές καταθέσεις ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης, που εκδίκασε την ίδια υπόθεση εκδίδοντας την υπ' αριθ. 28/2009 απόφασή του με την οποία παρέπεμψε την υπόθεση στο αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ξάνθης, τα Πρακτικά δε της δίκης αυτής εκτιμώνται από το παρόν Δικαστήριο ως δικαστικά τεκμήρια (άρθ. 395 ΚΠολΔ), και από όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα που με επίκληση προσκομίζουν οι διάδικοι, χωρίς να παραλείπεται κανένα από αυτά, άλλα από τα οποία λαμβάνονται υπόψη προς άμεση απόδειξη (άρθ. 438 ΚΠολΔ) και άλλα προς συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων (άρθ. 395 ΚΠολΔ), αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά. Ο Σ.Ι.Ο. του Ισά και της Εμινέ, ο οποίος άσκησε

την υπό κρίση αγωγή στις 8.11.2007 (βλ. την υπ' αριθμ. 206/8.11.2007 έκθεση επίδοσης της αγωγής) και στη συνέχεια απεβίωσε μετά την άσκησή της (10.12.2007), νόμιμος κληρονόμος του οποίου είναι η εκκαλούσα-σύζυγός του, δυνάμει της υπ' αριθμ. .../18.8.1987 δημόσιας διαθήκης του συμβολαιογράφου Ξάνθης Κ. Κ., η οποία δημοσιεύτηκε νόμιμα με τα υπ' αριθμ. 34/20.2.2008 πρακτικά του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης και την οποία κληρονομιά αποδέχθηκε, σιωπηρά, ήταν συγκύριος κατά ποσοστό 16/30 εξ αδιαιρέτου ενός ακινήτου και, συγκεκριμένα, ενός οικοπέδου που βρίσκεται στη Γ. Ξάνθης, έκτασης 989,87 τ.μ., στο οποίο υπάρχουν τα παρακάτω κτίσματα: α) μία διώροφη οικοδομή στην βόρεια πλευρά του οικοπέδου που περιλαμβάνει δύο συνεχόμενες οικίες και αποτελείται από οκτώ δωμάτια στον επάνω όροφο, μια αποθήκη και στάβλο στον ισόγειο όροφο, συνολικού εμβαδού ανά όροφο 204,31 τ.μ. και στο σύνολο 408,62 τ.μ., β) άλλη διώροφη οικοδομή στην ανατολική πλευρά του οικοπέδου, η οποία περιλαμβάνει στον ισόγειο όροφο ένα κατάστημα εμβαδού 16,36 τ.μ. και μία αποθήκη εμβαδού 19,68 τ.μ. και στον επάνω όροφο μία κατοικία εμβαδού 16,36 τ.μ. και γ) μία ισόγεια αποθήκη στην νότια πλευρά του οικοπέδου εμβαδού 64,45 τ.μ. . Το παραπάνω οικόπεδο με τα κτίσματα συνορεύει ανατολικά με ιδιοκτησίες Ε. Δ, Σ. Α. και με την πλατεία του χωριού, δυτικά με ακίνητο του ίδιου, βόρεια με δημοτική οδό και νότια με ιδιοκτησίες Γ. Κ. και Φ. Μ. Το παραπάνω ποσοστό των 16/30 εξ αδιαιρέτου απέκτησε ως εξής: α) κατά μερίδιο 6/30 εξ αδιαιρέτου από κληρονομιά της μητέρας του Ε. χήρα Ι. Μ. το γένος Φ. και Μ.Χ., κατοίκου εν ζωή Γ., η οποία απεβίωσε το έτος 1981 άφησε την υπ' αριθμ. 13460/1.7.1972 δημόσια διαθήκη του τότε συμβολαιογράφου Κ. Κ., η οποία δημοσιεύτηκε με τα υπ' αριθμ. 72/9.6.1987 πρακτικά του παραπάνω δικαστηρίου και την οποία αποδέχθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. 1334/22.12.1987 πράξης αποδοχής κληρονομιάς του συμβολαιογράφου Ξάνθης Κ.Σ., που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του ανωτέρω Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο... και αριθμό... και β) κατά ποσοστό 10/30 εξ αδιαιρέτου από κληρονομιά του

πατέρα του Ι. Μ. Ο. του Μ. και της Α., ο οποίος αποβίωσε το έτος 1972, άφησε την υπ' αριθμ. .../20.1.1972 δημόσια διαθήκη του συμβολαιογράφου Ξάνθης Κ. Κ. και την οποία αποδέχθηκε νόμιμα με την υπ' αριθμ. 1331/22.12.1987 πράξη δήλωσης αποδοχής κληρονομιάς του συμβολαιογράφου Ξάνθης Κ. Σ., που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο... και αριθμό... .

Στη δε δικαιοπάροχο του Ε., είχε περιέλθει το παραπάνω ποσοστό των 6/30, κατά ποσοστό 5/30 εξ αδιαιρέτου από κληρονομιά του πατέρα της και κατά ποσοστό 1/30 εξ αδιαιρέτου από κληρονομιά της μητέρας της Φ. χήρα Μ. Χ., την οποία κληρονομιά αποδέχθηκε για λογαριασμό της ο Σ. Ι. Ο., με βάση την υπ' αριθμ. 1333/22.12.1987 πράξη αποδοχής κληρονομιάς του συμβολαιογράφου Ξάνθης, Κ. Σ., που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης στον τόμο... και αριθμό... . Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι ο εναγόμενος είναι μισθωτής του καταστήματος 35 τμ. περίπου που βρίσκεται στο ανωτέρω ακίνητο από πολλά έτη (περίπου τριακονταετία) και είχε αναπτύξει και φιλικές σχέσεις με τον συνιδιοκτήτη Σ. Ι. Ο.. Εξαιτίας εριδών και διαπληκτισμών που είχαν δημιουργηθεί μεταξύ των συνιδιοκτητών του ακινήτου, οι οποίοι μάλιστα εξέφρασαν τη θέλησή τους να αποβάλλουν τον μισθωτή-εναγόμενο από το μίσθιο κατάστημα και προκειμένου ο παραπάνω να τον προστατεύσει, του πρότεινε περί το τέλος του 2003 να του πωλήσει ποσοστό της συνιδιοκτησίας του, ώστε να καταστεί συγκύριος του μισθίου καταστήματος και έτσι να μην μπορούν οι υπόλοιποι συνιδιοκτήτες να τον αποβάλλουν. Αυτή η προφορική συμφωνία τους αποτυπώθηκε εγγράφως με το από 4.2.2004 ιδιωτικό χειρόγραφο συμφωνητικό, που συντάχθηκε ενώπιον του δικηγόρου Ξ. Α. Π., με το οποίο ο δικαιοπάροχος της ενάγουσας Σ. Ι. Ο. αναφέρθηκε αόριστα ότι είναι συγκύριος ποσοστού εξ αδιαιρέτου ενός καταστήματος και ότι συμφώνησε να το πωλήσει στον εναγόμενο αντί 3.000 ευρώ, χωρίς να διευκρινίζει πόσο ακριβώς είναι το πωλούμενο ποσοστό, ορίσθηκε όμως στο συμφωνητικό ότι εδόθησαν ήδη ως προκαταβολή 2.000 ευρώ με την υπόσχεση

ότι τα υπόλοιπα 1.000 ευρώ να καταβληθούν κατά την υπογραφή του συμβολαίου. Στη συνέχεια, ο αγοραστής προσήλθε στο συμβολαιογράφο Ξάνθης Χ. Ξ. και του ανέθεσε να συντάξει το υπ' αριθμ. 8947/5.3.2004 πληρεξούσιο, στο οποίο φέρεται ότι ο Σ. Ι. Ο. του έδωσε ειδική εντολή και πληρεξουσιότητα να πωλήσει για λογαριασμό του και να μεταβιβάσει κατά κυριότητα σε οποιονδήποτε, ακόμη και στον εαυτό του, με αυτοσύμβαση, ποσοστό 16/30 εξ αδιαιρέτου του πιο πάνω ακινήτου, ενώ επιπλέον ο πωλητής φέρεται ότι δήλωσε ότι εισέπραξε όλο το τίμημα της πώλησης (δηλαδή και το υπόλοιπο ποσό των 1.000 ευρώ). Κατόπιν τούτου, ο εναγόμενος συνέταξε ενώπιον του ιδίου ως άνω συμβολαιογράφου, με αυτοσύμβαση (ενεργώντας ως πληρεξούσιος του ενάγοντος -πωλητή και για τον εαυτό του- αγοραστή), το υπ' αριθμ. 9094 / 22.4.2004 οριστικό συμβόλαιο πώλησης, με το οποίο μεταβίβασε λόγω πώλησης στον εαυτό του τα 6/30 του ανωτέρω ακινήτου.

Η αξία του μεριδίου των πωληθέντων 6/30 εξ αδιαιρέτου, που μεταβιβάσθηκε, ανήλθε κατά αντικειμενική εκτίμηση της εφορίας στο ποσό των 17.238 ευρώ. Επιπλέον, στο ανωτέρω οριστικό συμβόλαιο πώλησης, σε δύο σημεία, αναφέρεται ότι το αληθές τίμημα της πώλησης ήταν 17.238 ευρώ, το οποίο μάλιστα κατεβλήθη στον πωλητή εκτός γραφείου του συμβολαιογράφου, ενώ στην προκειμένη δίκη και οι δύο πλευρές συνομολογούν ότι το τίμημα της πώλησης ήταν μόλις 3.000 ευρώ, που πράγματι κατεβλήθησαν στον ενάγοντα - πωλητή. Από τα παραπάνω στοιχεία, που προκύπτουν από έγγραφα, σαφώς προέκυψε μια προφανής δυσαναλογία μεταξύ παροχής και αντιπαροχής, αφού ο εναγόμενος κατέβαλε το ποσό μόλις των 3.000 ευρώ και απέκτησε ακίνητο αντικειμενικής αξίας 17.238 ευρώ και πραγματικής - αγοραίας τριπλάσιας τουλάχιστον. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι ο πωλητής, ηλικίας τότε 78 ετών, με μειωμένη όραση και ακοή, και γνωστή παρά μόνο ελάχιστων στοιχείων της ελληνικής γλώσσας (η θυγατέρα του -μάρτυρας απόδειξης- κατέθεσε ότι διάβαζε μόνο ελληνικές πινακίδες και επιγραφές), διακατέχετο από απειρία περί τις συναλλαγές, με αποτέλεσμα να μην μεριμνήσει να ενημερωθεί για την αντικειμενική και πραγματική

(αγοραία) αξία του στο πληρεξούσιο αναφερομένου πωλούμενου μεριδίου, του ακινήτου του, αλλά δέχθηκε το πολύ μικρό ποσό που του πρότεινε ο εναγόμενος-αγοραστής. Επιπλέον, ενώ η βούληση του ενάγοντος ήταν να μεταβιβάσει ποσοστό 1/30 εξ αδιαιρέτου από το ιδανικό μερίδιό του, εντέλει στο μεν 8947/5.3.2004 πληρεξούσιο φέρεται ότι δίδει εντολή μεταβίβασης ποσοστού 16/30 στο δε 9094/22.4.2004 συμβόλαιο πώλησης, τελικά, πωλείται με αυτοσύμβαση ποσοστό 6/30 εξ αδιαιρέτου του ιδίου ακινήτου. Επίσης, κατά την κρίση του παρόντος Δικαστηρίου, ο εναγόμενος - αγοραστής εκμεταλλεύτηκε την ανωτέρω απειρία του πωλητή, προτείνοντάς του ένα πολύ μικρό τίμημα, ενώ του επέβαλε ένα πολύπλοκο σύστημα μεταβίβασης του ακινήτου που ήταν γεμάτο αντιφάσεις (αρχικά ένα ιδιωτικό συμφωνητικό, στο οποίο δεν αναγραφόταν καθόλου ποσοστό μεταβίβασης, κατόπιν ένα πληρεξούσιο, στο οποίο δεν αναγραφόταν το ύψος του τιμήματος, και, τέλος, ένα οριστικό συμβόλαιο με αυτοσύμβαση, χωρίς τη σύμπραξη και ενημέρωση του πωλητή, στο οποίο αφενός ο πωλητής δεν μπόρεσε να αντιληφθεί το ύψος της αντικειμενικής αξίας του πωλούμενου μεριδίου, ώστε να αντιδράσει, αφετέρου δε ανακριβώς και ψευδώς ανεγράφη ότι ο πωλητής εισέπραξε όλο το τίμημα (αντικειμενικής αξίας 17.238 ευρώ). Τα ανωτέρω (άγνοια πραγματικής αξίας ποσοστού, το οποίο θα μεταβιβαζόταν στον εναγόμενο, ελλιπής γνώση της ελληνικής γλώσσας εκ μέρους του πωλητή συμβαλλομένου, προχωρημένο της ηλικίας του τελευταίου) ήταν σε γνώση του εναγομένου. Κατ' ακολουθία όλων όσων πιο πάνω αποδείχθηκαν, έπρεπε η αγωγή να γίνει δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη ως προς την κύρια βάση της και να αναγνωρισθεί η ακυρότητα του ως άνω πληρεξουσίου συμβολαίου και του συμβολαίου και του συμβολαίου πώλησης με αυτοσύμβαση. [...]

**ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
30918/2011**

Κτηματολόγιο. Σώρευση αγωγής κατά του ελληνικού Δημοσίου περί αναγνώρισης της κυριότητας και αίτησης διόρθωσης ανακριβούς πρώτης

εγγραφής με την ένδειξη «άγνωστος ιδιοκτήτης». Δεν είναι δυνατή η σώρευση, διότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της ταυτότητας διαδικασίας και διαδίκων. Διατάσσεται ο χωρισμός. Η αίτηση παραπέμπεται προς εκδίκαση κατά την εκούσια δικαιοδοσία. Δεκτή η αναγνωριστική αγωγή. Διατάσσεται η διόρθωση της ανακριβούς εγγραφής και η αναγραφή του ενάγοντος ως δικαιούχου αντί του ελληνικού Δημοσίου.

[...] Με την υπό κρίση με αριθμό καταθέσεως 20379/2011 αγωγή ο ενάγων εκθέτει ότι δύναμι του αναφερομένου στην υπό κρίση αγωγή τίτλου, που μεταγράφηκε νόμιμα, απέκτησε την κυριότητα ενός αυτοτελούς κληροτεμαχίου, όπως λεπτομερώς περιγράφεται κατά θέση και όρια στο αγωγικό δικόγραφο. Ότι το κληροτεμάχιο αυτό εντάχθηκε με σειρά πράξεων τακτοποιήσεων στο σχέδιο πόλεως του άλλοτε Δήμου Πανοράματος και νυν Δήμου Πυλαίας Χορτιάτη και ότι το εναγόμενο υποχρεούται να αποζημιώσει λόγω ρυμοτομίας τα αναφερόμενα στην αγωγή τμήματα της παραπάνω ιδιοκτησίας του. Ότι επιπλέον στα τοπογραφικά διαγράμματα των άνω πράξεων εμφανίζεται τριγωνική γωνία του κληροτεμαχίου, πέραν του δρόμου, εμβαδού 55 τ.μ., με στοιχεία ΑΒΓ, για την οποία δεν υφίσταται πράξη τακτοποιήσεως ακόμη. Ότι μετά το πέρας της κτηματογράφησης της περιοχής Πανοράματος τα ανωτέρω ρυμοτομημένα τμήματα δεν καταχωρήθηκαν ως ξεχωριστό γεωτεμάχιο με δικό τους ΚΑΕΚ, αλλά καταχωρήθηκαν σε μεγαλύτερο ακίνητο στο κτηματολογικό φύλλο με ΚΑΕΚ... και δικαιούχο κυριότητας κατά ποσοστό 100% το ελληνικό Δημόσιο, επειδή ο ενάγων παρέλειψε να υποβάλει δήλωση ιδιοκτησίας κατά την κτηματογράφηση της περιοχής αναφορικά με τα εν λόγω ακίνητα, στις πρώτες εγγραφές των κτηματολογικών βιβλίων του Κτηματολογικού Γραφείου Κ., ότι η εν λόγω αρχική εγγραφή είναι ανακριβής και προσβάλλει το δικαίωμα κυριότητας του ανωτέρω. Ότι επίσης η άνω τριγωνική γωνία του κληροτεμαχίου του φαίνεται, με ΚΑΕΚ που αναφέρεται στην αγωγή, στα κτηματολογικά βιβλία του Κτηματολογικού Γραφείου Κ. Θεσσαλονίκης και φέρεται

σ' αυτά ως «αγνώστου ιδιοκτήτη», επειδή ο ενάγων από παραδρομή δεν καταχώρισε το ανωτέρω ακίνητο. Με βάση αυτό το ιστορικό, κατ' εκτίμηση του δικογράφου, ο ενάγων ζητεί να αναγνωρισθεί ότι ήδη από την έναρξη ισχύος του Εθνικού Κτηματολογίου στην περιοχή Πανοράματος ήταν κύριος των επιδίκων τμημάτων του προρρηθέντος κληροτεμαχίου κατά ποσοστό 100%, αξίας 75.000 ευρώ, βασιζόμενος στον ανωτέρω τίτλο και τις εκδοθείσες πράξεις εφαρμογής και να διορθωθούν σχετικά οι πρώτες εγγραφές των κτηματολογικών βιβλίων του Κτηματολογικού Γραφείου Κ. που αφορούν τα γεωτεμάχια με ΚΑΕΚ... και..., καθώς και να καταδικασθεί το εναγόμενο στα δικαστικά του έξοδα.

Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, το παρόν δικαστήριο κρίνει ότι अपαράδεκτα σωρεύονται στο ίδιο δικόγραφο αφενός αγωγή του άρθρου 6 παρ. 2 ν. 2664/1998 ως προς τα ρυμοτομημένα ακίνητα που φέρεται ως ιδιοκτήτης το εναγόμενο και αίτηση του άρθρου 6 παρ. 3 του ίδιου νόμου, όπως ισχύουν (ως προς την τριγωνική γωνία του κληροτεμαχίου του ενάγοντα που φέρεται ως ιδιοκτήτης «άγνωστος»), καθώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρ. 218 παρ. 1 ΚΠολΔ και δη ταυτότητα διαδίκων και διαδικασίας, όπως επιτάσσει η εν λόγω διάταξη (παρ. 1 και περ. δ' της ίδιας παραγράφου), διότι η αγωγή του άρθρου 6 παρ. 2 ν. 2664/1998 στρέφεται κατά συγκεκριμένου εναγομένου (εδώ Ελληνικού Δημοσίου) και υπάγεται στην τακτική διαδικασία, ενώ η αίτηση του άρθρου 6 παρ. 3 ν. 2664/1998 δεν στρέφεται κατά του ίδιου ως άνω διαδίκου και υπάγεται στην εκούσια δικαιοδοσία και επομένως οι εν λόγω αιτήσεις πρέπει να χωριστούν κατ' άρθρο 218 παρ. 2 ΚΠολΔ και η δεύτερη αίτηση να παραπεμφθεί προκειμένου να εκδικαστεί στο Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Κατά τα λοιπά η σωρευόμενη αγωγή αρμοδίως εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου (άρθρα 6 παρ. 2 εδ. α' του ν. 2664/1998, 9,10,11 αρ. 1,14 παρ. 1,29 του ΚΠολΔ) κατά την προκείμενη τακτική διαδικασία και για το παραδεκτό της: 1) ασκήθηκε εμπρόθεσμα (εντός της δεκαετούς προθεσμίας του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2664/1998, όπως τροποποι-

ήθηκε με το άρθρο 24 παρ. 1 του ν. 3983/2011) καθότι με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΚΧΕ ορίστηκε ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Κτηματολογίου στην περιοχή Πανοράματος η 6.4.2006 και 2) καταχωρήθηκε η υπό κρίση αγωγή νόμιμα την 31.5.2011 στο οικείο κτηματολογικό φύλλο με αριθμό καταχώρισης... (βλ. υπ' αριθμόν .../31.5.2011 πιστοποιητικό του Κτηματολογικού Γραφείου Κ.). Είναι δε επαρκώς ορισμένη και νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1192, 1033 επ. του ΑΚ, 70 και 176 του ΚΠολΔ, 6 παρ. 1 και 2 του ν. 2664/1998, όπως ισχύει σήμερα. Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν.

Το εναγόμενο ελληνικό Δημόσιο με τις προτάσεις του αρνήθηκε την αγωγή. Από την εκτίμηση των εγγράφων, που νόμιμα επικαλείται και προσκομίζει ο ενάγων (το εναγόμενο δεν προσκόμισε κάποιο έγγραφο), αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Δυνάμει του υπ' αριθ. .../1974 συμβολαίου αγοραπωλησίας που συνέταξε η συμβολαιογράφος Θεσσαλονίκης Α.Φ., νόμιμα μεταγεγραμμένα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Θεσσαλονίκης στον τόμο... και αριθμό... ο ενάγων απέκτησε την κυριότητα του υπ' αριθ. 464 κληροτεμαχίου Πανοράματος Θεσσαλονίκης, εμβαδού 3.750 τ.μ. Το παραπάνω κληροτεμάχιο εντάχθηκε στο σχέδιο πόλεως τώως Δήμου Πανοράματος και νυν Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη με το από 26.7.1959 βασιλικό διάταγμα. Σε εφαρμογή του σχεδίου πόλεως εκδόθηκαν: 1) η υπ' αριθ. 4103/78 πράξη τακτοποιήσεως και αναλογισμού υποχρεώσεων οικοπέδων Δ/νσεως Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης, κυρωθείσα - διορθωθείσα με την υπ' αριθ. .../25.9.1978 απόφαση του Νομάρχη Θεσσαλονίκης κατά την οποία η ιδιοκτησία του ενάγοντος αναφέρεται με αριθμό «6». Με την παραπάνω πράξη η ιδιοκτησία «23» του εναγομένου υποχρεούται να αποζημιώσει λόγω ρυμοτομίας την ιδιοκτησία του ενάγοντος υπ' αριθ. «6» για το % του τμήματος 42-43-45-46-42 συνολικού εμβαδού 65,40 τ.μ., δηλαδή για 32,70 τ.μ, όπως φαίνεται στο συνημμένο στην πράξη τοπογραφικό διάγραμμα, 2) η υπ' αριθ. 4469/1981 πράξη τακτοποιήσεως και αναλογι-

σμού υποχρεώσεων της ίδιας Διεύθυνσης, κυρωθείσα με την υπ' αριθ. πρωτ. .../1981 απόφαση του Νομάρχη Θεσσαλονίκης, όπου η ίδια ιδιοκτησία του ενάγοντα αναφέρεται με αριθμό «1» και η ιδιοκτησία του εναγόμενου (Πρόνοια) με αριθμό «9». Με την πράξη αυτή η ιδιοκτησία του εναγόμενου υποχρεώνεται να αποζημιώσει λόγω ρυμοτομίας την παραπάνω ιδιοκτησία του ενάγοντα: α) για το τμήμα... 132,20 τ.μ. και β) για το 1/2 του τμήματος... 260,60 τ.μ., ήτοι για 130,30 τ.μ., όπως φαίνονται στο συνημμένο στην πράξη τοπογραφικό διάγραμμα. Μετά την ολοκλήρωση της κτηματογράφησης στην περιοχή που βρίσκονται το ανωτέρω μείζον ακίνητο, τα παραπάνω τμήματα αυτού, ιδιοκτησίας του ενάγοντα καταχωρήθηκαν στο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού Γραφείου Κ., ως τμήματα μείζονος γεωτεμαχίου με ΚΑΕΚ..., εκτάσεως 32.228 τ.μ., με δικαιούχο κυριότητας στο επίδικο στις πρώτες εγγραφές το ελληνικό Δημόσιο με ποσοστό κυριότητας 100%. Η εν λόγω αρχική εγγραφή είναι ανακριβής και προσβάλλει το δικαίωμα κυριότητας του ενάγοντα στα παραπάνω τμήματα κατά ποσοστό 100%.

Συνακόλουθα των ανωτέρω, η υπό κρίση αγωγή του άρθρ. 6 παρ. 2 ν. 2664/1998, όπως ισχύει, θα πρέπει να γίνει δεκτή ως και κατ' ουσία βάσιμη και να αναγνωρισθεί ότι ήδη από την έναρξη ισχύος του Εθνικού Κτηματολογίου στην περιοχή Πανοράματος την 6.4.2006, ο ενάγων, είναι αποκλειστικός κύριος των προαναφερθέντων ρυμοτομημένων τμημάτων και να διορθωθεί, για τους αναφερόμενους στην παρούσα λόγους η ανακριβής πρώτη εγγραφή που καταχωρίστηκε στο οικείο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού Γραφείου Κ. κατά τα ειδικότερα εκτιθέμενα στο διατακτικό της παρούσας. Τέλος, λόγω του ότι ο ενάγων είναι υπαίτιος για την πρόκληση της παρούσας δίκης, αφού ο τελευταίος παρέλειψε να υποβάλλει δήλωση ιδιοκτησίας κατά την κτηματογράφηση της περιοχής, δεν θα επιβληθούν τα δικαστικά έξοδα σε βάρος του εναγομένου, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 177 και 746 του ΚΠολΔ και ως εκ τούτου το σχετικό αίτημα πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσίαν αβάσιμο. [...]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΙ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4231/2014 (ΦΕΚ Α' 19/28-1-2014). Κύρωση της Σύμβασης που απαλλάσσει από την επικύρωση ορισμένες πράξεις και έγγραφα.	291
ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4261/2014 (ΦΕΚ 107 Α' /5-5-2014). Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις.	293
ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4262/2014 (ΦΕΚ Α' 114/10-5-2014). Απλούστευση της αδειοδότησης για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις.	295
ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4269/2014 (ΦΕΚ Α' 142/28-6-2014). Χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση - Βιώσιμη ανάπτυξη.	296

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1168/2014 (ΦΕΚ Β' 1724/27-6-2014). Συμπλήρωση της ΠΟΛ 1119/2014 ΑΥΟ (ΦΕΚ Β' 1035/25.04.2014) ως προς τον προσδιορισμό του χρόνου κτήσης ακίνητης περιουσίας και καθορισμός τιμής κτήσης σε ειδικές περιπτώσεις που δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν για την εφαρμογή του άρθρου 41 του Ν. 4172/2013.	327
--	-----

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 12 Οικ. 20698/17-4-2014/Υπ. Εσωτ.. Παροχή οδηγιών για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης που ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής του, ήτοι των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 138 του ν. 4251/2014.	331
--	-----

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1065/2014 (ΦΕΚ Β' 642/14-3-2014)/Υπ. Οικ.. Συμπλήρωση - τροποποίηση των Αποφάσεων Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1274/27.12.2013 και ΠΟΛ 1275/27.12.2013 (Β' 3398) περί Αποδεικτικού Ενημερότητας και περί Βεβαίωσης οφειλής άρθρου 12 Ν. 4174 / 2013 (Α' 170), όπως ισχύει.	337
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1078/17-3-2014/Υπ. Οικ.. Οδηγίες για την υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών, από 1.1.2014.	340
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1124/29-4-2014/Υπ. Οικ.. Επικαιροποιημένες Αποφάσεις περί αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής άρθρου 12 του Κ.Φ.Δ. Συνημμένες αποφάσεις: ΠΟΛ. 1274/27-12-2013/Υπ. Οικ. & ΠΟΛ. 1275/27-12-2013/Υπ. Οικ..	354
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1133/8-5-2014/Υπ. Οικ.. Μη επιβολή Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων κατά την σύσταση των εταιρειών.	369
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1164/13-6-2014/Υπ. Οικ.. Εκκαθάριση τροποποιητικών δηλώσεων Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων και Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων.	369

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Δ12Α/1049253 ΕΞ 2014/17-3-2014/Υπ. Οικ. Διευκρινίσεις σχετικά με την υπεραξία από τη μεταβίβαση τίτλων του άρθρου 42 ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α΄ 167). 371

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. Β1/10372/764/20-2-2014/Υπ. Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων. Οδικές εμπορευματικές μεταφορές - Ν. 3887/2010 - Κοινοποίηση άρθρου 18 ν. 4233 / 2014 (ΦΕΚ Α΄ 22) και υ.α. Β1/9061/647/2014 (ΦΕΚ Β΄ 346). 371

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Β1/6431/488/5-3-2014/Υπ. Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων. Οδικές εμπορευματικές μεταφορές - Ν. 3887 / 2010 - Μεταφορικές επιχειρήσεις με μισθωμένα ΦΔΧ. 380

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ / 13.3.2014 / ΥΠΕΚΑ / Γεν. Δ/ση Πολεοδομίας. Ενημέρωση του Συλλόγου των Συμβολαιογράφων για την πληρωμή παραβόλου, που αφορά στα χορηγούμενα στοιχεία από το Γραφείο Κτηματολογίου Πρωτεύουσας του ΥΠΕΚΑ. 381

ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ & ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Α.Ε. (ΕΚΧΑ Α.Ε.)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1329963/Ν.Δ.2520/27-3-2014/Νομική Δ/ση (ΕΚΧΑ Α.Ε.). Αναντιστοιχία εμβαδού κτισμάτων σε τοπογραφικά διαγράμματα και κτηματολογικά φύλλα. 381

ΕΓΓΡΑΦΟ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Οικ. ΓΔ 639/22.01/21-3-2014 (ΕΚΧΑ Α.Ε.). Παράταση άρσης υποχρέωσης των κατ' άρθρο 5 ν. 2308/1995 εγγράφων στα συμβόλαια για ακίνητα ΟΤΑ Νομού Λασηθίου. 383

ΕΓΓΡΑΦΟ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1409080/Ν.Δ. 1006/19-5-2014 / Νομικής Διεύθυνσης / Υποδ/ση Λειτουργούντος Κτηματολογίου (ΕΚΧΑ Α.Ε.). Η υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού ιδιοκτησίας για την καταχώριση πρόδηλου σφάλματος. 384

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ 1994/2013 (Τμ. Ε΄). Ρυμοτομική απαλλοτρίωση. Σιωπηρή άρνηση της Διοικήσεως να άρει ρυμοτομική απαλλοτρίωση. Αρμοδίως επελήφθη της προσφυγής το Διοικητικό Πρωτοδικείο. Η Διοίκηση οφείλει να άρει απαλλοτρίωση που διατηρείται πέραν του ευλόγου χρόνου, χωρίς να συντελείται, έστω και αν απαιτείται τροποποίηση του σχεδίου πόλεως. Ο αιτών νομιμοποιείται εφόσον αποδείξει ότι είναι κύριος του ακινήτου. Σε περίπτωση μη επαρκούς αποδείξεως ή αμφισβητήσεως της κυριότητας του αιτούντος, η Διοίκηση οφείλει να εκφέρει παρεμπόδιση κρίση. Αν γίνει δεκτή προσφυγή, η Διοίκηση, επανερχομένη επί του θέματος, μπορεί να αρνηθεί την άρση της απαλλοτριώσεως, εάν κρίνει αιτιολογημένα ότι ο διάδικος δεν έχει κυριότητα στο ακίνητο. Δεν απαιτείται για το παραδεκτό της προσφυγής η προσκόμιση πιστοποιητικού και δηλώσεων φόρου κληρονομίας ούτε η μεταγραφή των σχετικών τίτλων. Αναπόδεικτος ο ισχυρισμός του Δήμου ότι τα ακίνητα αφέθηκαν σε κοινή χρήση κατά το άρθρο 28 του ν. 1337/1983 και είναι κοινόχρηστα εν τοις πράγμασι. Η προσφυγή δεν ασκήθηκε καταχρηστικά. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 240/2009 απόφαση ΔιοικΠρωτΡόδ). 385

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 1866/2011 (Τμ. Γ΄ Πολ.). Ιδιόγραφη διαθήκη. Στοιχεία και τύπος αυτής. Ειδικότερα το περιεχόμενο της χρονολογίας αυτής. Ψευδής και εσφαλμένη χρονολογία δεν επάγεται από μόνη της ακυρότητα. Παντελής έλλειψη χρονολογίας. Συγχωρείται ο καθορισμός της εκ του περιεχομένου της διαθήκης. Πότε η ψευδής χρονολογία επιφέρει ακυρότητα της διαθήκης. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 3796/2005 απόφαση ΕφετΑθ). 390

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 640/2012 (Τμ. Ε΄ Ποιν.) . Κακουρηγματική πλαστογραφία με χρήση από κοινού εις βάρος

του Ελληνικού Δημοσίου άνω των 50.000.000 δρχ. Ψευδής βεβαίωση εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου άνω των 50.000.000 δρχ. Στοιχεία αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης. Έννοια υπαλλήλου. Συμβολαιογράφοι - άμισθοι δημόσιοι λειτουργοί. Ο συμβολαιογράφος οφείλει να αρνηθεί τη βεβαίωση σε συμβόλαιο των δηλουμένων αλλά γνωστών σε αυτόν ψευδών στοιχείων περί της κυριότητας και του χαρακτήρα του μεταβιβαζομένου ακινήτου, άλλως πραγματώνει το έγκλημα της ψευδούς βεβαιώσεως του άρθρ. 242 ΠΚ (ΑΠ 1536/1984 ΠοινΧρ ΛΕ.482, ΑΠ 1193/1978 ΠοινΧρ ΚΘ.344). Απορρίπτει τις αναίρεσεις κατά της υπ' αριθμ. 919/2010 αποφάσεως του ΕφετΑθ (5μελές). 391

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 701/2012 (Τμ. Α1 Πολ.). Ακυρότητα πλειστηριασμού. Προθεσμία προσβολής των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως. Μόνον η ανυπαρξία ή το εκπρόθεσμο της επίδοσης του προγράμματος πλειστηριασμού συνεπάγεται ακυρότητα του πλειστηριασμού, όχι όμως και η ακυρότητα της επίδοσης, αφού και η άκυρη επίδοση του προγράμματος παράγει τις συνέπειές της, μέχρι την ακύρωσή της με δικαστική απόφαση ύστερα από σχετική ανακοπή. Στην περίπτωση αυτή η ακύρωση εξομοιώνεται αναδρομικά σε υπαρχής άκυρη επίδοση και μπορεί να προσβληθεί ο πλειστηριασμός. Αν παρέλθει, άπρακτη η προβλεπόμενη από το άρθρο 934 παρ. 16' προθεσμία για προσβολή της άκυρης επίδοσης του προγράμματος, η οποία προθεσμία διαρκεί μέχρι την ημέρα που διενεργείται ο πλειστηριασμός, χωρίς η τελευταία να συμπεριλαμβάνεται στην εν λόγω προθεσμία, η ακυρότητα αυτή θεραπεύεται και καθίσταται απρόσβλητη, η δε εκπρόθεσμη ανακοπή απορρίπτεται από το δικαστήριο ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως. Μη τήρηση προθεσμίας από ανωτέρω βία. Συνέπειες. (Απορρίπτει αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 4582/2008 απόφασης ΕφετΑθ). 393

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 822/2012 (Τμ. Α2 Πολ.). Εικονικότητα. Μεταβίβαση ακινήτου εκ μέρους του πωλητή, ο οποίος λόγω οικονομικών προβλημάτων, κατάρτισε σειρά εντόκων συμβάσεων δανείου με την εναγομένη - αγοράστρια. Η ως άνω μεταβίβαση συμπίπτει χρονικά με την ημερομηνία που έγιναν ληξιπρόθεσμα τα δύο τελευταία δάνεια που είχε λάβει από την εναγομένη. Την ίδια ημέρα που έγινε η ανωτέρω μεταβίβαση, ο ενάγων μεταβίβασε λόγω πωλήσεως στον γαμβρό του άλλα ακίνητά του, όχι όμως στα σοβαρά, αλλά μόνο φαινομενικά, με σκοπό να μην υπάρχει η υποχρέωσή του έναντι των λοιπών δανειστών του και προς αποτροπή του κινδύνου κατάσχεσης των περιουσιακών του στοιχείων από τους τελευταίους. Κρίση ότι η μεταβίβαση προς την εναγομένη όμως δεν ήταν εικονική, καθόσον θα μπορούσε να γίνει με άλλους τρόπους η εξασφάλιση της απαίτησής της. Αντίθετη μειοψηφία. (Απορρίπτει αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 1230/2009 απόφασης ΕφετΑθ). 395

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 91/2013 (Τμ. Γ'). Ακίνητα ελεύθερης ιδιοκτησίας (μουлк). Επιτρεπτή η κτήση κυριότητας επί αυτών με έκτακτη χρησικτησία κατά το προϊσχύσαν του αστικού κώδικα δίκαιο. Ρύθμιση των προϋποθέσεων ενάρξεως, διαδρομής και συμπληρώσεως της χρησικτησίας, από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα μετά από την εισαγωγή στη Δωδεκάνησο της ελληνικής νομοθεσίας. Γνήσια η σχετική παραπομπή του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, υπό την έννοια της συμπλήρωσης αυτού με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις. Παραβίαση της ουσιαστικού δικαίου διάταξης του άρθρου 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, δεδομένου ότι ο θεσμός της έκτακτης χρησικτησίας (και της κτητικής παραγραφής) είναι νόμιμος θεσμός στο πλαίσιο ικανοποίησεως όχι μόνο του ατομικού αλλά και του γενικού συμφέροντος. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 119/2011 απόφαση ΠολΠρωτΡόδ, που δίκασε ως Εφετείο). 398

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 148/2013 (Τμ. Α1 Πολ.). Ανώνυμη εταιρεία. Εκπροσώπηση αυτής. Προϋποθέσεις ανάθεσης της εκπροσώπησης της Α.Ε. σε ένα ή περισσότερα μέλη του Δ.Σ. ή στους διευθυντές της ή άλλα πρόσωπα ή και σε τρίτο. Αποτελέσματα. Διατυπώσεις. Κατάρτιση δικαιπραξίας από υπάλληλο της Α.Ε.. Αδικοπραξία. Προϋποθέσεις. Τέτοιο όργανο, υπό την ευρεία έννοια του όρου, είναι και ο διευθυντής. Διάκριση οργανικής εκπροσώπησης της εταιρείας από την αντιπροσώπευσή της κατ' άρθρ. 211 Α.Κ.. (Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης κατά της υπ' αριθμ. 4066/2005 απόφασης του ΕφετΑθ). 400

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 391/2013 (Τμ. Γ' Πολ.). Υιοθεσία ανηλίκου. Εφόσον αυτή τελέσθηκε πριν από τον ν. 2447/1996 η πλήρης ένταξη του υιοθετημένου στην οικογένεια του υιοθετήσαντος συντελείται με την υπο-

βολή από τον τελευταίο της σχετικής αίτησης και την έκδοση επ' αυτής δικαστικής απόφασης. Θεμελίωση του προαναφερθέντος αμοιβαίου, μεταξύ θετού τέκνου και υιοθετησαντος, κληρονομικού δικαιώματος, με αντίστοιχη κατάργηση του (προϋφισταμένου) κληρονομικού δικαιώματος του ανηλίκου έναντι της φυσικής του οικογένειας. Εφαρμοστέα ως ειδικότερη η μεταβατικού δικαίου διάταξη του άρθρου 57 παρ. 3 του ν. 2447/1996, σε σχέση με εκείνη του άρθρου 92 εδ. α' του Εισ.Ν.Α.Κ. . Ισχύς των ανωτέρω και στην περίπτωση αποβίωσης του θετού γονέα προ της ισχύος του ν. 2447/1996, χωρίς να είναι εκ του λόγου αυτού δυνατή η εκ μέρους του υποβολή αιτήσεως για την πλήρη ένταξη του υιοθετηθέντος ανηλίκου στην οικογένεια του θετού γονέα. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 421/2010 απόφαση του ΠολΠρωτΛαρ).

403

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 653/2013 (Τμ. Α2 Πολ.). Αναγκαστική εκτέλεση. Εκτελεστός τίτλος από διαταγή πληρωμής. Αναγκαία προϋπόθεση του «βεβαίου» και «εκκαθαρισμένου» της απαίτησης αυτού. Μη βέβαιη η απαίτηση εξαρτώμενη από αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, πριν την πλήρωση της αίρεσης ή την πάροδο της προθεσμίας, η οποία πρέπει να αποδεικνύεται προσηκόντως. Δεν είναι άκυρη η κατάσχεση που επιβλήθηκε και η με βάση αυτή επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση, για ποσό μεγαλύτερο του τίτλου. Δυνατότητα ακύρωσης αυτής μόνο για το επιπλέον ποσό. Η εκ του άρθρ. 39 του ν. 3259/2004 αυτοδίκαιη αναστολή της έναρξης και συνέχισης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπευδόταν από πιστωτικά ιδρύματα με τίτλο εκτελεστό, προς ικανοποίηση απαιτήσεών τους από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων που είχαν συνολογηθεί. Η συναφής υποχρέωση αυτών προς αναπροσαρμογή του ύψους των απαιτήσεών τους κατά το εκ του ανωτέρω νόμου καθοριζόμενο όριο και εφόσον δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά μεταξύ των μερών, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον οφειλέτη. Βάση του υπολογισμού αυτής. Δυνατότητα συνέχισης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, κατόπιν της αυτοδίκαιης άρσης της αναστολής για την ικανοποίηση της αναπροσαρμοζόμενης απαίτησης, αφού το επισπεύδον πιστωτικό ίδρυμα, με μονομερή δήλωσή του σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, που γνωστοποιείται στον οφειλέτη, προσδιορίζει το οφειλόμενο ποσό της απαίτησης. Ένδικο μέσα. Αναίρεση. Λόγοι. Η κατ' αρ. 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ απορρέουσα πλημμέλεια της παράνομης ακύρωσης της κρίσιμης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας. Εσφαλμένως το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απεφάνθη ότι η απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος είχε καταστεί αβέβαιη και ανεκκαθάριστη. (Αναιρεί την υπ' αριθμ. 5134/2009 απόφαση του Εφετείου Αθηνών).....

405

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 743/2013 (Τμ. Γ' Πολ.). Εικονικότητα σύμβασης. Πώληση ψιλής κυριότητας ακινήτου. Εικονικότητα πώλησης και τίμημα. Για το κύρος της καταρτισθείσης συμβάσεως πώλησεως δεν ασκεί επιρροή το αν και πώς κατέβαλε ο αγοραστής το τίμημα που συμφωνήθηκε, ούτε η μη καταβολή του τιμήματος καθιστά, αυτή και μόνη, την πώληση εικονική, όπως δεν ασκεί επιρροή και το αν το συμφωνηθέν τίμημα ανταποκρινόταν ή όχι στην αγοραία αξία του πωληθέντος. Απλώς τα γεγονότα αυτά μπορεί να αποτελέσουν δικαστικά τεκμήρια για την εικονικότητα της σύμβασης κατά την έρευνα περί της συναλλακτικής προθέσεως των συμβληθέντων. Απόρριψη ισχυρισμού περί εικονικότητας της επίδικης σύμβασης πώλησης ψιλής κυριότητας ακινήτου. Αποδείχθηκε ότι υπήρξε σοβαρή και σπουδαία συναλλακτική πρόθεση των συμβαλλομένων κατά την κατάρτιση της επίδικης σύμβασης και αυτοί απέβλεψαν στα έννομα αποτελέσματά της, δηλ. στην απόκτηση της ψιλής κυριότητας του πωληθέντος ακινήτου για τον αγοραστή και την λήψη του συμφωνηθέντος τιμήματος για τον πωλητή. (Απορρίπτει την αναίρεση της υπ' αριθμ. 172/2011 απόφασης Εφετίων).

409

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ 1246/2013 (Τμ. Γ' Πολ.). Κτήση κυριότητας ακινήτου. Στοιχεία ορισμένου αναγνωριστικής κυριότητας ακινήτου και διόρθωσης στοιχείων της αρχικής εγγραφής του στα οικεία κτηματολογικά γραφεία. Για να είναι πλήρης και ορισμένη τέτοια αγωγή πρέπει, εκτός άλλων, να περιέχει: α) σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν κυριότητα του ενάγοντος στο ακίνητο και ειδικότερα ότι έγινε κύριος αυτού με νόμιμο τρόπο, αν δε ο εναγόμενος αμφισβητήσει με τις προτάσεις του την κυριότητά του, ή των δικαιοπαρόχων του, να συμπληρώσει με τις προτάσεις του τον τρόπο, με τον οποίο έγιναν κύριοι οι δικαιοπάροχοί του και αυτός, β) ακριβή περιγραφή του επίδικου ακινήτου, δηλαδή να αναφέρει τη θέση, την έκταση, την ιδιότητα και τα όρια με κάθε λεπτομέρεια, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητά του, γ) έννομο συμφέρον και ειδικότερα τα περιστατικά που το στηρίζουν και δ) ορισμένο αίτημα. Κρίθηκε ότι εν προκειμένω αναφέρεται με λεπτομέρεια η θέση, η έκταση, η ιδιότητα και τα όρια του επίδικου ακινήτου, περιγράφεται

- δηλ. με ακρίβεια, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητά του, δεν γίνεται δε η περιγραφή του με απλή παραπομπή στα αναφερόμενα τοπογραφικά διαγράμματα, ώστε για το ορισμένο της αγωγής να απαιτείται η ενσωμάτωσή τους σ' αυτήν. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός του Δημοσίου, ότι το επίδικο γεωτεμάχιο αποτελεί δημόσια δασική έκταση είναι απορριπτέος ως ουσιαστικά αβάσιμος, καθόσον από την εκτίμηση των προσκομισθέντων τίτλων κτήσεως των απώτατων δικαιοπαρόχων του ενάγοντος αποδείχθηκε ότι το επίδικο γεωτεμάχιο αποτελεί τμήμα ευρύτερης εκτάσεως αγροτεμαχίων, που το Ελληνικό Δημόσιο πώλησε και μεταβίβασε προς ιδιώτες κατά το έτος 1953 και όχι τμήμα ευρύτερης δασικής ένστασης κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 3 του ν. 998/1979. 411
- ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ 5703/2011.** Εκτέλεση. Διατυπώσεις που απαιτούνται να τηρηθούν για την εγκυρότητα του πλειστηριασμού. Πτώχευση του οφειλέτη. Η επίδοση του προγράμματος του πλειστηριασμού πρέπει να γίνεται στο σύνδικο της πτωχεύσεως και όχι στον πτωχό, διαφορετικά είναι νομικά ανυπόστατη και καθιστά άκυρο τον πλειστηριασμό. Δεν θεραπεύει το ανυπόστατο η μεταγενέστερη ανάκληση της πτώχευσης. 413
- ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ 4617/2012.** Χρηματοδοτική μίσθωση και ανάστροφη χρηματοδοτική μίσθωση. Περιεχόμενο αυτών. Ομοιότητες και διαφορές. (Απορρίπτει την έφεση). 414
- ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ 6173/2012.** Χρηματοδοτική μίσθωση. Έννοια και δικαιώματα των συμβαλλομένων. Λήξη της μίσθωσης με καταγγελία από τον εκμισθωτή, αν ο μισθωτής καταστεί υπερήμερος ως προς την καταβολή του μισθώματος. Μετά τη λύση, ο εκμισθωτής μπορεί να αναζητήσει το πράγμα ή με διεκδικητική αγωγή ή με αγωγή αποβολής από τη νομή ή με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Πότε ασκείται καταχρηστικά η αξίωση απόδοσης του πράγματος. 415
- ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ 374/2012.** Ο αναδασμός αφορά όχι μόνον τα κληροτεμάχια, αλλά όλες τις αγροτικές ιδιοκτησίες, καθώς με αυτόν δεν μεταβάλλεται το νομικό καθεστώς τους αλλά η θέση τους. Συμφωνία αρχικών συγκυρίων για χρήση διαιρετών τμημάτων, χωρίς άτυπη διανομή. Απόδειξη της μη ύπαρξης διανομής εκ του ότι αντίκειται στην κοινή πείρα και λογική η υπό των εναγομένων, ανηλίκων κατά το θάνατο του πατέρα τους, άσκηση χωριστής οικονομίας από τη συμβιώνουσα μητέρα τους, που καλλιεργούσε δήθεν για λογαριασμό τους διαιρετά τμήματα επί των κοινών αγρών, στους οποίους και η ίδια ήταν συγκυρία, αλλά και εκ του ότι όταν εκπλειστηριάσθηκαν ποσοστά εξ αδιαιρέτου της μητέρας στα επίδικα και ο ενάγων κατέστη συγκύριος ως υπερθεματιστής, τα τέκνα δεν άσκησαν διεκδικητική τριτανακοπή λόγω προσβολής της κυριότητάς τους. 416
- ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ 77/2012** Χρηστά ήθη. Αισχροκερδής δικαιοπραξία. Προϋποθέσεις της ακυρότητας. Έννοια της απειρίας και της κουφότητας. Η δυσαναλογία παροχής και αντιπαροχής αποτελεί νομική έννοια που ελέγχεται από τον Άρειο Πάγο. Στην πώληση η δυσαναλογία κρίνεται μεταξύ του τιμήματος και της αγοραίας αξίας του πράγματος που πωλήθηκε. Πληρεξούσιο του πωλητή προς τον αγοραστή και κατάρτιση της πώλησης από τον αγοραστή με αυτοσύμβαση. Ακυρότητα του πληρεξουσίου και της σύμβασης πώλησης λόγω αντίθεσης στα χρηστά ήθη. (Δέχεται την έφεση). 420
- ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 30918/2011.** Κτηματολόγιο. Σώρευση αγωγής κατά του ελληνικού Δημοσίου περί αναγνώρισης της κυριότητας και αίτησης διόρθωσης ανακριβούς πρώτης εγγραφής με την ένδειξη «άγνωστος ιδιοκτήτης». Δεν είναι δυνατή η σώρευση, διότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της ταυτότητας διαδικασίας και διαδίκων. Διατάσσεται ο χωρισμός. Η αίτηση παραπέμπεται προς εκδίκαση κατά την εκούσια δικαιοδοσία. Δεκτή η αναγνωριστική αγωγή. Διατάσσεται η διόρθωση της ανακριβούς εγγραφής και η αναγραφή του ενάγοντος ως δικαιούχου αντί του ελληνικού Δημοσίου. 424

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Κωδικός 6064

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ

Πρόεδρος Συντονιστικής Επιτροπής
Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος
Αφροδίτης 1, Βάρκιζα Αττικής 166 72
Τηλ. 210 8970054, 210 8971939

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

**ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΦΕΤΕΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ**

Γ. Γενναδίου 4 – Αθήνα 106 78
Τηλ. 210 33 07 450, 210 33 07 460
Fax: 210 38 48 335, 210 38 12 249
E-mail: notaries@notariat.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΜΠΙΡΗΣ

Νομικός Σύμβουλος του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου
Εφετειών Αθηνών-Πειραιώς-Αιγαίου και Δωδεκανήσου
Γ. Γενναδίου 4 – Αθήνα 106 78
Τηλ. 210 33 07 470, 210 33 07 480

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:

Κ. ΠΛΕΤΣΑΣ – Ζ. ΚΑΡΔΑΡΗ Ο.Ε.

Χαρ. Τρικούπη 107, Αθήνα 114 73
Τηλ: 210 36 07 132, 210 38 20 148
Fax: 210 38 20 148
e-mail: info@typografio.gr

Μετά την κατάργηση του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 30 του Ν. 4507/1966, η δαπάνη εκτύπωσης της Συμβολαιογραφικής Επιθεώρησης βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, στον φορέα 17-130 (υποθηκοφυλακεία) και τον ΚΑΕ 08000843.
